

STORTINGET

Dokument 15:7

(2019–2020)

**Spørsmål til skriftlig besvarelse med
svar**

**Spørsmål nr. 901–1050
9.–24. februar 2020**

Innhold

901.	Fra stortingsrepresentant Sverre Myrli, vedr. vanskeligheten med å kombinere kjøp av sovekupé med lavprisbillett for togreisende, besvart av samferdselsminister	11
902.	Fra stortingsrepresentant Åshild Bruun-Gundersen, vedr. norske gründere og emballasjemerking av alkoholholdig drikke, besvart av helse- og omsorgsminister.....	12
903.	Fra stortingsrepresentant Lars Haltbrekken, vedr. vern av vassdrag, besvart av olje- og energiminister	12
904.	Fra stortingsrepresentant Solfrid Lerbrekk, vedr. ung ufør-tillegget til personer som oppholder seg i et annet EØS-land, besvart av arbeids- og sosialminister.....	13
905.	Fra stortingsrepresentant Karin Andersen, vedr. Sintef-rapporten Gull i grønne skoger? Analyse av mulighetene innen bioøkonomi i Innlandet 2015, besvart av næringsminister	14
906.	Fra stortingsrepresentant Lars Haltbrekken, vedr. vern av LoVeSe, besvart av distrikts- og digitaliseringsminister	14
907.	Fra stortingsrepresentant Roy Steffensen, vedr. skolestreik, besvart av kunnskaps- og integreringsminister.....	15
908.	Fra stortingsrepresentant Åsmund Aukrust, vedr. at distriktsarbeidsplasser forsvinner ut av landet fordi regjeringa har sagt nei til oljeaktivitet i områdene Lofoten, Vesterålen og Senja, besvart av distrikts- og digitaliseringsminister	16
909.	Fra stortingsrepresentant Ingvild Kjerkol, vedr. det amerikanske behandlingssenteret Family Hope Center i delstaten Pennsylvania, besvart av helse- og omsorgsminister	17
910.	Fra stortingsrepresentant Sandra Borch, vedr. innsparingstiltak og utredning av ny organisasjonsstruktur fra politimesteren i Troms, besvart av justis- og beredskapsminister	18
911.	Fra stortingsrepresentant Sivert Bjørnstad, vedr. fungerende informasjonsutvekslingsavtale med land som Pakistan, besvart av finansminister.....	18
912.	Fra stortingsrepresentant Petter Eide, vedr. påspandering og betaling av politiets tjenestereiser til utlandet, besvart av justis- og beredskapsminister	19
913.	Fra stortingsrepresentant Eigil Knutsen, vedr. forelder som soner dom og permisjonstider og foreldrepenger, besvart av barne- og familieminister	20
914.	Fra stortingsrepresentant Petter Eide, vedr. familievold og overgrep mot barn, besvart av justis- og beredskapsminister.....	21
915.	Fra stortingsrepresentant Kristin Ørmen Johnsen, vedr. prosedyrer og håndtering av en omsorgsoverdragelse, besvart av barne- og familieminister	22
916.	Fra stortingsrepresentant Solfrid Lerbrekk, vedr. retningslinjer for porteføljestyrt bompengepakker blir fulgt i Haugalandspakken, besvart av samferdselsminister.....	23
917.	Fra stortingsrepresentant Kirsti Leirtrø, vedr. omorganisering av trafikkstasjonene i Statens vegvesen, besvart av samferdselsminister	24
918.	Fra stortingsrepresentant Ingalill Olsen, vedr. omorganisering av Kystverket, besvart av samferdselsminister....	25
919.	Fra stortingsrepresentant Silje Hjemdal, vedr. kulturrådets tildelinger, besvart av kultur- og likestillingsminister.....	25
920.	Fra stortingsrepresentant Nicholas Wilkinson, vedr. rusreformutvalget, besvart av helse- og omsorgsminister .	26
921.	Fra stortingsrepresentant Torgeir Knag Fylkesnes, vedr. kronekjøp og kronekurs, besvart av finansminister.....	27
922.	Fra stortingsrepresentant Olav Urbø, vedr. bruk av PR- og kommunikasjonstjenester, besvart av barne- og familieminister.....	28
923.	Fra stortingsrepresentant Tellef Inge Mørland, vedr. sammenslåingen av Aust-Agder og Vest-Agder fylker, kostnader, besvart av kommunal- og moderniseringsminister	31
924.	Fra stortingsrepresentant Tellef Inge Mørland, vedr. veistandarden på strekningen E18 Grimstad – Kristiansand, besvart av samferdselsminister.....	32
925.	Fra stortingsrepresentant Margunn Ebbesen, vedr. akuttsykehus på Helgeland, besvart av helse- og omsorgsminister.....	33
926.	Fra stortingsrepresentant Liv Kari Eskeland, vedr. hydrogenstrategien, besvart av olje- og energiminister.....	34
927.	Fra stortingsrepresentant Arne Nævra, vedr. antall kilometer med ny firefelts motorvei (smal eller bred standard) som er bygd siden 2013, besvart av samferdselsminister.....	35
928.	Fra stortingsrepresentant Emilie Enger Mehl, vedr. tiltak for å rydde opp og begrense forurensningen etter tidligere gruvedrift i Folldal, besvart av næringsminister	36
929.	Fra stortingsrepresentant Nils Kristen Sandtrøen, vedr. gruveområdet i Folldal sentrum, besvart av næringsminister.....	37

930.	Fra stortingsrepresentant Himanshu Gulati, vedr. Martine-saken, besvart av utenriksminister.....	38
931.	Fra stortingsrepresentant Marit Knutsdatter Strand, vedr. Byggkvalitetutvalget, besvart av kommunal- og moderniseringsminister	39
932.	Fra stortingsrepresentant Siv Henriette Jacobsen, vedr. transportutfordringer på riksveg 19 gjennom Moss, besvart av samferdselsminister	39
933.	Fra stortingsrepresentant Siv Henriette Jacobsen, vedr. frisørtilbud til hjemmeboende eldre i Moss, besvart av næringsminister.....	40
934.	Fra stortingsrepresentant Helge André Njåstad, vedr. saksbehandlingstiden for reguleringsplaner, besvart av kommunal- og moderniseringsminister.....	41
935.	Fra stortingsrepresentant Nicholas Wilkinson, vedr. tilbud om gynekologisk undersøkelse, besvart av helse- og omsorgsminister.....	42
936.	Fra stortingsrepresentant Helge André Njåstad, vedr. handtering av kvikksølvet ved U-864 utanfor Fedje, besvart av samferdselsminister	43
937.	Fra stortingsrepresentant Roy Steffensen, vedr. næringspolitikken til Oslo Høyre, besvart av distrikts- og digitaliseringsminister	43
938.	Fra stortingsrepresentant Audun Lysbakken, vedr. den politiske og økonomiske støtten til Libyas kystvakt, besvart av utenriksminister	44
939.	Fra stortingsrepresentant Bård Hoksrud, vedr. graveskader, besvart av kommunal- og moderniseringsminister	45
940.	Fra stortingsrepresentant Eigil Knutsen, vedr. lovproposisjon om dykking, besvart av arbeids- og sosialminister.....	46
941.	Fra stortingsrepresentant Bengt Fasteraune, vedr. pendlerparkeringsplasser, besvart av samferdselsminister	47
942.	Fra stortingsrepresentant Trond Giske, vedr. idrettssamarbeid mellom Kina og Norge, besvart av kultur- og likestillingsminister.....	48
943.	Fra stortingsrepresentant Elise Bjørnebekk-Waagen, vedr. samhandlingen mellom arbeids- og helsetjenestene, besvart av arbeids- og sosialminister.....	49
944.	Fra stortingsrepresentant Ruth Grung, vedr. havnæring, besvart av olje- og energiminister.....	51
945.	Fra stortingsrepresentant Hans Andreas Limi, vedr. hestenæringen i Norge, besvart av finansminister.....	51
946.	Fra stortingsrepresentant Ruth Grung, vedr. Bjørgvin fengsel, besvart av justis- og beredskapsminister	52
947.	Fra stortingsrepresentant Karin Andersen, vedr. død iraker på Trandum, besvart av justis- og beredskapsminister.....	53
948.	Fra stortingsrepresentant Jan Bøhler, vedr. Facebook-sida Grorudfc, besvart av justis- og beredskapsminister ...	53
949.	Fra stortingsrepresentant Morten Stordalen, vedr. videreføringen av Rogfast-prosjektet, besvart av samferdselsminister.....	54
950.	Fra stortingsrepresentant Marius Meisfjord Jøsevoll, vedr. Høgskolen i Nesna, besvart av forsknings- og høyere utdanningsminister	55
951.	Fra stortingsrepresentant Morten Stordalen, vedr. fremdriften med planarbeidet på E-39 gjennom Rogaland, besvart av samferdselsminister	55
952.	Fra stortingsrepresentant Per-Willy Amundsen, vedr. lagring av IP-adresser, besvart av justis- og beredskapsminister.....	56
953.	Fra stortingsrepresentant Bård Hoksrud, vedr. reduksjonen i bompengetakster, besvart av samferdselsminister.....	57
954.	Fra stortingsrepresentant Kirsti Leirtrø, vedr. handlingsplan for infrastruktur for alternative drivstoff i transport, besvart av samferdselsminister.....	57
955.	Fra stortingsrepresentant Per-Willy Amundsen, vedr. straffereaksjoner for ungdom mellom 15 og 18 år, besvart av justis- og beredskapsminister	58
956.	Fra stortingsrepresentant Geir Adelsten Iversen, vedr. fiskerne i Oslofjorden, besvart av fiskeri- og sjømatminister	60
957.	Fra stortingsrepresentant Emilie Enger Mehl, vedr. Innlandet politidistrikt, besvart av justis- og beredskapsminister.....	60
958.	Fra stortingsrepresentant Sivert Bjørnstad, vedr. å opprette Nye Bygg AS etter modell fra Nye Veier AS, besvart av kommunal- og moderniseringsminister.....	61
959.	Fra stortingsrepresentant Une Bastholm, vedr. Bernkonvensjonen, besvart av klima- og miljøminister	62

960.	Fra stortingsrepresentant Ole André Myhrvold, vedr. responstidsutviklingen for politiet i Øst politidistrikt, besvart av justis- og beredskapsminister	64
961.	Fra stortingsrepresentant Ole André Myhrvold, vedr. bevare Mysen trafikkstasjon, besvart av samferdselsminister.....	65
962.	Fra stortingsrepresentant Marius Meisfjord Jøsevold, vedr. nye utredninger om flyplass i Drevja-dalen i Vefsn, besvart av samferdselsminister	65
963.	Fra stortingsrepresentant Bjørnar Moxnes, vedr. klimaeffekten av North Connect, besvart av olje- og energiminister	66
964.	Fra stortingsrepresentant Sylvi Listhaug, vedr. ALS, besvart av helse- og omsorgsminister	67
965.	Fra stortingsrepresentant Jenny Klinge, vedr. nærpoltireforma, besvart av justis- og beredskapsminister.....	69
966.	Fra stortingsrepresentant Jenny Klinge, vedr. politiets nasjonale beredskapscenter på Taralrud, besvart av justis- og beredskapsminister	69
967.	Fra stortingsrepresentant Terje Halleland, vedr. stortingsmelding om vindkraft, besvart av olje- og energiminister	70
968.	Fra stortingsrepresentant Nina Sandberg, vedr. boligsituasjonen for studenter dersom 3000 studenter flyttes fra Kjeller til Oslo, besvart av forsknings- og høyere utdanningsminister.....	71
969.	Fra stortingsrepresentant Lise Christoffersen, vedr. foreldrepengene, besvart av barne- og familieminister	72
970.	Fra stortingsrepresentant Solfrid Lerbrekk, vedr. elendige forhold i byggebransjen der utenlandske arbeidstagere blir utnyttet på grovt vis, besvart av arbeids- og sosialminister.....	73
971.	Fra stortingsrepresentant Lars Haltbrekken, vedr. Norges klimamål til FN, besvart av klima- og miljøminister .	74
972.	Fra stortingsrepresentant Tuva Moflag, vedr. vetorett i bioteknologispørsmål, besvart av helse- og omsorgsminister.....	75
973.	Fra stortingsrepresentant Tuva Moflag, vedr. prosjektet Frivillige organisasjoner som akutthjelpere, besvart av helse- og omsorgsminister.....	75
974.	Fra stortingsrepresentant Erlend Wiborg, vedr. likebehandling for ølsalg fra nettbutikker og ordinære butikker, besvart av helse- og omsorgsminister.....	76
975.	Fra stortingsrepresentant Kjersti Toppe, vedr. lånebevilgningen til Sykehuset Nordmøre og Romsdal, besvart av helse- og omsorgsminister.....	76
976.	Fra stortingsrepresentant Kjersti Toppe, vedr. anvende innsatsstyrt finansiering helt ned på sykehusnivå, besvart av helse- og omsorgsminister	77
977.	Fra stortingsrepresentant Sigbjørn Gjelsvik, vedr. oversikt over antall arbeidede årsverk og antall personer i yrkesaktiv alder, besvart av finansminister.....	78
978.	Fra stortingsrepresentant Sigbjørn Gjelsvik, vedr. årsverk av politifolk og sivilt ansatte ved det enkelte lensmannskontor, besvart av justis- og beredskapsminister	79
979.	Fra stortingsrepresentant Åshild Bruun-Gundersen, vedr. pendlerplassene langs E18, besvart av samferdselsminister.....	80
980.	Fra stortingsrepresentant Freddy André Øvstegård, vedr. åndverkslovens klasseromsbestemmelse, besvart av kultur- og likestillingsminister	81
981.	Fra stortingsrepresentant Bjørnar Moxnes, vedr. rettssikkerhet ved behandling av NAV-søknader, besvart av arbeids- og sosialminister.....	82
982.	Fra stortingsrepresentant Liv Signe Navarsete, vedr. kjemikalier til baneavising på MPA-området ved Harstad/Narvik, besvart av forsvarsminister	83
983.	Fra stortingsrepresentant Liv Signe Navarsete, vedr. etableringa av IKT-tenester/Cyberforsvar, besvart av forsvarsminister	84
984.	Fra stortingsrepresentant Lars Haltbrekken, vedr. ansvaret for helsetjenesten ved Trandum, besvart av justis- og beredskapsminister.....	85
985.	Fra stortingsrepresentant Jon Engen-Helgheim, vedr. nettsiden aldri mer 22 juli, besvart av kunnskaps- og integreringsminister	86
986.	Fra stortingsrepresentant Roy Steffensen, vedr. de forskjellige lands forpliktelser til Paris-avtalen, besvart av klima- og miljøminister.....	87
987.	Fra stortingsrepresentant Solfrid Lerbrekk, vedr. skatteutt siden 2013 for de 1000 rikeste i Norge, besvart av finansminister.....	88

988. Fra stortingsrepresentant Kari Elisabeth Kaski, vedr. etterlønn, besvart av kommunal- og moderniseringsminister	90
989. Fra stortingsrepresentant Arne Nævra, vedr. dyrevelferdsloven, besvart av landbruks- og matminister	91
990. Fra stortingsrepresentant Stein Erik Lauvås, vedr. Widerøe og kutting av 4 000 flyavganger, besvart av distrikts- og digitaliseringsminister	91
991. Fra stortingsrepresentant Roy Steffensen, vedr. dagens politiattester, besvart av kunnskaps- og integreringsminister	92
992. Fra stortingsrepresentant Jon Engen-Helgheim, vedr. muligheten for at norske IS-medlemmer kan straffefølges i Syria, besvart av utenriksminister	93
993. Fra stortingsrepresentant Nicholas Wilkinson, vedr. barn og unge som har vært utsatt for vold og/eller overgrep, besvart av helse- og omsorgsminister	94
994. Fra stortingsrepresentant Bengt Fasteraune, vedr. miljøkrav for drosjer avgrensa til 7 seter, besvart av samferdselsminister	96
995. Fra stortingsrepresentant Hege Haukeland Liadal, vedr. kvalitetssikre testene for de yngre kvinnene som deltar i Livmorhalsprogrammet, besvart av helse- og omsorgsminister	96
996. Fra stortingsrepresentant Fredric Holen Bjørdal, vedr. statleg kjøp på strekninga Ørsta/Volda-Oslo, besvart av samferdselsminister	98
997. Fra stortingsrepresentant Øystein Langholm Hansen, vedr. E134 Seljestad-Røldal, besvart av samferdselsminister	98
998. Fra stortingsrepresentant Freddy André Øvstegård, vedr. fengslede kvinnerettsaktivister i Saudi Arabia, besvart av utenriksminister	99
999. Fra stortingsrepresentant Une Bastholm, vedr. ny riksvei fra Timenes til Kjevik flyplass i Kristiansand, besvart av samferdselsminister	100
1000. Fra stortingsrepresentant Tellef Inge Mørland, vedr. bompengene på E18 Tvedestrand – Arendal, besvart av samferdselsminister	100
1001. Fra stortingsrepresentant Silje Hjemdal, vedr. politiattestordning, besvart av justis- og beredskapsminister	101
1002. Fra stortingsrepresentant Tuva Moflag, vedr. lovpålagte tilsynene av barnevernsinstitusjonene, besvart av barne- og familieminister	102
1003. Fra stortingsrepresentant Ruth Grung, vedr. kraftforbruk i Bergensområdet, besvart av olje- og energiminister	103
1004. Fra stortingsrepresentant Tore Storehaug, vedr. E39 ved Kringla, besvart av samferdselsminister	104
1005. Fra stortingsrepresentant Helge André Njåstad, vedr. tabell som viser hva alle fylkeskommunene får tilført via inntektsystemet til ferger, besvart av kommunal- og moderniseringsminister	104
1006. Fra stortingsrepresentant Jette F. Christensen, vedr. rettsstaten i Polen, besvart av utenriksminister	106
1007. Fra stortingsrepresentant Erlend Wiborg, vedr. stans i utbetalinger av offentlige ytelser og barnebidrag når en av foreldrene har bortført et barn til utlandet, besvart av arbeids- og sosialminister	108
1008. Fra stortingsrepresentant Arne Nævra, vedr. opprettholde flystrekningene som Widerøe nå vil legge ned, besvart av samferdselsminister	109
1009. Fra stortingsrepresentant Stefan Heggelund, vedr. Antirastisk senters opplæringsmaterieell finansiert med offentlig prosjektstøtte, besvart av kunnskaps- og integreringsminister	109
1010. Fra stortingsrepresentant Sylvi Listhaug, vedr. utflytting av arbeidsplasser ved Kongsberg Maritime AS, besvart av næringsminister	110
1011. Fra stortingsrepresentant Mona Fagerås, vedr. fritt skolevalg, besvart av kunnskaps- og integreringsminister ..	111
1012. Fra stortingsrepresentant Masud Gharakhani, vedr. den humanitære situasjonen i Moria-leirene, besvart av justis- og beredskapsminister	112
1013. Fra stortingsrepresentant Guri Melby, vedr. byråkratiet knyttet til søknad om foreldrepenger, besvart av barne- og familieminister	113
1014. Fra stortingsrepresentant Une Bastholm, vedr. deponiet ved Langøya, besvart av klima- og miljøminister	114
1015. Fra stortingsrepresentant Øystein Langholm Hansen, vedr. manglende likebehandling av skattytere ved fastsettelse av skattemessig verdi av frikort, besvart av finansminister	115
1016. Fra stortingsrepresentant Tor André Johnsen, vedr. 300 parkeringsplasser på Tangen stasjon, besvart av samferdselsminister	116

1017. Fra stortingsrepresentant Bjørnar Moxnes, vedr. krisesentertilbudet i hele landet, besvart av barne- og familieminister.....	117
1018. Fra stortingsrepresentant Per-Willy Amundsen, vedr. engangsavgift på spesialutrustede kjøretøy, besvart av finansminister.....	117
1019. Fra stortingsrepresentant Kirsti Leirtrø, vedr. beredskapen på norske flyplasser, besvart av samferdselsminister.....	119
1020. Fra stortingsrepresentant Kjersti Toppe, vedr. varslings sakene i Helgelandsykehuset HF, besvart av helse- og omsorgsminister.....	120
1021. Fra stortingsrepresentant Tuva Moflag, vedr. krisen i Moria-leiren, besvart av utenriksminister.....	121
1022. Fra stortingsrepresentant Kjersti Toppe, vedr. konsensjonsprosess for vindkraft på land, besvart av olje- og energiminister.....	122
1023. Fra stortingsrepresentant Tellef Inge Mørland, vedr. skadeomfanget ved feil legemiddelbruk, besvart av helse- og omsorgsminister.....	123
1024. Fra stortingsrepresentant Per-Willy Amundsen, vedr. beskyttelse av yringsfriheten, besvart av justis- og beredskapsminister.....	125
1025. Fra stortingsrepresentant Hårek Elvenes, vedr. etterretningstrykket i Norge, besvart av forsvarsminister.....	126
1026. Fra stortingsrepresentant Bård Hoksrud, vedr. blåreseptforskriften, besvart av helse- og omsorgsminister.....	127
1027. Fra stortingsrepresentant Siv Mossleth, vedr. avgiftsøkninger og liberalisering av taxinæringen, besvart av samferdselsminister.....	128
1028. Fra stortingsrepresentant Lars Haltbrekken, vedr. den irakiske statsborgeren som døde 29. oktober 2019 på Trandum, besvart av justis- og beredskapsminister.....	129
1029. Fra stortingsrepresentant Karin Andersen, vedr. bosetting for flyktninger med store helseutfordringer, besvart av kunnskaps- og integreringsminister.....	129
1030. Fra stortingsrepresentant Siv Mossleth, vedr. røykdykkertjeneste på flyplassene, besvart av samferdselsminister.....	130
1031. Fra stortingsrepresentant Helge André Njåstad, vedr. BPA, besvart av helse- og omsorgsminister.....	132
1032. Fra stortingsrepresentant Guro Angell Gimse, vedr. pengestøtten til EAT, besvart av helse- og omsorgsminister.....	133
1033. Fra stortingsrepresentant Sigbjørn Gjelsvik, vedr. kommunestrukturen, besvart av kommunal- og moderniseringsminister.....	134
1034. Fra stortingsrepresentant Gisle Meininger Saudland, vedr. kostnader for ytre ringvei i Kristiansand, besvart av samferdselsminister.....	135
1035. Fra stortingsrepresentant Elise Bjørnebekk-Waagen, vedr. reglene for arbeidsavklaringspenger, besvart av arbeids- og sosialminister.....	136
1036. Fra stortingsrepresentant Solfrid Lerbrekk, vedr. statsrådets etterlønn fra ordførervervet i Lenvik kommune, besvart av arbeids- og sosialminister.....	137
1037. Fra stortingsrepresentant Åsunn Lyngedal, vedr. bevilgninger for Norges eneste Fagskole for brann- og redningspersonale i Tjeldsund kommune, besvart av justis- og beredskapsminister.....	137
1038. Fra stortingsrepresentant Åsunn Lyngedal, vedr. FOT-rute på strekningen Harstad/ Narvik Lufthavn Evenes-Bodø, besvart av samferdselsminister.....	138
1039. Fra stortingsrepresentant Sigbjørn Gjelsvik, vedr. idrettsavtalen mellom Norge og Kina, besvart av kultur- og likestillingsminister.....	139
1040. Fra stortingsrepresentant Ruth Grung, vedr. regulerbar vannkraft, besvart av olje- og energiminister.....	140
1041. Fra stortingsrepresentant Torgeir Knag Fylkesnes, vedr. statsrådets etterlønn fra ordførervervet i Lenvik kommune, besvart av fiskeri- og sjømatminister.....	141
1042. Fra stortingsrepresentant Torgeir Knag Fylkesnes, vedr. statsrådets etterlønn fra ordførervervet i Lenvik kommune, besvart av fiskeri- og sjømatminister.....	141
1043. Fra stortingsrepresentant Liv Signe Navarsete, vedr. saksbehandlingstida i ersttningssaker for veteraner med psykiske skadar, besvart av forsvarsminister.....	142
1044. Fra stortingsrepresentant Lars Haltbrekken, vedr. flom og skred, besvart av olje- og energiminister.....	143
1045. Fra stortingsrepresentant Bjørnar Moxnes, vedr. Sekkingstad-saken, besvart av arbeids- og sosialminister.....	143
1046. Fra stortingsrepresentant Nina Sandberg, vedr. gamle krigsskolen i Tollbugata 10, besvart av forsvarsminister.....	144

1047. Fra stortingsrepresentant Silje Hjemdal, vedr. barn som bor på barnevernsinstitusjoner, besvart av barne- og familieminister.....	145
1048. Fra stortingsrepresentant Kari Elisabeth Kaski, vedr. saken rundt fiskeriministerens etterlønn, besvart av statsminister	146
1049. Fra stortingsrepresentant Jon Georg Dale, vedr. behandling av pasientar med sepsis ved sjukehusa i Møre og Romsdal, besvart av helse- og omsorgsminister	147
1050. Fra stortingsrepresentant Hadia Tajik, vedr. tal på kontrollar med heimel i §10-4 i skatteforvaltningsloven for konsern med over 1 milliard kroner i omsetning (storbedrift), besvart av finansminister.....	148

**Oversikt over spørsmålsstillere og
besvarte spørsmål (901 - 1050) for sesjonen 2019-2020**

Partibetegnelse:

A Arbeiderpartiet

H Høyre

MDG Miljøpartiet De Grønne

Sp Senterpartiet

Uav Uavhengig representant

FrP Fremskrittspartiet

KrF Kristelig Folkeparti

R Rødt

SV Sosialistisk Venstreparti

V Venstre

Amundsen, Per-Willy (FrP)	952, 955, 1018, 1024
Andersen, Karin (SV)	905, 947, 1029
Aukrust, Åsmund (A)	908
Bastholm, Une (MDG)	959, 999, 1014
Bjørndal, Fredric Holen (A)	996
Bjørnebekk-Waagen, Elise (A)	943, 1035
Bjørnstad, Sivert (FrP)	911, 958
Borch, Sandra (Sp)	910
Bruun-Gundersen, Åshild (FrP)	902, 979
Bøhler, Jan (A)	948
Christensen, Jette F. (A)	1006
Christoffersen, Lise (A)	969
Dale, Jon Georg (FrP)	1049
Ebbesen, Margunn (H)	925
Eide, Petter (SV)	912, 914
Elvenes, Hårek (H)	1025
Engen-Helgheim, Jon (FrP)	985, 992
Eskeland, Liv Kari (H)	926
Fagerås, Mona (SV)	1011
Fasteraune, Bengt (Sp)	941, 994
Fylkesnes, Torgeir Knag (SV)	921, 1041, 1042
Gharahkhani, Masud (A)	1012
Gimse, Guro Angell (H)	1032
Giske, Trond (A)	942
Gjelsvik, Sigbjørn (Sp)	977, 978, 1033, 1039
Grung, Ruth (A)	944, 946, 1003, 1040
Gulati, Himanshu (FrP)	930
Halleland, Terje (FrP)	967
Haltbrekken, Lars (SV)	903, 906, 971, 984, 1028, 1044
Hansen, Øystein Langholm (A)	997, 1015
Heggelund, Stefan (H)	1009
Hjemdal, Silje (FrP)	919, 1001, 1047
Hoksrud, Bård (FrP)	939, 953, 1026
Iversen, Geir Adelsten (Sp)	956
Jacobsen, Siv Henriette (A)	932, 933
Johnsen, Kristin Ørmen (H)	915
Johnsen, Tor André (FrP)	1016
Jøsevoll, Marius Meisfjord (SV)	950, 962
Kaski, Kari Elisabeth (SV)	988, 1048
Kjerkol, Ingvild (A)	909
Klinge, Jenny (Sp)	965, 966
Knutsen, Eigil (A)	913, 940
Lauvås, Stein Erik (A)	990

Leirtrø, Kirsti (A)	917, 954, 1019
Lerbrekk, Solfrid (SV)	904, 916, 970, 987, 1036
Liadal, Hege Haukeland (A)	995
Limi, Hans Andreas (FrP)	945
Listhaug, Sylvi (FrP)	964, 1010
Lyngedal, Åsunn (A)	1037, 1038
Lysbakken, Audun (SV)	938
Mehl, Emilie Enger (Sp)	928, 957
Melby, Guri (V)	1013
Moflag, Tuva (A)	972, 973, 1002, 1021
Mossleth, Siv (Sp)	1027, 1030
Moxnes, Bjørnar (R)	963, 981, 1017, 1045
Myhrvold, Ole André (Sp)	960, 961
Myrli, Sverre (A)	901
Mørland, Tellef Inge (A)	923, 924, 1000, 1023
Navarsete, Liv Signe (Sp)	982, 983, 1043
Njåstad, Helge André (FrP)	934, 936, 1005, 1031
Nævra, Arne (SV)	927, 989, 1008
Olsen, Ingalill (A)	918
Sandberg, Nina (A)	968, 1046
Sandtrøen, Nils Kristen (A)	929
Saudland, Gisle Meininger (FrP)	1034
Steffensen, Roy (FrP)	907, 937, 986, 991
Stordalen, Morten (FrP)	949, 951
Storehaug, Tore (KrF)	1004
Strand, Marit Knutsdatter (Sp)	931
Tajik, Hadia (A)	1050
Toppe, Kjersti (Sp)	975, 976, 1020, 1022
Urbø, Olav (Sp)	922
Wiborg, Erlend (FrP)	974, 1007
Wilkinson, Nicholas (SV)	920, 935, 993
Øvstegård, Freddy André (SV)	980, 998

STORTINGET

Dokument 15:7

(2019–2020)

Spørsmål til skriftlig besvarelse med svar

SPØRSMÅL NR. 901

Innlevert 6. februar 2020 av stortingsrepresentant Sverre Myrli

Besvart 17. februar 2020 av samferdselsminister Knut Arild Hareide

Spørsmål:

Flere togreisende opplever at det er blitt svært vanskelig å kombinere kjøp av sovekupé med lavprisbillett. I stedet må en kjøpe såkalt flexbillett som er vesentlig dyrere.

Er dette noe statsråden er kjent med, er det togselskapene selv som bestemmer denne prisingen, og vil statsråden foreta seg noe i sakens anledning?

Svar:

Jeg legger til grunn at det er Vy sine endringer av billetter som representanten i sitt spørsmål henviser til og fokuserer derfor mest på det i mitt svar.

Jernbanedirektoratet som kjøper av persontransporttjenester med tog opplyser at Vygruppen har utviklet en ny pris- og produktmodell som gjelder for reiser fra og med 21. april 2020. I den nye modellen vil sovekupé ikke lenger være et produkt som kjøpes i tillegg til reisebillett (produkttillegg), men være et eget produkt hvor totalpris for reise i sovekupé kan varieres ut fra etterspørsel. Den nye pris- og produktmodellen blir implementert på Bergensbanen, mens det for Dovrebanen og Nordlandsbanen fortsatt blir mulig å kjøpe sovekupé som et produkttillegg frem til SJ Norge overtar trafikkpakken i juni 2020. På Sørlandsbanen er det fortsatt mulig å kjøpe sovekupé som et produkttillegg på avgangene til Go-Ahead Norge.

Vygruppens nye produkt «Sove» vil være tilgjengelig både som et rimeligere alternativ uten refusjonsmulighet og en refunderbar billett til en noe høyere pris. På mange avganger vil det nye produktet «Sove», som inkluderer både reisebillett og soveplass, være rimeligere enn dagens

pris basert på minipris og tilleggsprodukt sovekupé. En målsetting med dette tiltaket er å bruke prismekanismer til å sikre en jevnere fordeling av etterspørsel på ukedager slik at flest mulig får muligheter til reise med nattog.

Det er Jernbanedirektoratet som inngår trafikkavtaler med vinnende togoperatørene. I trafikkavtalene mellom togoperatørene og Jernbanedirektoratet er det definert et maksnivå for prising av billetter, samtidig som de statlige landsomfattende sosiale rabattene for barn, student og honnør er videreført. Dette for å sikre en enhetlig struktur for ordinære priser og rabatter til særskilte målgrupper uavhengig av reisestrekning og togoperatør. Utover dette kan togoperatøren selv tilby lavere priser, prisnivå, rabattstrukturer og evt. antallsbegrensning for disse rabattene. Vy sin flexbillett er et eksempel på en slik kommersiell rabatt.

SPØRSMÅL NR. 902**Innlevert 9. februar 2020 av stortingsrepresentant Åshild Bruun-Gundersen****Besvart 14. februar 2020 av helse- og omsorgsminister Bent Høie****Spørsmål:**

Vil helseministeren sørge for at norske gründere som vinner anerkjente internasjonale priser for sine produkter, til tross for at det er alkoholholdig drikk, får mulighet til å merke emballasjen med prisen, på lik linje med andre mat- og landbruksprodukter?

BEGRUNNELSE:

TV2 har omtalt brenneriet fra et lite fiskevær på Helgelandskysten som høstet stormende jubel under spritkonkurranse i København, men som ikke får anledning til å vise dette til sine kunder. Det at man har klart å skape et så godt produkt at det vinner gullmedalje er en stor prestisje og bør heies frem av Norge, ikke gjøre alt man kan for å skjule det.

I flere aviser er det ofte anmeldelse av viner med både terningkast, bilder og anmeldelser. Det er lov - men det er altså ikke lov for norske gründere å stolt vise frem at de har vunnet en prestisje. Fremskrittspartiet mener dette må ryddes opp i.

Svar:

I Granavolden-plattformen er det fastslått at hovedlinjene i dagens alkoholpolitikk skal ligge fast. Reklameforbudet er en del av hovedlinjene alkoholpolitikken. Jeg anser det

av den grunn ikke som aktuelt å endre på regelverket når det gjelder merking av utmerkelser nå.

Forbudet mot alkoholreklame skal dempe etterspørselen etter alkohol og dermed bidra til begrenset forbruk av alkoholholdig drikk som igjen vil begrense alkoholrelaterte skader og ulemper. Å påføre merking om at et produkt har vunnet priser eller andre utmerkelser, er i strid med reklameforbudet da et av formålene med slik merking vil være å fremme salg av produktet. Merkingen anses som alkoholreklame uavhengig av om det også er andre formål, som forbrukerinformasjon, bak merkingen.

All reklame for alkoholholdig drikk er ulovlig i henhold til alkoholloven med mindre det foreligger et særlig unntak. Unntakene vi har i dag er svært spesifikke og særlige begrunnet. Det foreligger ikke unntak hvor begrunnelsen er å sikre at produsentene får markedsført sine produkter til forbruker, da dette vil være i direkte strid med selve formålet bak reklameforbudet. Unntak for merking med utmerkelser o.l., er konkret vurdert tidligere, men det ble konkludert med at det ikke var tilstrekkelige grunner for et slikt unntak.

Når det gjelder uavhengig redaksjonell omtale av alkoholholdig drikk bl.a. i aviser, anses ikke det som reklame og rammes derfor ikke av reklameforbudet. Begrunnelsen er at dette ikke skjer i markedsføringsøyemed. Selv om alkoholomtale i mediene kan ha en uheldig effekt på holdninger, drikkemønster og forbruk, så er dette ytringer som har et sterkt vern etter Grunnloven.

SPØRSMÅL NR. 903**Innlevert 6. februar 2020 av stortingsrepresentant Lars Haltbrekken****Besvart 14. februar 2020 av olje- og energiminister Tina Bru****Spørsmål:**

Vern av vassdrag har vært en av de store naturvernseirene i Norge. Nær 400 vassdrag er vernet mot kraftutbygging, det siste er Øystesevassdraget i Hordaland. Allikevel ser vi enkelte kommuner gjøre vedtak hvor de ønsker å oppheve vernet.

Er det overhodet aktuelt for den sittende regjering å fremme forslag om å oppheve vernet av verna vassdrag?

BEGRUNNELSE:

Verdalsvassdraget ble endelig vernet i 2005. Vassdraget er med et uttall elver og vann sentrale deler av et attrak-

tivt og variert landskap. Kontrastene mellom viddepreget høyfjell og lavland med jordbruk og ravineterreng er stor. Elveløpsformer, isavsmeltingsformer, botanikk, landfauna og vannfauna inngår som viktige deler av naturmangfoldet. Store kulturminneverdier. Vassdraget er viktig for friluftsliv, reindrift og samiske interesser.

I forbindelse med behandlingen av budsjettet for 2020 ble følgende verbalforslag vedtatt med mot to stemmer i Verdal kommunestyre: Kommunestyret ber rådmannen evaluere konsekvensene av den varige verningen av Verdalsvassdraget. Rådmannen skal også vurdere mulighetene for en prosess hvor Verdal kommune søker å få opphevet det varige vernet av Verdalsvassdraget.

Svar:

Vassdrag som er vernet mot kraftutbygging er underlagt et regelverk som er fastlagt av Stortinget ved behandling

av de enkelte verneplaner og enkeltvassdrag – siste gang i 2018 da regjeringen fremmet forslag til Stortinget om vern av Øystesevassdraget.

I forvaltningen av de vernede vassdragene bygger vassdragsmyndighetene på de føringene som senest fremkom under Stortingets behandling i 2016 av Meld. St. 25 (2015-2016) om energipolitikken mot 2030.

De enkelte kommuner med vernede vassdrag må legge de fastsatte vernebestemmelsene til grunn for sitt planarbeid. Kommunale vedtak rokker ikke ved de kriteriene som Stortinget har lagt til grunn for vernet av de enkelte vassdrag.

Som representanten er innforstått med, vil det uansett være Stortinget som tar stilling til om det skal foretas endringer av vernestatus for et vassdrag.

SPØRSMÅL NR. 904

Innlevert 7. februar 2020 av stortingsrepresentant Solfrid Lerbrekk

Besvart 17. februar 2020 av arbeids- og sosialminister Torbjørn Røe Isaksen

Spørsmål:

Kan statsråden garantere at det å nekte å ta med ung ufør-tillegget til andre EØS-land ikke er i strid med EØS-avtalen?

BEGRUNNELSE:

I kjølevannet av trygdeskandalen har det kommet frem at feilpraktiseringen av EØS-regelverket kan gjelde for flere ytelser og ordninger enn de vi kjenner til i dag. I dag er det slik at ung ufør-tillegget ikke utbetales om personen oppholder seg i et annet EØS-land.

Svar:

Jeg forstår spørsmålet slik at representanten spør om retten til eksport av den høyere minsteytelsen for unge uføre, ved flytting til utlandet.

Personer som har blitt ufør før fylte 26 år på grunn av en alvorlig og varig sykdom, skade eller lyte som er klart dokumentert, har rett til en særskilt minsteytelse. De særskilte minsteytelsene som "ung ufør" er ikke opptjente rettigheter, og innebærer et tillegg til inntektssikringen som følger av de ordinære minsteytelsene for uføretrygd.

Tillegget er ment å være en sosial ytelse med sikte på å sikre en rimelig levestandard etter norske forhold. Det er dette formålet med tillegget som gjør at man ikke får ta dette med ved flytting til utlandet.

Det garanterte tillegget for unge uføre er oppført i vedlegg X, i vedlegg VI til Forordning 883/2004. Det er således også etter EØS-avtalen adgang til å begrense utbetalingen av ytelser som har slike kjennetegn.

Når tillegget for unge uføre ikke kan mottas ved flytting til andre land, heller ikke til andre EØS-land, er det med andre ord ikke noe brudd på avtalen.

SPØRSMÅL NR. 905**Innlevert 10. februar 2020 av stortingsrepresentant Karin Andersen****Besvart 19. februar 2020 av næringsminister Iselin Nybø****Spørsmål:**

Sintef-rapporten Gull i grønne skoger? Analyse av mulighetene innen bioøkonomi i Innlandet 2015; peker på økt mulig verdiskaping på 20 mrd. og 25000 arbeidsplasser innen 2050. Skal dette realiseres kreves store endringer. Staten må styrke forskning, utdanning og sikre tilgang på kapital.

Ser statsråden at uten større endringer i statens bidrag, går en glipp av store muligheter?

Svar:

Representanten viser til en konkret rapport fra SINTEF, som er utarbeidet på oppdrag fra Hedmark fylkeskommune, som en oppfølging av Innlandets egen bioøkonomistrategi av 2017. Det eksplisitte formålet med rapporten er å styrke Innlandets egen evne til å legge til rette for ønsket utvikling i regionen. Rapporten skisserer derfor i hovedsak hvilke vurderinger regionale myndigheter bør gjøre for å fremme bioøkonomien i Innlandet, og ikke hva staten bør gjøre per se.

Jeg vil understreke at jeg fullt ut deler representantens oppfatning av at det er behov for en nasjonal satsing på bioøkonomi og at forskning, utdanning og tilgang på kapital er sentrale elementer i dette. Behovet for en nasjonal satsing var også bakgrunnen for at regjeringen la fram en nasjonal bioøkonomistrategi 2016. Denne strategien er fulgt opp gjennom en styrking av de nasjonale bevilgningene til bioøkonomi gjennom Forskningsrådet og Innovasjon Norge på til sammen 100 mill. kroner fra

og med 2017, slik at den samlede støtten til den nasjonale bioøkonomien gjennom disse aktørene nå beløper seg til i overkant av 4 mrd. kroner årlig. Vi bestilte dessuten en felles handlingsplan fra Forskningsrådet, Innovasjon Norge og SIVA for konkretisering og oppfølging av føringene i strategien. Denne ble lansert mandag 10. februar i år.

Samtidig er det også sånn at staten gjennom næringspolitikken skal legge til rette for å fremme maksimal verdiskaping i den samlede økonomien, dvs. i hele landet og på tvers av ulike næringer. Det er til dels betydelige variasjoner i potensialet for lønnsom

næringsvirksomhet i de ulike delene av den nasjonale bioøkonomien. Dette skyldes både ulik betalingsvillighet i markedet for forskjellige sluttprodukter og at norsk konkurransekraft sammenlignet med andre land kan variere mellom næringer og regioner.

Tilsvarende vil det være variasjoner innenfor de ulike delene av bioøkonomien på hvilken effekt næringsaktivitet vil ha på utslipp av klimagassutslipp og mer effektiv og bærekraftig bruk av knappe naturressurser. Det er ikke nok å fremme en bioøkonomi som er bra for klima hvis den ikke er levedyktig over tid uten statlige subsidier. Det er heller ikke nok å fremme en bioøkonomi som er lønnsom hvis den ikke er bra for klima og miljøet. Derfor har regjeringen sagt at vi skal prioritere områder innenfor bioøkonomien som både bidrar til verdiskaping og sysselsetting på den ene siden og reduserte utslipp og mer effektiv utnyttelse av våre fornybare biologiske ressurser på den andre.

SPØRSMÅL NR. 906**Innlevert 10. februar 2020 av stortingsrepresentant Lars Haltbrekken****Besvart 17. februar 2020 av distrikts- og digitaliseringsminister Linda Hofstad Helleland****Spørsmål:**

Statsråden skriver til NTB 9. februar at: "Et ja til vern av LoVeSe vil føre til at titusenvis av distriktsarbeidsplasser forsvinner ut av landet."

Kan jeg be statsråden legge fram regnestykket bak denne påstanden og en oversikt over hvor mange arbeidsplasser som har forsvunnet siden 2013 pga. den sittende regjeringens nei til å konsekvensutrede områdene utenfor Lofoten, Vesterålen og Senja, for oljeboring?

Svar:

Direkte og indirekte er oljenæringen hverdagen til over 200.000 nordmenn i bygd og by. I min uttalelse om arbeidsplasser knyttet til petroleumsvirksomheten på norsk sokkel, har jeg tillatt meg å tenke fremover og bredt. Oljenæringen skaper ringvirkninger, både direkte og indirekte, og på kort og lang sikt. Mange bedrifter på fastlandet har sin aktivitet knyttet til leting, utbygging og drift på norsk sokkel. For å opprettholde hele bredden av bedrifter og arbeidsplasser i næringen, er vi derfor avhengig av at det i disse bedriftenes hjemmemarked, det vil si norsk sokkel, er tilstrekkelig aktivitet i hele kjeden fra leting, til utbygging og drift. Legger vi ikke til rette for dette vil ringvirkningene på land bli redusert og de statlige inntektene falle. Blant annet derfor er hovedmålet i regjeringens petroleumpolitikk å legge til rette for lønnsom produksjon av olje og gass i et langsiktig perspektiv. Vi vil videreføre en stabil og langsiktig petroleumpolitikk. Letepolitikken skal bidra til det.

Næringen tar klimautfordringene på alvor. Gjennomsnittlige utslipp fra produksjonen på norsk sokkel er lave

i internasjonalt perspektiv. Ambisjonene knyttet til ytterligere forbedringer er store. Selskapene har gjennom Konkraft etablert et mål om å redusere CO₂- utslippene fra virksomheten med 40 pst. innen 2030 i forhold til 2005, og til nær null i 2050. Ingen andre steder i verden finner vi oljeselskaper med tilsvarende planer.

Granavolden-plattformen ligger fast. Regjeringen vil ikke åpne for petroleumsvirksomhet, eller konsekvensutrede i henhold til petroleumsloven, i havområdene utenfor Lofoten, Vesterålen og Senja i perioden 2017-2021.

I likhet med mange andre distriktsområder, opplever Lofoten, Vesterålen og Senja en utvikling med aldrende befolkning. Landsdelen må gis muligheter for å utnytte ressurser som kan bringe arbeidsplasser og gi grunnlag for fortsatt bosetting. Mange ønsker å bo i distriktene. Men usikkerhet om framtidige arbeidsmuligheter kan føre til at unge i etableringsfasen velger å flytte.

Som distrikts- og digitaliseringsminister er jeg optimistisk på vegne av Distrikts-Norge. Det er vi alle tjent med å være. Vi har store ressurser i distriktene som vi bør søke å forvalte på best mulig måte for framtida.

SPØRSMÅL NR. 907

Innlevert 10. februar 2020 av stortingsrepresentant Roy Steffensen

Besvart 20. februar 2020 av kunnskaps- og integreringsminister Trine Skei Grande

Spørsmål:

10. feb. kan man på NTB lese at det er varslet ny skolestreik for klimaet fredag 24. april.

Står regjeringen fortsatt på sin beslutning om at slike streiker ikke kvalifiserer til gyldig fravær?

BEGRUNNELSE:

Tidligere kunnskaps- og integreringsminister Jan Tore Sanner uttalte til VG 22. mars 2019 at det finnes mange gode formål å streike for, men at streik ikke gir unntak fra fraværgrensen.

30. august 2019 gikk kulturminister, nå kunnskapsminister, Trine Skei Grande ut i VG og oppfordret rektorer til å stryke fraværet, og at om man deltar i streik ikke skal få registrert dagen som illegitimt fravær.

Svar:

Som jeg uttalte i forbindelse med fjorårets klimabrøl, trenger vi ungdommer som bryr seg og har meninger. Klimaendringer, forurensning og tap av biologisk mangfold er en av vår tids største utfordringer. Jeg er derfor glad for at det nye læreplanverket legger svært godt til rette for at elevene skal utvikle kompetanse om klima- og miljøproblemer. Overordnet del av læreplanverket slår fast at skolen skal bidra til at elevene utvikler naturglede, respekt for naturen og klima- og miljøbevissthet. Vi har prioritert bærekraftig utvikling som ett av tre tverrfaglige temaer i skolen. Bærekraftig utvikling er lagt inn i mange av fagene og knyttet til kompetansemål der. Blant annet i samfunnsfag, naturfag, KRLE og mat og helse er dette et svært aktuelt tema.

Reglene om fraværgrensen i videregående skole skiller mellom dokumentert og ikke-dokumentert fravær. Som utgangspunkt vil elever som har mer enn 10 prosent udokumentert fravær i det enkelte faget, ikke få halvårsvurdering med karakter eller standpunkt karakter.

Hvilke grunner som kan gi dokumentert fravær, er nærmere opplistet i regelverket og inkluderer blant annet "politisk arbeid". Det finnes ingen nasjonale retningslinjer for hva som omfattes av begrepet, men ordet arbeid indikerer at det må noe mer til enn alminnelig deltakelse i en elevstreik. Slik dagens regler er utformet, vil derfor deltakelse i en elevstreik som oftest ikke gi dokumentert fravær. Den konkrete vurderingen av om eleven utfører "politisk arbeid" vil imidlertid avhenge av den enkelte elevens rolle, noe som må vurderes lokalt av skolen/skoleeier. Jeg er ikke fremmed for at elever som for eksempel

er med på organiseringen av eller har en særskilt rolle i en slik markering, kan få sitt fravær ansett som dokumentert.

Det er ungdommen som er fremtiden, og gjennom klimastreik viser de at de faktisk bryr seg om fremtiden. De vil at vi voksne skal gjøre mer for å gi dem en god fremtid. Det å redde jorda er en så god grunn til å ta en uokumentert fraværsdag, at jeg mener alle elever som gløder for saken, og som er trygt innenfor en sunn fraværsprosent, kan vurdere å delta på en slik markering.

Hvilke fraværsgrunner som skal kunne gi dokumentert fravær, er ellers noe jeg vil se nærmere på etter at sluttevalueringen av fraværsgrensen foreligger senere i vår.

SPØRSMÅL NR. 908

Innlevert 10. februar 2020 av stortingsrepresentant Åsmund Aukrust

Besvart 18. februar 2020 av distrikts- og digitaliseringsminister Linda Hofstad Helleland

Spørsmål:

Kan distriktsministeren redegjøre for hvordan titusenvis av distriktsarbeidsplasser forsvinner ut av landet fordi regjeringa har sagt nei til oljeaktivitet i områdene Lofoten, Vesterålen og Senja?

BEGRUNNELSE:

Distriktsministeren skrev 10.02. til NTB at "Et ja til vern av LoVeSe vil føre til at titusenvis av distriktsarbeidsplasser forsvinner ut av landet." Jeg vil be distriktsministeren redegjøre for hvordan dette regnestykket er laget, og hva hun som distriktsminister tenker om at hennes egen regjering i 7 år har avvist konsekvensutredning og oljeaktivitet i områdene hun advarer mot.

Svar:

Jeg har et stort engasjement for Distrikts-Norge og for næringsutvikling i distriktene. Skal vi opprettholde vår velferd og levestandard, må vi legge til rette for at folk kan leve og arbeide der de bor. Derfor bør vi ikke takke nei til de mulighetene som finnes i distriktene til å skape arbeidsplasser og ringvirkninger i distriktskommuner som i dag sliter med befolkningsnedgang og usikkerhet med tanke på framtidige vekstmuligheter.

Spørsmålet om konsekvensutredning av Lofoten, Vesterålen og Senja var et kompromiss, hvor Høyre ikke fikk gjennomslag for sitt primærstandpunkt. Når det er sagt, så ligger Granavolden-plattformen fast. Regjering-

gen vil ikke åpne for petroleumsvirksomhet, eller konsekvensutrede i henhold til petroleumsloven, i havområdene utenfor Lofoten, Vesterålen og Senja i perioden 2017-2021.

I min uttalelse om arbeidsplasser knyttet til oljenæringen, har jeg tillatt meg å tenke fremover og bredt. Direkte og indirekte er oljenæringen hverdagen til over 200.000 nordmenn i bygd og by. Nøyaktig antall arbeidsplasser som en fremtidig oljevirkosomhet kan skape, er det ingen som vet. Det avhenger blant annet av hvilke funn man gjør på sokkelen. Men letevirkosomhet og funn kan skape ringvirkninger langt utover selve oljenæringen. Det skaper optimisme og håp for framtida. Det kan bidra til økt sysselsetting og aktivitet i regionen, og at folk tør å satse på annen virksomhet. Det kan skape ny etterspørsel på boligmarkedet. Flere sysselsatte i regionen gir økte inntekter i husholdningene, og øker konsum og boliginvesteringer. Dette skaper igjen etterspørsel, som gir enda flere sysselsatte.

Det er viktig for hele landet at distriktene går godt. Vi må ikke la mulighetene gå fra oss til å skape et levebrød for alle her i landet. Arbeiderpartiet mener tydeligvis at rett politikk for framtidig petroleumsnæring er økte skatter og avgifter, usikkerhet og uforutsigbare rammer. Jeg mener at det er feilslått politikk. Arbeiderpartiet er ofte opptatt av å fordele goder, men næringslivet er avhengig av gode og forutsigbare rammer, slik at verdiene kan skapes før de fordeles.

SPØRSMÅL NR. 909**Innlevert 10. februar 2020 av stortingsrepresentant Ingvild Kjerkol****Besvart 20. februar 2020 av helse- og omsorgsminister Bent Høie****Spørsmål:**

Vil statsråden si at valgfrihet i rehabiliteringstilbud er så viktig for regjeringen at det offentlige bør subsidiere behandling som ikke har dokumentert effekt, og som i tillegg kan virke skadelig?

BEGRUNNELSE:

Nylig ble det publisert en sak i Nettavisen (6.02.2020) om det amerikanske behandlingssenteret Family Hope Center i delstaten Pennsylvania. Senteret markedsfører seg som alternativ behandling for barn med tunge diagnoser som autisme, cerebral parese, Downs syndrom og epilepsi. De mener Downs syndrom henger sammen med at barna ikke krabber nok, og er at de ikke er i nok fysisk aktivitet. I perioden 2015 til 2019 er det ifølge Nettavisen brukt omtrent 133 millioner norske helsekroner på Family Hope Center. En metodevurdering av Folkehelseinstituttet har advart mot praksisen hos senter som Family Hope Center. Beslutningsforum vedtok i 2017 at nye metoder med udokumentert utenlandsbehandling av barn med rehabiliteringsbehov skulle opphøre. Samtidig har statsråden i forbindelse med denne saken uttalt at den politiske plattformen fra Granavolden sier at regjeringen vil sikre at foreldre fortsatt skal ha mulighet til å velge mellom ulike tilbud innen intensiv trening og rehabilitering av barn.

Svar:

Regjeringen er opptatt av et faglig godt og tilgjengelig behandlingstilbud til barn og unge med hjerneskader. I regjeringsplattformen har vi uttalt at regjeringen vil sikre at foreldre fortsatt skal ha mulighet til å velge mellom ulike tilbud innen intensiv trening og rehabilitering av barn. I statsbudsjettet for 2017 ble det derfor bevilget ca. 14 mill. kr til styrking av behandlingstilbudet for barn og unge med ervervete hjerneskader. Disse midlene er videreført i senere budsjetter. De regionale helseforetakene skal benytte bevilgningen til å styrke tilbudet til barn under 18 år som har fått hodeskade etter ulykker, svulst i hjernen, hjerneslag eller andre årsaker.

Godkjenningsordningen fritt behandlingsvalg ble fra juli 2017 utvidet til også å omfatte

”Intensiv habilitering av barn opp til og med 16 år med vesentlig nedsatt funksjonsevne som skyldes medfødt eller tidlig ervervet hjerneskade – poliklinisk behandling.”

Mange foreldre opplever likevel at de ikke får et tilfredsstillende tilbud til barna sine i dag. Flere undersøker

hvilke muligheter som finnes for behandling og oppfølging av barnet sitt, og noen velger å følge utenlandske behandlingsprogram. Helt fra begynnelsen av 1990-tallet har det blitt tildelt offentlig støtte til noen utenlandske, intensive habiliteringsprogram for barn med hjerneskade.

Beslutningsforum for nye metoder vedtok i 2017 å utvikle annen type helsehjelp til pasientgruppen i Norge. En arbeidsgruppe, ledet av Helse Sør-Øst RHF, har utarbeidet en rapport som vurderer behovet for utvidete intensive habiliteringstilbud til barn og unge i spesialisthelsetjenesten. Rapporten forelå i november 2019. Arbeidsgruppen kommer med anbefalinger knyttet til både innhold, kapasitet og organisering. Formålet er å fremme tiltak som styrker pasienttilbudet i spesialisthelsetjenesten og som er samordnet med kommunehelsetjenesten. Rapporten skal nå følges opp.

Når det er bygget opp et godt tilbud til barn og unge med hjerneskade i Norge, som et alternativ til metodene som tilbys i utlandet, vil jeg vurdere om offentlig støtte til utenlandske intensive habiliteringsprogram ikke skal være et tilgjengelig alternativ for nye barn. Barn som allerede er i gang med et utenlandsk behandlingsprogram, skal uansett fortsatt få offentlig støtte til behandlingen dersom de ønsker å fortsette med programmet.

SPØRSMÅL NR. 910**Innlevert 10. februar 2020 av stortingsrepresentant Sandra Borch****Besvart 14. februar 2020 av justis- og beredskapsminister Monica Mæland****Spørsmål:**

Har dette utspillet til politimesteren i Troms forankring i Justisdepartementet?

BEGRUNNELSE:

Politimesteren i Troms har sendt ut brev til kommunene som setter i gang innsparingstiltak og utredning av ny organisasjonsstruktur.

Grunnen er at politidistriktet venter reduserte økonomiske rammer for perioden 2020-2023. Det gjør at planlagte anskaffelser og investeringer settes til et minimum, og at utvalgte stillinger skal stå midlertidig ledig. Dette er ekstraordinære og midlertidige tiltak som er nødvendig for å balansere budsjettet for 2020, ifølge politimesteren.

Brevet fra politimesteren er ikke til å misforstå, og vil få store konsekvenser. Dette er alvorlig, og vil bidra til en ytterligere sentralisering av tjenestene, og betydelig mer press på en allerede marginal beredskapstjeneste.

Politimesteren sier at siden organisasjonsstrukturen er under utredning, vil ingen nye husleieavtaler bli inngått. Det gjelder husleieavtale for nytt politihus på Setermoen som Politiets fellestjenester jobber med. Det gjelder også kontorene i Harstad, på Finnsnes og på Storslett,

hvor nye avtaler er planlagt inngått første halvdel av 2020. Alle disse avtalene vil bli utsatt inntil de har fattet endelig beslutning.

Svar:

Det er Politidirektoratet som i sin resultatavtale med politidistriktene i 2020 fordeler de tildelte midlene mellom distriktene, sammen med forventninger om resultater på ulike områder. Politimestrene må prioritere ressurser ut fra en helhetlig forståelse av situasjonen i sitt distrikt, og slik at ressursene settes inn der behovet er størst.

Budsjettet og bemanningen har økt i alle politidistrikt de senere årene. Politiet må samtidig arbeide systematisk med forbedringer slik at driften blir god og effektiv. Generelt må forvaltningen forvente seg stramme budsjetter fremover, og jeg er derfor positiv til at Troms politidistrikt har tatt initiativ til å utrede behov for tiltak som sikrer mest mulig kapasitet til politioperativ tjeneste tilpasset budsjetttrammene. Politidistriktene må, i sin vurdering av behov for tiltak, legge den lokale tjenestestedsstrukturen som ble fastsatt i forbindelse med nærpolitireformen til grunn, og at målet om to politifolk per 1 000 innbygger på landsbasis skal nås i 2020.

SPØRSMÅL NR. 911**Innlevert 10. februar 2020 av stortingsrepresentant Sivert Bjørnstad****Besvart 18. februar 2020 av finansminister Jan Tore Sanner****Spørsmål:**

Hva vil statsråden gjøre for å få til en fungerende informasjonsutvekslingsavtale med land som Pakistan, som sørger for at vi får en god oversikt over utenlandske formuesverdier til norske statsborgere, og samtidig åpner for muligheter for at Norge kan inndra verdier fra utlandet som norske statsborgere er skyldige den norske stat?

BEGRUNNELSE:

VG har gjennom flere saker vist til en norsk statsborger som skylder Norge 4,6 millioner kroner i skatt. Samtidig har han en innrapportert formue i Pakistan på om lag 36 millioner kroner. Personer som skatter til Norge er pliktige å oppgi formuesverdier de har i utlandet til norske skattemyndigheter.

Det rokker ved den allmenne rettsoppfatning og skatteviljen når norske statsborgere, som skylder staten store beløp, samtidig kan opparbeide seg store formuer i utlandet.

Svar:

Jeg vil starte med å si at jeg ikke kan uttale meg om konkrete enkeltsaker.

Jeg er enig med stortingsrepresentant Bjørnestad i at det er svært uheldig om enkelte skattytere unndrar seg norsk beskatning ved å plassere eiendeler eller annen formue i utlandet, og i at dette kan rokke ved den allmenne rettsoppfatningen og skatteviljen i Norge.

Regjeringen har i lang tid jobbet aktivt for økt åpenhet og administrativt samarbeid på tvers av landegrensene. Internasjonalt samarbeid er viktig for å sikre at skattemyndighetene har nødvendig verktøy for å fastsette riktig skatt og håndheve nasjonal skattelovgivning. Norge er derfor en aktiv deltaker i det internasjonale arbeidet for å øke åpenheten og styrke det administrative samarbeidet på skatteområdet.

Norge har et svært omfattende avtalenettverk bestående av skatteavtaler, informasjonsutveklingsavtaler og andre avtaler om administrativt samarbeid på skatteområdet. Avtalene dekker mer enn 150 jurisdiksjoner, og samtlige avtaler inneholder bestemmelser om utveksling av opplysninger for skatteformål. En rekke av de bilaterale skatteavtalene inneholder også bestemmelser om bistand til innkreving av skattekrav. I tillegg inneholder OECD/Europarådets konvensjon om administrativ bistand i skattesaker (Multiavtalen), bestemmelser om bistand til innkreving av skattekrav. Over 130 jurisdiksjoner har nå tiltrådt Multiavtalen. Dessverre har en rekke av disse jurisdiksjonene reservert seg mot å yte bistand til innkreving av utenlandske skattekrav.

Når det gjelder Pakistan, foreligger det allerede to alternative avtaler som sikrer norske skattemyndigheter tilgang på relevante opplysninger for skatteformål. Skatteavtalen mellom Norge og Pakistan, som ble inngått i 1986, inneholder bestemmelser om utveksling av opplysninger for skatteformål. I tillegg kan norske og pakistanske myndigheter yte hverandre administrativ bistand etter Multiavtalen. Pakistan tiltrådte Multiavtalen i 2016 og avtalen trådte i kraft for Pakistan i april 2017. Multiavtalens bestemmelser vil i utgangspunktet bare ha virkning for skatteperioder som begynner på eller etter 1. januar 2018. Avtalen er imidlertid gitt tilbakevirkende kraft i enkelte tilfeller, herunder i såkalte «kriminelle skattesaker». Ingen av de nevnte avtalene er begrenset til spesifikke opplysninger, men gjelder alle opplysninger som er «overskuelig relevante» for skatteformål.

Som nevnt inneholder Multiavtalen også bestemmelser om bistand til innkreving av skattekrav. Pakistan har imidlertid reservert seg mot å bistå med innkreving av utenlandske skattekrav. Heller ikke den gjeldende skatteavtalen mellom Norge og Pakistan inneholder bestemmelser som åpner for at norske myndigheter kan be pakistanske myndigheter om å bistå med å innkreve norske skattekrav i Pakistan.

Skatteavtalen mellom Norge og Pakistan ble undertegnet i 1986 og trådte i kraft i februar 1987. Avtalen er gammel og har behov for en revisjon, og Finansdepartementet har derfor tatt initiativ til å reforhandle avtalen. Spørsmålet om muligheten til å utvide det administrative samarbeidet mellom landene, vil bli fulgt opp i disse bilaterale forhandlingene.

SPØRSMÅL NR. 912

Innlevert 10. februar 2020 av stortingsrepresentant Petter Eide

Besvart 14. februar 2020 av justis- og beredskapsminister Monica Mæland

Spørsmål:

TV 2 har fått innsyn i reiseregningene til Politiets utlendingsenhet (PU), ledet av PU-sjef Arne Jørgen Olafsen, til Djibouti 14. til 18. oktober. Målet med reisen var å få til et samarbeid med djiboutiske myndigheter om retur av djiboutiere. Det viste seg at den norske politidelegasjonen ikke betalte oppholdet selv, men påspandert alle utgifter til oppholdet av vertslandet.

Hvilke regler gjelder for påspandering og betaling av politiets tjenestereiser til utlandet, og er statsråden enig i

at vi må unngå spekulasjoner om politiet lar seg styre av andre lands interesser, og derfor bør ha som hovedprinsipp at de betaler sine utgifter selv?

BEGRUNNELSE:

Den norske politidelegasjonen betalte ikke oppholdet selv, og det ble dermed heller ikke levert regninger til refusjon etterpå. Den djiboutiske politidirektøren, general Abdillahi Abdi Farah, tok alle utgiftene. PU-sjefen og følget ble tatt imot av politigeneralen da de landet på

Djibouti internasjonale flyplass morgenen 15. oktober. Deretter ble de brakt til luksushotellet Djibouti Palace Kempinski, som ifølge egenreklamen bringer begrepet luksus opp på et nytt nivå. Hotellopphold og alle måltider for den norske politidelegasjonen under det tre dager lange oppholdet ble betalt av Djibouti. PU-sjef Olafsen sier til tv2 at "utgangspunktet er at vi betaler reisene våre selv. I dette tilfellet valgte vi muligens en noe uvanlig variant, men det var fordi vi syntes det var riktig". En gjennomgang PU har gjort av tjenestereiser i etaten de siste fem årene der hovedformålet har vært relasjonsbygging, viser at Olafsen er den eneste som har akseptert at et annet land tar regningen under et opphold i utlandet. I følge Olafsen forutsatte man at vertskapet betalte regningene som en gjenytelse for at Norge betalte for dem et år tidligere. Men ifølge TV2 har det ikke mulig å få kopi av invitasjonen der det ifølge Olafsen ble stilt som vilkår at djiboutiske myndigheter betalte alt. Meningen var tvert i mot at delegasjonen skulle betale selv, ifølge opplysninger fra Stab for internasjonalt samarbeid i PU. På spørsmål fra TV 2 til presseavdelingen om Olafsens delegasjonsreise kom PU tilbake med følgende opplysninger:

"PU var forberedt på å dekke utgiftene for kost og losji i Djibouti, men Olafsen aksepterte at djiboutiske myndigheter tok hotellregningene da de sjekket ut, og at de betalte alle måltider der og da."

Når politiet ved tjenestereise blir spandert på av et annet lands myndighet, så reiser det noen spørsmål om politiet i tilstrekkelig grad opptrer uavhengig. Det er viktig å unngå spekulasjoner om politiet lar seg styre av andre

lands interesser. Derfor er det av interesse å vite hvilke regler som gjelder for betaling og påspandering ved denne type tjenestereiser.

Svar:

Det er viktig at statsansatte er bevisste på at etisk kvalitet på tjenesteyting og myndighetsutøvelse er en forutsetning for at innbyggerne skal ha tillit til statstjenesten. Det er derfor fastsatt særskilte etiske retningslinjer for statstjenesten.

I denne konkrete saken har jeg fått opplyst fra Politidirektoratet at Politiets Utlendingsenhet (PU) selv betalte for reisen til og fra Djibouti, mens djiboutiske myndigheter dekket hotellopphold og måltider for de tre tjenestemennene fra PU.

Det følger av kommentarene til punkt 4.5 i de etiske retningslinjene for statsansatte at bespisning vil ofte være et naturlig ledd i programmet ved offisielle besøk i utlandet eller i Norge. Dersom man er i en forhandlingssituasjon, bør som hovedregel alle reise- og oppholdsutgifter likevel dekkes av den virksomhet som sender sine ansatte på tjenestereise. I dette tilfellet var norsk politi i Djibouti for å skape et grunnlag for å starte forhandlinger om norsk politisamarbeid. PUs mandat er å returnere utenlandske borgere med ulovlig opphold tilbake til hjemlandet, og et samarbeid om slik retur med Djibouti vil være i Norges interesse.

Departementet vil ta opp vurderingen i denne konkrete saken med Politidirektoratet.

SPØRSMÅL NR. 913

Innlevert 11. februar 2020 av stortingsrepresentant Eigil Knutsen

Besvart 19. februar 2020 av barne- og familieminister Kjell Ingolf Ropstad

Spørsmål:

Vil statsråden vurdere regelverket, slik at foreldre der den ene soner en fengselsdom også får sin rettmessige permisjonstid og foreldrepenger?

BEGRUNNELSE:

Bergensavisen skriver 11. februar om en småbarnsmor, hennes seks måneder gamle datter og samboer som soner en dom i fengsel.

Da dommen sones på tidspunktet far skulle tatt ut foreldrepermisjon, mister paret foreldrepenger. Mor må derfor tilbake på jobb, selv om barnet ikke kan begynne i barnehage.

Mor er i realiteten eneforsørger i tiden faren soner sin dom, men har fått avslag på søknad om å få overført fars foreldrepenger.

Svar:

Spørsmålet er oversendt meg som ansvarlig for foreldrepengeordningen.

Først vil jeg si at jeg har stor forståelse for at dette er en krevende situasjon for den berørte familien.

Når begge foreldre har opptjent rett til foreldrepenger, er foreldrepengeperioden etter fødsel delt i tre: mødrekvoten, fedrekvoten og fellesdelen.

Kvotene kan ikke overføres til den andre forelderen. Det foreligger kun et eneste unntak fra dette, og det er dersom forelderen som skal ta ut foreldrepenger på grunn av sykdom eller skade er helt avhengig av hjelp til å ta seg av barnet eller er innlagt i helseinstitusjon. NAV har ikke ad-

gang til å gjøre flere unntak fra disse reglene enn nevnte eksempel.

For noen foreldre kan utsettelse av foreldrepengene være et alternativ. Dette gjelder for eksempel der den som skal ta ut foreldrepenger er i inntektsgivende arbeid på heltid eller ved sykdom eller skade som nevnt i forrige avsnitt.

Jeg har som sagt forståelse for at denne familien opplever at regelverket ikke er tilpasset deres situasjon. I vurderingen av endringer for enkeltgrupper må vi ta i betraktning systemet som helhet og eventuelle andre grupper som kan komme til å ønske endringer for seg. Det foreligger ikke planer, på det nåværende tidspunkt, om å endre reglene.

SPØRSMÅL NR. 914

Innlevert 11. februar 2020 av stortingsrepresentant Petter Eide

Besvart 14. februar 2020 av justis- og beredskapsminister Monica Mæland

Spørsmål:

Hvilke konkrete virkemidler vil justisministeren ta i bruk for å sikre at politiet prioriterer overgrepssaker i en tid med knappe ressurser, og er justisministeren villig til å styre politiets prioriteringer ved å øremerke midler til saker angående familievold og overgrep mot barn?

BEGRUNNELSE:

Justisminister Mæland sier til VG 1.2.20 at vi ikke har greid å avdekke og forebygge overgrep mot barn. Hun sier videre at politiet ikke har hatt nok oppmerksomhet om dette, og ikke vært i stand til å forhindre det. Samtidig varsler politimesteren i Troms, i VG 10.2.20, at det blir ekstraordinære kutt i politiet på grunn av strammere budsjett.

Svar:

Innledningsvis vil jeg understreke at saker som omhandler familievold og overgrep mot barn allerede er høyt prioritert i politiet. Dette er et saksfelt som jeg som justis- og beredskapsminister er svært opptatt av, og som jeg vil følge nøye.

Justis- og beredskapsdepartementet styrer politiet gjennom budsjettildeling og årlige tildelingsbrev. Jeg mener det er viktig å erkjenne at det alltid vil være mulig å ønske seg større budsjetter og flere ansatte, men minner samtidig om at vi med 2020-budsjettet har styrket poli-

tiet med om lag 4,4 milliarder kroner siden regjeringen tiltrådte, hvorav over 3,3 milliarder kroner er på politiets driftsbudsjett. Midlene har blant annet gått til kraftig oppbemanning i politiet, gjennomføring av politireformen, styrking av beredskapen og samfunnssikkerheten, grensekontroll- og returarbeid, IKT-modernisering og IKT-sikkerhet i politiet samt arbeidet mot menneskehandel, seksuallovbrudd og vold og overgrep mot barn. I 2020 har regjeringen styrket politidistriktenes driftsbudsjett for å muliggjøre en styrking av etterforskningskapasiteten.

I tildelingsbrevet til Politidirektoratet er det stilt krav til saksbehandlingstid og oppklaringsprosent for alvorlig integritetskrenkende kriminalitet. Flere av tiltakene som nå pågår som ledd i politireformen skal heve kvaliteten og effektiviteten på etterforskningsarbeidet.

For øvrig utarbeider regjeringen nå en ny handlingsplan mot vold i nære relasjoner der politiets innsats er en viktig del.

Den senere tiden har vi sett at enkelte seksuallovbruddssaker kan ha et omfang som skaper betydelige kapasitetsutfordringer på etterforskning-, påtale- og irettesføringsstadiet. Jeg er opptatt av å legge best mulig til rette for at politiet skal kunne etterforske slike saker på en effektiv måte.

Jeg ønsker i minst mulig grad å øremerke midlene til politiet. Jeg har stor tro på at politiet selv er nærmest til å vurdere hvordan ressursene kan utnyttes best mulig. I en

fremtid der handlingsrommet i økonomien kommer til å bli trangere er det særlig viktig at politiet har mulighet til

å styre ressursene slik de mener best vil ivareta helheten i samfunnsoppdraget.

SPØRSMÅL NR. 915

Innlevert 11. februar 2020 av stortingsrepresentant Kristin Ørmen Johnsen

Besvart 18. februar 2020 av barne- og familieminister Kjell Ingolf Ropstad

Spørsmål:

Å ta fra foreldre deres barn er en svært dramatisk og inn-
gripende handling. Men noen ganger helt nødvendig. Her
viser imidlertid reportasjen at det er svikt i prosedyrer og
håndtering av en omsorgsoverdragelse. Forløpet til om-
sorgsoverdragelser kan være langvarige slik som her, og
familiene lever i konstant press og i en krisetilstand.

Hva vil ministeren gjøre for å sikre at barn blir ivare-
tatt i slike krevende situasjoner, herunder at barnevernet
og politiet har tilstrekkelig kompetanse til å gjennomfø-
re en omsorgsovertakelse på en god måte, og hva vil mi-
nisteren gjøre for å få antall akutte omsorgsoverdragelser
ned?

BEGRUNNELSE:

Stavanger Aftenblad skriver 8. februar 2020 om en drama-
tisk og hjerteskjærende hendelse der fem politibiler og sju
politibetjenter aksjonerte i barnevernets lokaler i novem-
ber. Foranledningen var at barnevernet hadde innkalt en
mor og hennes barn til barnevernets kontor. Barnevernet
fortalte at gutten på 10 år tas fra sin mor der og da. Gutten
motsatte seg dette. Barnevernet tilkalte politiet, gutten
ble holdt, lagt i bakken og kjørt bort i cellebil. Daværende
barnevernsjef sier i reportasjen at de skulle planlagt om-
sorgsovertakelsen bedre. Men påpeker at ansvaret for at
situasjonen kom ut av kontroll, må deles mellom mor, po-
liti og egen etat. Politiets sier selv i reportasjen at de ikke
har barnefaglig kompetanse.

Svar:

Først og fremst vil jeg si at jeg ble opprørt da jeg leste re-
portasjen i Stavanger Aftenblad. Slik som dette skal det
ikke være. Barn og foreldre som trenger hjelp av barnever-
net er i en spesielt sårbar situasjon, og det er helt avgjoren-
de at de får god hjelp og omsorg. Omsorgsovertakelse kan
være svært dramatisk for barn og foreldre, og må derfor
utføres på en så skånsom måte som mulig.

Barnevernets undersøkelse kan oppleves svært inn-
gripende for barn og foreldre. Av hensyn til at familien på
et tidspunkt skal kunne få ro om situasjonen, er det satt en
frist for når barnevernstjenestens undersøkelse skal være
avsluttet, og dermed også frist for barnevernstjenestens
konklusjon i saken. Undersøkelsen skal gjennomføres
snaarest og senest innen 3 måneder, men i særlige tilfeller
kan fristen forlenges til 6 måneder.

Når barnevernstjenesten etter en undersøkelse kon-
kluderer med at et barn ikke kan bo hos sine foreldre, og
de fremmer en sak om omsorgsovertakelse, settes både
barn og foreldre i en særlig sårbar situasjon. Etter et ved-
tak fra fylkesnemnda om omsorgsovertakelse, er det vik-
tig at selve gjennomføringen av flyttingen gjøres på en
forsvarlig måte og til det beste for barnet. Noen ganger må
selve flyttingen skje raskt, og det er da avgjørende at det
skjer på en best mulig måte. I slike situasjoner er det vik-
tig at barnevernstjenesten tar hensyn til at familien er i en
krise, og at de særlig sørger for å ivareta barnet.

De ansatte i barnevernet står ofte overfor svært van-
skelige vurderinger, samtidig som de skal møte både barn
og foreldre med omsorg og empati. De ansatte må også ut-
føre tjenester etter barnevernloven på en forsvarlig måte,
og til barnets beste. Det er særlig viktig at de møter barns
behov for trygghet i krevende situasjoner. Dette krever
både kompetanse, klokskap og empati.

Jeg vil i denne sammenhengen nevne at departemen-
tet nå vurderer forslag fra Barne-, ungdoms- og familiedi-
rektoratet om å innføre kompetansekrav i det kommu-
nale og statlige barnevernet. Direktoratet foreslår blant
annet å innføre krav om at en stor andel av de ansatte i det
kommunale barnevernet skal ha mastergrad. Det er også
bevilget om lag 90 mill. kroner i 2020 til kompetansehe-
ving i barnevernet, som en del av den pågående kompe-
tansestrategien. Dette skal blant annet gå til videreutdan-
ning av barnevernsansatte. Temaer som relasjonsarbeid i
samarbeid med barn og familier og vurdering av barnets
beste inngår i videreutdanningstilbudet.

Bruk av politi for å gjennomføre undersøkelser og å
iverksette tiltak er et dramatisk virkemiddel som bare bør

benyttes i unntakstilfeller. Andre muligheter for flytting av barnet uten fysisk maktutøvelse skal først være forsøkt eller vurdert. Hvis barnevernstjenesten benytter politibistand, er det avgjørende at de har en tett dialog og et godt samarbeid om hvordan bistanden skal gjennomføres, slik at det blir minst mulig belastende for barnet. Det er imidlertid opp til politiet å vurdere på hvilken måte bistanden skal gjennomføres. Jeg vil ta denne problemstillingen opp med justis- og beredskapsministeren.

I den aktuelle saken som ligger til grunn for spørsmålet, var det ikke truffet et akuttvedtak i barnevernlovens forstand, men et vedtak om omsorgsovertakelse fra fylkesnemnda som barnevernstjenesten skulle gjennomføre. Barnevernstjenesten har seks uker på seg til å gjennomføre et vedtak om omsorgsovertakelse, noe som i de fleste tilfeller vil gi god anledning til å planlegge selve flyttingen. I den aktuelle saken har barnevernstjenesten i Stavanger uttalt til Stavanger Aftenblad at de innrømmer at de skulle planlagt bedre.

SPØRSMÅL NR. 916

Innlevert 11. februar 2020 av stortingsrepresentant Solfrid Lerbrekk

Besvart 17. februar 2020 av samferdselsminister Knut Arild Hareide

Spørsmål:

Vil statsråden sørge for at nåværende retningslinjer for porteføljestyrte bompengepakker blir fulgt, og at befolkningen på Haugalandet dermed ikke vil oppleve en dobling av bompengetakstene i Haugalandspakken – i hvert fall så lenge statsråden har ansvaret for Samferdselsdepartementet?

BEGRUNNELSE:

Haugalandspakken (2009-2023) er en utbyggings- og finansieringsplan som tar sikte på utvikling av transportsystemet på Haugalandet i Rogaland. Med bakgrunn i at Haugalandspakken lenge har vært underfinansiert som en følge av urealistiske kostnadsestimater for flere av prosjektene, har styringsgruppen i Haugalandspakken lenge ønsket seg en takstøkning.

I et notat av 13.12.19 sa imidlertid Vegdirektoratet tydelig fra om at søknaden om takstøkning bryter med de gjeldende retningslinjene for porteføljestyrte bompengepakker, og at de derfor ikke kom til å legge forslaget om takstøkning frem for Stortinget:

«Både i St.prp. nr. 57 (2006-2007) og St.prp. nr. 45 (2007-2008) er det forutsatt at omfanget av utbyggingen skal tilpasses den økonomiske rammen for Haugalandspakken. Forslaget til revidert bompengeplegg for Haugalandspakken innebærer takstøkning ene og alene for å finansiere kostnadsøkning. På bakgrunn av Samferdselsdepartementets føringer i brevet av 20. mai 2019, er det derfor ikke grunnlag for å legge forslaget til revidert bompengeplegg for Haugalandspakken frem for Stortinget. Vegdirektoratet vil presisere at det nå er viktig å avklare hvilke prosjekt og tiltak som kan gjennomføres innenfor de rammene som gjelder for den vedtatte Haugalandspakken.»

Hensikten med retningslinjene for porteføljestyrte bompengepakker er naturligvis å sikre god og edruelig planlegging av både inntekter og utgifter før man går i gang med slike bompengepakker. Eventuelle ekstrakostnader skal ikke lempes over på bilistene. De aktuelle retningslinjene bidrar til at bompengesystemets legitimitet i befolkningen til en viss grad kan opprettholdes.

Haugalandspakken står nå foran sin tredje kuttrunde siden starten i 2009. Pr. i dag mangler den ca. 1,9 milliarder kroner for å finansiere de gjenværende prosjektene. En hypotetisk dobling av takstene de siste tre årene av pakken (den gå frem til sommeren 2023), vil imidlertid «bare» gi omtrent 600 millioner kroner ekstra, noe som altså vil ha relativt liten betydning for det totale økonomiske bildet.

Et viktig argument for ikke å vedta en takstøkning, er at Haugalandspakken nå må vise magemål og prioritere godt fremover – slik også Vegdirektoratet understreker. Ved å gå inn for en takstøkning, kan man fort risikere at for mange og for dyre prosjekter blir satt i gang i løpet av de tre siste årene av Haugalandspakken. Med bakgrunn i at mange kostnadsanslag har vist seg å ha vært for lave, kan dette medføre at Haugalandspakken etter hvert ikke greier å dekke inn alle kostnadene i løpet av den korte tiden som er igjen av innkrevingsperioden.

Ett av prosjektene som man kan risikere at blir satt i gang hvis det mot formodning skulle komme en takstøkning, er den omdiskuterte omkjøringsveien mellom Åkra sør og Veakrossen på Karmøy. Dette er et prosjekt med svært lav samfunnsøkonomisk nytteverdi, og i tillegg et prosjekt som vil ødelegge store natur-, landbruks-, og friluftslivsområder.

Enkelte medlemmer av styringsgruppen i Haugalandspakken har nå tatt til orde for å henvende seg direkte til statsråden for å få ham til å omgjøre Vegdirektoratets vedtak angående takstøkning. Men å ta en omkamp her; det vil si å se bort fra retningslinjene – eller å endre de gjeldende retningslinjene – vil være svært uklok politikk: Både fordi en dobling av takstene vil være en økonomisk påkjenning for mange, men også fordi en så kraftig økning i takstene vil bidra til at motstanden mot bompenger trolig vil øke kraftig blant lokalbefolkningen på Haugalandet. Facebook-gruppen Bomfritt Haugaland har pr. i dag ca. 3800 medlemmer, og med en dobling av bomtakstene vil nok dette medlemstallet øke ytterligere, og sannsynligheten for at det blir etablert lokale «bompengepartier», også på Haugalandet, vil være stor.

Med dette som bakgrunn, og på vegne av mange bilister og innbyggere på Haugalandet, ber jeg om en tydelig tilbakemelding fra statsråden på spørsmålet overfor.

Svar:

Gjennom bompenger bidrar bilistene til å finansiere mange viktige samferdselsprosjekter. Det gjør at vi kan gjennomføre flere prosjekter som gir en enklere reisehverdag både for privatpersoner og næringslivet. Det skal vi fortsette med. Samtidig er det viktig for meg at vi har et bompengenivå som har legitimitet i befolkningen. I fjor

merket vi en sterk motstand mot bompenger. Det betyr at kostnadene for bilistene nok har blitt for høye noen steder. Dette er signaler jeg tar på alvor.

I porteføljestyrt bompengepakker settes det opp en prosjektliste med et tilhørende finansieringsopplegg som blant annet omfatter bompenger. Dette gir en økonomisk ramme for gjennomføringen av prosjektene i pakken. Jeg mener det er viktig at det er realisme både i omfanget av prosjekter, kostnadsanslag og hvordan pakken skal finansieres. Det gir forutsigbarhet, som er viktig for brukerne av transportsystemet. Jeg mener derfor at det er riktig å stille strenge krav til at prosjektene skal gjennomføres innenfor den økonomiske rammen, at det skal være god kostnadskontroll i prosjektene og at det er begrenset handlingsrom til å endre bompengelopplegget underveis. Det vil i noen tilfeller bety at man ikke kan gjennomføre alle prosjektene i porteføljen. Da er det viktig at man er tydelig i prioriteringene av hvilke prosjekter som skal gjennomføres først, og at man velger kostnadseffektive løsninger.

Samferdselsdepartementet har i brev av 2. januar 2020 bedt Statens vegvesen følge opp nye føringer for bompengefinansierte bypakker i mindre byområder som Haugalandet. Dette innebærer blant annet at kostnadsøkninger og/eller inntektssvikt i slike bypakker skal håndteres ved kutt i porteføljen, og ikke ved økte takster og/eller forlenget innkreving.

SPØRSMÅL NR. 917

Innlevert 11. februar 2020 av stortingsrepresentant Kirsti Leirtrø

Besvart 17. februar 2020 av samferdselsminister Knut Arild Hareide

Spørsmål:

Hva er status for regjeringens varslede omorganisering av trafikkstasjonene i Statens vegvesen?

Svar:

Statens vegvesen går i dag gjennom store endringer for å tilpasse seg framtiden

I mai 2019 leverte Statens vegvesen en rapport med forslag til hvordan tjenestestrukturen vil kunne se ut i 2024. Regjeringen er opptatt av å sikre gode og tilgjengelig tjenester i hele landet, gjennom et desentralisert Statens vegvesen.

Vegvesenet ble derfor gitt i oppdrag å revidere forslaget og se nærmere på avbøtende tiltak for de som, etter maiforslaget, ville få vesentlig lengre reisevei til trafikkstasjonen. Statens vegvesen leverte sitt reviderte forslag 19. november 2019. Det er i forslaget lagt vekt på å opprettholde flere av dagens lokasjoner for de tjenestene som krever oppmøte og har et høyt brukervolum.

Vi vurderer nå sistnevnte rapport og vil se nøye på forslagene før regjeringen tar en avgjørelse.

SPØRSMÅL NR. 918**Innlevert 11. februar 2020 av stortingsrepresentant Ingalill Olsen****Besvart 14. februar 2020 av samferdselsminister Knut Arild Hareide****Spørsmål:**

Hva er status for regjeringens varslede omorganisering av Kystverket?

Svar:

I Prop. 1 S (2019-2020) for Samferdselsdepartementet er det vist til at Kystverket har fått i oppdrag å utrede etatens organisering, styringssystemer og ressursutnyttelse. Det er videre varslet at departementet vil følge opp Kystverkets utredning i 2020.

Kystverket har etter fremleggelsen av Prop. 1 S (2019-2020) blitt gitt et tilleggsoppdrag til utredningen, med utsatt frist for levering. Den ferdigstilte utredning ble oversendt departementet 3. februar 2020.

Utredningen om Kystverkets organisering er nå til gjennomgang i departementet, med sikte på at dette arbeidet kan ferdigstilles så snart som mulig.

Jeg vil etter at vi har fått gjennomgått denne utredningen komme tilbake til Stortinget med en orientering på egnet måte.

SPØRSMÅL NR. 919**Innlevert 11. februar 2020 av stortingsrepresentant Silje Hjemdal****Besvart 17. februar 2020 av kultur- og likestillingsminister Abid Q. Raja****Spørsmål:**

Hva vil statsråden gjøre for å sikre at Kulturrådet forvalter offentlige midler på en forsvarlig måte?

BEGRUNNELSE:

De siste månedene har det blitt avslørt at Kulturrådet gjennom flere år har delt ut store summer til prosjekter som innebærer avføring og kroppsvæsker. Mange av avsløringene er blitt gjort kjent av Facebook-siden Sløseriombudsmannen, og flere er senere blitt dekket i media.

Nettavisen skriver om en kunstner som får over 3 millioner kroner årlig fra Kulturrådet for en teateroppsetning der han spruter maling ut av anus.

En annen kunstner får 50 000 kroner fra Kulturrådet for å smøre menstruasjon på papir. Kulturrådet delte også ut 1,2 millioner kroner i 2017 og 2018 til en forestilling om en som sitter i sin egen sæd.

Det at prosjekter som konsentrerer seg rundt nakenhet, penetrering og diverse kroppsvæsker, får flere millioner i støtte fra Kulturrådet har skapt reaksjoner blant folk, som stiller seg uforstående til prioriteringene og Kulturrådets tilsynelatende fiksering på kroppsvæsker når det gjelder tildelinger.

Undertegnede har blitt kontaktet av enkeltmennesker som har reagert på kulturrådets tildelinger.

Svar:

Dette er et spørsmål som jeg er veldig glad for å få, for dette handler om noe som er veldig viktig for meg å kjempe for. Selv om vi ikke alltid føler det sånn, og selv om vi ikke alltid liker det, bidrar nemlig kunsten sakte men sikkert til å øke toleransen for det vi tidligere opplevde som fremmed, som rart, som uforståelig. Kunsten hjelper oss å se oss selv og samfunnet rundt oss i et nytt lys. Hva vi lar oss sjokkere av endrer seg over tid. Og vi trenger hverken like eller forstå kunsten for å likevel akseptere at kunsten skal være fri. Jeg kan godt forstå at noen kan reagere på enkelte kunstuttrykk – samtidig er det ikke politikeres oppgave å dømme og bedømme kunsten, ei heller å kun støtte den kunsten som en selv liker og aksepterer.

Derfor ønsker jeg meg et stort mangfold av kunstneriske uttrykk i hele landet, og det vet jeg at blant andre Kulturrådet jobber veldig godt med. Jeg hverken kan eller vil instruere Kulturrådet i deres arbeid når det gjelder enkeltvedtak om fordeling av tilskudd.

Som kulturminister forvalter jeg nemlig statlige midler til feltet etter prinsippet om armlengdes avstand. Dette innebærer at tilskuddsmottakerne er faglig uavhengige, og at beslutninger som krever kunst- og kulturfaglig skjønn, ikke underlegges statlig styring. Det er heldigvis kunstnere og ikke politikere som beslutter hvilke kunstnere som skal motta statlige midler.

Kulturpolitikken skal bygge på ytringsfrihet og toleranse. Ytringsfriheten er en urokkelig grunnpilar i Norge. Et rikt og variert kulturliv er en forutsetning for ytringsfrihet og et velfungerende demokrati. Alle Kulturrådets tildelinger ligger tilgjengelig på deres nettsider, og det var over 4 700 tildelinger til kunst- og kulturprosjekter i hele

landet i 2018. At noen av tildelingene trekkes fram i media synes jeg er helt supert, for jeg vet også at mange ikke selv oppsøker kunst- og kulturopplevelser utenfor egen komfortsone.

Gode kunst- og kulturopplevelser kan være givende for den som opplever den. Men selv god kunst kan også oppleves som totalt meningsløs for andre. Kunsten skal nettopp engasjere, berøre, provosere, underholde og forme oss som mennesker. Jeg ønsker derfor at så mange som mulig skal velge å utsette seg for kunst- og kulturopplevelser av alle slag. Slik at kunsten kan nettopp utfordre, endre konvensjoner og flytte grenser. Kunsten skal være fri.

SPØRSMÅL NR. 920

Innlevert 11. februar 2020 av stortingsrepresentant Nicholas Wilkinson

Besvart 20. februar 2020 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

I mandatet til rusreformutvalget fra regjeringen står det at utvalget skal «synliggjøre hvordan forslag til rusreform kan gjennomføres uten økte bevilgninger». På Stortinget stemte SV, Arbeiderpartiet, Venstre og Høyre for å flytte ansvaret fra justis til helse. Nå er Fremskrittspartiet, som stemte imot rusreformen, ute av regjeringen.

Vil regjeringen endre sin plan og øke bevilgningene for at rusreformen ikke bare skal handle om straff, men også om bedre hjelp for dem som trenger det?

BEGRUNNELSE:

Det er flertall i Stortinget for å gå fra straff til hjelp.

SV vil at de konstruktive partiene skal samarbeide om et best mulig forslag, og sikre at vi får en god rusreform som reduserer skadevirkninger og hjelper dem som trenger det.

SV håper at regjeringen vil jobbe med oss for å ruste opp slik at hjelpetilbudet blir godt nok. Den største svakheten med rusreformen så langt er at regjeringen tror at den kan gjennomføres innenfor dagens ressursrammer.

SV er klar til å sikre en god reform.

Svar:

Å overføre ansvaret for samfunnets reaksjoner på bruk og besittelse av narkotika til egen bruk fra justis sektoren til helsetjenestene er et betydelig skifte i norsk narkotikapo-

litikk. Rusreformen er med det en erkjennelse av at straffetrukselen både kan ha stått i veien for å komme tidlig inn ved utviklingen av et rusproblem, og for å kunne yte gode tjenester til mennesker med etablert rusproblematikk. Jeg er glad for at det i Stortinget uttrykkes bred støtte til denne viktige reformen.

Rusreformen er imidlertid ikke ment å være en tjenestereform. Regjeringens innsats for å styrke rusfeltet, enten i spesialisthelsetjenesten eller i kommunene, gjøres gjennom vårt løpende arbeid. Jeg vil i den sammenheng også vise til at kommunene er betydelig styrket gjennom veksten i de frie inntektene i forbindelse med opptrappingsplanen for rusfeltet som nå er inne i sitt siste år.

Formålet med rusreformen er å bidra til at stigma som hefter til narkotikabrukeren reduseres, samt at de negative konsekvensene som følger av straff for bruk og besittelse av narkotika til egen bruk, blir borte. Min oppfatning er at en modell i likhet med Rusreformutvalget forslag, vil kunne bidra til å komme tidligere inn ved narkotikabruk, spesielt overfor unge. I tillegg vil det gi mulighet til å identifisere mer alvorlig narkotikaproblematikk i andre grupper og sørge for at det gis tilbud om nødvendige tjenester. På den måten vil rusreformen kunne understøtte Regjeringens målsetting om helhetlige og gode tjenesteforløp på rusfeltet.

I Rusreformutvalgets mandat fremkom det at utvalget ble bedt om å «synliggjøre hvordan forslag til rusreform kan gjennomføres uten økte bevilgninger.» Dette er ingen uvanlig formulering i forbindelse med utredninger av

denne typen. Rusreformutvalget har løst oppgaven ved å forslå en modell som integreres i den ordinære kommunale helse- og omsorgstjenesten, uten å nødvendigvis å forutsette betydelige investeringer.

Når dette er sagt minner jeg om at utredningen fremdeles er på høring med frist 2. april i år og at Regjeringen, i

sin politiske plattform fra 2019, har uttrykt at vi vil vurdere utvalgets forslag etter høringsfristens utløp. Deretter vil vi ta endelig stilling til hvordan reformen skal utformes og gjennomføres.

SPØRSMÅL NR. 921

Innlevert 11. februar 2020 av stortingsrepresentant Torgeir Knag Fylkesnes

Besvart 19. februar 2020 av finansminister Jan Tore Sanner

Spørsmål:

Når staten «bruker» oljepenger, bruker den dollar fra SPU til å kjøpe norske kroner. Jo større det oljekorrigerte underskuddet på statsbudsjettet er, jo flere kroner kjøpes, og jo mer styrkes den norske kronen. «Bruk» av oljepenger er slik uheldig for konkurranseevnen til norsk eksportnæring.

Hvor stor er effekten av disse kronekjøpene på kronekursen, og hvordan vurderer statsråden dette opp mot et hypotetisk alternativ der staten låner penger i norske kroner for å dekke det oljekorrigerte underskuddet?

BEGRUNNELSE:

Selv om det står i lov om statens pensjonsfond at "Staten skal ikke lånefinansiere utgifter på statsbudsjettet så lenge det er midler i Statens pensjonsfond utland", er det viktig å sørge for at de politiske vurderingene rundt innretningen av det særegne finanspolitiske rammeverket vi har i Norge, er basert på oppdaterte faglige vurderinger.

Svar:

Representanten Torbjørn Knag Fylkesnes stiller spørsmål om konsekvensene av å lånefinansiere offentlige utgifter. Det ville bryte den bestemmelsen Stortinget nylig vedtok som en del av Lov om Statens pensjonsfond, at «Staten skal ikke lånefinansiere utgifter på statsbudsjettet så lenge det er midler i Statens pensjonsfond utland».

Lovbestemmelsen er i samsvar med den praksis som har vært fulgt helt siden opprettelsen av Statens petroleumsfond i 1990. Allerede i Innst. O. nr. 32 (1989 – 90) side 14 uttalte finanskomiteen:

«Det må således etter komiteens syn legges til grunn som et ufravikelig krav at petroleumsfondet ikke skal kunne tilføres

midler i en situasjon med underskudd på statsbudsjettet for lånetransaksjoner.»

Stortinget ga sin tilslutning til den nye lovbestemmelsen i forbindelse med behandlingen av Prop. 97 L Lov om Norges Bank og pengevesenet mv. (sentralbankloven) (2018-2019).

Fylkesnes spør om det er en sammenheng mellom virkningen av å bruke oljepenger over statsbudsjettet og hvordan pengene skaffes til veie. Inntektsstrømmene til staten kommer i både kroner og valuta, og de brukes i kroner over statsbudsjettet eller spares i valuta i SPU. Norges Bank har, på oppdrag fra Finansdepartementet, ansvar for å gjennomføre de nødvendige valutavekslingene knyttet til petroleumsfondsmekanismen, slik at det er nok kroner å bruke og/eller nok valuta å overføre til SPU. Hvorvidt Norges Bank selger eller kjøper valuta i det enkelte år, avhenger av om det oljekorrigerte underskuddet på statsbudsjettet er større eller mindre enn summen av oljeskatter og utbytte fra Equinor. For nærmere beskrivelse, se norges-bank.no/tema/markeder-likviditet/Valutakjop-til-SPU/.

Forenklet kan man likevel tenke seg at en ekstra krone brukt over statsbudsjettet må «veksles inn» fra SPU. Om Norges Bank alternativt hadde skaffet til veie kroner ved å låne fra publikum – i stedet for å selge valuta til publikum – har ingen betydning for kronekursen eller for virkningene av finanspolitikken.

Å fase inn oljepenger i økonomien når det er full kapasitetsutnyttelse, vil i utgangspunktet over tid fortrenge konkurranseutsatt virksomhet. Avkastningen i SPU kan da dekke de reduserte inntektene fra eksport. Dersom oljepengene først og fremst brukes til å ekspandere offentlig virksomhet, kan det fortrenge privat virksomhet generelt, både konkurranseutsatt og skjermet produksjon. Ved økt bruk av oljepenger vil den reelle kronekursen styrke seg, enten ved at kronens nominelle verdi styrker seg eller ved

at lønns- og prisnivået stiger. Svekkelsen av konkurransevnen vil bli den samme i begge tilfeller.

Dersom oljepengene derimot brukes til skattelettelser, vil virkningen på konkurransevnen bli mindre, avhengig av hvordan skatten innrettes. For eksempel vil redusert bedriftsbeskatning på kort sikt virke ekspansivt, men kan på lengre sikt øke produksjonskapasiteten i økonomien. Det er en vesentlig årsak til at denne regjeringen

har brukt en del av handlingsrommet i budsjettpolitikken til skattelettelser.

For øvrig kan det nevnes at oljepengebruken i statsbudsjettet ikke har økt i de fire siste statsbudsjettene når vi måler som andel av verdiskapingen i fastlandsøkonomien. Det er blant annet for å unngå at den kostnadsmessige konkurransevnen svekkes.

SPØRSMÅL NR. 922

Innlevert 11. februar 2020 av stortingsrepresentant Olav Urbø

Besvart 19. februar 2020 av barne- og familieminister Kjell Ingolf Ropstad

Spørsmål:

Kan vi få en oversikt over hvor mye departementet og BUFDIR totalt har brukt på PR- og kommunikasjonstjenester samt prosjektnavn, hvem som gjorde oppdraget og beløp pr. prosjekt årene 2017, 2018 og 2019?

Svar:

BFD legger til grunn at spørsmålet gjelder kjøp av slike tjenester fra private. Vi har videre avgrenset mot betaling til foredragsholdere for innlegg på seminarer mv. Utgifter til rene mediekjøp, det vil si betaling for visning og eksponering på blant annet Facebook, er trukket ut for de større kampanjene.

BFDs utgifter

Departementet fikk i 2017 og 2018 bistand til gjennomføring av interne beredskapsøvelser og arbeid med nettsiden stermerettsjubilet.no. Vi legger til grunn at spørsmålet ikke gjelder slike utgifter.

I 2019 har departementet hatt mindre utgifter til ulike former for medietrening, i hovedsak til leie av egnede lokaler. Utgiftene summerer seg til nær 28 000 kroner (eks mva.), og gjelder debatt og medietrening.

Bufdirs utgifter

Nedenfor følger en oversikt over Bufdirs utgifter til bruk av PR- og kommunikasjonstjenester fra 2017 til 2019. Bufdir tar forbehold knyttet til stor oppgaveportefølge og kort frist for svar.

I Bufdir sin oppgaveportefølge er det mange pedagogiske tiltak og virkemidler. Utvikling og markedsføring av disse krever ofte kommunikasjonstjenester. Hoveddelen

av utgiftene Bufdir har hatt til kommunikasjonstjenester i årene 2017-2019 er knyttet til utvikling av materiell, filmer og kampanjer.

Bufdir inngikk i 2017 en rammeavtale med tre leverandører, Tibe T, Geelmuyden Kiese og Trigger, for bestilling av kommunikasjonstjenester. All utvikling av informasjonsmateriell, planlegging og gjennomføring av kampanjer, film- og fotoproduksjon og strategisk rådgivning inngår i rammeavtalene. I tillegg ble det i 2016 inngått en egen rammeavtale med Kitchen om kommunikasjons- og markedsføringstiltak for fosterhjemsrekruttering.

Stortinget har bevilget øremerkede midler til fosterhjemsrekruttering. Bufdir vært opptatt av å profesjonalisere markedsføringen. Det er et stort behov for nye fosterhjem. Det er derfor viktig å ha et jevnt tilsig av kandidater som melder interesse for dette viktige samfunnsoppdraget. Det er derfor utviklet en langsiktig nasjonal strategi for kampanjer og markedsføring, med årlige tiltaksplaner, utvikling av materiell, bred synlighet i aktuelle målgrupper, løpende evalueringer og justeringer, og etablering og videreutvikling av en rekke felles verktøy som brukes nasjonalt, regionalt og lokalt knyttet til rekruttering av fosterhjem.

Bufdirs utgifter til PR- og kommunikasjonstjenester samlet for perioden 2017 til 2019 summerer seg til 22,2 mill. kroner (eks mva.). Øvrig etterspurt informasjon for Bufdir følger av tabellen nedenfor.

Bufdir – Utgifter til PR- og kommunikasjonstjenester 2017-2019.

ÅR	Prosjektnavn	Nærmere omtale	Oppdragstager	Beløp i kroner (eks.mva)
2018	Vern mot overgrep	Produksjon av film om retningslinjer om vern mot overgrep mot barn, samt materiell/trykking	Tibe	240 000
2018	TryggEst - et system for å avdekke og forhindre overgrep mot voksne mennesker som i liten grad kan beskytte seg selv	Infofilm, visuell profil, materiell	Tibe	160 000
2019	TryggEst	Bildebank	Geelmuyden Kiese AS	240 000
2019	TryggEst	Brosjyren "Du har rett til å være trygg", inkl oversettelse til ca 10 språk og opptrykk.	Tibe	180 000
2017	Foreldrehverdag - nettressurs med trygge råd til deg som har barn	Facebook-kampanje, innsiktsarbeid og produksjon av poster	Trigger	400 000
2018	Foreldrehverdag - nettressurs med trygge råd til deg som har barn	Produksjon av Pappahverdag (podkast), postepan/poster til Facebook, reklamefilm for pappahverdag, produksjon og trykk og materiell til helses-tasjoner	Trigger	880 000
2019	Foreldrehverdag - nettressurs med trygge råd til deg som har barn	Gjøre foreldrehverdag.no bedre kjent i prioriterte målgrupper. Produksjon podkast pappahverdag, kampanjefilm for foreldrehverdag. Oversette filmer og tekster til ulike språk. Film til minoriteter. Utvikling foreldrestiltest. Markedsføring i SoMe.	Trigger	1 840 000
2017	Hatefulle ytringer	Arrangement, produksjon av brosjyre og stor nettkampanje mot hatefulle ytringer	Geelmuyden Kiese AS	600 000
2017	Oppvekstkonferansen	Oppvekstrapport, design, trykk, markedsføring, spredning budskap fra rapport i SoMe	Geelmuyden Kiese AS	206 400
2017	Informasjonsmateriell om norsk barnevern	Brosjyre på 20 språk	Tibe	159 200
2017	Familie for første gang - stort forebyggende arbeid for førstegangsfamilier i risikozonen	Utvikling av informasjon om programmet, foto, korte videoer, materiell etc	Tibe	340 000
2017	Erfaringsrapport om barn som lever i fattigdom	Design, trykking, distribusjon/spredning	Geelmuyden Kiese AS	400 000

2017	Infokampanjer befolkningen	Infokampanje rettet mot voldsutsatte menn for å øke kunnskap, samt utvikling og produksjon av infomateriell til retningslinjer mot vold og overgrep mot barn og unge	Geelmuyden Kiese AS	600 000
2018	Kampanje #ikke greit	Produksjon av kampanje mot deling av "nudes" på ung.no og andre plattformer.	Geelmuyden Kiese AS	500 000
2017	Arendalsuka	Trykking materiell	Tibe	9 600
2019	Arendalsuka	Materiell/spons SoMe	Tibe	11 600
2017	Avtale bistand sosiale medier	Bistand til å arbeid på SoMe, inklusiv sponing av annonser på Facebook	Tibe	33 600
2018	Avtale bistand sosiale medier	Som over	Tibe	88 000
2019	Avtale bistand sosiale medier	Som over	Tibe	1 800
2017	Visuell profil/grafisk design	Bistand, materiell	Tibe	6 400
2018	Visuell profil/grafisk design	Utvikling/oppgradering av visuell profil for Bufdir, gjennomført i forbindelse med flytting til nye lokaler	Geelmuyden Kiese AS	470 000
2019	Visuell profil/grafisk design	Implementering nytt malverk/videreutvikling for Bufetat	Tibe	124 800
2017	Kompetanseteamet mot tvangsekteskap og kjønnslemlestelse	Produksjon infomateriell	Tibe	42 926
2018	Nasjonal informasjonskampanje om familievernet	Strategi, undersøkelser, utvikling av film og annet kampanjemateriell å øke kjennskapen til tjenesten.	Trigger	1 200 000
2019	Nasjonal informasjonskampanje om familievernet	Oppfølgende kampanje-arbeid, effektmåling, innholdsproduksjon, bilder til bildebank	Trigger	1 000 000
2018	Kommunikasjonsrådgivning barnevernet	Rådgivning om håndtering av omdømmeutfordringene til barnevernet	Geelmuyden Kiese AS	140 000
2018	Digitalt infomateriell mot vold i skole/barnehage	Produksjon av film og markedsføring av læringsressursen Jeg vet til bruk overfor lærere og barnehageansatte.	Tibe	460 000
2019	Implementere Snakke – Opplæringsprogram	Infomateriell til opplæringsprogrammet Snakke	Tibe	101 600
2018	Familieråd	Utvikling av filmer og materiell om familieråd	Tibet	160 000
2019	DigiBarnevern	Uvikling av informasjonsfilm/promofilm om DigiBarnevern	Tibe	600 000

2017	Kampanje og markedsføring fosterhjemsrekruttering	Utvikling av materiell, filmer og kampanjer, og kostnader knyttet til spredning av materiell og filmer gjennom ulike annonseringstiltak	Kitchen Reklamebyrå AS	3 440 000
2018	Kampanje og markedsføring fosterhjemsrekruttering	Som over	Kitchen Reklamebyrå AS	3 240 000
2019	Kampanje og markedsføring fosterhjemsrekruttering	Som over	Kitchen Reklamebyrå AS	3 104 000
2019	CRDP i kommunene (KUD)	Midler til film (barn på skole) som gikk på sosiale medier som oppstart/skape oppmerksomhet om FN konvensjonen	Geelmuyden Kiese AS	569 600
2019	Universelt utformet skole (KUD)	Film rettet mot kommunene om universelt utforming av skoler. Handler om kartlegging av skolene – hvordan gjøre det.	Tibe	240 000
2019	Kampanje nedsatt funksjonsevne (KUD)	Kampanje om hatefulle ytringer rettet mot personer med nedsatt funksjonsevne.	Trigger	320 000
2019	Ung.no	Innsiktsarbeid, råd og veiledning om bruk av sosiale medier til ungdom	Trigger	240 000
2019	Profilering/rekruttering	Foto/annonser/profilering til bruk i rekruttering av nye medarbeidere	Tibe	88 000
SUM				22 197 526

SPØRSMÅL NR. 923

Innlevert 11. februar 2020 av stortingsrepresentant Tellef Inge Mørland

Besvart 19. februar 2020 av kommunal- og moderniseringsminister Nikolai Astrup

Spørsmål:

Hvor store kostnader har påløpt og vil påløpe fremover i forbindelse med sammenslåingen av Aust-Agder og Vest-Agder fylker, når man tar med alle kostnadene til staten og andre offentlige aktører i denne prosessen, og hva regner man med vil bli den samlede kostnaden (påløpte

og gjenstående kostnader) bare for sammenslåingen av de to fylkeskommunene på Agder?

Svar:

Departementet har ikke en samlet oversikt over fylkeskommunenes og andre offentlige aktørers kostnader i

forbindelse med fylkessammenslåinger. Det er ressurskrevende å gjennomføre store organisatoriske endringer, men det er vanskelig å tallfeste alle kostnadene.

Departementet har utbetalt 225 millioner kroner for engangskostnader til fylkeskommunene som gikk sammen i regionreformen, som delvis kompensasjon for kostnadene ved sammenslåingsprosessene. Agder fylkeskommune har mottatt 30 millioner kroner i kompensasjon.

Flere av fylkeskommunene har benyttet de mulighetene reformen har gitt, til blant annet å investere i nye datasystemer og til å vurdere organisasjonsstruktur og arbeidsformer på nytt.

Sammenslåingene har dermed vært en anledning til å gjøre hensiktsmessige endringer og investeringer, som ikke nødvendigvis er direkte knyttet til sammenslåingen.

Jeg vil også påpeke at fylkessammenslåingene på lengre sikt gir muligheter for å effektivisere driften. Færre fylkeskommuner kan føre til færre ansatte i administrative stillinger, færre heltidspolitikere på regionalt nivå, og mer ressurser til tjenester som kommer innbyggere og næringsliv til gode. Større fagmiljøer vil også kunne bidra til at de nye fylkeskommunene løser sine oppgaver på en bedre måte. Der fylkesgrensene tidligere delte sammenhengende bo- og arbeidsmarkedsregioner, vil det nå også ligge bedre til rette for overordnet og helhetlig planlegging og samfunnsutvikling.

SPØRSMÅL NR. 924

Innlevert 11. februar 2020 av stortingsrepresentant Tellef Inge Mørland

Besvart 21. februar 2020 av samferdselsminister Knut Arild Hareide

Spørsmål:

Vil den nye samferdselsministeren sørge for at veistandarden på strekningen E18 Grimstad – Kristiansand blir like god som for sammenlignbare veistreknings, gjennom å sørge for en endring i maksimal tillatt spordybde på denne strekningen?

BEGRUNNELSE:

Det vises til de skriftlige spørsmålene dok. nr. 15:1625 (2018-2019), dok. nr. 15:1736 (2018-2019), dok. nr. 15:2307 (2018-2019) og dok. nr. 15:309 (2019-2020), der spørsmål om maksimal tillatt spordybde på strekningen E18 Grimstad – Kristiansand har vært tema. Fortsatt er det ikke skjedd noe med denne problematikken.

Mellom Grimstad og Kristiansand tillater man en maksimal spordybde på 25 mm, mens den på resten av strekningen er 20 mm, etter at grensen i 2012 ble redusert på veier med mye trafikk. Årsaken til denne forskjellen i krav til spordybde skyldes at E18 Grimstad – Kristiansand er et OPS-prosjekt.

Agderposten har nylig gjennomført egne spordybde-målinger, som viser at veien på flere steder har spordybder over 25 mm. Dype spor på strekningen medfører at det oppstår farlige situasjoner i trafikken, særlig når det regner mye eller er glatt og isete.

I skriftlig spørsmål dok. nr. 15:309 (2019-2020), avviser imidlertid den forrige samferdselsministeren at ikke

Agder OPS har holdt seg innenfor de krav som er stilt til dem.

Agder OPS har tidligere stilt seg positive til å inngå en avtale om redusert spordybde på strekningen. Det har også vært fremforhandlet et forslag til ny avtale, men denne har imidlertid blitt stoppet av Vegdirektoratet.

Svar:

Når OPS-kontrakten E18 Grimstad-Kristiansand ble inngått i 2006 ble det avtalt en spordybde på 25 mm. Som en del av kontrakten ble det også inngått en avtale om utbetaling basert på vegens funksjonalitet knyttet til framkommelighet/oppetid og trafikkikkerhet.

Allerede i kontraktens Artikkel 1 Formålet med kontrakten slås det fast:

«...OPS-selskapet har et totalansvar for veganlegget i denne Driftsfasen, herunder ansvar for at det fremstår med god framkommelighet, høy trafikkikkerhet og med god estetisk og miljømessig standard overfor trafikanter og omgivelser...»

Også i kontraktens tekniske spesifikasjoner under drift og vedlikehold fremheves målsettingen ved å pålegge OPS-selskapet ansvaret for en fagmessig og aktsom utførelse med tanke på blant annet framkommelighet, trafikkikkerhet og ivaretagelse av vegkapitalen.

Mer spesifikt har Statens vegvesen satt minimumskrav til spordybde og til dokumentasjon av denne. Minimumskravet i kontrakten er som følger:

«Spordybde og jevnhet: Ingen definert ensartet parsell skal ha verdier dårligere enn det som er gitt i tabellen nedenfor på mer enn 10% av parsellen målt om høsten etter avsluttet dekkelegging.»

hvor:

- Parsellene er på forhånd definert
- Spordybdekravet er 25 mm
- Jevnheten (IRI) er 4,0

OPS-selskapet skal årlig dokumentere dekkestandard, og Statens vegvesen har mulighet til å kontrollere etter behov. Staten vegvesen har de siste årene kjørt målinger om våren, og det har så langt ikke vært funnet grunn til å iverksette tiltak mot OPS-selskapet. Statens vegvesen vil i tiden som kommer være påpasselig med å følge kontraktens krav til dokumentasjon.

Statens vegvesen er gjort kjent med at OPS-selskapet har omfattende asfalteringsplaner både for 2020 og 2021, og dette forventes å bidra til at vegens standard vil oppleves langt bedre allerede etter årets asfaltsesong.

SPØRSMÅL NR. 925

Innlevert 11. februar 2020 av stortingsrepresentant Margunn Ebbesen

Besvart 21. februar 2020 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

Hva legger ministeren i begrepet omegn i denne sammenhengen; hva mener ministeren med omkringliggende kommuner, og vil det være fornuftig at man i konseptfasen går ut bredt og heller innsnevrer alternativer etter hvert som konseptfasen går?

BEGRUNNELSE:

Helseministeren ga sin beslutning om endelig sykehusstruktur på Helgeland den 27.01.2020. Det ble bestemt at det skulle være to akuttsykehus på Helgeland, med hovedsykehus i Sandnessjøen og omegn. Nå har Helse Nord RHF levert oppdragsdokumentet videre til Helgelandsykehuset HF, og Helgelandsykehuset HF skal nå utarbeide mandatet for konseptfasen som skal behandles i styret i helseforetaket og i styret i Helse Nord RHF.

Med historien om støynivået i sykehusdebatten på Helgeland friskt i minnet er det nå viktig at alle bidrar for at befolkning og kommuner har tillit til en svært viktig prosess de nå skal inn i. Flere mener bråket vil fortsette så lenge det er vedtatt to sykehus på Helgeland. Uklarheter om begreper kan være grunnlag for nye leserinnlegg og fortsatt støy på Helgeland.

Et av momentene som kan skape støy er forståelse av begrepet omegn. Helse Nord har vurdert det dithen at omegn defineres som 20 min kjøring fra rådhuset i aktuell by. Definisjonen omegn har sitt utspring fra ekstern ressursgruppe sin vurdering av pendlervilligheten på

Helgeland og i landet forøvrig. Definisjonen omegn sier ingenting om utrykningskjøring med ambulansebil eller ambulansebåt, eller annen akutt-transport. Kun vanlig kjøring med personbiler til og fra jobb. Ministeren gjør også oppmerksom på at rådhus i Alstahaug ikke ligger i sentrum av byen, det ligger ca. 3 minutters biltur sør for sentrum. Helse Nord har ikke fattet vedtak på deres definisjon av omegn. Ministeren sa i sin tale 27.1. at omkringliggende kommuner kunne nå nominere tomtealternativer.

De som har fulgt prosessen tett er klar på at det ligger svært gode tomtealternativer som vil favne hele Helgeland både omlag 23 min og 35-40 min fra rådhuset i Sandnessjøen, og vil ikke per nå ikke være en aktuell lokasjon for nytt sykehus på Helgeland pga. omegn-definisjonen som nå foreligger. Dette har også etter ministeren sin beslutning vært et stort samtaleemne på Helgeland.

Svar:

Som representanten Ebbesen viser til besluttet jeg tidligere i år at det skal være to akuttsykehus på Helgeland, hhv. i Sandnessjøen og omegn og i Mo i Rana. Min beslutning baserte seg på styret i Helse Nord RHF sitt vedtak i sak 137-2019 fra 18. desember 2019.

I nevnte styresak er det lagt til grunn at sykehuset i Mo i Rana lokaliseres ved nåværende bygningsmasse. Lokaliseringen av sykehuset i Sandnessjøen og omegn skal avgjøres i konseptfasen.

Helse Nord har nå gitt Helgelandssykehuset oppdraget med å igangsette konseptfasen for Helgelandssykehuset 2025. Helse Nord har i oppdraget ikke definert begrepet omegn. Lokalisering av nytt akuttsykehus i Sandnessjøen og omegn er en del av det som skal utredes av

Helgelandssykehuset. Som en del av konseptfasen vil også etablering av poliklinisk somatisk tilbud samlokalisert med kommunale tjenester i Mosjøen utredes. Jeg legger til grunn at brukere, ansatte og kommuner, Helse Nord og andre vil involveres i denne prosessen.

SPØRSMÅL NR. 926

Innlevert 11. februar 2020 av stortingsrepresentant Liv Kari Eskeland

Besvart 19. februar 2020 av olje- og energiminister Tina Bru

Spørsmål:

Vil ein i arbeidet med hydrogenstrategien opne opp for at ammoniakk også vert likestilt med hydrogen, og vil strategien syte for å stimulere til heilskaplege kjeder slik at tilgjengelegheit og antall forbrukarar gjennom stimuli av offentleg innkjøp vil kome på plass?

GRUNNGJEVING:

Regjeringa har varsla ein hydrogenstrategi som skal omhandla forskning, teknologiutvikling og bruk av hydrogen.

Utvikling av heilskaplege kjeder vil vera avgjerande for å få opp berekraftige løysingar. Dette gjeld både innan transport på land og sjø, men også for industrien.

Den siste tida er også ammoniakk som energibærer kome inn som eit alternativ til rein hydrogen. For næringslivet vil det vera vesentleg at også bruk av ammoniakk vil likestillast med hydrogen i det vidare arbeidet.

For å nå målet om at norske bedrifter skal vera leiande innan utviklinga av hydrogenteknologi, må det satsast betydeleg både frå bedriftene og frå det offentlege si side.

Svar:

Ammoniakk og hydrogen vil vere likestilt som lågutsleppsløysingar i hydrogenstrategien der det er relevant. I tillegg må eg presisere at rein hydrogen er ein føresetnad for å framstille rein eller grøn ammoniakk.

Regjeringa legg til rette for utvikling av gode lågutsleppsløysingar gjennom verkemiddelapparatet. Det vert ikkje lagt opp til å endre på dette gjennom hydrogenstrategien. Det vil vere opp til aktørane og marknaden å finne dei best eigna teknologiane.

Hydrogenstrategien legg til grunn at hydrogen må produserast tilnærma utsleppsfritt, anten ved elektrolyse frå fornybar kraft eller frå naturgass med CO₂-handtering for å kunne sjåast på som ein klimaløysing.

Arbeidet med regjeringa sin hydrogenstrategi pågår og eg kan difor ikkje forskottere innhaldet, men det vert lagt opp til omtale både av den hydrogenrike energibæraeren ammoniakk og heilskaplege leveransekjeder, samt aktuelle verkemiddel som offentlege innkjøp. Den overordna bodskapen i strategien vil vere at hydrogen kan bidra til verdiskaping og utsleppsreduksjonar i Noreg.

Hydrogen og hydrogenrike energibærarar som ammoniakk kan spele ei rolle i framtidens energisystem og bidra til å redusere utslepp i ei rekke sektorar, som transport og industri. Det er pågåande utviklingsprosjekt i Noreg for å framstille m.a. flytande hydrogen som drivstoff og ammoniakk som drivstoff (bruksområda kan vere ulike).

Pilot-E, som er eit finansieringstilbod til norsk næringsliv etablert av Noregs forskingsråd, Innovasjon Noreg og Enova, har tildelt støtte til hydrogenprosjekt. Til dømes tildelte Pilot-E i 2018 stønad til eit prosjekt der Yara, saman med NEL, skal utvikle ei verdikjede for grøn mineralgjødsel. Målsettinga er å realisere utsleppsfri mineralgjødselproduksjon gjennom innovative løysingar for kostnadseffektiv hydrogenproduksjon frå fornybare kjelder. Ammoniakk inngår i gjødselproduksjon og ved å nytte grøn ammoniakk reduserast utslepp.

I 2019 tildelte Pilot-E til saman 71 millionar kroner til to prosjekt for å utvikle heilskaplege leveransekjeder for hydrogen.

I stortingsmelding 22 om smartere innkjøp – effektive og profesjonelle offentlige anskaffelser (Meld. St. 22 (2018-2019)), vart det varsla at regjeringa vil komme med ein handlingsplan for økt andel grønne og innovative offentlige anskaffelser. Dette er Digitaliseringsdirektoratet og Miljødirektoratet i gang med. Eitt av dei prioriterte områda som handlingsplanen vil gå inn på er offentlege innkjøp innan låg- og nullutsleppsløysingar.

SPØRSMÅL NR. 927

Innlevert 12. februar 2020 av stortingsrepresentant Arne Nævra

Besvart 19. februar 2020 av samferdselsminister Knut Arild Hareide

Spørsmål:

For å få godt beslutningsgrunnlag for veibygging i neste NTP (Nasjonal Transportplan) er det av stor betydning å evaluere tidligere utbygginger i ly av ny kunnskap, ikke minst speilet opp mot utredningene fra Statens Vegvesen fra oktober 2019.

Kan statsråden opplyse om hvor mange km ny firefelts motorvei (smal eller bred standard) er bygd siden 2013 eller planlagt bygd i gjeldende NTP der ÅDT er mindre enn 12.000, og samtidig liste opp disse veiprosjektene?

Svar:

Jeg viser til tabellen nedenfor der det gis en oversikt over firefelts veier åpnet for trafikk i perioden 2013-2019. Oversikten for perioden 2013-2018 er offisielle tall oppgitt i Statens vegvesens årsrapporter, mens anslagene for 2019 er foreløpige prognoser for resultatet for 2019. Oversikten viser også siste oppgitte tall for årsgjennsnittet (ÅDT) på de aktuelle strekningene.

Strekning	Antall km	Trafikk-åpning	ÅDT 2020 (Kilde: NVDB)
E6 Sentervegen-Tonstad	1,3	2013	24 500
E6 Værnes-Kvithamar	5,0	2013	22 000
Rv. 80 Løding-Vikan	1,1	2013	9 650
Rv. 150 Ulvensplitten-Sinsen	3,2	2013	28 000
E6 Minnesund-Labbdalen	17,6	2014	13 000
E16 Slomarka-Kongsvinger	16,5	2014	10 300
E18 Gulli-Langåker	23,0	2014	22 000
E39 Vågsbotn-Hylkje	1,7	2014	18 700
E6 Nidelv bru-Grilstad	4,5	2014	30 800
E6 Minnesund-Labbdalen, delstrekning	4,0	2015	13 000
E18 Sydhavna	0,8	2015	20 000
Rv 22 Lillestrøm-Fetsund	4,5	2015	20 000
E18 Knapstad-Retvet	6,2	2016	12 300
Rv. 4 Lunner grense-Jaren	9,3	2017	11 900
Rv. 509 Sømmevågen	2,7	2017	18 000
E39 Hove-Sandved	2,1	2017	35 000
E18 Bommestad-Sky	6,7	2018	16 600
Rv. 509 Sømmevågen - Sola skole	1,0	2018	18 000
Rv. 110 Ørebekk-Simo	1,4	2019	13 500
E16 Sandvika - Wøyen	7,0	2019	17 000
Rv 13 Ryfast (Ryfylketunnelen) ¹⁾	14,5	2019	4 200
E6 Jaktøya-Sentervegen	8,1	2019	13 100

1) Beregnet trafikkgrunnlag i Prop. 109 S (2011-2012)

SPØRSMÅL NR. 928**Innlevert 12. februar 2020 av stortingsrepresentant Emilie Enger Mehl****Besvart 19. februar 2020 av næringsminister Iselin Nybø****Spørsmål:**

Hvilke tiltak vil regjeringen iverksette for å rydde opp og begrense forurensningen etter tidligere gruvedrift i Folldal, og hvilken dato vil disse tiltakene komme på plass?

BEGRUNNELSE:

Folldal gruver var i drift fra 1748-1969, og er i dag et viktig industrielt kulturminne. Gruveområdet i Folldal sentrum har Norges største gjenværende utslipp av tungmetaller i ferskvann. Ca. 150 tonn kobber, 10 tonn sink, 200 tonn jern og 1000 tonn med sulfat renner årlig ut i elva Folla. Denne er i vesentlig grad tom for fisk og har høye konsentrasjoner av tungmetaller nedover mot Glomma. Også i Glomma er det målt forhøyede verdier av disse metallene nedenfor utløpet av Folla. Nærings- og handelsdepartementet (nå Nærings- og fiskeridepartementet) har siden 1993 vært hjemmelshaver på arealet som genererer den største forurensningen. Departementet er dermed forurensningseier, og fikk pålegg om tiltak etter forurensningsloven i 2003. Direktoratet for Mineralforvaltning har i årenes løp gjort ulike forsøk, undersøkelser og utredninger, senest med en rapport fra Asplan Viak og NGI i 2020. Det er til tross for dette ikke kommet på plass forurensningsbegrensende tiltak eller en helhetlig plan for gjennomføring av pålegget om vannkvalitet i Folla.

Svar:

Utvinning av kobberkis i regi av Folldal verk startet i 1748 og ble avvirket i 1993. Utvinningen har foregått flere steder. Hovedgruven, som ligger i Folldal sentrum, ble drevet i perioden 1748-1878 og 1906-1941. Gruven hjemfalt til staten v/Nærings- og handelsdepartementet i 1990.

Folldal Verk A/S eksisterte frem til begynnelsen av 2000-tallet. Selskapet gjennomførte enkelte miljøtiltak etter pålegg fra forurensningsmyndighetene i 1991 og opprettet i 1994 et miljøsikringsfond som skulle gjennomføre ytterligere miljøtiltak dersom det ble behov for det. Fondet ble oppløst i 2010/2011.

Klima- og miljødepartementet rettet pålegg til Nærings- og handelsdepartementet om å gjennomføre miljøtiltak i 2003. Siden 2006 har Direktoratet for mineralforvaltning på vegne av Nærings- og handelsdepartementet, senere Nærings- og fiskeridepartementet, gjennomført kartlegging av forurensningskilder, utredninger og prøveprosjekter for å teste aktuelle miljøtiltak.

Direktoratet gjennomfører også årlig vannovervåking. Resultatene viser at vannkvaliteten ikke er i tråd med krav i vannforskriften. Surt og metallholdig gruvevann går i dag med direkteutslipp til elva Folla. Konsentrasjonene av aluminium og kobber er langt over tålegrensene for fisk og vannlevende organismer.

Folldal verk er blant 15 anlegg som omfattes av Riksantikvarens program for tekniske og industrielle kulturminner. Riksantikvaren har varslet fredning etter kulturminneloven av eiendommer i Folldal. Dette gjelder blant annet områder knyttet til forurensningen ved gruveområdet. En eventuell fredning vil få betydning for hvilke miljøtiltak som kan gjennomføres. Særlig gjelder dette tildekking av bergvelter. Bergveltene har kulturminneverdi. Samtidig er bergvelter med avgangsmasser hovedkilden til forurensningen.

Norges Geotekniske Institutt har gjennomført flere utredninger i perioden 2014-2019. De anbefaler tildekking av kildene til forurensningen som det viktigste enkelttiltaket. I tillegg må det vurderes supplerende tiltak dersom målene i pålegget skal nås. Hvilke tiltak som kan være aktuelle avhenger av blant annet den pågående fredningssaken. Nærings- og fiskeridepartementet må også innhente nødvendige tillatelser fra relevante myndigheter til gjennomføring av tiltak, herunder søke Folldal kommune om tillatelse til tiltak etter plan- og bygningsloven.

I 2020 vil Direktoratet for mineralforvaltning fortsette vannovervåkingen og gå detaljert gjennom dreneringssystemet for grunnavrenning og overvannsnett. Riksantikvaren har gitt tilbakemelding til Direktoratet for mineralforvaltning om at de ikke kan konkludere i fredningssaken før en konkret plan for tildekking av veltene foreligger. Direktoratet vil derfor prioritere arbeidet med utarbeidelse av en plan for tildekking av veltene.

Avklaringer med Riksantikvaren om fredningsprosessen og dialog med Riksantikvaren og Folldal kommune om mulige løsninger vil være viktig for direktoratets arbeid med opprydningen i Folldal i 2020.

SPØRSMÅL NR. 929**Innlevert 12. februar 2020 av stortingsrepresentant Nils Kristen Sandtrøen****Besvart 19. februar 2020 av næringsminister Iselin Nybø****Spørsmål:**

Vil statsråd Nybø rydde opp, og hva vil statsråden i så fall konkret gjøre?

BEGRUNNELSE:

Gruveområdet i Folldal sentrum har Norges største gjenværende utslipp av tungmetaller i ferskvann. I motsetning til de fleste andre gruveområder i Norge har man ikke lyktes med å få til forurensningsbegrensende tiltak. Årlig renner cirka 15 tonn med kobber, 10 tonn med sink, 200 tonn med jern og 1000 tonn med sulfat ut i elva Folla. Folla er stort sett fisketom fra Folldal sentrum og ned til Grimsas utløpsos. Næringsdepartementet er pålagt å rydde opp av Klima- og miljødepartementet.

Svar:

Utvinning av kobberkis i regi av Folldal verk startet i 1748 og ble avvirket i 1993. Utvinningen har foregått flere steder. Hovedgruven, som ligger i Folldal sentrum, ble drevet i perioden 1748-1878 og 1906-1941. Gruven hjemfalt til staten v/Nærings- og handelsdepartementet i 1990.

Folldal Verk A/S eksisterte frem til begynnelsen av 2000-tallet. Selskapet gjennomførte enkelte miljøtiltak etter pålegg fra forurensningsmyndighetene i 1991 og opprettet i 1994 et miljøsikringsfond som skulle gjennomføre ytterligere miljøtiltak dersom det ble behov for det. Fondet ble oppløst i 2010/2011.

Klima- og miljødepartementet rettet pålegg til Nærings- og handelsdepartementet om å gjennomføre miljøtiltak i 2003. Siden 2006 har Direktoratet for mineralforvaltning på vegne av Nærings- og handelsdepartementet, senere Nærings- og fiskeridepartementet, gjennomført kartlegging av forurensningskilder, utredninger og prøveprosjekter for å teste aktuelle miljøtiltak.

Direktoratet gjennomfører også årlig vannovervåking. Resultatene viser at vannkvaliteten ikke er i tråd med krav i vannforskriften. Surt og metallholdig gruvevann går i dag med direkteutslipp til elva Folla. Konsentrasjonene av aluminium og kobber er langt over tålegrensene for fisk og vannlevende organismer.

Folldal verk er blant 15 anlegg som omfattes av Riksantikvarens program for tekniske og industrielle kulturminner. Riksantikvaren har varslet fredning etter kulturminneloven av eiendommer i Folldal. Dette gjelder blant annet områder knyttet til forurensningen ved gruveområdet. En eventuell fredning vil få betydning for hvilke

miljøtiltak som kan gjennomføres. Særlig gjelder dette tildekking av bergvelter. Bergveltene har kulturminneverdi. Samtidig er bergvelter med avgangsmasser hovedkilden til forurensningen.

Norges Geotekniske Institutt har gjennomført flere utredninger i perioden 2014-2019. De anbefaler tildekking av kildene til forurensningen som det viktigste enkelttiltaket. I tillegg må det vurderes supplerende tiltak dersom målene i pålegget skal nås. Hvilke tiltak som kan være aktuelle avhenger av blant annet den pågående fredningssaken. Nærings- og fiskeridepartementet må også innhente nødvendige tillatelser fra relevante myndigheter til gjennomføring av tiltak, herunder søke Folldal kommune om tillatelse til tiltak etter plan- og bygningsloven.

I 2020 vil Direktoratet for mineralforvaltning fortsette vannovervåkingen og gå detaljert gjennom dreneringssystemet for grunnavrenning og overvannsnett. Riksantikvaren har gitt tilbakemelding til Direktoratet for mineralforvaltning om at de ikke kan konkludere i fredningssaken før en konkret plan for tildekking av veltene foreligger. Direktoratet vil derfor prioritere arbeidet med utarbeidelse av en plan for tildekking av veltene.

Avklaringer med Riksantikvaren om fredningsprosessen og dialog med Riksantikvaren og Folldal kommune om mulige løsninger vil være viktig for direktoratets arbeid med opprydningen i Folldal i 2020.

SPØRSMÅL NR. 930**Innlevert 12. februar 2020 av stortingsrepresentant Himanshu Gulati****Besvart 20. februar 2020 av utenriksminister Ine Eriksen Søreide****Spørsmål:**

Vil utenriksministeren ta initiativ til å invitere den jemenittiske innenriksministeren (visestatsministeren) og/eller justisministeren til et møte i Norge, med bakgrunn i begrunnelsen nedenfor?

BEGRUNNELSE:

Martine Vik Magnussen ble funnet voldtatt og drept i en leilighet i London for 12 år siden. Den eneste mistenkte i saken forlot Storbritannia umiddelbart etter hendelsen, og skal siden ha oppholdt seg i farens hjemland, Jemen.

Selv om forbrytelsen fant sted i Storbritannia, er Martine-saken er en høyprofilert sak om en norsk statsborger, og det er meget høy politisk bevissthet om saken i både Norge og Storbritannia. Jeg vil også driste meg til å påstå at det norske folk i de tolv årene siden forbrytelsen har stått stødig familien i deres kamp for rettferdighet for Martine.

I andre halvdel av 2019 kom det flere positive signaler fra høytstående representanter for den internasjonale anerkjente regjeringen i Jemen. Jeg var også selv heldig og traff på både innenriksministeren (visestatsministeren) og justisministeren under en feriereise til blant annet Aden i juli 2019.

Flere ministre på høyeste hold har ved flere anledninger de siste månedene uttrykt stor velvilje og ønske om å finne en løsning i saken, inkludert for å få stilt personen bak forbrytelsen til ansvar. Det er en gledelig utvikling.

Det er også i flere omganger til Martine-stiftelsen og avdødes familien, utover hele høsten og inn i nyåret, kommet tydelige signaler fra høytstående hold i den jemenittiske regjeringen om at de vil være meget positive til å komme til Norge for å diskutere relevante saker og temaer, inkludert Martine-saken, med norske myndigheter. Det samme ble også uttrykt til meg personlig i juli.

Noen av Jemens mest sentrale ministre skal være klare til å komme til Norge med en tung delegasjon, dersom de skulle motta en invitasjon til et slikt møte fra norske myndigheter.

Svar:

Jeg har stor forståelse for den frustrasjonen familien til Martine Vik Magnussen føler over at saken fortsatt er uløst ved at mistenkte unndrar seg straffeforfølgning. Til tross for at det er 12 år siden Martine Vik Magnussen ble funnet drept i London, håndteres fortsatt denne saken av en egen saksbehandler i Utenriksdepartementet.

Når norske borgere blir utsatt for kriminelle handlinger i utlandet, er det myndighetene i det landet hvor den kriminelle handlingen finner sted som er ansvarlige for etterforskning og straffeforfølgning. I denne saken er det britiske myndigheter.

Norske myndigheter bistår i de fellestilltakene britiske myndigheter initierer, med sikte på å støtte og utfylle en solid britisk innsats for å få mistenkte utlevert til og straffeforfulgt i Storbritannia. I møter mellom norske og britiske myndigheter, gjentar britiske myndigheter sitt budskap om at de ikke ser en annen rolle for norske myndigheter enn at denne saken tas opp fra norsk side i ulike sammenhenger med jemenittiske myndigheter, og at norske myndigheter bistår i fellestilltakene som initieres fra britisk side. Norge deltar i disse fellestilltakene. De nevnte møtene mellom norske og britiske myndigheter har kommet i stand på norsk initiativ.

Jeg gjennomfører denne uken en reise i Midtøsten. Under denne reisen tok jeg opp saken med min jemenittiske kollega, slik jeg har gjort ved flere anledninger tidligere. Tilbakemeldingen fra Jemens utenriksminister er at de har stor forståelse for familiens behov for en avslutning av saken, men at borgerkrigen som pågår i landet gjør dette svært krevende. Likevel ga han uttrykk for at han vil engasjere seg personlig i saken. Dersom det skulle være en ny utvikling, legger vi til grunn at vi vil bli orientert om dette av Jemens myndigheter. I tillegg tok jeg også opp saken med den saudiarabiske vise-utenriksministeren på tirsdag denne uken, og han ga uttrykk for at han ville følge opp.

Ettersom denne saken dreier seg om en britisk straffesak understreket jeg overfor Jemens utenriksminister at de må ha nær dialog med britiske myndigheter om saken.

SPØRSMÅL NR. 931**Innlevert 12. februar 2020 av stortingsrepresentant Marit Knutsdatter Strand****Besvart 18. februar 2020 av kommunal- og moderniseringsminister Nikolai Astrup****Spørsmål:**

Hva vil konsekvensene av Byggkvalitetsutvalgets rapport være for DIBK sin avdeling for sentral godkjenning på Gjøvik, og vil statsråden sørge for at andre oppgaver innenfor DIBK sine arbeidsoppgaver bli lagt til Gjøvik dersom avdelingen skulle bli lagt ned?

BEGRUNNELSE:

Byggkvalitetutvalget har vurdert tiltak for å sikre god kvalitet og seriøsitet i byggenæringen. Utvalget ble ledet av professor Nils-Henrik von der Fehr, og leverte sin innstilling 5. februar 2020.

Utvalget foreslår å avvikle ansvarsrettssystemet, noe som gjør at det ikke er nødvendig å kontrollere at fagområder er belagt med ansvar.

Kvalifikasjonskravene til foretak blir også foreslått fjernet, og kommunene skal dermed ikke lenger bruke tid på å kontrollere om disse blir fulgt. Dette medfører at DIBKs avdeling på Gjøvik mister sitt ansvarsområde og grunnlag for drift.

Avdelingen for sentral godkjenning på Gjøvik har vært en suksesshistorie etter at arbeidsplassene ble flyttet ut av Oslo.

Svar:

I 2018 oppnevnte regjeringen et ekspertutvalg for byggkvalitet. I nesten to år har utvalget vurdert hvilke virkemidler som er best egnet for å sikre forsvarlig byggkvalitet, og hvordan vi best kan sikre kvalifiserte og seriøse aktører i næringen. Utvalget har levert en omfattende rapport med flere forslag til endringer i plan- og bygningslovgivningen.

Vi vil nå sende rapporten ut på høring og invitere til innspillmøter. Den sentrale godkjenningsordningen for foretak på Gjøvik vil fortsette inntil departementet har gjort en helhetlig vurdering av hvordan byggkvalitet best kan sikres. Før det er avklart hvilken rolle DiBK skal ha i framtiden, er det ikke mulig å si noe om fordeling av arbeidsoppgaver mellom ulike deler av etaten. Høringen handler om byggkvalitet, og hvordan vi skal sikre god kvalitet. Når alle høringssvar er inne og diskusjonene er gjort, skal vi vurdere helheten og hvordan direktoratet skal arbeide videre. Hvilke oppgaver som vil være plassert hvor avhenger av hvordan det vil være hensiktsmessig å gjennomføre oppgavene i en eventuell ny modell.

SPØRSMÅL NR. 932**Innlevert 12. februar 2020 av stortingsrepresentant Siv Henriette Jacobsen****Besvart 24. februar 2020 av samferdselsminister Knut Arild Hareide****Spørsmål:**

Det er kritisk å få forgang i å løse alle transportutfordringer på riksveg 19 gjennom Moss. Likevel er det slik at de foreslåtte alternativene i hovedsak kun vil løse utfordringer med fergetrafikken som utgjør 30 prosent av trafikken på denne strekningen.

Hvilke løsninger ser statsråden for seg for den øvrige trafikken, og hvordan kan slike løsninger finansieres?

BEGRUNNELSE:

Riksveg 19 i Moss er gitt prioritet i Nasjonal Transportplan (2018-2029), som ble behandlet i Stortinget i juni 2017. Prosjektet omfatter planlegging av ny riksveg 19 mellom E6 og Moss ferjekai.

Målet med den nye riksvegen er å bedre fremkommeligheten for riksvegtrafikken i Moss mellom ferjeleiet og E6. Næringstrafikken og kollektivtrafikken skal få bedre fremkommelighet og forutsigbar reisetid, og trafikken i og gjennom byen skal ikke lenger være til hinder for utviklingen av et godt bymiljø. Det er også et mål å legge til rette

for alternative transportformer enn privatbil, samt å at nivåene for støy og lokal forurensning skal holdes innenfor nasjonale mål. En løsning som kun retter seg inn mot fergetrafikken kan medføre at trafikktutfordringene i Moss vedvarer, da 70 prosent av trafikken ikke kommer fra feraga. Det vil være mulig å nå målene for den øvrige trafikken gjennom trafikkbegrensende tiltak som planlegging/regulering, gang/sykkel og kollektiv. Slike løsninger krever imidlertid også finansiering og det er per i dag mangel på tilgjengelige midler for å kunne ta i bruk slike løsninger.

Svar:

Samferdselsdepartementet har besluttet å legge det såkalte konsept 5 fra konseptvalgutredningen (KVU) for hovedvegssystemet i Moss og Rygge til grunn for videre planlegging. Samtidig skal Statens vegvesen ta hensyn til veiløsningene i det som het konsept 6. Konsept 5 består av en helhetlig pakke av tiltak, der en nordgående havnevei kombineres med sammenhengende tilbud for gående og syklende, kollektivtiltak og trafikantbetaling. Omlegging av rv. 19 gjennom Moss er det klart største tiltaket.

I Nasjonal transportplan 2018-2029 er det lagt til grunn anleggsstart på prosjektet rv. 19 Moss i siste del av planperioden. Statens vegvesen har gjennomført en utredning inkludert siling av alternativ, som grunnlag for å anbefale hvilke alternativ etaten mener det skal gjennomføres planlegging etter plan- og bygningslova for.

En helhetlig bypakke for Moss er ikke omtalt i Nasjonal transportplan 2018-2029. Her er omlegging av rv. 19 mellom E6 og Moss ferjekai skilt ut som eget prosjekt, og det er et mål å legge store deler av rv. 19 i tunnel. På denne bakgrunn har Statens vegvesen i pågående planarbeid for rv. 19 lagt vekt på at rv. 19-prosjektet skal kunne bidra til så god måloppnåelse av KVU-målene som mulig alene. Målet var god kobling mellom transportnettverkene og løsninger som gir små miljøproblemer for byområdet. Samtidig hindrer ikke prosjektet oppnåelse av andre mål eller gjennomføring av andre tiltak i de ulike veimyndigheters regi, eller i en eventuell fremtidig bypakke.

Statens vegvesen sendte i desember 2019 sin anbefaling om videre planarbeid til Samferdselsdepartementet. Jeg vil gå grundig inn i etatens anbefaling, men det er foreløpig for tidlig for meg å ta stilling til hvilke styringssignaler som vil bli gitt for det videre planarbeidet.

SPØRSMÅL NR. 933

Innlevert 12. februar 2020 av stortingsrepresentant Siv Henriette Jacobsen

Besvart 17. februar 2020 av næringsminister Iselin Nybø

Spørsmål:

Spørsmålet om frisørtilbud til hjemmeboende eldre i Moss er et prinsipielt spørsmål som vil ha betydning for hele kommune-Norge. Slike tilpassede tjenester kan vurderes som allmenntilrette og ikke en del av et kommersielt marked, uavhengig om brukeren bor på institusjon eller hjemme.

På hvilket grunnlag kan Moss kommune være trygg på at de kan tilby denne tjenesten også til hjemmeboende eldre?

BEGRUNNELSE:

Moss kommune har avviklet frisørtilbud til hjemmeboende eldre under henvisning til at tilbudet kan virke konkurransevridende og dermed i strid med EØS avtalen. Statsråden har i et tidligere svar til Bjørnar Moxness i samme sak avvist at dette tilbudet rammes av EØS og svarte følgende:

«EØS-reglene om offentlig støtte forbyr ikke norske kommuner å tilby velferdstjenester til sine innbyggere (...). Videre gir EØS-reglene om offentlig støtte kommunene et vidt handlingsrom for å tilby sine innbyggere subsidierte allmenntilrette tjenester, dersom private aktører ikke tilbyr den aktuelle tjenesten i det omfang eller på de vilkår kommunen anser nødvendig. Kommunen har stor frihet til å definere hva som skal anses som allmenntilrette tjenester. Utgangspunktet er at det offentlige kan dekke kostnadene ved å tilby slike tjenester fullt ut, så lenge det skjer på en transparent måte. På denne bakgrunn kan jeg ikke se at EØS-avtalen pålegger Moss kommune å avvikle tilbudet til hjemmeboende eldre, slik kommunens oppfatning synes å være (...) EØS-avtalen forbyr ikke kommunene å drive aktivitet som er tillatt etter norsk rett (...). Vanlige kommunale velferdstjenester som barnehage, SFO, kulturskole, eldreomsorg og lignende anses i hovedsak som ikke-økonomisk aktivitet, og reguleres dermed ikke av statsstøttereguleringen.»

Mange kommuner vil ha tilbud som er i gråsonen mellom kommunale tilbud og kommersielle tilbud. Det er ikke uvanlig at institusjoner og eldresentre tilbyr lokaler og utstyr til tjenester som fotterapi og frisør, selv om den som utfører arbeidet ikke er ansatt i kommunen. Det

er viktig å trygge kommunene på at de kan stille lokaler og utstyr tilgjengelig og at det kan ansees som et ledd i arbeidet med å legge til rette for eldre med ulike grader av pleiebehov uten at det er i konkurranse med kommersielle aktører i markedet.

Svar:

EØS-reglene om offentlig støtte gir kommunene et vidt handlingsrom for å definere hva som skal anses som allmenntjenlige tjenester. Dette kan kommunen gjøre dersom private aktører ikke tilbyr den aktuelle tjenesten i det omfang eller på de vilkår kommunen anser nødvendig. Kommunen kan enten levere slike tjenester selv eller kompensere private aktører for kostnadene ved å tilby slike tjenester på vegne av kommunen.

Jeg er enig i at det i visse tilfeller kan være vanskelig å trekke grensen mellom kommunale allmenntjenlige tjenester og kommersielle tilbud. Dersom kommunen velger å drive kommersiell aktivitet, må dette gjøres på samme vilkår som de private. Jeg kan imidlertid vanskelig se at det å tilby velferdstjenester til hjemmeboende eldre i særlig grad vil falle innenfor det som må regnes som rene kommersielle tjenester, selv om dette vil avhenge av hvordan den konkrete tjeneste utformes og hva slags omfang den har.

Nærings- og fiskeridepartementet (NFD) som ansvarlig for EØS-regelverket om offentlig støtte gir råd og veiledning til kommuner ved slike problemstillinger, og avklarer spørsmål med ESA om nødvendig. Videre kan KS i utgangspunktet tilby veiledning i slike saker.

I den konkrete saken har verken Moss kommune eller KS vært i kontakt med NFD.

SPØRSMÅL NR. 934

Innlevert 12. februar 2020 av stortingsrepresentant Helge André Njåstad

Besvart 19. februar 2020 av kommunal- og moderniseringsminister Nikolai Astrup

Spørsmål:

Hvilke muligheter ser statsråden for seg for å snu denne trenden og få saksbehandlingstiden ned?

BEGRUNNELSE:

FrP er opptatt av at det planlegges (reguleres) nok boliger i landet. Derfor har vi jobbet for at norske kommuner skal være JA-kommuner og at tallet på innsigelser fra staten går ned. Det er gjort flere grep for å redusere saksbehandlingstiden som å stille sterkere krav, heve terskelen for innsigelser osv. Likevel viser statistikk fra KOSTRA at saksbehandlingstiden for reguleringsplaner, private forslag går opp fra 577 dager i 2016 til 644 dager i 2018 (samlet tid fra oppstartmøte for planforslag til endelig vedtak). Det er en økning på 2 måneder, på 2 år og utviklingen går i motsatt vei som FrP ønsker.

Svar:

Jeg er enig med representanten Njåstad i at det er viktig å sikre at det planlegges nok boliger i landet. I spørsmålet vises det til at KOSTRA-statistikken viser at samlet saksbehandlingstid for private reguleringsplanforslag har gått opp fra 577 dager i 2016 til 644 dager i 2018. Tallene gjel-

der tiden fra oppstartmøte til endelig planvedtak, og inkluderer forslagsstillers egen tidsbruk. Grunnlagstallene i KOSTRA tyder på at kommunenes saksbehandlingstid har ligget stabilt disse årene, og at det er forslagsstillers tidsbruk som har økt. Tallene tyder også på at kommunenes saksbehandlingstid ligger innenfor de lovgitte fristene.

Etter forslag fra regjeringen, har Stortinget vedtatt flere endringer i plan- og bygningsloven for å sikre framdrift i reguleringsplansaker. Fra 1. januar 2015 gjelder at forslag til reguleringsplan bør være ferdigbehandlet for vedtak innen tolv uker etter at høringsperioden er over. For saker med uløst innsigelse, ble det samtidig gjort gjeldende at kommunen skal oversende saken til fylkesmannen innen to uker etter kommunestyrets vedtak, og at fylkesmannen må sende saken videre til departementet innen fire uker. Dette skal hindre at saksbehandlingen tar lenger tid enn nødvendig.

I byene kan det ta tid å få planlagt og gjennomført nye boligprosjekter, fordi utbyggingen ofte skjer som fortetting og transformasjon i allerede utbygde områder. Disse prosjektene er ofte komplekse og krevende å gjennomføre, både for utbygger og offentlige myndigheter. Kommunal- og moderniseringsdepartementet arbeider derfor med tiltak for å oppnå mer effektive plan- og gjennomfø-

ringsprosesser i fortettings- og transformasjonsområder. Blant annet utredes behovet for nye regler for finansiering av offentlig infrastruktur, tiltak for å forbedre samarbeidet mellom grunneierne og med offentlige myndigheter og utbygger, tiltak som sikrer mer rettferdig fordeling av planskapte verdier mellom grunneierne, og tiltak for mer effektiv eiendomsdanning. Målet er at dette skal gi raskere planlegging og utbygging av blant annet nye boligområder.

Regjeringen har siden 2013 arbeidet systematisk for å styrke dialogen mellom staten og kommunene i plansaker, for å unngå unødvendig bruk av innsigelsener. Kommunal- og moderniseringsdepartementet arbeider fortsatt tett med sektordepartementene for å forbedre praktise-

ringen av innsigelsesinstuttet. Flere departementer har fulgt opp med å avklare hva som er nasjonale interesser innenfor sine ansvarsområder. Dette har bidratt til større forutsigbarhet i planprosessene. Fra og med 2019 har alle fylkesmennene fått i oppgave å samordne de statlige myndighetenes innsigelsener til kommunale arealplaner, for å hindre motstridende eller svakt begrunnede innsigelsener. Dette bidrar til mer effektiv og bedre statlig medvirkning i planprosessene. Senest i brev av 3. september 2019 sendte daværende kommunal- og moderniseringsminister Monica Mæland brev til fylkesmennene for å minne om at plansakene må behandles så raskt og effektivt som mulig, slik at viktige tiltak som boligutbygging og næringsutvikling ikke blir unødig forsinket.

SPØRSMÅL NR. 935

Innlevert 12. februar 2020 av stortingsrepresentant Nicholas Wilkinson

Besvart 19. februar 2020 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

Hvordan skal statsråden sørge for at alle kvinner får et likt tilbud når det gjelder å få gjennomført enkle gynekologiske undersøkelser som f.eks. celleprøve?

BEGRUNNELSE:

Tall fra helsepolitisk barometer som ble presentert for et år siden viste at nær hver femte kvinne ikke fikk tilbud om gynekologisk undersøkelse hos sin fastlege. I samme undersøkelse måtte 25 prosent av kvinnene vente i 5-10 uker på time hos gynekolog etter det.

I Oslo/Akershus måtte 19 prosent av kvinnene vente i mer enn 15 uker på time.

Svar:

Representanten Nicholas Wilkinson spør om hvordan alle kvinner i Norge skal få likt tilbud om å få gjennomført enkle gynekologiske undersøkelser som f.eks. celleprøver. Han viser bl.a. til tall fra helsepolitisk barometer hvor hver femte kvinne ikke har fått tilbud om gynekologisk undersøkelse hos sin fastlege.

Det kan virke som om representanten og jeg deler oppfatning av hvor løsningen ligger. Det er hos fastlegene de enkle gynekologiske undersøkelsene skal tilbys. Det følger av fastlege-forskriften at fastlegens listansvar dekker alle allmennlegeoppgaver innen somatikk, psy-

kisk helse og rus for innbyggerne på listen dersom ikke annet er presisert i lov eller forskrift. Enkle gynekologiske undersøkelser er en slik allmennlegeoppgave. Det er kommunens ansvar å følge opp at personer som oppholder seg i kommunen tilbys nødvendige allmennlegetjenester, jf. helse- og omsorgstjenesteloven § 3-1 og § 3-2 første ledd.

I Norge får alle kvinner fra 25 til 69 år brev med påminnelse fra Kreftregisterets Livmorhals-program når det er på tide å ta livmorhalsprøve (celleprøve av livmorhalsen). Livmorhals-programmet er et screeningprogram, hvor man systematisk undersøker friske mennesker for å oppdage sykdom eller forstadier før symptomer viser seg. Ved å ta livmorhalsprøve kan celleforandringer oppdages og behandles, og mange kan unngå livmorhalskreft. Det tar bare noen få minutter å ta prøven, og den kan tas hos bl.a. fastlegen.

Vi er kjent med at fastlegeordningen er en ordning under press, også hva gjelder tilgjengelighet. Til våren legger vi fram en handlingsplan som kommer til å inneholde flere grep som skal ruste fastlegeordningen for fremtiden. Vi er allerede godt i gang med å bedre ramme-vilkårene for og å rekruttere flere fastleger. I dette arbeidet samarbeider vi tett med partene gjennom trepartssamarbeidet.

SPØRSMÅL NR. 936**Innlevert 12. februar 2020 av stortingsrepresentant Helge André Njåstad****Besvart 21. februar 2020 av samferdselsminister Knut Arild Hareide****Spørsmål:**

Når tenker statsråden å komme til Stortinget slik at det konkluderast i spørsmålet om handtering av kvikksølv ved U-864 utanfor Fedje?

GRUNNGJEVING:

9. februar i år var det 75 år sidan ubåten U-864 senka utanfor Fedje kommune. U-båten er lasta med kvikksølv noko som urorar spørsmålsstillar, lokalbefolkning og sjømatnæringa langs kysten. Saka har vore utgreia av ulike regjeringar sidan 2003 og det er no på høg tid med av avgjerd om saka.

I samband med handsaminga av statsbudsjettet for 2019 i Stortinget hadde Transport- og kommunikasjonskomiteen følgjande merknad om vidare handtering av vraket av U-864:

”Komiteen viser til at Kystverket anbefaler å tildekkje U-864, og at regjeringa legg til grunn oppstart av dette arbeidet i 2019. Komiteen viser også til at det lokalt er stor bekymring for konsekvensane av at kvikksølvet ikkje blir fjernet, og at det i noen fagmiljøer blir hevdet at det er mulig å heve hele eller deler av lasten, og at dette kan gjeres på ein forsvarlig måte. Komiteen vil derfor be regjeringa vurdere om det har tilkommet ny informasjon eller ny teknologi som tilsier at heving av hele eller deler av lasten er miljømessig forsvarlig, før arbeidet med tildekking iverksettes.”

Svar:

I Innst. 13 S (2018–2019) hadde transport- og kommunikasjonskomiteen følgjande merknad:

”Komiteen viser til at Kystverket anbefaler å tildekkje U-864, og at regjeringa legg til grunn oppstart av dette arbeidet i 2019. Komiteen viser også til at det lokalt er stor bekymring for konsekvensane av at kvikksølvet ikkje blir fjernet, og at det i noen fagmiljøer blir hevdet at det er mulig å heve hele eller deler av lasten, og at dette kan gjeres på ein forsvarlig måte. Komiteen vil derfor be regjeringa vurdere om det har tilkommet ny informasjon eller ny teknologi som tilsier at heving av hele eller deler av lasten er miljømessig forsvarlig, før arbeidet med tildekking iverksettes.”

På denne bakgrunn ba departementet Kystverket om å innhente ei ekstern vurdering av om det var kome ny informasjon eller teknologi sidan Kystverket si anbefaling frå 2014, som tilseier ei endra miljørisikovurdering av heving av heile eller delar av lasta samanlikna med tildekking. Kystverket innhenta ei vurdering frå konsultantselskapet Rambøll som leverte sin rapport i mars 2019. Rapporten peikte på enkelte punkt som kunne ha vore utgreia nærare. Kystverket fikk deretter i oppdrag å følgje opp dei punkta Rambøll hadde peikt på, og leverte sin rapport 2. desember 2019.

Saka blir no handsama i Samferdselsdepartementet. Regjeringa tar sikte på å komme tilbake til Stortinget om den vidare handteringa av U-864 i samband med framlegginga av prop. 1 S (2020-2021).

SPØRSMÅL NR. 937**Innlevert 12. februar 2020 av stortingsrepresentant Roy Steffensen****Besvart 19. februar 2020 av distrikts- og digitaliseringsminister Linda Hofstad Helleland****Spørsmål:**

Er statsråden av den oppfatning at næringspolitikken til Oslo Høyre ville vært konkurs om den var en bedrift?

BEGRUNNELSE:

6. april 2019 kunne vi i NTB lese at næringspolitisk talsperson for Høyre, Linda Helleland, kritiserte Arbeiderpartiet etter at de fattet vedtak om at de ikke ønsket å konsekvensutrede Lofoten, Vesterålen og Senja. Formuleringen ”Dersom næringspolitikken var en bedrift, ville Arbeiderpartiet gått konkurs”.

Mens Arbeiderpartiet ikke gikk inn for konsekvensutredning, har Oslo Høyre 25. januar i år gått et skritt lenger og ifølge VG vedtatt at de ønsker vern av de samme områdene.

Svar:

Spørsmålet om konsekvensutredning av Lofoten, Vesterålen og Senja var et kompromiss i Granavolden-plattformen, hvor Høyre og FRP ikke fikk gjennomslag for sine primærstandpunkt. Som næringspolitisk talsperson for Høyre og leder av Høyres programkomite var min jobb å framholde Høyres primærstandpunkt.

Jeg har et stort engasjement for Distrikts-Norge, og for næringsutvikling i distriktene. Hele landet, inkludert Oslo, er avhengig av den store verdiskapingen som skjer i Distrikts-Norge. Det er her eksportverdiene skapes. Vi kan ikke sette en stopper for muligheten til å skape

Arbeidsplasser og ringvirkninger i distriktskommuner som i dag sliter med befolkningsnedgang og usikkerhet om framtidige arbeidsmuligheter.

Granavolden-plattformen ligger fast. Regjeringen vil ikke åpne for petroleumsvirksomhet, eller konsekvensutrede i henhold til petroleumsloven, i havområdene utenfor Lofoten, Vesterålen og Senja i perioden 2017-2021.

Det er viktig å kombinere hensynet til vekst og vern på best mulig måte. I overskuelig framtid er petroleum fortsatt en del av vårt næringsgrunnlag, dersom vi ikke vil redusere vår levestandard og velferdstilbud dramatisk. Vi må få til en miljøvennlig og bærekraftig oljeutvinning som kan leve side om side med fiskeriressursene i havet.

SPØRSMÅL NR. 938

Innlevert 12. februar 2020 av stortingsrepresentant Audun Lysbakken

Besvart 21. februar 2020 av utenriksminister Ine Eriksen Søreide

Spørsmål:

Hva mener utenriksministeren om den behandlingen av flyktninger som Libyas kystvakt er anklaget for, som bidrar til alvorlige menneskerettighetsbrudd, er svært korrupt og samarbeider med brutale militser og menneskesmuglere, og når planlegger Norge å stanse den politiske og økonomiske støtten til Libyas kystvakt?

BEGRUNNELSE:

NTB melder 10.2 at Norge er med på å finansiere Libyas kystvakt, som anklages for å være gjennomkorrupte og spille på lag med menneskesmuglere og brutale militsgupper. UD har opplyst at Norge siden 2016 har bidratt med rundt 200 millioner kroner til EUs fond for å bremse strømmen av flyktninger og migranter over Middelhavet gjennom EUTF. Fondet har blant annet bidratt med 430 millioner kroner til Libyas kystvakt, gjennom et prosjekt som ledes av Italia. Amnesty International er sterkt kritisk til den libyske kystvakten, som ifølge dem er gjennomkorrupt og har en rekke militser i sine rekker. En rekke menneskerettighetsorganisasjoner og andre påpeker det samme. I en rapport fra FNs ekspertpanel for Libya sies det at kystvakten eskorterer noen av båtene et stykke på vei mot Italia og at dette samarbeidet tilbys menneskesmuglere som betaler for tjenesten. De sier at mennesker som sendes tilbake til Libya blir utsatt for grove brudd på menneskerettighetene, inkludert tortur og mishandling. Human Right Watch er svært kritisk til støtten til

kystvakten og forteller om flyktninger som returneres til umenneskelige forhold: «De blir slått og utsatt for seksuell vold, utpressing og tvangsarbeid. De får ikke skikkelig medisinsk tilsyn eller tilstrekkelig mat og drikke», slår de fast i sin siste årsrapport. Også Leger uten grenser og Flyktinghjelpen har krevd stans i tvangsreturen av flyktninger og migranter til Libya og at praksisen strider mot grunnleggende menneskerettigheter.

I NTB-saken vises det også til at norske diplomater i regionen har uttrykt bekymring og har i notat til UD konstatert at samarbeidet med Libyas kystvakt har ført til «økt oppsamling» i interneringsleirene i Libya og «et enda større marked for utpressing, kidnapping og menneskehandel».

Spørsmålsstiller mener dette er en hårreisende bruk av bistandsmidler og at støtten bør avsluttes så snart som råd. Norge har et ansvar for å bidra til flyktningers sikkerhet, men med denne støtten gjør vi det motsatte og risikerer å drive mennesker i en sårbar situasjon inn i slaveri og menneskehandel.

Svar:

Forholdene mange migranter i Libya lever under er vanskelige og uverdige. Vi legger stor vekt på internasjonalt samarbeid for å bidra til at migrantenes grunnleggende rettigheter og sikkerhet ivaretas. Vi har dialog med EU om denne problemstillingen.

Den politiske og sikkerhetsmessige situasjonen i Libya er fremdeles meget alvorlig. Dette gjør det krevende å samarbeide med libyske myndigheter.

Norge har siden 2016 bidratt med til sammen 200 millioner kroner til EUs flergiverfond (EUTF) for Afrika, som representanten Lysbakken viser til. Fondet er i dag på 4,7 milliarder euro og finansierer over 200 prosjekter iverksatt i 26 land i Sahel/Tsjadsjø-området, på Afrikas Horn og i Nord-Afrika.

Av tiltakene EUTF støtter i Libya, går over halvparten til å beskytte og bistå migranter, flyktninger og internt fordrevne, mens en tredel går til å bistå lokalsamfunnene. EUTF samarbeider nært med FN-organisasjonene om tiltak for å bistå migranter i Libya. Samarbeidet har blant annet bidratt til at over 60.000 migranter har fått bistand til frivillig retur og reintegrering i sine respektive hjemland, mens over 5.000 flyktninger og asylsøkere har takket ja til tilbud om å bli evakuert fra Libya.

Regjeringen mener det er helt nødvendig å bekjempe den irregulære menneskesmuglingen fra Libya til Italia. Ethvert land har ansvar for å regulere aktiviteten innenfor sine egne grenser, og derfor må libysk kystvakt i stadig større grad ta ansvar for søk- og redningsaksjoner i Libyas territorielle farvann. Et av de ni prosjektene som EUs flergiverfond finansierer i Libya, består i opplæring av libysk kystvakt i søk- og redning og bruk av kommunikasjons- og redningsutstyr, med sikte på en mer kompetent og profesjonell myndighetsutøvelse.

Regjeringen har i tillegg gjennom vår støtte til EUTF, finansiert tiltak som FNs utviklingsprogram (UNDP) og FNs barnefond (UNICEF) har iverksatt og som har bidratt til at rundt 1,7 millioner migranter og libyere har fått bedre tilgang til basistjenester som skole og sykehus. Norske myndigheter er for øvrig i løpende dialog med EU for å finne felleseuropeiske løsninger knyttet til migrasjon.

SPØRSMÅL NR. 939

Innlevert 12. februar 2020 av stortingsrepresentant Bård Hoksrud

Besvart 19. februar 2020 av kommunal- og moderniseringsminister Nikolai Astrup

Spørsmål:

Det vises til pågående prosess rundt ny forskrift til plan og bygningslovens paragraf 2-3. Graveskader er et betydelig samfunnsproblem, og avbrudd utgjør en stor samfunnsøkonomisk kostnad, samtidig som slike skader er en potensiell trussel for samfunnskritisk infrastruktur. Det er har vært et uttalt politisk mål å redusere antall graveskader, og det vises i denne sammenheng til en gledelig utvikling de siste årene.

Kan statsråden garantere at eventuelle endringer i modellen for betaling mellom partene ikke vil medføre økt antall graveskader?

BEGRUNNELSE:

Det vises til avisoppslag i Dagens Næringsliv 03.02.20, «Krangler om hvem som skal ta regningen for gravefeil». Det er urovekkende dersom eventuelle endringer i en forskrift medfører at risikoen for et økt antall graveskader forekommer.

Det vises videre til graveskaden som skjedde i Siljan i januar, som et eksempel på hvor sårbart samfunnet er ovenfor brudd og avvik som følge av graveskader. Det er derfor avgjørende viktig at politiske rammevilkår sørger

for å redusere antall graveskader, fremfor å gå i en retning som kan medføre en økning i slike samfunnskritiske hendelser.

Å gripe inn i velfungerende markeder, hvor private aktører har vist at de kan levere gode tjenester, må sitte langt inne. Dersom slik inn gripen i tillegg kan medføre økte kostnader og økt risiko i forbindelse med flere graveskader, er det vanskelig for undertegnede å se hvordan slike endringer kan forsvares.

Det bes derfor om en redegjørelse for hvorfor Statsråden mener en endring i forskriften er nødvendig, samt om en garanti for at eventuelle endringer ikke vil medføre økt antall graveskader.

Svar:

En viktig del av samfunnets infrastruktur består av nedgravde ledninger i grunnen. Gjenanskaffelsesverdien for vann- og avløpsledningene alene er beregnet til over 500 milliarder kroner. Forsvarlig forvaltning og vedlikehold av ledningsnett er en forutsetning for verdiskaping, god helse og høy levestandard.

Plan- og bygningsloven ny§ 2-3 ble vedtatt av Stortinget i juni 2017 og sanksjonert som lov 21. juni 2017

nr. 97. Paragrafen er foreløpig ikke satt i kraft i påvente av utfyllende forskriftsbestemmelser. Siktemålet med de nye reglene er å sikre en nøyaktig og pålitelig innmåling av ledninger og annen infrastruktur, og gjøre det enkelt å få tilgang til denne informasjonen. De nye kravene vil gjøre det enklere å planlegge nye anlegg, raskere å finne frem til ledningene, og skal bidra til færre graveskader.

Utgangspunktet for loven er at ledningseieren er ansvarlig for å dokumentere hvor egne ledninger befinner seg. Mener ledningseieren at et bestemt arbeid ikke kan utføres uten fare for skade på infrastrukturen, skal vedkommende påvise hvor infrastrukturen er plassert.

Kommunal- og moderniseringsdepartementet sendte forslag til utfyllende forskriftsbestemmelser på allmennlig høring 30. september 2019 i form av forslag til forskrift om innmåling, dokumentasjon og utlevering av geografisk informasjon om ledninger og annen infrastruktur i grunnen, sjø og vassdrag (ledningsregistreringsforskriften). Departementet har mottatt i overkant av 60 høringsvar, som vi nå vurderer nærmere.

Ett av spørsmålene som høringsinstansene ble bedt om å uttale seg om, er spørsmålet om betaling. Bakgrunnen for at forskriften gir bestemmelser om dette, er plan- og bygningsloven § 2-3 tredje ledd, som slår fast at det ikke kan kreves betaling for utlevering av opplysninger, påvisning og dokumentasjon, uten at dette framgår av forskrift.

I lovforarbeidene, jf. Prop. 110 L (2016-2017) side 25, fremgår det at datautvekslingen mellom partene som hovedregel skal være vederlagsfri, og at vederlagsfri utveksling i alle fall bør gjelde for anlegg i offentlig grunn. Det fremgår også at:

«Det vil i forskriftsarbeidet bli vurdert i hvilken grad anleggseier kan kreve betaling for særskilt bearbeidet informa-

sjon for eksempel til bruk i detaljprosjektering av nye tiltak». Det er videre (side 54) uttalt at «det i noen situasjoner kan være samfunnsøkonomisk riktig at anleggseier eller tiltakshaver får dekket faktiske merkostnader, for eksempel påvisning på kort varsel eller gjentatt påvisning av samme ledning, eller ønske om mer inngående dokumentasjon av eksisterende eldre anlegg som avdekkes i forbindelse med anlegg av nye ledninger. Nærmere regler om dette må i så fall hjemles i forskrift.»

Det har lenge vært strid mellom ledningsaktørene om betaling for utlevering av ledningsinformasjon (ledningskart) og påvisninger av ledninger i felt. Det fremføres sterke argumenter både for og mot. Kommunal- og moderniseringsdepartementet innhentet derfor en samfunnsøkonomisk analyse (rapport) for å få et best mulig grunnlag for forskriften. Da rapporten ble laget, var det knapt 2 av 100 ledningseiere som hadde innført generell brukerbetaling. En enkelt tjenesteleverandør utfører tjenester på vegne av ca. 160 ledningseiere. Dette utgjør om lag 70 prosent av transaksjonsvolumet i markedet. Av disse krevde 23 anleggseiere brukerbetaling på tidspunktet da rapporten ble ferdigstilt.

Det er mange årsaker til graveskader. Tilgang til god og pålitelig informasjon er ikke det eneste tiltaket som må til på dette området. Kommunal- og moderniseringsdepartementet ser derfor også på andre tiltak for å motvirke graveskader. I den forbindelse har departementet satt ut et oppdrag for å få utarbeidet en samfunnsøkonomisk analyse, som skal vise de totale samfunnsmessige kostandene ved graveskader.

Jeg ønsker ikke nå å forskuttere hvor omfattende adgangen til brukerbetaling bør være i den endelige forskriften. Jeg ønsker å finne de løsningene som gir best samlet resultat, og som sikrer at de hensyn som den nye § 2-3 i plan- og bygningsloven skal ivareta, kan oppnås på en mest mulig hensiktsmessig måte.

SPØRSMÅL NR. 940

Innlevert 13. februar 2020 av stortingsrepresentant Eigil Knutsen

Besvart 20. februar 2020 av arbeids- og sosialminister Torbjørn Røe Isaksen

Spørsmål:

Når vil regjeringen levere en lovproposisjon om dykking til Stortinget, som de nå har fått underlag til fra Arbeidstilsynet?

BEGRUNNELSE:

Fra 1959 har Arbeidstilsynet ført tilsyn med arbeidsdykking innaskjærs. Dette er nå endret av en tingrettsdom, og Sjøfartsdirektoratet og Arbeidstilsynet har sendt forslag til lovendring ut på høring. Det er uvisst hvor denne prosessen står i dag. I følge regjeringens postjournal sendte Arbeidstilsynet «Underlag til lovproposisjon dykking» til

Arbeids- og sosialdepartementet 21.01.2020. Arbeidstilsynet foreslår at all yrkesdykking skal inn under arbeidsmiljøloven.

Som en konsekvens av manglende prosess har innaskjærs yrkesdykkere en arbeidsdag der det er uklart hvilke lover som gjelder, hvilke forskrifter som er gjeldende og hvilket tilsyn de skal forholde seg til. De mener selv at dette utgjør en sikkerhetsrisiko for bransjen som helhet. Den seriøse delen av Dykkerbransjen venter nå på klargjøring fra regjeringen. Usikkerheten hos arbeidsgivere og ikke minst arbeidstakere er stor, og Industri Energi har lenge etterlyst en lovproposisjon om dykking til Stortinget.

Svar:

Arbeidsmiljøloven er, i likhet med tidligere arbeidervernlover, avgrenset mot bl.a. "sjøfart, fangst og fiske". Sjøfartsområdet har i stedet sin egen arbeidsmiljø- og sikkerhetsregulering, underlagt Nærings- og fiskeridepartementet og Sjøfartsdirektoratet.

Som representanten er kjent med, har Sjøfartsdirektoratet og Arbeidstilsynet hatt på høring forslag til nye forskrifter som skal sikre at alle yrkesdykkere er omfattet av et godt sikkerhetsregelverk, uansett hvilket regime det dykkes under. Bakgrunnen for forslaget er flere rettsavgjørelser som har synliggjort at visse dykkeaktiviteter sorterer under sjøfartslovgivningen. Etatenes høringsnotat omfattet også et forslag til endring i arbeidsmiljøloven § 1-2. Lovforslaget er en presisering av "sjøfartsunntaket", ved å tydeliggjøre grenseflaten mellom arbeidsmiljøloven og skipsarbeidsloven, og hvor formålet er å bedre aktørenes forutsigbarhet. Det er dette forslaget Arbeidstilsynet nå har gitt et underlag til, gjennom en høringsoppsummering mv. Høringsforslaget er således fortsatt til behandling. Vi vil lese høringsinnspillene nøye og vurdere dem. Jeg vil også vise til at statssekretærer i NFD og ASD 23. januar i år hadde møte med de relevante gruppene og deres organisasjoner om saken. I møtet ble det blant annet redegjort for status og den videre oppfølging, og som alle parter fikk gi sine innspill til. I møtet ble det det blant annet opplyst at det er behov for å arbeide videre med lovendringsforslaget.

SPØRSMÅL NR. 941

Innlevert 13. februar 2020 av stortingsrepresentant Bengt Fasteraune

Besvart 17. februar 2020 av samferdselsminister Knut Arild Hareide

Spørsmål:

Er statsråden enig med direktøren i Bane Nor at det ikke er ønskelig å bygge ut flere pendlerparkeringsplasser, eller vil statsråden ta initiativ til å bygge ut flere pendlerparkeringsplasser slik at flere pendlere kan benytte seg av kollektivtransport på tur til og fra jobb?

BEGRUNNELSE:

Den 6. februar meldte NRK at mange pendlerparkeringsplasser blir fulle tidlig på morgenen, og at mange derfor ikke kan benytte seg av dette tilbudet. I samme saken uttalte direktør for stasjoner i Bane Nor, Knut Øivind Ruud Johansen at

«man kan ikke bygge ut parkeringsplasser og tilrettelegge for mer bilkjøring når politikerne våre ikke vil det. Det er ikke en ønsket politikk i Norge at flere skal kjøre bil, og det må vi også ta innover oss når vi planlegger og driver jernbanen.»

Svar:

Jeg oppfatter at svaret til Knut Øyvind Ruud Johansen er blitt tatt litt ut av sammenheng. Den politiske ambisjonen uttalt i Meld. St. 33 (2016–2017) Nasjonal transportplan 2018–2029 er å nå nullvekstmålet. For å kunne nå dette målet, må kollektivtransportens samlede konkurransevne styrkes gjennom bedre samordning av togtilbudet med øvrig kollektivtransport. Jernbanedirektoratet har ansvaret for å koordinere togtilbudet med regionale myndigheter, for å oppnå en best mulig lokal kollektivtransport som mater til toget. Det jobbes parallelt med foretting rundt stasjoner, knutepunktsutvikling, parkeringsrestriksjoner og/eller utvikling av innfartsparkering. Utvikling av innfartsparkering vil først og fremst være relevant i de tilfellene innfartsparkering fremstår som et bedre alternativ enn å utvikle kollektivtilbudet/matetilbudet til tog. Innfartsparkering kan gjøre kollektivtransporten enklere og mer tilgjengelig i områder med dårlig flatedekning, men

den må lokaliseres slik at den lengste delen av reisen foretas med kollektivtransport i stedet for bil.

Statens satsing på jernbane i byområdene synliggjøres også i byutviklingsavtalene. Mindre jernbanetiltak, som oppgradering av stasjoner og tilrettelegging for innfartsparkeringsplasser, kan derfor være en del av byvekstavtalene. Dette skal bidra til en integrert areal- og transportplanlegging mellom staten, fylkeskommunene og kommunene. I statsbudsjettet for 2020 er det bevilget om lag 1,5 mrd. kr i belønningsmidler til blant annet slike formål.

Det er ikke positivt at det ikke finnes tilgjengelige parkering, når bil er det eneste fullgode alternativet til å kom-

me seg til toget. I byområdene er det imidlertid ikke alltid tilgjengelige arealer som er egnet for parkering. Bane NOR har derfor bygget sykkelhotell på flere stasjoner og innført brukerbetaling på eksisterende innfartsparkeringer. Ved å regulere parkeringstilbudet og reservere de fleste parkeringsplassene til togpendlere med periodebillett, reduserer Bane NOR problemet med at parkeringsplassene bli opptatt av ikke-reisende. Bane NOR har utviklet en egen parkeringsstrategi, som skal bidra til et attraktivt togtilbud. For mer informasjon se Bane NORs hjemmesider: <https://www.banenor.no/parkering>.

SPØRSMÅL NR. 942

Innlevert 13. februar 2020 av stortingsrepresentant Trond Giske

Besvart 18. februar 2020 av kultur- og likestillingsminister Abid Q. Raja

Spørsmål:

Det er kommet fram opplysninger om at midler fra Norsk Tipping er brukt på et idrettssamarbeid mellom Kina og Norge som ikke er initiert fra idretten selv, men fra politisk hold.

Er dette riktig, og mener statsråden at en slik bruk av midlene er i tråd med rammene for bruk av tippemidler?

BEGRUNNELSE:

Idrett er en god arena for å bygge kontakt og vennskap mellom folk på tvers av landegrensene. Det er derfor positivt med idrettssamarbeid mellom Kina og Norge.

Et viktig prinsipp er imidlertid idrettens selvstyre, at idrettens egne organer må ta beslutninger om sin aktivitet, prosjekter, og at tippemidler brukes på en riktig måte. Et idrettssamarbeid som kommer i stand på bakgrunn av et politisk initiativ kan være positivt, men da må forutsetningen at politiske myndigheter også finansierer prosjektet på annen måte enn gjennom midler som skulle gå til idrett og frivillighet.

I saken om idrettssamarbeid mellom Kina og Norge virker det som om det politiske nivået har tatt beslutningen om et idrettssamarbeid uten tilstrekkelig forankring i idrettsstyret, for deretter å bruke tippemidler som skulle komme norsk idrett til gode til anlegg, barneidrett og mye annet for å finansiere et prosjekt som har en utenrikspolitisk begrunnelse. Kulturdepartementet har tidligere vært svært kritisk til at tippemidler har blitt brukt på en gal

måte, spørsmålet er om kulturministeren er like kritisk til en gal bruk hvor det er regjeringen som står ansvarlig for pengebruken.

Svar:

Arbeidet med et idrettssamarbeid og en idrettsavtale med Kina kom i stand etter kontakt mellom Gerhard Heiberg og kinesiske myndigheter. Heiberg var på den tiden styremedlem i Norges idrettsforbund (NIF). Norske myndigheter ble deretter koblet på saken.

Ved utarbeidelse og ferdigstillelse av avtalen var norske myndigheter, representert ved Utenriksdepartementet (UD), Kulturdepartementet (KUD) og Norges ambassade i Kina, i dialog med styremedlem i NIF, Gerhard Heiberg.

Etter at idrettsavtalen var inngått i april 2017 ble det i samarbeid med idretten utarbeidet et opplegg for å følge opp avtalen. NIF påtok seg rollen å koordinere norske aktørers bidrag for å oppfylle avtalen, samt stå for den overordnede dialogen med den kinesiske olympiske komiteen/det kinesiske idrettsforbundet.

Det har deretter vært et nært samarbeid mellom NIF og KUD i oppfølgingen av idrettsavtalen. Dette har blant annet omfattet inngåelse av årlige handlingsplaner med Kina om hvordan idrettsavtalen skal følges opp i praksis, og utarbeidelse av et verdidokument som fastsetter etiske prinsipper og standarder for samarbeidet. NIF har ved flere anledninger i forbindelse med oppfølgingen av avtalen

gitt uttrykk for at norsk idrett setter stor pris på, og ser verdien av å delta i idrettssamarbeidet og bidra til utvikling av kinesisk vinteridrett fram mot OL i 2022.

Når det gjelder de økonomiske forholdene rundt idrettsavtalen er det slik at den avtaleparten som etter spør tjenester også skal betale for disse. Dvs. at kineserne skal betale for all bistand og tjenester som norske aktører leverer. Dette inkluderer bl.a. betaling for innsats fra norske trenere og annet støtteapparat, kost og losji, reiser og andre utgifter.

KUD yter et særskilt tilskudd fra spillemidlene til NIFs arbeid med å koordinere de norske bidragene i idrettssamarbeidet med Kina. Dette er for at arbeidet med oppfølging av avtalen med Kina ikke skal gå utover NIFs ordinære virksomhet. Til sammen i perioden 2017-2020 er dette tilskuddet på 3,2 mill. kroner, eller i gjennomsnitt 800 000 kroner per år. Til sammenligning er det samlede beløpet fra spillemidlene til idrettsformål i tilsvarende tidsperiode (2016-2019) mer enn 10 000 mill. kroner.

NIF mottar årlig et betydelig tilskudd fra staten gjennom spillemidlene til idrettsformål til sin ordinære virksomhet. I 2020 er tilskuddet på 730 mill. kroner.

Tilskudd for å støtte idrett og fysisk aktivitet for barn og unge er et hovedmål med spillemidlene til idrettsformål, og et prioritert formål med tilskuddet til NIF. Det har vært en betydelig økning i aktivitetstilskuddene for barn og unge, og i tilskudd for bygging av idrettsanlegg i tidsperioden. Men dette er ikke de eneste bruksområdene for

spillemidlene til idrettsformål. Spillemidler til idrettsformål blir blant annet også benyttet til idrettsforskning, antidopingarbeid, toppidrett og internasjonalt idrettssamarbeid.

Hjemmelsgrunnlaget for fordelingen av spillemidler til idrettsformål finnes i "Forskrift om fordeling av idrettens andel av overskuddet fra Norsk Tipping AS". Her heter det i § 3:

Hovedretningslinjer for bruk av idrettens andel av overskuddet til Norsk Tipping AS skal være:

a) at midlene i første rekke brukes til utbygging av idrettsanlegg,

b) at det ytes midler til Norges Idrettsforbunds administrasjon og viktige arbeidsoppgaver,

c) at det ytes midler til andre idrettsoppgaver og formål som departementet finner berettiget til stønad.

Å benytte spillemidler til NIFs oppfølging av idrettssamarbeidet med Kina ligger innenfor hjemmelsgrunnlaget. Det er heller ikke noe nytt at det benyttes spillemidler til internasjonalt samarbeid på idrettsfeltet. Som eksempel kan det nevnes at det i 2007, da spørsmålsstilleren selv var kulturminister, ble gitt et særskilt tilskudd fra spillemidlene til Antidoping Norges samarbeid med Kina.

Internasjonalt og bilateralt idrettssamarbeid omtales også som positivt i Meld. St. 26 (2011-2012) Den norske idrettsmodellen. Et samlet Storting sluttet seg til prinsippene i meldingen.

SPØRSMÅL NR. 943

Innlevert 13. februar 2020 av stortingsrepresentant Elise Bjørnebekk-Waagen

Besvart 24. februar 2020 av arbeids- og sosialminister Torbjørn Røe Isaksen

Spørsmål:

Hva vil statsråden gjøre for å styrke samhandlingen mellom arbeids- og helsetjenestene, og vil regjeringen ta initiativ til å videreutvikle en nasjonal modell for samarbeid på tvers av sektorer?

BEGRUNNELSE:

Folkehelseinstituttet (2016) finner at det har vært en vekst i psykiske plager blant unge. Blant mottakere av arbeidsavklaringspenger i aldersgruppen 18–29 år hadde 70 prosent en psykisk lidelse i 2018. Psykisk uhelse kan for mange være en terskel for å komme i utdanning eller arbeid.

Samtidig kan arbeid i mange tilfeller være helsefremmende.

For å unngå lange stønadsperioder og utenforskap bør innsatsen mellom offentlige instanser være koordinert. I enkelte tilfeller kan personer oppleve at psykiske utfordringer står i veien for arbeid og utdanning, men samtidig ikke være prioritert for psykisk helsehjelp gjennom spesialisthelsetjenesten.

For denne gruppen har NAV gode erfaringer med tiltaket Senter for jobbmestring.

Senter for jobbmestring tilbyr en kombinasjon av kognitiv atferdsterapi og støtte fra en jobbspesialist som bidrar til å finne passende arbeid med supported employ-

ment-metodikk. I tiltaket finansierer NAV både behandling og jobbstøtte.

I NOU 2019:7 beskriver sysselsettingsutvalget en mulig videreutvikling av tilbudet og en nasjonal modell:

«Et mulig neste steg er å gjennomføre et forsøk i større skala hvor NAV finansierer den arbeidsrettede jobbstøtten i samarbeid med kommunens behandlingsteam, eventuelt behandlingsteam i spesialisthelsetjenesten som følger opp samme målgruppe.

En viktig del av forsøket vil være å utvikle en modell for nasjonal utbygging med samarbeid på tvers av sektorer. I forsøksperioden vil dette kreve at kommunen, eller eventuelt spesialisthelsetjenesten, blir kompensert for kostnader ved behandlingstilbudet gjennom en tilskuddsordning fra helsemyndighetene. Dette forsøket kan gjennomføres i to steg:

1. Pilot som utvikler en samarbeidsmodell mellom jobbspesialister og helsetjenesten. Prosjektet kan ta utgangspunkt i kommuner som ønsker å utvikle tettere samarbeid mellom jobbspesialister i NAV og helseteam.

2. Samarbeidet utvikles lokalt gjennom støtte fra forskere.

Prosjektet skal identifisere og anbefale metodikk for samarbeid til videre utprøving. Effektevaluering av forsøk over to år som inkluderer en prosessevaluering og kost-nytte-beregninger.»

Svar:

Mange i yrkesaktiv alder står utenfor arbeidslivet på grunn av helseutfordringer. Det er bekymringsfullt at mange får lange perioder utenfor arbeidslivet som kan gi økt sannsynlighet for uføretrygd og varig ekskludering fra arbeidslivet.

Det er et mål for regjeringen å inkludere flere med nedsatt arbeidsevne i arbeidslivet og samfunnslivet for øvrig. Dette gjelder også personer med psykiske helseutfordringer. Psykiske helseproblemer er årsak til en stadig større andel av sykefravær og uføretrygding. Kostnadene for samfunnet i forbindelse med sykefravær og uføretrygd er svært høye. Psykiske helseproblemer er en av de største utfordringene for en god folkehelse i Norge, og fører til redusert livskvalitet for den enkelte.

Når det gjelder innsats for å styrke samhandlingen mellom arbeids- og helsetjenestene har Helse- og omsorgsdepartementet og Arbeids- og sosialdepartementet blant annet etablert et samarbeid med mål om å bedre tjenestetilbudet til personer som trenger samtidige helse- og arbeidsrettede tjenester for å forbli eller komme i arbeid. Samtidighet i behandling og arbeidsrettet bistand gir i mange tilfeller raskere overgang til arbeid enn hvis arbeidsrettede tjenester gis sent i behandlingsforløpet eller etter at behandlingen er fullført.

I inkluderingsdugnaden er det lagt opp til å videreføre og videreutvikle samarbeidet mellom helse- og arbeids-

rettede tjenester. Målet er å gi et bedre tilbud til arbeidssøkere med psykiske lidelser og/eller rusproblemer slik at flere kan delta i arbeidslivet samtidig som de mottar medisinsk behandling. Tiltaket individuell jobbstøtte (IPS) er en sentral del av denne innsatsen. IPS har dokumentert effekt på overgang til arbeid for personer med moderate til alvorlige psykiske lidelser. Helsetjenesten og NAV samarbeider om innsatsen med IPS-tiltaket. Individuell jobbstøtte er basert på at personer med moderate til alvorlige psykiske helseproblemer skal raskest mulig over i ordinært, lønnet arbeid med bistand fra en jobbspesialist. Brukerne skal få helsetjenester parallelt med bistanden knyttet til arbeid.

I avtalen om et inkluderende arbeidsliv (IA-avtalen) for perioden 2019–2022 er tiltaket HelseIArbeid en modell for tjenestesamhandling om helsefremmende og forebyggende tiltak rettet mot arbeidslivet. Modellen sikter seg inn mot grupper som står i fare for å bli sykmeldt eller falle ut av arbeidslivet på grunn av muskel-, skjelett- og/eller psykiske plager. HelseIArbeid består av både et bedrifts- og et individtiltak. Som det framgår av IA-avtalen 2019–2022, er det ønskelig at tiltaket gjennomføres i større omfang enn i dag, men innenfor rammen av dagens regelverk og prioriteringsforskriften.

Regjeringen satte i januar 2018 ned et sysselsettingsutvalg for å analysere utviklingen i sysselsettingen og i mottak av inntektssikringsytelser. I første del av arbeidet fikk en ekspertgruppe blant annet i oppdrag å foreslå tiltak for at flere skal komme i arbeid og at færre skal falle utenfor arbeidslivet på varig stønad. Ekspertgruppen la fram sin rapport mars 2019, NOU 2019: 7 Arbeid og inntektssikring – Tiltak for økt sysselsetting. Representanten viser i sitt spørsmål til forslag fra gruppen om etablering av et forsøk med kombinert kognitiv atferdsterapi og arbeidsrettet støtte til personer med lettere til moderate psykiske lidelser. Endelig rapport fra sysselsettingsutvalget skal etter planen foreligge sommeren 2020. Forslag fra utvalget vil vurderes av departementet etter at sysselsettingsutvalgets arbeid er sluttført.

SPØRSMÅL NR. 944**Innlevert 13. februar 2020 av stortingsrepresentant Ruth Grung****Besvart 19. februar 2020 av olje- og energiminister Tina Bru****Spørsmål:**

Årsmøte i Fiskebåt er opptatt av god sameksistens mellom etablerte og nye næringer i havet. De viste til Equinor som ikke i liten grad tok hensyn til fiskerinæringen sine forslag til plassering av vindkraftanlegget Hyvind Tampen for å unngå å ødelegge viktige fiskefelt.

Hvordan vil ministeren sørge for at fiskeinteressen blir ivaretatt i etablering av nye havnæringer?

Svar:

Å legge til rette for sameksistens mellom ulike næringer er et grunnleggende prinsipp for Norge som havnasjon. Det skal det fortsatt være.

Havvindprosjekter kan være arealkrevende. Det er helt sentralt i rammeverket etter både havenergiloven og petroleumsløven at tiltakshaver tidlig i utvikling av prosjektet er i kontakt med myndigheter og interessegrupper. Dette fører til at blant annet etablerte næringer trekkes tidlig inn om viktige spørsmål som arealbruk. Samtidig får selskapene som skal gjøre store investeringer den forutsigbarhet som er nødvendig. I denne sammen-

heng er det avgjørende at prosjektene konsekvensutredes grundig.

Mitt departementet har hatt på høring et forslag om åpning av områder etter havenergiloven og et forslag til forskrift. I forslaget til forskrift inngår en saksgang for konsesjonsbehandlingen etter havenergiloven blant annet med krav til prosjektspesifikke konsekvensvurderinger og høring av disse.

Jeg legger vekt på at fiskeriorganisasjonene har sendt inn høringssvar som understreker behovet for å ta hensyn til andre brukere av havet. Dette er hensyn som skal tas både i spørsmålet om åpning av områder og ved etterfølgende konsesjonsbehandling.

I departementet arbeider vi nå videre med forskriften basert på de høringsinnspill som ble avgitt. Forskriften skal bidra til at fiskeriinteressene og andre havnæringer blir ivaretatt på en god måte når søknader om havvindutbygging skal behandles etter havenergiloven.

Det myndighetsbestemte rammeverket skal legge til rette for sameksistens mellom næringer på havet. Samtidig er jeg opptatt av at de ulike aktørene på en god måte trekker på erfaringer de nå gjør seg dersom tilsvarende problemstillinger igjen skulle komme opp i forbindelse med utvikling av fremtidige havvindprosjekter i Norge.

SPØRSMÅL NR. 945**Innlevert 13. februar 2020 av stortingsrepresentant Hans Andreas Limi****Besvart 20. februar 2020 av finansminister Jan Tore Sanner****Spørsmål:**

Hestenæringen i Norge opplever dagens regelverk innen toll- og avgift for midlertidig ut- og innførsel av hest som unødvendig komplisert og at det motvirker utviklingen av hestesporten i Norge. Blant annet vil veterinærbehandling av hest i utlandet regnes som bearbeiding og vil utløse toll og merverdiavgift ved tilbakeføring av hest til Norge.

Hva vil statsråden gjøre for å forenkle regelverket for hestenæringen?

Svar:

Spørsmålet er forelagt Tolldirektoratet (TOD) som fagmyndighet for inn- og utførsel av varer.

TOD viser til at det er uklart hvilke tollregler som konkret oppleves som vanskelige ved inn- og utførsel av hest. Norske tollregler på området er i hovedsak ganske like med regler i Sverige/EU. Dette gjelder f.eks. krav til depositum, tollverdiregler, veterinærbestemmelser om hestepass og helsekort osv. Flere regler bygger på internasjonale avtaler som Norge er bundet av.

Ved gjeninnførsel av hest etter veterinærbehandling i utlandet, skal det betales avgift for kostnader knyttet til behandlingen i utlandet og frakt. Det samme gjelder for alle varer som bearbeides eller repareres i utlandet, jf. tol-

loven § 7-4. Regelverket kodifiserer internasjonale regler om tollverdi, som Norge er bundet av.

På nettsiden www.toll.no er det for øvrig lagt ut mye informasjon om tollbehandling av hest.

SPØRSMÅL NR. 946

Innlevert 13. februar 2020 av stortingsrepresentant Ruth Grung

Besvart 24. februar 2020 av justis- og beredskapsminister Monica Mæland

Spørsmål:

I Fri Fagbevegelse kommer det frem at Bjørgvin fengsel må betale husleie til Statsbygg både for en bygning som er revet og for erstatnings bygget. Leieforholdet er kontraktfestet til 2041. Resten av bygningsmassen er fra 70-tallet, og blir i liten grad vedlikeholdt.

Vil ministeren ta en gjennomgang av kontrakten med Statsbygg slik at leien blir rett i forhold til reell bygningsmasse og at det stilles krav til vedlikehold?

BEGRUNNELSE:

Bjørgvin fengsel består av mange av de gamle byggene til Vestlandsheimen, oppført i 1962 som en institusjon for utviklingshemmede. I 2011 ble det et permanent fengsel med lavt sikkerhetsnivå med plass til 90 innsatte, samt en ungdomsenhet med høyt sikkerhetsnivå med fire plasser.

Det 1500 kvadratmeter store bygget som inneholdt svømmehall, besøksrom og skolekjøkken er revet. Kriminalomsorgen må dekke kostnadene for nybygget i form av økt leie på kr 665 000,- per år, uten at leien reduseres for bygget som er revet. Den økte leien medfører enda strammere budsjett for Bjørgvin med flere udekte vakter og redusert aktivitet.

Det gamle bygget ble revet på grunn av manglende vedlikehold over mange år, og Statsbygg mente det var mindre kostbart å sette opp et nytt mindre bygg enn å rehabilitere det gamle og sendte regningen til fengselet.

Fengselet etterlyser et vedlikehold som kan opprettholde en god 70-tallsstandard på byggene. I dag blir inngenting gjort før det er kritisk og vannet renner gjennom taket. Det bør kompenseres for vedlikeholdsetterslepet, samt tilrettelegge for en nøktern standard for aktivisering for å redusere isolasjon.

Svar:

De statlige eide fengselseiendommene ble fra 2009 innlemmet i den statlige husleieordningen under Statsbygg. Bjørgvin fengsel ble opprinnelig etablert som et midlertidig tiltak for avvikling av soningskøen i 2006. Fengselet ble gjort permanent og innlemmet i husleieordningen under Statsbygg i 2011. Kriminalomsorgsdirektoratet (KDI) opplyser at kriminalomsorgen ved Bjørgvin fengsel betaler husleie til Statsbygg beregnet ut fra eiendommen som helhet, og dermed både for et bygg som er revet og et nytt besøks- og undervisningshus. Således omfatter husleien både nytt og revet bygg.

Leieavtalen med Statsbygg utløper 31.12.2040. Husleieøkningen for det nye bygget som ble ferdigstilt i 2019 utgjør 665 000 kroner ekstra per år. KDI opplyser at husleien til Statsbygg for revet og nytt bygg dekkes av KDI og ikke rammer driften ved Bjørgvin fengsel direkte. Det er KDI som følger opp husleiekontrakten overfor Statsbygg. KDI vil ha videre dialog med Statsbygg om husleien ved Bjørgvin fengsel.

Vedlikeholdsetterslepet i kriminalomsorgen er en utfordring, og det har derfor vært en prioritert oppgave for regjeringen å investere i nye fengsler og rehabilitering av flere gamle fengsler. På oppdrag fra departementet har KDI utarbeidet en konseptvalgutredning (KVU) for fornying av straffegjennomføringskapasiteten på Vestlandet. Utredningen omfatter alle fengslene i fylkene Rogaland, Vestland og Møre og Romsdal, herunder Bjørgvin fengsel. Utredningen har vært kvalitetssikret (KS1) iht. regelverket for store statlige investeringer. Denne er nå til vurdering i departementet og jeg vil komme tilbake til saken på egnet måte.

SPØRSMÅL NR. 947**Innlevert 13. februar 2020 av stortingsrepresentant Karin Andersen****Besvart 19. februar 2020 av justis- og beredskapsminister Monica Mæland****Spørsmål:**

Viser til dok. 15:214 (2019 2020) og Dagbladet i 13/2 der PU bekrefter at irakeren døde på Trandum. Tidligere justisminister Kallmyr har feilinformert Stortinget. Stortinget må nå få fullt innsyn i hva justisdepartementet foretok seg for å klarlegge realiteten i saken og hva slags konsekvenser saken får. Departementet må nå sikre at de innsatte får forsvarlig helsetilbud.

Hvordan skal statsråden heretter sikre at informasjonen Stortinget får fra PU og POD via departementet er til å stole på?

Svar:

Innledningsvis vil jeg understreke at informasjon fra departementet til Stortinget skal være korrekt og etterprøvable.

I den angjeldende saken ble ordinære prosedyrer for informasjonsinnhenting fulgt, det vil si at departementet skriftlig ba Politidirektoratet om opplysninger. Politidirektoratet skal i saker der det er nødvendig innhente og kvalitetssikre informasjon fra underliggende virksomhet. I denne saken fungerte ikke rutinene for kvalitetssikring godt nok. Det ble derfor gitt informasjon som i ettertids viste seg å ikke være korrekt i tidligere statsråd Kallmyrs svar til representanten.

Departementet er i dialog med Politidirektoratet for å etablere et korrekt bilde av hendelsesforløpet. Jeg vil komme tilbake til Stortinget med et korrigerende svar på spørsmål nr. 214 (2019 – 2020) så snart dette foreligger.

SPØRSMÅL NR. 948**Innlevert 13. februar 2020 av stortingsrepresentant Jan Bøhler****Besvart 19. februar 2020 av justis- og beredskapsminister Monica Mæland****Spørsmål:**

Høsten 2019 ble det opprettet en falsk Facebook-side kalt Grorudfc der kriminelle aktører utgir seg for å være Grorud Idrettslag (GIL). De kontakter unge nigerianske fotballspillere og tilbyr dem papirer og kontrakter, imot at de betaler inn et betydelig pengebeløp. Ofte har nettsvindler en slik internasjonal karakter.

Hva kan Norge og norsk politi gjøre for å få fjernet en slik Facebook-side og stoppe kriminelle som svindler unge sårbare mennesker?

BEGRUNNELSE:

De kriminelle som står bak Facebook-sida Grorudfc kontakter unge nigerianske fotballspillere og tilbyr dem papirer og kontrakter så de kan reise til Norge og spille for Grorud, imot at de betaler inn et betydelig pengebeløp. GIL er blitt kontaktet av et stort antall unge håpefulle spillere,

som tror de har en avtale med Grorud, men som dessverre er blitt utsatt for grov svindel.

Saken ble anmeldt til politiet 15/10 2019 og Norges Fotballforbund er varslet. Foreløpig er det ikke kommet noe ut av dette, og henvendelsene fra unge spillere kommer fortsatt. GIL er trolig blitt utsatt for dette fordi klubbens A-lag har rykket opp i Obos-ligaen fra 2020, og dermed får en ny oppmerksomhet og flere profesjonelle spillerkontrakter og mye som følger med.

Det er all grunn til å tro at dette ikke er den eneste falske Facebook-siden disse kriminelle aktørene har opprettet for å svindle sårbare mennesker. Den er meget profesjonelt utformet og det samme skal gjelde papirene de som lar seg svindle får når de betaler. Sannsynligvis er andre klubber i vestlige land utsatt for det samme, og det kan være mange unge ofre i Nigeria og andre land. Desto større grunn er det for Norge og norsk politi til å prøve å få til et internasjonalt samarbeid om å stoppe svindlerne.

Dette handler om å ta ansvar for å bekjempe en grov type nettkriminalitet og utnytting av unge håpefulle mennesker.

Svar:

Det aller viktigste som kan gjøres, er å bevisstgjøre alle brukere av internett om faren for å bli utsatt for svindel, identitetstyveri, datainnbrudd og annen kriminalitet. Politiet bidrar til å forebygge svindel på nett, blant annet gjennom å informere om risiko. Norske politidistrikter er også til stede på internett, og f.eks. gjennom politidistriktenes nettpatroljer legges det til rette for toveis kommunikasjon mellom innbyggerne og politiet via internett. Nettpatroljen kan hjelpe norske borgere til en trygg nettbruk, og gi råd til norske borgere som mener seg utsatt for

svindel på internett. Norsk cyberkriminalitetssenter (NC3) kan bistå politidistriktene i deres arbeid med å forebygge, avdekke og bekjempe kriminalitet i det digitale rom.

I eksempelet som nevnes i spørsmålet, er jeg redd det reelt sett er begrenset hva norsk politi eller norske myndigheter kan bistå med. Svindelen retter seg mot personer utenfor Norge, og det brukes et sosialt medium med grenseoverskridende aktivitet som norske myndigheter i liten grad kan påvirke. Både privatpersoner og norske myndigheter kan imidlertid kontakte Facebooks norske kontor for å få hjelp.

Kriminalitet på internett er ofte grenseoverskridende, og både forebygging og bekjempelse krever internasjonalt samarbeid. Interpol er en organisasjon som kan bidra positivt i så måte, og hvor Norge deltar aktivt.

SPØRSMÅL NR. 949

Innlevert 13. februar 2020 av stortingsrepresentant Morten Stordalen

Besvart 24. februar 2020 av samferdselsminister Knut Arild Hareide

Spørsmål:

Når forventer statsråden at videreføringen av Rogfast-prosjektet kan komme i gang igjen?

Svar:

Som det fremgår av statsbudsjettet for 2020, skal Statens vegvesen foreta en gjennomgang av prosjektet. Dette er etaten nå godt i gang med.

Statens vegvesen har valgt å legge dette arbeidet opp med to gjennomganger. Det blir gjort et arbeid internt med kostnadsoptimalisering. Samtidig har eksterne konsulenter fått et oppdrag fra Statens vegvesen med å se på bl.a. kostnader, kontraktsstrategi og finansieringsplan. Statens vegvesen vil komme med sin tilråding til Samferdselsdepartementet på basis av de to gjennomgangene etter dette.

Jeg vil gå grundig inn i etatens vurderinger, når disse foreligger.

SPØRSMÅL NR. 950**Innlevert 13. februar 2020 av stortingsrepresentant Marius Meisjord Jøsevold****Besvart 21. februar 2020 av forsknings- og høyere utdanningsminister Henrik Asheim****Spørsmål:**

Vil lokalene til tidligere Høgskolen i Nesna kunne benyttes av andre aktører i UH-sektoren, eller i annen offentlig regi, til utdanning, forskning og næring under Statsbygg og departementets fortsatte eierskap?

BEGRUNNELSE:

Nesna er et samfunn i krise, og står midt oppi en omstilling etter at Nord universitet vedtok å legge ned Campus Nesna. Bygningene og infrastrukturen som er etablert fra 1920 og fram til i dag, og er i topp moderne stand, er viktig for Nesnas identitet. Men ikke minst representerer bygningsmassen med utstyr og inventar en viktig mulighet og ressurs for framtidig vekst og verdiskaping i Helgelandsregionen.

Bygningene, og det personalet som fortsatt har sin virksomhet der, har de aller beste forutsetningene for å drive både grunnutdanning og etter- og videreutdanning av lærere, barnehagelærere og annet personell som regionen og hele landsdelen skriker etter.

Kommunen og Nordland fylkeskommune ønsker at campus Nesna kan bli et framtidig senter for kunnskap og innovasjon.

Campus Nesna kan bli både navet og motoren i den videre utviklinga av en region som står foran en rekke spennende utviklingsprosjekter.

Svar:

Nord universitet leier lokaler på Nesna av Statsbygg. Nord universitet har sagt opp leieavtalen fra 1. august 2022. Bakgrunnen for oppsigelsen er at styret ved Nord universitet har vedtatt å avvike Nesna som studiested fra 2022. Statsbygg har forelagt oppsigelsen for Kommunal- og moderniseringsdepartementet, som har gitt sin tilslutning til oppsigelsen av leieforholdet. På bakgrunn av dette vil Statsbygg prøve å finne en ny statlig leietaker eller alternativt starte en prosess for salg av bygnings- og eiendomsmassen.

Jeg er kjent med at mulighetene for et statlig omstillingsprogram og framtidig bruk av lokalene på Nesna var tema i et møte mellom den daværende kommunal- og moderniseringsministeren og forsknings- og høyere utdanningsminister, og representanter for Nordland fylkeskommune og Nesna kommune 23. januar 2020. Nord universitets beslutning om avvikling av aktiviteten på Nesna er ikke til hinder for at andre aktører kan inngå avtaler med Statsbygg, eller kjøpe bygg- og eiendomsmassen, og utvikle et senter for kunnskap og innovasjon.

SPØRSMÅL NR. 951**Innlevert 13. februar 2020 av stortingsrepresentant Morten Stordalen****Besvart 19. februar 2020 av samferdselsminister Knut Arild Hareide****Spørsmål:**

Kan statsråden redegjøre for fremdriften med planarbeidet på E-39 gjennom Rogaland?

Svar:

Kommunedelplan for E39 Lyngdal vest - Ålgård gjennomføres som statlig plan etter plan- og bygningsloven. Planen med konsekvensutredning har vært på høring med

frist 10. januar i år. Statens vegvesen oppsummerer høringsen og foreslår hvilken trase som bør vedtas.

Jeg har fått opplyst fra Statens vegvesen at de forventer å kunne sende sin oppsummering av høringsen med anbefaling mht. valg av trase til Samferdselsdepartementet i løpet av våren. Samferdselsdepartementet vil deretter sende sin anbefaling til Kommunal- og moderniseringsdepartementet som er planmyndighet.

Etter planvedtaket vil videre prioritering bli Nye Veiers ansvar.

SPØRSMÅL NR. 952

Innlevert 13. februar 2020 av stortingsrepresentant Per-Willy Amundsen

Besvart 21. februar 2020 av justis- og beredskapsminister Monica Mæland

Spørsmål:

Mener justisministeren at det er akseptabelt at mistenkte overgripere unnslipper på grunn av manglende lovverk, eller vil justisministeren få fortgang i arbeidet med å få på plass lovverk som hjemler lagring av IP-adresser, og på den måten sikrer ofre for overgrep bedre beskyttelse?

BEGRUNNELSE:

Mandag 10. februar kunne vi lese i Aftenposten at Kripos i 2019 måtte forkaste hvert femte tips om nettovergrep på grunn av manglende lagringsplikt av IP-adresser. Så mange som 645 tips om nettovergrep ble forkastet på grunn av manglende lagring av IP-adresser, og dette utgjorde 27 prosent av tipsene. I motsetning til de fleste europeiske land, har ikke norske internettleverandører plikt til å lagre kundenes IP-adresser, som fungerer som et unikt «telefonnummer» for hver enhet som er på Internett. Etter 21 dager må denne abonnementsinformasjonen slettes, og Kripos-sjefen uttaler at dette medfører at for alle tips som er eldre enn 21 dager får politiet problem og kommer ikke videre. Det vises videre til at manglende IP-lagring gjør Norge attraktivt for overgripere, og Kripos-sjefen viser til at de vet at den organiserte kriminaliteten er heller bevisst, og at når de fleste land har IP-lagring, fører dette til at hvis man har valget mellom å lagre ulovlig materiale i Norge eller i et annet land som har lagringsplikt, er det ikke tvil at valget faller lettere på Norge.

Dette er ikke det første oppslaget som vitner om at manglende IP-lagring vanskeliggjør arbeidet mot nettovergrep. I VG 11. april 2019 kunne man lese at Kripos-sjefen uttalte at Kripos stadig mottar tips om norske gjerningsmenn som de ikke får gått videre med fordi Norge ikke har krav til lagring av IP-adresser.

Justis-, beredskaps- og innvandringsminister Monica Mæland uttaler til Dagbladet at hun vil se på om en lagringsplikt for IP-adresser bør utredes, men mener også at dette er et vanskelig spørsmål hvor man må balansere hensynet til personvern med samfunnets behov for trygghet. Dette til tross for at de aller fleste andre land i Europa

har en slik adgang til IP-lagring for på en best mulig måte forhindre nettovergrep og sikre overgrepsofre bedre beskyttelse.

Svar:

Informasjon om hvem som har benyttet en gitt IP-adresse, er ofte av stor betydning i politiets arbeid mot nettovergrep. Tilbyderne har adgang til å lagre informasjonen dersom det er nødvendig for fakturerings- og sikkerhetsformål, men bare i inntil 21 dager. Dette medfører at det ofte ikke vil være mulig for politiet å knytte en abonnent til en IP-adresse. Tidligere justisministre har uttalt seg positivt om å lovregulere en utvidet lagringstid for telekom-leverandørene, og jeg har til hensikt å få fortgang i avklaringen av dette spørsmålet.

Når det avdekkes at en norsk IP-adresse kan knyttes til internettrelaterte overgrep mot barn, og det ikke finnes andre opplysninger enn IP-adressen som kan bidra til å

identifisere gjerningspersonen, vil slik informasjon være avgjørende for politiets mulighet til å komme videre i saken. La meg likevel understreke at enhver slik utvidelse også innebærer viktige personvernmessige hensyn som må hensyntas.

SPØRSMÅL NR. 953**Innlevert 13. februar 2020 av stortingsrepresentant Bård Hoksrud****Besvart 18. februar 2020 av samferdselsminister Knut Arild Hareide****Spørsmål:**

I følge bompengavtalen som ble inngått i fjor høst var det en rekke veiprosjekter som skulle få lavere bomtakster, herunder Hardangerbrua og Hålogalandsbrua.

Når kan det forventes at reduksjonen i bompengetakster vil bli gjennomført?

Svar:

Jeg viser til Prop. 1 S (2019-2020) der det står følgende: "I 2020 prioriteres prosjektene E136 Tresfjordbrua og Vågstrandtunnelen i Møre og Romsdal, E18 Arendal – Tvedestrand i Agder, rv. 13 Hardangerbrua i Vestland og E6 Hålogalandsbrua i Nordland."

Nedenfor vises status for gjennomføring i de ulike prosjektene:

- E136 Tresfjordbrua og Vågstrandtunnelen - Prosjektet har fått utbetalt et tilskudd på 175 mill. kr i 2020 for nedbetaling av lånegjeld. Innkrevningen i Vågstranstunnelen opphørte 7. februar 2020 kl. 24:00.

- E18 Arendal – Tvedestrand – 3. februar 2020 ble det sendt et tilsagnsbrev til bompengeselskapet Ferde AS. Prosjektet vil få en utbetaling på 375 mill. kr til nedbetaling av lånegjeld, fordelt med 216,6 mill. kr i 2020 og 158,4 mill. kr i 2021, dersom de setter ned gjennomsnittstaksten med minst 20 pst. Statens vegvesen vil utbetale tilskuddet så snart det har mottatt nødvendig dokumentasjon fra bompengeselskapet.
- Rv. 13 Hardangerbrua – 10. februar 2020 ble det sendt et tilsagnsbrev til bompengeselskapet Ferde AS. Prosjektet vil få en utbetaling på 270 mill. kr til nedbetaling av lånegjeld dersom de setter ned gjennomsnittstaksten med minst 20 pst. Statens vegvesen vil utbetale tilskuddet så snart det har mottatt nødvendig dokumentasjon fra bompengeselskapet.
- E6 Hålogalandsbrua - 12. februar 2020 ble det sendt et tilsagnsbrev til Bompengeselskap nord. Prosjektet vil få en utbetaling på 190 mill. kr til nedbetaling av lånegjeld dersom de setter ned gjennomsnittstaksten med minst 20 pst. Statens vegvesen vil utbetale tilskuddet så snart det har mottatt nødvendig dokumentasjon fra bompengeselskapet.

SPØRSMÅL NR. 954**Innlevert 13. februar 2020 av stortingsrepresentant Kirsti Leirtrø****Besvart 21. februar 2020 av samferdselsminister Knut Arild Hareide****Spørsmål:**

I juni 2019 la regjeringen frem en handlingsplan for infrastruktur for alternative drivstoff i transport. Her ble det regjeringens fremtidige innsats for å legge til rette for etablering av infrastruktur oppsummert i 13 punkter.

Hva er status i arbeidet med ladeinfrastruktur, for å nå klimamålene innen 2025?

Svar:

Det er et løpende arbeid å sikre gode rammevilkår for etablering av infrastruktur for alternative drivstoff i Norge. Som det framgår av de 13 oppsummeringspunktene er

dette et samarbeid på tvers av sektorer og jeg har kontakt med mine kolleger i Olje- og energidepartementet, Klima- og miljødepartementet og Kommunal- og moderniseringsdepartementet for en god koordinering av regjeringens innsats. Dette gjelder blant annet utviklingen av bygg- og arealregulering, kontakt mellom energimyndighetene og aktører som ønsker å utvikle infrastruktur for alternativt drivstoff og ikke minst arbeidet med å sikre at Enova har rammer til å tilby gode løsninger inn i markedet for infrastruktur for alternativt drivstoff, der etablering av slik infrastruktur ikke er kommersielt lønnsomt.

Samferdselsdepartementet planlegger å fremme forslag til ny lov om infrastruktur for alternative drivstoffer

for Stortinget våren 2020. Loven vil legge til rette for å forskriftsfeste felles europeiske tekniske standarder for ladeløsninger og fyllestasjoner samt krav til brukerinformasjon.

Kystverket har etablert en karttjeneste som viser en oversikt over infrastruktur for alternative drivstoffer til sjøtransport i Norge. Data fra ladestasjonsdatabasen NO-BIL, som driftes av Norsk elbilforening på oppdrag fra Enova, benyttes for de aller fleste ladekart som viser ladestasjoner for person- og varebiler. Disse to tjenestene for vei- og sjøtransport vil videreutvikles.

Regjeringen er i handlingsplanen tydelig på at utbygging av ladeinfrastruktur på et tidligst mulig stadium bør skje på kommersielle vilkår, uten støtte. Enova har over flere år gitt økonomisk støtte til utviklingen av hurtigladeinfrastruktur i Norge, men prioriteringen har endret seg over tid. Mens det i 2015 og 2016 ble prioritert å gi økonomisk støtte til hurtiglader langs hovedveiene, ble hurtigladerinfrastruktur i kommuner med færre enn to hurtigladerpunkt prioritert i 2017. I fjor startet Enova opp en konkurransebasert støtteordning for bygging i utvalgte områder der elbilutviklingen ikke har kommet like langt som i resten av landet.

Enova er regjeringens virkemiddel for å gi økonomisk støtte til ladeinfrastruktur i den tidlige fasen der det kan være behov for slik støtte.

Når det gjelder punkt 8 om ladeklare bygg vises til Meld. St. 12 (2019–2020) Anmodnings- og utredningsvedtak i stortingssesjonen 2018–2019 side 112-113, hvor det konkluderes med at det er behov for å utrede ytterligere problemstillinger knyttet til anmodningsvedtaket nr. 717 av 30 mai 2017, herunder brannsikkerhet og kostnader. Kommunal- og moderniseringsdepartementet tar sikte på å komme tilbake til Stortinget i 2020.

Kommunal- og moderniseringsdepartementet følger også opp ved at lov om eierseksjoner (eierseksjonsloven) foreslås endret for å sikre at alle i borettslag og sameier får mulighet til å lade elbilene. Departementet sendte et lovforslag på høring i mai 2019, og planlegger å komme tilbake til Stortinget i løpet av 2020, jf. Meld. St. 12 (2019–2020) Anmodnings- og utredningsvedtak i stortingssesjonen 2018–2019 side 112.

Jeg legger opp til årlig å rapportere på utviklingen av infrastrukturen for alternativt drivstoff i forbindelse med framleggelsen av statsbudsjettet. Videre vil regjeringen i løpet av 2020 fremme en Stortingsmelding med en plan for hvordan redusere de ikke-kvotepfiktige utslippene i Norge med 45 prosent innen 2030.

SPØRSMÅL NR. 955

Innlevert 13. februar 2020 av stortingsrepresentant Per-Willy Amundsen

Besvart 19. februar 2020 av justis- og beredskapsminister Monica Mæland

Spørsmål:

I 2012 iverksatte den rødgrønne regjeringen lovendringer som i praksis gjør det særdeles vanskelig å fengsle kriminelle under 18 år.

Har statsråden til hensikt å fremme forslag til Stortinget som igjen gjør det mulig å anvende fengsel som straffereaksjon mot mindreårige lovbrøyttere i et større omfang, og dermed helt eller delvis reversere de rødgrønnes naive lovgivning hva gjelder straff?

BEGRUNNELSE:

Den 6. desember 2011 behandlet Stortinget Prop. 135 L (2010-2011) Endringer i straffeloven, straffeprosessloven, straffegjennomføringsloven, konfliktrådsloven m.fl. (barn og straff). Proposisjonen slår fast at det var den rødgrønne regjeringens mål at barn ikke skal settes i fengsel, og at de

derfor ville videreføre arbeidet med å øke bruken av alternative reaksjoner og former for straffegjennomføring. For å redusere antall barn i fengsel ble det videre innført en ny straffereaksjon – ungdomsstraff – for barn mellom 15 og 18 år som har begått alvorlig eller gjentatt kriminalitet.

Samlet sett innebærer lovendringene som ble vedtatt ved behandlingen av denne proposisjonen at sanksjonsmulighetene overfor unge lovbrøyttere klart svekkes. Den rødgrønne regjeringen fjernet altså effektive reaksjonsformer overfor unge lovbrøyttere. Samtidig ser vi i dag, flere år senere, en betydelig økning i både ungdoms- og gjengkriminalitet, noe som viser et betydelig behov for sterke sanksjonsmuligheter overfor unge som begår alvorlig kriminalitet, og som utgjør et betydelig samfunnsproblem.

I Dagbladet kunne vi den 11. februar lese om at under høring i justiskomiteen den 4. februar ble det slått alarm om utviklingen hva gjelder både organisert kriminalitet,

gjenger og rekruttering av ungdom inn i kriminelle miljøer. Det ble særlig vist til at de sakene som lider aller mest, er de sakene som gjelder organisert kriminalitet. Det ble hevdet at jakten på gjengene nedprioriteres, og at dette fører til at ungdom rekrutteres og at kriminelle får mer spillerom. Videre ble også frykten for en utvikling hvor ungdommer fratras fremtiden sin når de styres inn i en kriminell løpebane som løpegutter og narkoselgere.

I Aftenposten kunne man videre den 11. desember 2018 lese at Oslo-politiet uttalte at dagens straffereaksjoner for ungdom mellom 15 og 18 år ikke egner seg for alle, og mente det ville være riktig å straffe unge multikriminelle hardere enn i dag. Det ble vist til at volden øker blant ungdom i Oslo, og at antall unge gjengangere er nesten doblet på to år. Oslo-politiet var tydelige på at samfunnsstraff, ungdomsoppfølging og ungdomsstraff, som i dag er mye brukte straffereaksjoner for ungdom mellom 15 og 18 år, er for milde for ungdom som de selv beskriver som multikriminelle.

Svar:

Enkelte rammer for adgangen til å anvende fengsel mot mindreårige lovbrøtere følger av våre internasjonale forpliktelser. I henhold til FNs barnekonvensjon artikkel 37 bokstav b skal pågrepelse, frihetsberøvelse eller fengsling av et barn skje på lovlig måte og bare benyttes som en siste utvei og for et kortest mulig tidsrom. Artikkel 37 må leses på bakgrunn av artikkel 3 nr. 1, som slår fast at barnets beste skal være et grunnleggende hensyn ved alle handlinger som berører barn. Artikkel 40 fastsetter at et barn som beskyldes for eller finnes å ha begått et straffbart forhold, har rett til å bli behandlet på en måte «som tar hensyn til barnets alder og ønskeligheten av å fremme barnets reintegrering, slik at det påtar seg en konstruktiv rolle i samfunnet». Barnekonvensjonen er blant de konvensjonene som ved motstrid skal gå foran bestemmelser i annen lovgivning, jf. menneskerettsloven § 3 jf. § 2 nr. 4.

Videre følger det av straffeloven § 33 at den som var under 18 år på handlingstidspunktet, bare kan idømmes ubetinget fengselsstraff når det er særlig påkrevd. I Ot.prp. nr. 90 (2003–2004) side 435 første spalte fremgår det at: «Om vilkåret er oppfylt, må vurderes i forhold til lovbruddets art og forholdene ellers. Der andre reaksjonsformer er tilstrekkelige og hensiktsmessige må disse foretrekkes. Som hovedregel bør andre reaksjoner være prøvd overfor lovbrøteren før ubetinget fengselsstraff idømmes. Men unntaksvis kan slik straff idømmes førstegangsforbrytere. Forutsetningen er at det gjelder en alvorlig straffbar handling.»

Dette var bakgrunnen for at de alternative straffereaksjonene ungdomsstraff og ungdomsoppfølging ble innført i 2014, med bred politisk enighet. Disse er straffereaksjoner i frihet, i regi av konfliktrådene, for ungdom som var mellom 15 og 18 år på handlingstidspunktet.

Ungdomsstraff retter seg mot ungdom som har begått «gjentatt eller alvorlig kriminalitet», og er et alternativ til fengselsstraff og de strengeste samfunnsstraffene. Ungdomsstraff kan være i inntil tre år, og kan ved brudd på vilkår medføre ubetinget fengsel. Ungdomsoppfølging er for ungdom som har begått ett eller flere mindre alvorlige lovbrudd, og reaksjonen kan være i inntil ett år. Begge reaksjonene består av gjennomføring av et ungdomsstor møte, utarbeidelse av en individuelt tilpasset ungdomsplan og oppfølging av planen.

Ved innføringen av ungdomsreaksjonene initierte Justis- og beredskapsdepartementet en følgeevaluering. Evalueringen ble gjennomført av Nordlandsforskning, som leverte en underveisrapport i 2017 og en sluttrapport i 2019. Rapportene viser at mange unge får hjelp til et liv uten kriminalitet, men at det også er utfordringer i gjennomføringen og at reaksjonene har et forbedringspotensial. Blant annet tar det for lang tid fra et lovbrudd blir begått til straffegjennomføringen starter. I tillegg mangler tiltak som kan gi behandling for rusproblemer, psykiske problemer og volds- og aggresjonsatferd. Dette viser at forebygging og bekjempelse av kriminalitet er et felles ansvar på tvers av sektorer.

Justis- og beredskapsdepartementet arbeider med en revisjon av ungdomsreaksjonene. I den forbindelse vil også bruken av øvrige reaksjoner, herunder ubetinget fengselsstraff, behandles.

SPØRSMÅL NR. 956**Innlevert 13. februar 2020 av stortingsrepresentant Geir Adelsten Iversen****Besvart 21. februar 2020 av fiskeri- og sjømatminister Geir Inge Sivertsen****Spørsmål:**

Yrkesfiskere i Oslo er stengt ute fra områder pga. verner, samtidig som fritidsfiskere/turistfiske får pågå, tilsynelatende helt uten kontroll og sanksjoner.

Hva vil statsråden gjøre med dette, og er praksisen til Oslo Havn med så høye kaileiutgifter for yrkesfiskere akseptable og innenfor regelverk?

BEGRUNNELSE:

En utfordring for fiskerne i Oslofjorden er fredning av områder. Det er ikke tvil om at torskebestanden i Oslofjorden er trua, og derfor er det greit at yrkesfiskerne skal la den være i fred. Men hva hjelper det når turistfisket får pågå for fullt. Sp har lagt inn mer midler til kontroll av turistfiske i sitt alternative budsjett, og vil ha svar fra fiskeriministeren på hva han vil gjøre.

Svar:

Reguleringene som forbyr å fiske torsk innenfor grunnlinjen fra Telemark til grensen til Sverige gjelder for alle, både yrkesfiskere, fritidsfiskere og turister. Et intensivt fritidsfiske er blant årsakene til at bestandene av kysttorsk er så kraftig redusert, i tillegg til at miljø- og klimamessige endringer har påvirket forholdene i området.

Tiltakene er både nødvendige og strenge fordi det står svært dårlig til for kysttorsken i dette området. Dersom man får levedyktig torsk på kroken, skal denne slippes forsiktig ut igjen. I tillegg er sentrale gytefelt vernet for alt fiske i hovedperioden for torskens gyting, fra 1. januar til 30. april.

Av hensyn til yrkesfiskeres driftsgrunnlag og mottaksstrukturen i området er det likevel gitt en begrenset dispensasjonsadgang for noen yrkesfiskere.

Fiskeridirektoratet og Sjøtjenesten er til stede for kontroll og gjør dessuten en innsats med å formidle reglene på flere språk. Samtidig som vi kan utøve kontroll, kan vi ikke være til stede overalt. Vi er derfor avhengig av at regelverket kommuniseres på flere vis. Reglene om vernet av torsk har spredd seg godt blant fiskere og på sosiale medier.

Når det gjelder spørsmålet om praksisen med kaileiutgifter, har jeg fått opplyst fra Samferdselsdepartementet at dette er underlagt alminnelige privatrettslige regler. Kommuner kan dekke kostnader til bruk av havnen gjennom avgift og vederlag. Kostnader som følger av kommunens ansvar for fremkommelighet i eget sjøområde og utøvelse av offentlig myndighet kan dekkes gjennom farvannsavgift. Det følger av havne- og farvannsloven § 36 at farvannsavgiften ikke skal overskride selvkost. Betaling for kaileie er imidlertid betaling for en havnetjeneste som er en del av havnens kommersielle drift, og fastsettelse av slike priser følger alminnelige privatrettslige regler.

SPØRSMÅL NR. 957**Innlevert 13. februar 2020 av stortingsrepresentant Emilie Enger Mehl****Besvart 19. februar 2020 av justis- og beredskapsminister Monica Mæland****Spørsmål:**

Mener statsråden at regjeringen har bidratt til å gi Innlandet politidistrikt tilstrekkelige midler for å utføre politiets kjernevirksomhet i tråd med nærpolitireformens intensjon?

BEGRUNNELSE:

Målet for nærpolitireformen i Stortingsproposisjon 61LS (2014-2015) er:

”Et nærpoliti som er operativt, synlig og tilgjengelig, og som har kapasitet og kompetanse til å forebygge, etterforske og påtale kriminelle handlinger og sikre innbyggernes trygghet. Det skal utvikles et kompetent og effektivt lokalt nærpoliti der be-

folkningen bor. Samtidig skal det utvikles robuste fagmiljøer som er rustet til å møte dagens og morgendagens kriminalitetsutfordringer.”

Regjeringen skriver i årets tildelingsbrev til Politidirektoratet at «Budsjetåret 2020 blir et konsolideringsår for nærpoltirefomen». I brevet fremkommer det videre at:

«Politiet må imidlertid planlegge for uttak av gevinster fra reformen fra 2021 samt for at ABE-reformen følges opp gjennom aktiv planlegging slik at krav om effektivisering og gevinstrealisering reelt sett ikke medfører reduksjon av aktivitet i politiets kjernevirksomhet.»

I Hamar Arbeiderblad (HA) fremkom det den 8. februar at økonomisituasjonen i Innlandet politidistrikt er kritisk og at politiet må ta flere titalls millioner kroner i kutt. Politiledelsen bekreftet i samme avis den 12. februar at distriktet er 49 millioner kroner i minus og må senke ambisjonsnivået. Kuttene vil ramme stillinger, gå ut over straffesaksbehandlingen og føre til mindre politifolk i både Hedmark og Oppland.

Regjeringen viser stadig til at politiet er tilført flere milliarder og stillinger de siste årene, men når det gjelder politibemanning i Innlandet politidistrikt gikk denne, ifølge politiet egen statistikk, ned med 12, 8 årsverk i løpet av 2019. Innlandet politidistrikt ligger langt bak måltallet om to politifolk per 1000 innbygger. Responstidsmålingene viser en negativ utvikling og at politiet bruker lengre utrykningstid, særlig på mindre og små plasser i Innlandet politidistrikt.

Situasjonen blant påtalejuristene i Innlandet politidistrikt har også blitt forverret i løpet av 2019. Den 31. januar kunne rapporterte HA at 80 prosent av påtalejuris-

tene er unge, uerfarne jurister og at 100 års erfaring har forsvunnet fra påtalejuristene siden 2017.

Svar:

Justis- og beredskapsdepartementet styrer politiet gjennom det årlige tildelingsbrevet til Politidirektoratet. Det er Politidirektoratet som i sin resultatavtale med politidistriktene i 2020 fordeler de tildelte midlene mellom distriktene, sammen med forventninger om resultater på ulike områder. Politimestrene må prioritere ressurser ut fra en helhetlig forståelse av situasjonen i sitt distrikt, og slik at ressursene settes inn der behovet er størst.

Regjeringen har styrket politiet med om lag 4,4 milliarder kroner siden regjeringen tiltrådte, hvorav over 3,3 milliarder kroner er på politiets driftsbudsjett. I 2020 har regjeringen styrket politidistriktenes driftsbudsjett for blant annet å muliggjøre en styrking av etterforskningskapasiteten.

Budsjettet og bemanningen har økt i alle politidistrikt de senere årene. Politidirektoratet opplyser at Innlandet politidistrikt siden 2013 har fått 126,8 flere årsverk samlet, hvorav over 100 er politiutdannede. Bemanningen i Innlandet politidistrikt var ved utgangen av 2019 på til sammen 887,1 årsverk.

Jeg er tilfreds med det arbeidet politiet har lagt ned med reformen, og er tilfreds med at resultatene fra årets innbyggerundersøkelse viser at tilliten til politiet har økt og at befolkningen har et bedre inntrykk av politiets håndtering av en del viktige oppgaver, for eksempel seksuelle overgrep og krenkelser på internett. Samtidig gjenstår det arbeid og det skal fortsatt gjøres evalueringer av reformarbeidet.

SPØRSMÅL NR. 958

Innlevert 13. februar 2020 av stortingsrepresentant Sivert Bjørnstad

Besvart 19. februar 2020 av kommunal- og moderniseringsminister Nikolai Astrup

Spørsmål:

Vil statsråden vurdere å opprette Nye Bygg AS, etter modell fra Nye Veier AS, som et supplement og konkurrent til Statsbygg?

BEGRUNNELSE:

I Granavold-plattformen kan man lese at ”regjeringen vil vurdere om Nye Veier-modellen bør prøves ut i an-

dre statlige sektorer enn i samferdselspolitikken.” Under overskriften ”bedre konkurranse og en mer effektiv offentlig sektor” står det også at konkurransepolitikken står sentralt i regjeringens arbeid for økt produktivitet, en mer effektiv økonomi og bedre ressursbruk. Konkurranse i markedene bidrar til et bedre tilbud av varer og tjenester med høyere kvalitet og lavere priser. Konkurranse stimulerer norske bedrifter til å bli mer produktive og innovati-

ve samtidig som de blir mer konkurransedyktige i internasjonale markeder.”

Statens utgifter til offentlige byggeprosjekter har økt voldsomt de siste årene. I de fleste tilfeller er det Statsbygg som er byggherre på vegne av staten, og ofte har man sett til dels svært store kostnadsoverskridelser i slike prosjekter.

Nye Veier AS ble opprettet i 2015, som et supplement og en konkurrent til Statens Vegvesen. På få år har Nye Veier AS spart skattebetalerne for milliarder av kroner, økt nytten på en rekke vegstrekninger og planlagt og igangsatt bygging av veger raskere enn hva tidligere forutsatt. Dette viser, og er et godt eksempel, på at det er mulig å drive offentlig sektor bedre og med mer innovasjon om det er mer en aktør i markedet.

Å bygge og planlegge veier og bygg er selvsagt to ulike ting, men det er også mange likheter. På mange måter er Statsbygg i dag en monopolist, som er skjermet for konkurranse, slik Statens Vegvesen også var tidligere. Konkurransen har gjort både Statens Vegvesen og Nye Veier AS bedre, til glede for skattebetalerne og staten.

Svar:

Regjeringen har satt i gang et arbeid med å vurdere om Nye Veier-modellen bør prøves ut i andre statlige sektorer enn i samferdselssektoren. Det er så langt ikke tatt stilling

til om denne modellen er aktuell innenfor bygge- og eiendomsområdet i statlig sivil sektor.

Statsbygg er en statlig virksomhet, og har normalt byggherreansvaret for statlige byggeprosjekter i sivil sektor. Både prosjektering og byggevirksomhet gjennomføres av private aktører etter konkurranse i markedet. Ved gjennomføring av et byggeprosjekt, kjøper Statsbygg over 90 % av tjenestene i markedet. Slik sett er staten en betydelig markedsaktør i bygg- og anleggssektoren.

Statsbygg jobber med ulike tiltak for å effektivisere byggeprosessen. Et viktig område er større grad av standardisering, f.eks. slik man har gjort med fengselsbygg. Agder fengsel som slutføres i år, er et eksempel på dette. Prosjektet slutføres langt under både styrings- og kostnadsrammen. Dette jobber Statsbygg med å utvikle også for andre sektorer.

Statsbygg har de siste fem årene ferdigstilt byggeprosjekter til en sluttkostnad tilsvarende 97 pst. av styringsrammene (P50). I denne perioden har Statsbygg ferdigstilt 14 ordinære byggeprosjekter. Ingen av disse har overskredet Stortingets fastsatte kostnadsramme.

I den senere tid har det dessverre vært behov for å øke kostnadsrammene for noen store byggeprosjekter der Statsbygg er byggherre. Basert på de siste års erfaringer er det imidlertid ikke grunnlag for påstanden om at man ofte har sett til dels svært store kostnadsoverskridelser i prosjekter der Statsbygg har vært byggherre.

SPØRSMÅL NR. 959

Innlevert 14. februar 2020 av stortingsrepresentant Une Bastholm

Besvart 24. februar 2020 av klima- og miljøminister Sveinung Rotevatn

Spørsmål:

Arbeiderpartiet har fremmet et representantforslag om å endre naturmangfoldlovens § 18.

Vil Norge, hvis forslaget blir vedtatt, bli nødt til å trekke seg fra Bernkonvensjonen?

BEGRUNNELSE:

Arbeiderpartiet har fremmet et forslag på Stortinget om å endre naturmangfoldlovens § 18 annet ledd, ved å legge til setningen

”Det skal ved vurdering av uttak av rovvilt etter første ledd bokstav c legges vekt på om bestandsmål som er vedtatt i Stortinget, er nådd.”

I begrunnelsen slås det fast at formålet med endringen er at Stortingets vedtatte bestandsmål skal fungere som et absolutt maksimumsmål, og være et ”selvstendig kriterium for uttak av rovvilt”.

Arbeiderpartiets forslag til lovendring vil dermed innebære at et oppnådd bestandsmål i seg selv skal være nok til å gi tillatelse til å felle truet rovvilt. I et brev til energi- og miljøkomiteen datert 11. februar 2020 skriver imidlertid statsråden at Bernkonvensjonen om vern av ville planter og dyr og deres naturlige leveområder, som Norge ratifiserte i 1986, ikke åpner for å kun styre etter bestandsmål.

Jeg ber derfor statsråden redegjøre for om naturmangfoldloven, med den lovendringen som Arbeiderpartiet foreslår, vil være komme i konflikt med Norges forplik-

telser etter Bernkonvensjonen – og om konsekvensen i tilfelle vil bli at Norge må trekke seg fra konvensjonen. Jeg ber også om en vurdering på hva en slik handling vil si for Norges internasjonale arbeid med naturavtalen 2020.

Svar:

Representantforslag 67 L (2019-2020), som representanten Bastholm viser til, gjeld ei presisering knytt til naturmangfaldlova § 18 første ledd bokstav c. Den foreslåtte endringa vil etter si ordlyd gjelde generelt for rovviltartar som det er vedtatt nasjonale bestandsmål for. Når det gjeld uttak av rovvilt, er § 18 første ledd bokstav c på noverande tidspunkt aktuell ved spørsmål om felling av ulv. Eg vil difor knyte mitt svar til forvaltninga av ulv.

Ulven er oppført som "strictly protected" under Konvensjonen om vern av ville europeiske planter og dyr og deira naturlege leveområde (Bernkonvensjonen). Hovudregelen er dermed at det er forbode å felle ulv. Etter Bernkonvensjonen artikkel 9 nr. 1, og naturmangfaldlova § 18, er det likevel på visse vilkår høve til å gjere unntak frå forbodet. Naturmangfaldlova § 18 første og andre ledd gjennomfører Bernkonvensjonen artikkel 9 nr. 1 i norsk rett.

Det er tre vilkår som må vere oppfylt for at det skal vere høve til å felle ulv. Felling må for det første oppfylle dei to grunnvilkåra i Bernkonvensjonen artikkel 9 nr. 1 og naturmangfaldlova § 18 andre ledd om at det ikkje må finnast nokon annan tilfredsstillande løysing enn felling, og at uttaket ikkje må truge overlevinga til bestanden. I tillegg må eit av dei alternative vilkåra i naturmangfaldlova § 18 første ledd, og artikkel 9 nr. 1, vere oppfylt. Ved felling av ulv er det vilkåra i § 18 første ledd bokstav b om felling "for å avverge skade på avling, husdyr, tamrein, skog, fisk, vann eller annen eigedom" eller i bokstav c "for å ivareta allmenne helse- og sikkerhetshensyn eller andre offentlige interesser av vesentlig betydning" som er aktuelle.

Som representanten Bastholm viser til, har representantar frå Arbeiderpartiet, i representantforslag 67 L (2019-2020) frå 13. februar 2020, foreslått at naturmangfaldlova § 18 andre ledd blir endra som følgjande (endring i kursiv):

"Vedtak etter første ledd bokstav a til f kan bare treffes hvis uttaket ikke truer bestandens overlevelse og formålet ikke kan nås på annen tilfredsstillende måte. Det skal ved vurdering av uttak av rovvilt etter første ledd bokstav c legges vekt på om bestandsmål som er vedtatt i Stortinget, er nådd."

Av bakgrunnen for representantforslaget går det fram at representantane meiner det er behov for å leggje inn ei ny føresegn i naturmangfaldlova § 18, med mellom anna følgjande

grunngeving:

"(...) det er avgjørende at det fastsatte bestandsmålet for rovvilt forvaltes i tråd med Stortingets vedtatte bestandsmål, og at det skal være et selvstendig kriterium for uttak av rovvilt."

Ei endring av naturmangfaldlova § 18 som etablerer dei vedtekne nasjonale bestandsmåla som sjølvstendige kriterium for felling, vil etter mi vurdering ikkje vere i tråd med Bernkonvensjonen. Eg viser her til følgjande uttale frå Lovavdelinga i Justis- og beredskapsdepartementet daterert 15. desember 2016 (mi understreking):

"Forvaltningen av ulvestammen må skje innenfor de rammer naturmangfoldloven og Bernkonvensjonen stiller opp. Innenfor disse rammer skal forvaltningen styre etter de retningslinjer som er trukket opp, især bestandsmålet. Det materialet vi er tilsendt, belyser godt forholdet mellom den aktuelle lisensfelling og bestandsmålet. Bernkonvensjonen tillater imidlertid ikke at en styrer etter et bestandsmål uavhengig av konvensjonens vilkår for felling. (...)"

Dette viser at Bernkonvensjonen ikkje opnar for andre vilkår for unntak enn dei konvensjonen stiller opp, og eit oppnådd bestandsmål er ikkje eit vilkår for felling etter konvensjonen. Det er soleis ikkje høve til å etablere eit vilkår i naturmangfaldlova om felling berre ut frå ei vurdering av om bestandsmålet er nådd eller ikkje.

Mi vurdering er likevel at lovendringa som er foreslått i representantforslag 67 L (2019-2020) ikkje inneber at forholdet til Bernkonvensjonen kjem på spissen. Uttala frå representantane om at bestandsmålet "skal være et selvstendig kriterium for uttak av rovvilt" stemmer ikkje overeins med det forslaget til lovendring som faktisk har blitt lagt fram, då forslaget etter mi vurdering ikkje inneber at bestandsmålet blir etablert som eit sjølvstendig kriterium for felling. Det som følgjer av ordlyden i sjølve forslaget er at det skal leggast vekt på om bestandsmålet for den aktuelle arten er nådd, når det blir vurdert om det ligg føre "allmenne helse- og sikkerhetshensyn eller andre offentlige interesser av vesentlig betydning" som kan gje grunnlag for felling etter naturmangfaldlova § 18 første ledd bokstav c. I samsvar med mellom anna rovviltforliket i 2011 og fleirtalsvedtaket om ulv frå 2016, er dagens praksis at rovviltartane blir forvalta så nær dei vedtekne nasjonale bestandsmåla som mogeleg. Det inneber mellom anna at det ved vurdering av uttak av rovvilt blir lagt vekt på om bestandsmåla er nådd eller ikkje. Ordlyden i lovendringsforslaget reflekterer difor langt på veg det som allereie er forvaltningspraksis. Ein kan ikkje leggje til grunn at lovendringsforslaget vil innebere ein ny juridisk situasjon, som gjer at ulvebestanden til ei kvar tid kan bli forvalta i tråd med bestandsmålet.

Eg vil også vise til mitt svar til Stortinget frå 24. februar 2020 om representantforslag 67 L (2019-2020). Sjølv om ordlyden i forslaget ikkje vil vere i strid med Bernkonvensjonen, kan ei slik lovendring innebere at forventningane om at bestanden blir forvalta i tråd med bestandsmålet auke. Dette vil også kunne gjelde der vilkåra i lova ikkje er oppfylt. Som eg skreiv i mitt svar frå 24 februar vil eg difor rå i frå at Stortinget går inn for ei slik lovendring. Eg meiner også at det no er mest hensiktsmessig å vente på ein rettskraftig dom i saka som vart handsama i Borgarting

lagmannsrett i desember 2019, som eg har bestemt å anke til Høgsterett. Den situasjonen vi er i no er krevjande for rovviltforvaltninga, og den vil ikkje bli mindre krevjande dersom Stortinget skulle fatte vedtak som skapar ytterlegare tvil. Det er difor etter mitt syn viktig at det ikkje no kjem inn nye element som kan gjere det meir krevjande å handtere situasjonen for rovviltforvaltninga.

Representanten Bastholm ber om ei vurdering av kva det vil seie for Noregs internasjonale arbeid med naturavtala 2020, dersom det blir vedteke ei lovendring som inneber at Norge må trekke seg frå Bernkonvensjonen. På bakgrunn av vurderingane over, kan eg ikkje sjå at det på noverande tidspunkt er grunn til å gå nærare inn på eit slikt spørsmål.

SPØRSMÅL NR. 960

Innlevert 14. februar 2020 av stortingsrepresentant Ole André Myhrvold

Besvart 19. februar 2020 av justis- og beredskapsminister Monica Mæland

Spørsmål:

Er statsråden fornøyd med responstidsutviklingen for politiet i Øst politidistrikt?

BEGRUNNELSE:

Målet for nærpolitireformen var i Sttingsproposisjon 61LS (2014-2015):

”Et nærpoliti som er operativt, synlig og tilgjengelig, og som har kapasitet og kompetanse til å forebygge, etterforske og påtale kriminelle handlinger og sikre innbyggernes trygghet. Det skal utvikles et kompetent og effektivt lokalt nærpoliti der befolkningen bor. Samtidig skal det utvikles robuste fagmiljøer som er rustet til å møte dagens og morgendagens kriminalitetsutfordringer.”

Kravene til responstid i Øst politidistrikt har ikke blitt skjerpet siden 2017, stikk i strid med det som står i nærpolitireformen s. 27:

«Departementet legger til grunn en vesentlig og målrettet forbedring av responstiden frem mot 2020, og at dette følges jevnlig opp.»

I Øst politidistrikt har responstiden gått opp både i større byer, tettsteder og på bygda etter sentraliseringen av politifolk gjennom nærpolitireformen. Ifølge Politidirektoratets egne tall brukte politiet i Øst politidistrikt lengre tid i samtlige kategorier per tredje tertial i 2019 enn i 2016. Økningen i responstid er størst på mindre steder med under 2000 innbyggere.

Svar:

Departementet stiller krav til responstid for ekstraordinære hendelser og/eller hendelser der liv er direkte truet, eller det av andre grunner er påkrevd med umiddelbar

respons fra politiet. I følge Politidirektoratet utgjorde registrerte hasteoppdrag i 2019 omtrent tre prosent av alle politiets oppdrag.

Departementet stiller kravene til politiet på landsbasis. Politidirektoratet stiller kravene til politidistriktene. Politidirektoratet har opplyst at resultatene for 2019 for Øst politidistrikt var om lag et minutt svakere enn kravet til responstiden. Distriktet er derfor på god vei til å møte kravet.

Departementet opprettholder kravet for politiets responstid i 2019 også i 2020.

SPØRSMÅL NR. 961**Innlevert 14. februar 2020 av stortingsrepresentant Ole André Myhrvold****Besvart 19. februar 2020 av samferdselsminister Knut Arild Hareide****Spørsmål:**

Vil statsråden bidra til å bevare Mysen trafikkstasjon som en fullverdig trafikkstasjon?

BEGRUNNELSE:

Statens vegvesen har foreslått å legge ned Mysen trafikkstasjon. Etter påtrykk fra regjeringen ble etaten bedt om en ny gjennomgang.

Resultatet var at man foreslår å legge ned skranke-tilbudet og førerprøver for tunge kjøretøy, samt hall for både lette og tunge kjøretøy. Disse tjenestene foreslås flyttet til henholdsvis Drøbak, Hafslund og Lillestrøm.

Dette vil ha store konsekvenser for lokalbefolkningen i regionen, som må belage seg på økt tidsbruk når de skal benytte etatens tjenester. Verst vil det være for lokalt næringsliv, som risikerer store ekstra kostnader i form av økt tidsbruk.

Svar:

I mai 2019 leverte Statens vegvesen en rapport med forslag til hvordan tjenestestrukturen vil kunne se ut i 2024. Regjeringen er opptatt av å sikre gode og tilgjengelig tjenester i hele landet, gjennom et desentralisert Statens vegvesen.

Vegvesenet fikk derfor tilleggsoppdrag om å se nærmere på avbøtende tiltak for brukere som, etter maiforlaget, ville få vesentlig lengre reisevei til trafikkstasjonen. Som representanten er kjent med, leverte Statens vegvesen rapporten med sitt reviderte forslag 19. november 2019. Det er i forslaget lagt vekt på å opprettholde flere av dagens lokasjoner for de tjenestene som krever oppmøte og har et høyt brukervolum.

Vi vurderer nå sistnevnte rapport og vil se nøye på forslagene før regjeringen tar en avgjørelse. Jeg understreker at utgangspunktet for tilleggsoppdraget er at regjeringen er opptatt av å sikre gode tjenester i hele landet.

SPØRSMÅL NR. 962**Innlevert 14. februar 2020 av stortingsrepresentant Marius Meisjord Jøsevoll****Besvart 19. februar 2020 av samferdselsminister Knut Arild Hareide****Spørsmål:**

Kan det bekreftes at Samferdselsdepartementet ikke vil bestille eller støtte nye utredninger om flyplass i Drevja-dalen i Vefsn, en lokalitet som Luftfartstilsynet og Avinor en rekke ganger har frarådet?

BEGRUNNELSE:

Ordførerene i Vefsn og Alstahaug har sendt brev til samferdselsministeren der det ønskes støtte til nye utredninger og vurderinger av flyplass i Drevja/ Elsfjord (Drevjadalen) på Helgeland.

Det aktuelle stedet, Drevja/ Elsfjord ble utredet og frarådet som sted for flyplass en rekke ganger av Avinor og Luftfartstilsynet. Senest i en rapport fra Luftfartstilsynet for Samferdselsdepartementet 9. februar 2011. I rapporten står det blant annet:

«Luftfartstilsynet vurderer at lokalitetens plassering i Drevjadalen kan være svært utsatt for turbulens og vindskjær. Dette på bakgrunn av rullebanens plassering rett under høye fjell mot nordvest og sørøst. Over fjellandskap kan dette føre til turbulens med store vertikalflytninger som kan gjøre det vanskelig å holde fly under kontroll.»

Luftfartstilsynet kan bekrefte at verken terrenghindre eller kraftig turbulens er endret i 2020: (Rana Blad 07.02.2020).

«Status er uendret siden 2011, både når det gjelder vær og innflygingsforhold. Både vindforhold (turbulensproblematikk), sikt og skyhøyde vil være utfordrende vurdert opp mot flysikkerhet og etablering neste generasjons lufthavn.»

Stortinget har for lengst sagt ja til ny flyplass ved Mo i Rana og har satt av betydelige statlige midler til utbyggingen, og med ambisjon om oppstart med lokale midler raskest mulig.

Statsministeren har flere ganger det siste halvåret sagt at flyplassen skal bygges og pengene bevilges. Fylkestinget i Nordland har fem ganger vedtatt hvordan de ønsker flyplassstrukturen på Helgeland skal se ut i framtida.

Tidligere samferdselsminister, Jon Georg Dale, ga 05.02.2019 klarsignal til at Polarsirkelen Lufthavnutvikling gjennomfører en konkurranse. Nå er det kåret en vinner av totalkontrakt for signering.

Statsråd Dale understreket også før jul at:

«Folk på Helgeland kan være sikre på at vi jobber mot ett mål og det er at flyplassen skal bygges, og det så raskt som mulig.»

Næringslivet i 8 kommuner på Helgeland har investert 60 millioner for å få fram alle planer og gjennomføre konkurransen for å skaffe regionen det flytilbudet den fortjener.

Svar:

Av bakgrunnen for spørsmålet fremgår det at Samferdselsdepartementet har stor pågang fra flere lokalmiljøer

på Helgeland, som hver for seg har litt ulike syn på hvilke hensyn som bør vektlegges i flyplassaken. Felles for dem alle er at de har forståelige ønsker om et godt transporttilbud for innbyggerne de representerer.

Samtidig ser jeg at det også går en debatt hvor det stilles spørsmål ved om ny teknologi gjør at tidligere vurderinger av lokaliseringsalternativer ikke lenger bygger på fullstendig kunnskap om hva som er mulig eller teknisk-sikkerhetsmessig forsvarlig.

I Nasjonal Transportplan 2018-2029 er det lagt opp til at staten skal bidra med midler til ny flyplass i Mo i Rana (1,47 mrd. kr) i siste del av planperioden, altså i perioden 2024-2029. Det går også fram av NTP at det tas sikte på oppstart av prosjektet ved bruk av lokale bidrag i første del av planperioden. Vi arbeider nå med å vurdere mulige gjennomføringsmodeller for finansiering, utbygging og drift av lufthavna.

Det foreligger ingen planer om en ny vurdering av lokalisering av storflyplass på Helgeland nå.

SPØRSMÅL NR. 963

Innlevert 14. februar 2020 av stortingsrepresentant Bjørnar Moxnes

Besvart 25. februar 2020 av olje- og energiminister Tina Bru

Spørsmål:

Kraftselskapene bak North Connect hevder at kabelen vil gi en CO₂-reduksjon på 2 millioner tonn per år. Andre hevder at North Connect vil øke utslippene av CO₂ med to millioner tonn per år, gitt at den samme mengden strøm i stedet hadde blitt eksportert til kontinentet, der CO₂-innholdet i kraftmiksen er dobbelt så høy som i Storbritannia.

Hvilket syn på CO₂-effekten av North Connect er etter statsrådets syn riktig?

BEGRUNNELSE:

Jeg viser til statsrådets svar på mitt spørsmål 15:812 om klimaeffekten av North Connect. Jeg ser at statsråden unnlater å svare på spørsmålet mitt, om North Connect faktisk vil føre til økte utslipp fordi eksportkraft som kunne vært brukt til å erstatte en kraftmikse på kontinentet med høyere CO₂-innhold heller blir sendt til Storbritannia, der kraftmiksen har lavere CO₂-innhold. Statsråden

skriver at det er av begrenset interesse å se på en enkelt del av et større nett.

NVE har i sin rapport om kabelen omtalt den som en eksportkabel av strøm ut av Norge. Den strømmen vi skal eksportere må nødvendigvis hentes fra nåværende eksport til andre land. Alternativt må den skaffes fram gjennom ny produksjon i Norge. Vi har nå stor overkapasitet i mellomlandsforbindelser til kontinentet. Denne blir også større når den nye kabelen til Tyskland blir satt i drift. Per nå vil strømmen hentes fra eksport til andre land, og NVE har regnet ut at North Connect vil føre til ca. 7,9 TWh mindre kraft netto eksportert til andre land enn Storbritannia i 2025.

Vindkraftorganisasjonen NORWEA er enig i at utslippene vil gå opp med North Connect dersom vi ikke bygger ut ny norsk vindkraft, skriver de i en kronikk på enerwe.no.

Regjeringen har selv skrotet nasjonal rammeplan for vindkraft, og skal nå stramme inn konsesjonssystemet. Det er jeg glad for. Det gjør at der man tidligere så store

muligheter for å bygge ut mye norsk vind, nå må revurdere planene. Det er bra for det biologiske mangfoldet. Det gjør også at jeg lurer på hvor statsråden ser for seg å hente den nye energien fra, som skal eksporteres gjennom North Connect, hvis dette ikke skal gå ut over eksporten fra forbindelsene til Tyskland.

Hvis North Connect bygges vil den i 2025 føre til ca. 7,9 TWh mindre kraft netto eksportert til andre land enn Storbritannia. Jeg stiller derfor spørsmålet mitt på nytt, og håper statsråden vil svare på det jeg spør om denne gangen.

Svar:

I likhet med spørsmålsstilleren har jeg merket meg at det er flere syn på hvordan virkningen av CO₂-utslipp av ulike tiltak i kraftsektoren skal vurderes. Felles for dem alle er at de er forbundet med stor usikkerhet, og at de avhenger av hvilke forutsetninger som legges til grunn.

North Connect er nå til konsesjonsbehandling i Olje- og energidepartementet. Departementet har imidlertid ikke utført egne analyser av North Connects isolerte virkning på CO₂-utslippene.

Klimavirkningene av nettutbygging i og mellom land må ses i sammenheng med at energiomstillingen vi har foran oss krever økt fleksibilitet og større integrasjon av de ulike landenes kraftsystemer. Kraftutveksling mellom land bidrar til reduserte klimagassutslipp når fornybar energi fortrenger fossil energi. Eksport av norsk fornybar kraft kan på denne måten bidra til en høyere andel fornybar kraft i land vi har forbindelser med.

Samtidig er det slik at det europeiske kvotemarkedet setter et tak for utslippene i de sektorer som er omfattet. Slik sett vil ikke tiltak i kraftsektoren isolert sett virke inn på utslippene i den relevante kvoteperioden. Likevel ga store overskudd i kvotemarkedet i den foregående perioden grunnlag for en innstramming i kvoter i innværende periode. I 2018 vedtok EU en såkalt stabilitetsmekanisme, som innebærer at så lenge kvoteoverskuddet overstiger et gitt nivå, vil en andel av overskuddet slettes. Tiltak som skjer i kvotepliktig sektor kan derfor virke positivt for muligheten til å sette strammere rammer for utslippene i neste periode.

For meg er det ingen tvil om at økt kraftutveksling er positivt for vår felles evne til å erstatte fossil kraftproduksjon med fornybare energikilder, og på den måten bidra til at CO₂-utslippene reduseres og klimamålene kan nås.

SPØRSMÅL NR. 964

Innlevert 14. februar 2020 av stortingsrepresentant Sylvi Listhaug

Besvart 26. februar 2020 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

Har leger lov til å avslutte livsforlengende behandling, på tross av at familien opplever kontakt med pasienten, at pasienten har livskvalitet innenfor de rammene ALS sykdommen gir, og at de kommuniserer at de ønsker, og har inntrykk av at pasienten også ønsker å leve?

BEGRUNNELSE:

ALS er en av de verste sykdommene som kan ramme et menneske. Den aggressive typen betyr den sikre død i løpet av kort tid. Noen kan leve med sykdommen lenge. På et tidspunkt vil det for mange være behov for respirator om man skal overleve. I noen saker oppstår det uenighet mellom leger og pårørende om man skal skru av respiratoren eller ikke. Det kan være uenighet mellom behandlende leger og pårørende om hvorvidt pasienten er kontaktbar, selv om pasienten på et tidligere stadium av

sykdommen har gitt uttrykk for at vedkommende ønsker å leve så lenge som mulig. Eller at leger hevder pasienten ikke visste hva man har samtykket til. Spørsmål som oppstår er hvilke rettigheter familien har ved en eventuell avslutning av livsforlengende behandling, om pasienten skal informeres før respiratoren slås av, om medisin skal gis mens pasienten sover eller når vedkommende er våken, om behandlende leger kan overkjøre familien og ta en beslutning om å avslutte en livsforlengende behandling mot pasienten og pårørendes vilje.

Svar:

Representanten Listhaug tar opp medisinske og etiske viktige spørsmål rundt avslutning av livsforlengende behandling, som for ALS-pasienter vil dreie seg om bruk av respirator/ langtids mekanisk ventilasjon (LTMV). Mekanisk ventilasjon kan lindre symptomer og forlenge livet

ved amyotrofisk lateral sklerose (ALS), men kan også forlenge lidelsene.

Hvis behandlingen trekkes tilbake, vil pasienten dø av sin grunnsykdom.

Pasientene har et krav på at tjenestene som tilbys skal være forsvarlige, spesialisthelsetjenesteloven § 2-2 og helsepersonelloven § 4. Hovedregelen er at helsehjelp bare kan gis med pasientens samtykke. Den enkelte pasient bestemmer om han eller hun vil ha den helsehjelpen som tilbys. Pasienten har rett til å medvirke ved gjennomføring av helse- og omsorgstjenester. Pasientens nærmeste pårørende skal få informasjon om helsetilstanden og helsehjelpen dersom pasienten samtykker til det. Nærmeste pårørende har rett til å medvirke sammen med pasienten dersom pasienten ikke har samtykkekompetanse. Pasientens pårørende skal behandles med respekt og omtanke, og de skal motta nødvendig informasjon dersom pasienten samtykker til dette. Dersom pasienten mangler samtykkekompetanse, skal de nærmeste pårørende informeres når dette ikke strider mot pasientens eller pårørendes interesser.

Der det er mulig, skal det innhentes informasjon fra de pårørende om hva pasienten ville ha ønsket. Den endelige beslutningen om livsforlengende behandling er det imidlertid behandlende lege som må ta.

Representanten Kjersti Toppe stilte i desember 2018 et spørsmål om prosessene i forkant av beslutning om livsforlengende behandling. Spørsmålet hadde bakgrunn i behandlingen av en pasient med ALS på Ålesund sykehus. Departementet innhentet informasjon om praksis i alle regionale helseforetak og i private sykehus med avtale med helseforetak. Mange sykehus har egne retningslinjer basert på Helsedirektoratets veileder.

Som et eksempel som oppsummerte mange tilbakemeldinger fra sykehusene, valgte jeg å referere svaret fra Diakonhjemmet sykehus:

"Hovedregel i våre retningslinjer er at pasienten eller dennes nærmeste pårørende, skal være den som avgjør om de vil motta behandling eller ikke. Behandlingen skal være forsvarlig medisinsk. Hvis pasienten selv ikke kan uttrykke sine egne ønsker angående behandling skal behandlende lege vurdere hva som sannsynligvis ville vært pasientens beste, og her skal pasientens nærmeste pårørende høres og vektlegges tungt. Ved tvil skal man utsette beslutning og konsultere annen medisinskfaglig ekspertise og/eller Klinisk Etisk Komité."

Helsepersonell skal utføre sitt arbeid i samsvar med krav til faglig forsvarlighet og omsorgsfull hjelp, jf. helsepersonelloven § 4. Helsedirektoratet har utgitt flere nasjonale retningslinjer og veiledere som tar opp medisinske og etiske problemstillinger som kan oppstå i behandlingen av denne pasientgruppen, jf. "Nasjonal veileder for langtids mekanisk ventilasjon", "Nasjonal faglig retningslinje for langtids mekanisk ventilasjon" og den nasjonale veilederen "Beslutningsprosesser ved begrensning av livsforlengende behandling". Nasjonale faglige retningslinjer er faglig normerende og langt på vei styrende for de val-

gene helsepersonell tar. Ved å følge nasjonale faglige retningslinjer vil helsepersonell lettere oppfylle lovverkets krav om faglig forsvarlig helsehjelp og sikre at faglige, etiske og juridiske forhold blir overveid på en måte som skaper tillit.

Det er behandlende lege som har ansvar for å fatte den endelige beslutningen om å tilby og om å videreføre livsforlengende behandling, ut ifra en totalvurdering av hva som vil være til pasientens beste. Pasientens egne mål og ønsker og sykdommens prognose må inngå i legens vurderinger. Pasientrettighetsloven § 3-1 gir pasienten rett til medvirkning i behandlingsprosessen. God kommunikasjon med pasient og pårørende er helt sentralt ved en slik avgjørelse. Noen personer med ALS vil ønske livsforlengende behandling, mens andre ikke ønsker slik behandling. I de aller fleste tilfeller vil gode prosesser være grunnlag for enighet om videre behandlingsvalg. Hvis det oppstår uenighet om en beslutning, kan det være aktuelt å få en ny vurdering, for eksempel en vurdering utenfor sykehuset og/eller ved bruk av klinisk etikkomité. Klinisk etikkomité kan bidra til en tverrfaglig og fornyet vurdering.

Helse- og omsorgsdepartementet har nylig sendt ut på offentlig høring et lovforslag om at helseforetakene skal ha plikt til å opprette kliniske etikkomitéer. I høringsnotatet fremgår det at bakgrunnen for forslaget er at en drøfting i komitéen skal bidra til å analysere og klargjøre ulike perspektiv og verdier i komplekse etiske dilemma, slik at de berørte parter sammen med komitéen finner frem til akseptable løsninger. Komitéen skal være rådgivende og gi beslutningsstøtte for dem som har behandlingsansvaret.

SPØRSMÅL NR. 965**Innlevert 14. februar 2020 av stortingsrepresentant Jenny Klinge****Besvart 19. februar 2020 av justis- og beredskapsminister Monica Mæland****Spørsmål:**

Regjeringen skriv i årets tildelingsbrev til POD at 2020 er året for konsolidering av nærpolitireforma.

Inneber dette at den såkalla nærpolitireforma blir sett på som ferdigstilt i løpet av året og er statsråden tilfreds så langt?

Svar:

Det er riktig at 2020 må betegnes som et konsolideringsår for reformen. Strukturendringene ble ferdigstilt våren 2018, alle funksjoner som skulle etableres er etablert og alle kvalitetstiltak er igangsatt i løpet av 2019. Det er allerede grunnlag for å si at reformen har gitt et kvalitetsløft i politiets arbeid, og at politiet i dag bruker langt mer ressurser på håndtering av tunge og alvorlige saker enn for

få år siden. Jeg har imidlertid enda større forventninger, og oppgaven er nå å sikre at den nye strukturen i årene fremover kan gi enda bedre uttelling både kvalitativt og på andre måter.

Politireformen er krevende og omstillingen har berørt nær sagt alle ansatte i politiet. Det er naturlig at det tar tid å se resultater av en så omfattende reform. Jeg er tilfreds med det arbeidet politiet har lagt ned, og jeg er tilfreds med at resultatene fra årets innbyggerundersøkelse viser at tilliten til politiet har økt og at befolkningen har et bedre inntrykk av politiets håndtering av en del viktige oppgaver, for eksempel seksuelle overgrep og krenkelser på internett.

Samtidig gjenstår det arbeid, og det skal fortsatt gjøres evalueringer av reformarbeidet.

SPØRSMÅL NR. 966**Innlevert 14. februar 2020 av stortingsrepresentant Jenny Klinge****Besvart 24. februar 2020 av justis- og beredskapsminister Monica Mæland****Spørsmål:**

Korleis er det tenkt at politidistriktas trening på politiets nasjonale beredskapssenter på Taralrud skal finansierast?

GRUNNGJEVING:

I Prop. 1S. frå Justis- og beredskapsdepartementet punkt 7.4.3 står det: «I kombinasjon med at politiet også får egne helikopter med transportkapasitet, og at senteret blir brukt som eit kompetansesenter for IP3-personell, gir dette den nasjonale beredskapen eit stort løft»

Ei rekke avisoppslag har dei siste vekene varsla om den stramme økonomiske situasjonen i politidistrikta. Skal politidistrikta sende innsatspersonell på trening til Taralrud vil det medføre betydelege ekstra utgifter for politidistrikta både med tanke på transport og for å dekke opp for personell som ikkje kan nyttast på jobb. Det nasjonale beredskapssenteret er meint å vera nettopp eit nasjonalt senter som løftar beredskapen i heile landet,

men for å oppnå dette må ein sørje for at IP3-personell frå heile landet kan gjera seg nytte av senteret. Bakgrunnen for spørsmålet er at fleire i politiet uttrykkjer uro for at politidistrikta ikkje kan klare å prioritere pengar til å sende folk til trening på senteret, og at dette såleis ikkje får den nasjonale funksjonen det skulle ha.

Svar:

Politiets beredskapssenter er under etablering, og forbedelser til innflytting og drift av senteret er organisert i et eget mottaksprosjekt i Politidirektoratet. Mottaksprosjektet har ansvar for å utarbeide ordninger for distriktenes bruk av senteret, herunder hva distriktene ev. må betale.

Tallet på personer med IP3-godkjenning har økt de siste årene, og innsatspersonell i kategori 4 (IP4) har økt sin årlig opplæring og trening. I dag har noen distrikter leiekontrakter med sivile aktører, andre med Forsvaret.

Det vil si at politidistriktene allerede i dag har utgifter til trening, øving og reiser for innsatspersonell, og det er naturlig at trening ved det nye Beredskapssenteret vurderes av de enkelte politidistrikter i deres planlegging av egen øvingsaktivitet. Treningsfasilitetene ved politiets nasjo-

nale beredskapssenter vil – i tillegg til å bli et stort løft for våre nasjonale beredskapsressurser – også kunne bli et godt supplement og en mer forutsigbar kapasitet for distriktene enn mange av dagens avtaler.

SPØRSMÅL NR. 967

Innlevert 14. februar 2020 av stortingsrepresentant Terje Halleland

Besvart 24. februar 2020 av olje- og energiminister Tina Bru

Spørsmål:

Når planlegger regjeringen å legge frem stortingsmeldingen om vindkraft?

BEGRUNNELSE:

Det er et stort engasjement rundt utbyggingen av vindkraft i Norge. I etterkant av at regjeringen la til side NVEs forslag til en nasjonal ramme for vindkraft har debatten fortsatt, og det er i dag flere problemstillinger som trenger avklaringer som en stortingsmelding kan gi. Den videre utviklingen av vindkraft i Norge trenger et rammeverk for å gi den nødvendige forutsigbarheten og samtidig medvirke til å redusere konflikter.

Det vil være naturlig å legge frem en melding om vindkraft for Stortinget og blant annet bruke deler av Norges vassdrag- og energidirektoratets arbeid i forbindelse med nasjonal ramme for vindkraft som grunnlag.

Svar:

Jeg er enig med representanten i at den videre utviklingen av vindkraft i Norge trenger et rammeverk som gir nødvendig forutsigbarhet og samtidig medvirker til å redusere konflikter. Regjeringen går derfor grundig gjennom hele konsesjonssystemet for vindkraft, blant annet for å se på hvordan den lokale og regionale forankringen kan styrkes. Vi må også sørge for å sikre en god håndtering av ulike miljøforhold. I dette arbeidet inngår kunnskapsgrunnlaget fra NVEs arbeid med en nasjonal ramme for vindkraft som et viktig grunnlag.

Vindkraft kan gi viktige bidrag både til elektrifiseringen av flere samfunnssektorer når fossile energikilder skal erstattes med fornybar energi, og næringsutvikling rundt i landet. Da er det nødvendig med forutsigbare rammer for den videre utviklingen av vindkraft. Jeg er nå i en fase der jeg vil få frem konkrete erfaringer med dagens kon-

sesjonsordning, og hva som oppfattes som nødvendig av endringer. Olje- og energidepartementet fikk svært mange innspill i forbindelse med høringen av forslaget til en nasjonal ramme. Nå skal jeg få ytterligere innspill fra og ha samtaler med organisasjoner, vindkraftbransjen, kommunesektoren og Sametinget.

Resultatet av regjeringens arbeid med vindkraftpolitikken vil jeg komme tilbake til.

SPØRSMÅL NR. 968**Innlevert 14. februar 2020 av stortingsrepresentant Nina Sandberg****Besvart 21. februar 2020 av forsknings- og høyere utdanningsminister Henrik Asheim****Spørsmål:**

Hvordan kan boligsituasjonen løses for studenter dersom 3 000 studenter flyttes fra Kjeller til Oslo?

BEGRUNNELSE:

Rektor ved OsloMet vil legge ned Campus Kjeller, og flytte 200 ansatte og 3 000 studenter til Pilestredet i Oslo.

I Oslo er det allerede betydelig mangel på studentboliger, og antall søkere til studentbolig har økt kraftig: Ved opptaket i august 2019 stod 1 000 flere studenter på venteliste til bolig enn året før, ifølge SiO Bolig (Vårt Oslo, 28. juli 2019).

I Akershus er det bedre plass. Lenge før det var på tale å legge ned Campus Kjeller, ble det søkt om et studentboligprosjekt som vil bedre studentboligdekningen på Kjeller og Lillestrøm betraktelig. I 2020 skal mellom 3 og 400 nye studentboliger bygges på Lillestrøm, nært Campus Kjeller.

Studentboliger er et viktig velferdstiltak for studenter. Husleien for samskipnadens studentboliger legges på et redusert prisnivå, sammenlignet med hybler og leiligheter til markedspris.

Selv om det er stor økning i antall søkere til studentboliger i Oslo, er det en kjent sak at det kan være vanskelig å realisere nok studentboliger nettopp i hovedstaden. I Aftenposten 16. august 2019 trakk daværende statsråd Nybø fram Oslo som eksempel på en kommune der studentboligprosjektene tok tid, og omtalte 460 studentboliger som fortsatt ventet på kommunal godkjenning, nær tre år etter at søknad var sendt.

Selv om studentboliger er avgjørende for studentenes økonomi, og trass i store udekkede behov, er regjeringens måltall for studentboliger for lavt. Arbeiderpartiet har savnet oppfølging fra regjeringen for å sikre at boligene Stortinget vedtar, faktisk blir bygget.

Nå er vi urolige for at regjeringens manglende gjennomføring av planlagte studentboligprosjekt, i møte med 3000 overflyttede studenter til Oslo, vil føre til kollaps i studentboligtildelingen. Det er grunn til å frykte at enda flere studenter i Oslo blir ventende i kø, i verste fall uten bosted, i beste fall i dyre private leieforhold.

Svar:

OsloMet – storbyuniversitetet, ved rektor Curt Rice, har i et brev til fakultetsstyrene den 15. januar 2020 igangsatt

en ny prosess ved universitetet, hvor han har bedt dem vurdere to alternativer:

1. samle hele virksomheten i Oslo, eller
2. underskrive den nye leiekontrakten på Kjeller.

På bakgrunn av en samlet vurdering av økonomi, bærekraft og innspill fra enhetene, vil rektor fremme en sak for styret i mars. Styret ved OsloMet har på nåværende tidspunkt ikke konkludert i spørsmålet om universitets studiestruktur. Det er styrene ved universitetene og høyskolene som selv bestemmer hvordan studiestrukturen skal være. Jeg forventer at OsloMet legger opp til en god prosess, og gjennomfører de nødvendige utredningene, før styret tar en endelig beslutning om dette.

I mitt svar til representanten Sandberg har jeg innhentet informasjon fra OsloMet vedrørende oppgitt bostedsadresse for studentene på Campus Kjeller. I 2019 var det 2706 studenter som hadde sitt daglige virke på Campus Kjeller (ekskl. studenter som er tilknyttet etter- og videreutdanningstilbud). Av disse oppgir 28 prosent bostedsadresse for ulike postnummer på Romerike, 26,1 prosent oppgir bostedsadresse Oslo, og resterende studenter oppgir bostedsadresse i andre kommuner i landet.

Regjeringen fastholder målet om å opprettholde den høye takten på studentboligbygging, og har de siste årene lyst ut i gjennomsnitt over 2 200 tilsagn til nye studentboliger hvert år.

Jeg er kjent med at boligsituasjonen for studenter er vanskelig. Dette gjelder ikke bare i Oslo, men også i flere av landets store studiebyer. Etterspørselen etter studentboliger kan variere gjennom året, for eksempel ved flere ledige studentboliger før semesterslutt om sommeren enn etter semesterstart om høsten. Tallene som representant Sandberg viser til gir derfor ikke nødvendigvis et korrekt bilde av behovet gjennom hele året. Søkere kan for eksempel stå i kø og samtidig lete etter bosted i det private leiemarkedet.

Det er i overkant av 41 000 studenthybler i Norge. Det er ikke slik at alle skal ha tilgang på en studentbolig. Studentboliger er, og skal først og fremst være, et supplement til det private leiemarkedet.

Jeg er godt kjent med at studentsamskipnadene ikke har klart å øke sin byggevirksomhet i de store byene. Det skyldes i all hovedsak høye tomteknader og fordyrende rekkefølgekrav fra kommunen.

Kunnskapsdepartementet nedsatte derfor i 2018 en ekstern arbeidsgruppe som skulle gjennomgå regler og rutiner for statens tilskudd til studentboliger, og utrede mulige endringer i disse. Arbeidsgruppen leverte sin rapport

med forslag i desember 2018. Jeg tar på sikte å komme tilbake med forslag til endringer i dagens tilskuddsordning

som skal bidra til en mer effektiv forvaltning i bygging av studentboliger inn mot statsbudsjettet for 2021.

SPØRSMÅL NR. 969

Innlevert 16. februar 2020 av stortingsrepresentant Lise Christoffersen

Besvart 24. februar 2020 av barne- og familieminister Kjell Ingolf Ropstad

Spørsmål:

Aftenposten har søndag 16. februar 2020 en artikkel om datofella når det gjelder foreldrepermisjon, der nybakte foreldre kan tape store penger i tilfeller der foreldre ikke tar ut foreldrepengene sammenhengende.

Med hvilken hjemmel avkorter Nav foreldrepengene dersom far søker etter at mor er ferdig med sin permisjon, men fortsatt er hjemme med barnet i ferie eller ulønnet permisjon, og hva vil statsråden gjøre på hvilket tidspunkt, for å rette opp denne systemfeilen?

BEGRUNNELSE:

I Aftenpostens artikkel <https://www.aftenposten.no/norge/politikk/i/rAKkRR/mikkels-pappa-gikk-i-fedrekvotte-fellen-mister-35000-kroner> framgår det at fedre som ikke søker foreldrepermisjon innen fristen, senest dagen før mors foreldrepermisjon utløper, kan miste rettigheten de har etter folketrygdloven § 14-10, der det framgår at det er en tidskonto på inntil tre år for uttak av foreldrepermisjon, og § 14-11 om utsettelse av foreldrepermisjon. Det står ingen steder i loven at forutsetningen for utsettelse av fars permisjon er at søknad om utsettelse er innlevert senest innen siste dag av mors permisjon. Det burde heller ikke være nødvendig, men være tilstrekkelig at fars søknad om utsettelse er innlevert i tide til ferdig saksbehandling før fars permisjon starter. Neste spørsmål som kan stilles, er hva som er "i tide". Hvor er hjemmelen for at det er siste dag for mors foreldrepermisjon dersom hun skal ta ut ferie eller ulønnet permisjon før far overtar? Et annet spørsmål er med hvilken hjemmel fars søknad avslås/avkortes, dersom den kommer inn etter den fristen som er satt i forhold til utløpet av mors permisjon? Og hva er begrunnelsen for at Nav ikke kan etterbetale, dersom fars søknad kommer inn så sent at saken ikke er ferdig behandlet før far går i permisjon. Hvor finnes hjemmelen for at man da ikke bare kan etterbetale? I forlengelsen av dette følger at det utfra Aftenpostens reportasje kan se ut som at Nav i lang tid har vært klar over denne fellen, uten å melde fra oppover i systemet. Det virker også underlig at

statsråden, utfra personlige erfaringer, bare viser til egne vanskeligheter, uten selv å ta initiativ til en gjennomgang av et regelverk som er uforståelig for mange.

Statsråden viser i sitt svar til Aftenposten om at han vil se på problemstillingen og er villig til å se på endringer i regelverket. Det er positivt, men det virker ganske uforståelig at det må gjøres "grundige faglige vurderinger", slik at "endringer vil ta tid". Dette burde ikke være vanskeligere enn at pengene utbetales fra det tidspunktet Nav har konkludert med at rettigheten foreligger.

Svar:

Først vil jeg si at jeg har stor forståelse for at det skaper utfordringer for familier om man søker om foreldrepenger for sent. Det er avgjørende at det gis god og tilrettelagt informasjon om frister for søknader.

Folketrygdloven § 14-10 siste ledd fastsetter at foreldrepenger må tas ut sammenhengende fra det tidspunkt uttaket starter. Det betyr at mor eller far må være stønadsmottaker på et hvert tidspunkt for å unngå at dager faller bort.

I enkelte tilfeller kan foreldrene utsette uttaket, for eksempel hvis den som mottar foreldrepenger har lovbestemt ferie eller er i arbeid på heltid. På grunn av regelen om sammenhengende uttak, må imidlertid den som skal utsette uttaket, søke NAV i forkant, slik at NAV kan vurdere om vilkårene for utsettelse er til stede. Fedre som ikke skal ta ut foreldrepenger fra dagen etter at mor er ferdig med sin foreldrepengerperiode, må dermed søke om utsettelse før mor avslutter sitt foreldrepengeruttak.

Reglene om utsettelse følger altså av folketrygdloven, og NAV har ikke adgang til å utvise skjønn i disse sakene.

God informasjon er avgjørende i disse tilfellene, og NAV gir god informasjon til fedre om at de må søke om foreldrepenger, eventuelt også søke om utsettelse. Fedre får et brev når det gjenstår fire uker av mors foreldrepengerperiode, der det gis en påminnelse om at han må sende inn søknad om foreldrepenger. På nav.no finnes det informasjon om søknadsfrister. I tillegg har NAV en uttaks-

planlegger (familie.nav.no) som gjør at fedre enklere kan innrette og planlegge for foreldrepengerperioden. Både i den generelle informasjonen på NAVs hjemmesider og i uttaksplanleggeren opplyses det om frister for far til å søke om foreldrepenger og/eller utsettelse av foreldrepengene. NAV gir også informasjon på sin side på Facebook. Sam-

let sett får dermed foreldrene rikelig med informasjon. De som likevel glemmer å søke om utsettelse, eller søker for sent, mister da det antallet dager som de har oversittet fristen med.

Jeg vil se på problemstillingen og vurdere den nærmere før jeg eventuelt vil foreslå lovendringer.

SPØRSMÅL NR. 970

Innlevert 13. februar 2020 av stortingsrepresentant Solfrid Lerbrekk

Besvart 19. februar 2020 av arbeids- og sosialminister Torbjørn Røe Isaksen

Spørsmål:

Hva vil regjeringen gjøre for å bekjempe elendige forhold i byggebransjen der utenlandske arbeidstagere blir utnyttet på grovt vis?

BEGRUNNELSE:

Fair Play Bygg Oslo sin årsrapport for 2019 avslører grove forhold i byggebransjen.

I VG 12. og 13. februar 2020 kommer det frem i VG at Fair Play Bygg Oslo og omegn dokumenterer flere grove eksempler på utenlandske arbeidstagere som sliter med å få lønn, som får juling av arbeidsledere og torpedoer og som opplever trusler mot familien.

I saken kommer det frem at de ansatte som er utsatt for dette mangler nettverk og ofte språk og beskyttelse fra fagforeninger. De har liten mulighet til å forfølge sine retter juridisk.

Videre kommer det frem at enkelte arbeidstakere forteller om trusler mot familien i hjemlandet – for eksempel ved at formannen viser fram et bilde av et familiemedlem av arbeidstakeren med en kommentar som «søt jente dette, er det din niese? Håper det går bra med henne». Dette er en uhyggelig trussel som tvinger arbeidsfolk til å underordne seg.

Svar:

Kriminelle aktører som svindler arbeidere, utkonkurrerer seriøse bedrifter og undergraver det seriøse arbeidslivet, utgjør en betydelig samfunnsutfordring.

Regjeringens strategi mot arbeidslivskriminalitet er utformet etter dialog med partene i arbeidslivet. Strategien er blitt revidert flere ganger, senest i 2019. Det er iverksatt en rekke tiltak.

Samarbeidet mellom politiet, Skatteetaten, Arbeids- tilsynet og Nav er styrket, og det er etablert syv a-krimsen- tre fordelt over hele landet.

Regelverket for offentlige innkjøp er endret slik at offentlige oppdragsgiveres bruk av underleverandører begrenses når det gjelder kontrakter innen bygg og renhold. Det er innført krav til bruk av lærlinger på større kontrakter. E-bevis er tatt i bruk ved offentlige anskaffelser, en tjeneste som gjør det lettere for offentlige oppdragsgivere å kontrollere om leverandører er seriøse. Det utredes nå om også forbrukere og private kan gis tilgang til tjenesten.

Etter forslag fra Regjeringen vedtok Stortinget å øke strafferammene for brudd på arbeidsmiljøloven og allmenngjøringsloven. Administrative gebyrer er i økende grad tatt i bruk som reaksjon mot lovbrudd som avdekkes i arbeidslivet.

Det kan synes som at arbeidstakere oftere utnyttes ved innleietilfeller eller andre løsere tilknytningsformer. Regjeringen er tydelig på at fast ansettelse skal være hovedregelen i norsk arbeidsliv. Regjeringen har allerede sørget for innstramminger og lovendringer knyttet til innleie fra bemanningsbransjen. Samtidig jobber vi nå videre med forslaget om offentlig håndheving av innleiereglene, for å sikre overholdelse av reglene.

Arbeidet gir resultater. Etatene rapporterer at omfanget av arbeidslivskriminalitet ikke lenger øker. Det er tvert imot indikasjoner på at det reduseres noe. Det er for eksempel svært gledelig at omfanget av forbrukere som har kjøpt svarte tjenester, er redusert fra 23 prosent i 2009 til 10 prosent i 2018.

Kriminalitetsutfordringene i arbeidslivet er imidlertid i stadig endring. Derfor er det behov for å vurdere nye tiltak.

Det vil blant annet være aktuelt å vurdere behovet for ytterligere skjerping av straffenivået og eventuelle andre

tiltak for å sikre mest mulig effektiv sanksjonering av lovbrudd.

Fagbevegelsen har kommet med innspill om behovet for strengere reaksjoner mot arbeidsgivere som ikke utbetaler den lønnen arbeidstakerne har krav på, eller som krever hele eller deler av lønnen tilbakebetalt, eller krever urimelig høy betaling for innkvartering. Dette ønsker jeg å se nærmere på. Det kan ikke være slik at en arbeidstaker som stjeler fra sin arbeidsgiver blir straffet med bøter og/eller fengsel, mens arbeidsgivere som urettmessig «stjeler» fra sine ansatte, for eksempel ved å tilbakeholde lønn, ikke utsettes for tilsvarende strenge sanksjoner.

Det er lovhemler som forbyr utøvelse av vold og trusler, selvfølgelig også når volden skjer i arbeidslivet. Det er

avgjørende at slike forhold meldes til politiet. For å legge til rette for at ansatte skal føle trygghet for at de kan si fra om kritikkverdige forhold på jobben - uten å risikere represalier fra arbeidsgiver – styrket vi i januar i år regelverket for varsling.

Sårbare arbeidstakere kan få bistand fra offentlige myndigheter, for eksempel ved å henvende seg til Servicesentrene for utenlandske arbeidstakere. Offentlige myndigheter har også et nært samarbeid med organisasjonene i arbeidslivet og frivillige aktører om hjelpe- og veiledningstiltak, blant annet når det gjelder gjennomføringen av tiltak mot menneskehandel.

SPØRSMÅL NR. 971

Innlevert 10. februar 2020 av stortingsrepresentant Lars Haltbrekken

Besvart 25. februar 2020 av klima- og miljøminister Sveinung Rotevatn

Spørsmål:

I den siste innleveringen av Norges klimamål til FN (NDC 7/2.2020) er målet om at vi skal være klimanøytrale innen 2030 utelatt. 12.12.2015 vedtok Stortinget: «Stortinget ber regjeringen legge til grunn at Norge skal sørge for klimareduksjoner tilsvarende norske utslipp fra og med 1.1.2030, og at klimanøytralitet kan oppnås gjennom EUs kvotemarked, internasjonalt samarbeid om utslippsreduksjoner, kvotehandling og prosjektbasert samarbeid.»

Hvorfor har regjeringen utelatt målet om klimanøytralitet i sin siste innsending til FN?

BEGRUNNELSE:

Svar:

I samsvar med Parisavtalen har Noreg, som eitt av dei aller første landa i verda, innan fristen 9. februar 2020 meldt inn oppdaterte klimamål til FN. Det blir også referert til som Noregs nasjonalt fastsette bidrag. I denne innmeldinga er Noregs klimamål for 2030 forsterka: Medan målet tidlegare var å redusere klimagassutsleppa med minst 40 prosent innan 2030, jamført med utsleppsni vået i 1990, er målet no forsterka til å redusere frå 50 prosent og opp mot 55 prosent. I tråd med reglane som partane til Parisavtalen er blitt samde om er det i denne innmeldinga gjort nærare greie for korleis målet er å forstå.

I innmeldinga av Noregs nasjonalt fastsette bidrag frå 2015 blei målet om klimanøytralitet nemnt i informasjonen som gjorde greie for klimamålet for 2030. Men, det var ikkje ein del av vår forplikting under Parisavtalen.

Parisavtalen er strukturert slik at landa skal melde inn nasjonalt fastsette bidrag med ein tidshorisont på fem eller ti år. Noregs mål er eit tiårig mål, og gjeld for perioden 2021-2030. Klimanøytralitetsmålet gjeld frå og med 2030. I innmeldinga denne gong meinte vi det var viktig å være tydeleg og fokusere på kva som er vårt no gjeldande mål under Parisavtalen. Vi fant det difor ikkje føremålstenleg å gå nærare inn på klimanøytralitetsmålet i vår innmelding til FN.

Regjeringa vil komme tilbake til Stortinget med ein omtale om oppfølginga av klimanøytralitetsmålet.

SPØRSMÅL NR. 972**Innlevert 16. februar 2020 av stortingsrepresentant Tuva Moflag****Besvart 25. februar 2020 av helse- og omsorgsminister Bent Høie****Spørsmål:**

Vil KrF fortsatt ha vetorett i bioteknologispørsmål og dermed få overprøve Høyre og Venstres primærstandpunkt, til tross for at FrP nå har forlatt regjeringen?

BEGRUNNELSE:

I samarbeidsavtalen for den borgerlige flertallsregjeringen, Granavoldenplattformen, ble det fastslått at det kun skulle gjøres endringer i bioteknologiloven dersom alle fire partier var enige i endringene. Nå har Frp forlatt regjeringen, og varslet at de vil forsøke å skape flertall for flere

av endringene det lå an til da Stortinget behandlet evalueringen av bioteknologiloven våren 2018. Forutsetningen om at alle fire partier skal være enige er dermed ikke lenger til stede, noe som gir Høyre og Venstre mulighet for stemme for sine primærstandpunkt.

Svar:

Regjeringen la 13. desember 2019 frem forslag til endringer i bioteknologiloven for Stortinget i Prop. 34 L (2019-2020). Det er forslagene som fremgår av denne proposisjonen som foreslås av denne regjeringen.

SPØRSMÅL NR. 973**Innlevert 16. februar 2020 av stortingsrepresentant Tuva Moflag****Besvart 26. februar 2020 av helse- og omsorgsminister Bent Høie****Spørsmål:**

Hvordan vil helseministeren sørge for at Helse Sør-Øst HF prioriterer og følger opp oppdraget de er tildelt slik at vi får et nasjonalt nettverk av akutthjelpere synlige for AMK fra de frivillige organisasjonene?

BEGRUNNELSE:

Som ledd i den nasjonale førstehjelpsdugnaden "Sammen redder vi liv" er Norsk Folkehjelp gitt i oppdrag, av Helse Sør-Øst RHF, å lede prosjektet Frivillige organisasjoner som akutthjelpere. Prosjektet skal utarbeide løsninger for bruk, varsling, kommunikasjon og opplæring av akutthjelpere fra frivillige organisasjoner.

Norsk Folkehjelp rapporterer om vanskeligheter med fremdriften i prosjektet, og beskriver status på følgende måte:

"En av hovedutfordringene er at ressursen (akutthjelperen) ikke er synlig for AMK og at rutiner for varsling og utalarmering ikke er standardisert. Et definitivt suksesskriterium er derfor å utvikle en applikasjon som gjør akutthjelperen synlig for AMK.

Applikasjonen er nesten ferdig utviklet, endringene inne i kartsystemet til AMK sentralen er snart ferdig. Dette skal piloteres i samarbeid med Sykehuset Innlandet HF. Men vi får ikke testet og implementert dette fordi Helse Sør-Øst ikke prioriterer dette arbeidet."

Svar:

Jeg har forelagt spørsmålet for Helse Sør-Øst RHF. Helse Sør-Øst RHF har fått tilbakemelding fra Sykehuspartner HF om at AMK ved Sykehuset Innlandet HF er positiv til å teste applikasjonen som gjør akutthjelperen synlig for AMK. For å kunne bidra til utprøving av applikasjonen, har AMK ved Sykehuset Innlandet HF satt noen vilkår med hensyn til blant annet personvern, sikkerhet og tekniske løsninger.

Helse Sør-Øst RHF er gjort kjent med at det er behov for å utarbeide et løsningsdesign for å få oversikt over hva piloteringen vil innebære (teknisk, juridisk, ressursmessig mv.). En pilotering krever også en forutgående risiko- og sårbarhetsanalyse. Dette er en krevende prosess, også fordi applikasjonen er tenkt som en nasjonal løsning. En risiko- og sårbarhetsanalyse estimeres til minst 350 ar-

beidstimer. Helse Sør-Øst RHF vil ta opp saken med Helseledelse og direktoratet på et samarbeidsmøte i løpet av våren.

SPØRSMÅL NR. 974

Innlevert 16. februar 2020 av stortingsrepresentant Erlend Wiborg

Besvart 24. februar 2020 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

Hva er status på arbeidet med å forenkle og skape likebehandling for ølsalg fra nettbutikker og ordinære butikker?

BEGRUNNELSE:

Statsråden har tidligere erkjent at lovverket ikke tar høyde for nettsalg av dagligvarer. FrP har tidligere tatt til orde for at nettbutikkene bare bør trenge nasjonal salgsløyve slik Vinmonopolet har og ikke må søke løyve i hver enkelt kommune.

Svar:

Nettsalg av alkoholholdig drikk fra dagligvareaktører er omfattet av alkohollovens generelle bestemmelser om bevillinger, og loven har ikke særlige regler for denne

typen omsetning. Det har vært ytret et ønske fra enkelte aktører om å innføre bestemmelser som er mer tilpasset denne typen omsetning, herunder innføre en ordning med statlig bevilling for nettsalg av alkoholholdig drikk.

Som kjent er det argumenter både for og imot en løsning med nasjonal salgbevilling for nettsalg. Dette kan være forenklende for dem som vil tilby nettsalg. På den annen side vil en slik løsning være i strid med prinsippet om kommunalt selvstyre i alkoholsaker. Dette prinsippet er grunnlaget for dagens system med kommunale salgbevillinger.

Departementet har satt i gang arbeidet med å vurdere ulike spørsmål rundt nettsalg av alkoholholdig drikk. Det er foreløpig ikke foretatt en endelig vurdering av behovet for endringer, og i så fall hvilke endringer som bør gjennomføres, herunder om det bør innføres en statlig ordning for bevillinger.

SPØRSMÅL NR. 975

Innlevert 16. februar 2020 av stortingsrepresentant Kjersti Toppe

Besvart 25. februar 2020 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

Stemmer det at Helse Møre og Romsdal må bruke lånebevilgningen til Sykehuset Nordmøre og Romsdal for ha tilstrekkelig likviditet gjennom 2020 – og dermed kan bli nødt til å bruke av byggelånet til andre formål – og anser statsråden i så fall dette som akseptabelt?

BEGRUNNELSE:

Helse Midt-Norge RHF's finansstrategi fastslår følgende:

«Helseforetakene skal styre total likviditet innenfor tilgjengelige rammer til drift og investeringer. Med mindre det gis godkjenning av det regionale styret skal det enkelte foretak til enhver tid ha positiv likviditet samt sørge for tilstrekkelig likviditetsbuffer gjennom året. Dette medfører at drift og gjennomføring av investeringsprosjekter må tilpasses og periodiseres i samsvar med faktisk likviditetsmessig handlingsrom.»

I Helse Midt-Norges styresak 120/19, «Likviditetsutvikling i helseforetakene 2020» og 14/20, «Budsjett 2020 – resultat, likviditet og investeringer» fremkommer det at Helse Møre og Romsdal HF er avhengig av lånebevilgning til nytt sykehus i Nordmøre og Romsdal for å oppfylle kravet om en likviditetsbuffer. I førstnevnte sak fremkommer følgende:

«Helse Møre og Romsdal har et driftsresultat og investeringer som finansieres over drift som isolert sett er svært utfordrende. Foretaket har imidlertid både i 2019 og 2020 tilgjengelig likviditet i form av ubenyttet lånefinansiering til store prosjekter. Administrerende direktør vurderer at dette, sett i sammenheng med en tett likviditetsstyring i foretaket, gir den nødvendige likviditetsbuffer som foretaket trenger for å håndtere likviditetsmessige svingninger gjennom året.»

Da det er helseforetakenes ansvar å styre sin totale likviditet til drift og investeringer, antar spørsmålsstilleren at byggelånet om nødvendig må brukes til å dekke andre formål enn å bygge Sykehuset Nordmøre og Romsdal. Gitt at helseforetaket de siste årene er drevet med underskudd, er dette en høyst reell bekymring.

Svar:

Helse Midt-Norges finansreglement slår fast at helseforetakene skal styre sin samlede likviditet innenfor tilgjengelige rammer til drift og investeringer. Dette er i tråd med styringskrav stilt av departementet.

Helseforetakene er store virksomheter, med betydelige økonomiske forpliktelser. Forpliktelsene må håndteres innenfor de likviditetsmessige rammer som helseforetakene disponerer. Helseforetakene må også ha nødvendige buffere for å kunne håndtere svingninger i utbetalinger

gjennom året og for å kunne håndtere at større utbetalinger kommer på et annet tidspunkt enn planlagt. Likviditetsbudsjettene skal gi en samlet oversikt over alle inn- og utbetalinger til drift, investeringer, pensjonspremie mv. Inn- og utbetaling av lånemidler vil også være en del av den samlede likviditetsoversikten.

Arbeidet med nytt sykehus i Nordmøre og Romsdal er i gang og det vil i 2020 påløpe utbetalinger knyttet til prosjektet. Bruk av lånemidler i 2020 vil derfor være nødvendig for å ha tilstrekkelig likviditet gjennom året, men helseforetaket benytter ikke ubenyttede lånemidler til andre formål. Helse Midt-Norge opplyser at helseforetakene i regionen rapporterer månedlig på drift, investeringer og likviditet og presiserer at Helse Møre og Romsdal håndterer den ordinære driften etter tilgjengelig likviditet eksklusiv lånemidler.

Helse Møre og Romsdal har som følge av underskudd i driften opparbeidet seg en betydelig driftskreditt. I Helse Midt-Norges styresak nr 14/20 «Budsjett 2020 – resultat, likviditet og investeringer som representanten Toppe viser til i sitt spørsmål, viser tabell 4.2 Endringer i tilgjengelig likviditet pr foretak at Helse Møre og Romsdal er det eneste foretaket i Helse Midt-Norge som har en inngående negativ likviditetsbeholdning i 2020. Dette knytter seg til tidligere års underskudd i driften.

Ellers viser den samme tabellen at Helse Møre og Romsdal har en budsjettert likviditetsbuffer på nær 100 mill. kroner ved utgangen av 2020, eksklusiv ubenyttede lånemidler. Helse Midt-Norge vurderer derfor at Helse Møre og Romsdal har tilstrekkelig likviditetsbuffer til å håndtere uforutsette utbetalinger til andre formål enn nytt sykehus i Nordmøre og Romsdal i 2020.

SPØRSMÅL NR. 976

Innlevert 16. februar 2020 av stortingsrepresentant Kjersti Toppe

Besvart 24. februar 2020 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

Hva vil statsråden gjøre for å hindre at skjevhetene ved å anvende innsattsstyrt finansiering helt ned på sykehusnivå, fører til uberettigede kutt i pasienttilbudet ved Lillehammer sykehus?

BEGRUNNELSE:

I NRKs distriktssending fra Innlandet 31. januar kom det frem at Sykehuset Innlandets divisjon Gjøvik – Lillehammer hadde et underskudd på 118 millioner kroner i 2019, hvorav størsteparten kommer fra sykehuset på Lillehammer. Ifølge foretaksledelsen skyldes underskuddet at sykehuset har for mange ansatte og for liten aktivitet.

På bakgrunn av de økonomiske resultatene ved Lillehammer sykehus er det vurdert en rekke kutt i pasienttil-

budget: Å legge ned infeksjonsposten, å avvikle ordningen med kardiolog på vakt, og å legge ned og flytte Granheim lungesykehus til Lillehammer.

Da man innførte innsatsstyrt finansiering (ISF), basert på systemet med diagnoserelaterte grupper (DRG), var det aldri meningen at dette skulle videreføres ned til sykehusnivå. Likevel uttaler åtte tillitsvalgte for legene ved Lillehammer sykehus at det er nettopp skjevhetene i DRG-systemet, og funksjonsfordelingen mellom sykehusene i Sykehuset Innlandet HF, som skaper underskuddet:

«Når en kommer til fordelingen av budsjettmidler til enkeltavdelinger og enkeltenheter, så er det «sørge-for»-prinsippet i helselovgivningen som gjelder. Det betyr at helseforetaket SI vil ha enheter som går i pluss og enheter som går i minus, men like fullt har plikt til å yte spesialisthelsetjenester etter behov, også til de enhetene med de pasientene som resulterer i et isolert negativt resultat. Som kjent har sykehusene rundt Mjøsa en ganske kraftig funksjonsfordeling med funksjoner som bare eksisterer på enkelte enheter. Lillehammer har områdefunksjon for nevrologiske pasienter og kvinneklinikk, samt en infeksjonspost. Ingen av disse kategoriene pasienter genererer noen pluss i det økonomiske resultatregnskapet.» (Gudbrandsdølen Dagningen, 13. februar)

Det synes høyst urimelig at det skal kuttes i pasienttilbudet fordi innsatsstyrt finansiering og DRG-systemet anvendes helt ned på sykehusnivå – stikk i strid med intensjonen. Statsråden bes derfor svare på hvordan han vil hindre at det skjer ved Lillehammer sykehus.

Svar:

Finansieringsordningene er et sentralt virkemiddel i gjennomføringen av helsepolitikken. Stortinget har bestemt

at de regionale helseforetakene skal finansieres dels gjennom en basisbevilgning og dels gjennom ulike aktivitetsbaserte finansieringsordninger. Finansieringsordningene i spesialisthelsetjenesten skal, sammen med andre virkemidler i styringen av de regionale helseforetakene, legge til rette for et likeverdig tilbud i hele landet, understøtte ønsket faglig utvikling, kvalitet og kostnadskontroll. De skal i tillegg stimulere til kostnadseffektivitet og aktivitet – slik at behovet for spesialisthelsetjenester blir dekket.

De regionale helseforetakene er pålagt sørge for ansvaret for spesialisthelsetjenester innenfor bevilgninger og rammebetingelser som Stortinget vedtar. Det er en integrert del av de regionale helseforetakenes sørge for ansvar å beslutte hensiktsmessig organisering og finansiering av tjenestene de har ansvar for. Midlene fra staten utbetales til de regionale helseforetakene slik at de regionale helseforetakene kan finansiere tjenestene ut fra bl.a. lokal kunnskap om sykehus, pasientsammensetning og kostnadsstruktur ved disse. Refusjoner gjennom innsatsstyrt finansiering er i gjennomsnitt bare ment å dekke deler av kostnaden ved gjennomført aktivitet. Resten må dekkes av basisbevilgningene til de regionale helseforetakene. Innsatsstyrt finansiering skal stimulere til aktivitet og kostnadseffektivitet, mens basisbevilgningen skal legge til rette for likeverdige helsetjenester i hele landet.

Jeg er kjent med at Sykehuset Innlandet jobber med å tilpasse driften i alle enheter til de rammene helseforetaket må forholde seg til i årene framover. Helse Sør-Øst har gitt Sykehuset Innlandet særskilte omstillingsmidler. Jeg legger til grunn at eventuelle endringer i pasienttilbudet skjer innenfor rammene av sørge for ansvaret og slik at kvaliteten i pasienttilbudet fortsatt er ivarettatt.

SPØRSMÅL NR. 977

Innlevert 16. februar 2020 av stortingsrepresentant Sigbjørn Gjelsvik

Besvart 21. februar 2020 av finansminister Jan Tore Sanner

Spørsmål:

Kan statsråden legge frem en oversikt over antall arbeidende årsverk og antall personer i yrkesaktiv alder for hvert av de siste ti årene samt en fremskriving for de samme parametrene for de neste ti årene?

Svar:

Vedlagt følger en oversikt over utviklingen i befolkningen i yrkesaktiv alder og sysselsatte årsverk fra 2010 til 2019, se tabell 1. Tabell 2 viser SSBs fremskrivninger av befolkningen i aldersgruppen 15-74 år frem til 2030 (hovedalternativet). Finansdepartementet er ikke kjent med at det foreligger prognoser for sysselsatte årsverk.

Tabell 1 Befolkning og sysselsatte årsverk. 1000

	Befolkning 15-74 år(1 januar)	Sysselsatte årsverk, fulltidsekvivalenter (årgjennomsnitt)
2010	3587,6	2201,6
2011	3646,9	2236,9
2012	3710,5	2277,6
2013	3771,7	2305,7
2014	3823,1	2327,6
2015	3873,7	2337,0
2016	3915,1	2345,6
2017	3951,3	2370,9
2018	3978,5	2414,3
2019	4003,2	2458,6

Tabell 2 framskriving av befolkningen i aldersgruppen 15-74 år per 1 januar. 1000 personer

	Befolkning 15-74 år
2020	4026,6
2021	4045,9
2022	4061,4
2023	4079,0
2024	4099,1
2025	4121,0
2026	4142,2
2027	4162,6
2028	4180,5
2029	4195,9
2030	4210,7

Kilde: Statistisk sentralbyrå, befolkningsframskrivinger

Alternativ (mmmm)

SPØRSMÅL NR. 978**Innlevert 16. februar 2020 av stortingsrepresentant Sigbjørn Gjelsvik****Besvart 24. februar 2020 av justis- og beredskapsminister Monica Mæland****Spørsmål:**

Hvor mange årsverk, samlet og fordelt på hhv. politifolk og sivilt ansatte, var det ved det enkelte lensmannskontor (både tjenesteenheter og tjenestesteder), politistasjoner,

geografiske driftsenheter i Øst politidistrikt, samt samlet for politidistriktet i 2017, 2018, 2019 og hvilket antall ansatte planlegges for i 2020?

Svar:

Departementet innhenter ikke så detaljert statistikk som representanten etterspør. Siden regjeringen tiltrådte i 2013 har bemanningen i Øst politidistrikt økt med over 200 politiårsverk. Dette tilsvarer en økning på over 20 prosent. I tillegg har distriktet blitt styrket med om lag 40 juristårsverk og om lag 65 årsverk i sivile stillinger. Disse tallene, og tall for hvert enkelt år, er offentlig informasjon tilgjengelig på politiets egne nettsider.

En av hovedprioriteringene i budsjettet for 2020 er å styrke politibemanningen og dermed legge til rette for at vi kan nå målet om 2 politiårsverk per 1 000 innbyggere i løpet av 2020. Departementet legger ikke føringer for antall ansatte i hvert enkelt distrikt. Det er Politidirektoratet som i sin resultatavtale med politidistriktene i 2020 fordele de tildelte midlene mellom distriktene, sammen med forventninger om resultater på ulike områder.

SPØRSMÅL NR. 979

Innlevert 15. februar 2020 av stortingsrepresentant Åshild Bruun-Gundersen

Besvart 28. februar 2020 av samferdselsminister Knut Arild Hareide

Spørsmål:

Vil statsråden bidra til at pendlere fra Sørlandet kan stå parkert på pendlerplassene langs E18 så lenge man har behov for det, nettopp for å styrke incentivet til å velge å reise kollektivt?

BEGRUNNELSE:

Ny E18 Tvedestrand- Arendal åpnet sommeren 2019. På dette prosjektet ble det etablert en "Park and ride" løsning i tilknytning til den planfrie krysset på Longum syd og på Grenstøl. Her kan man sette fra seg egen bil og ta buss videre på E18. Dette er en helt genial løsning. I dag er imidlertid maksimal tillatt parkeringstid 24 timer og for mange pendlere er det behov for utvidet parkeringstid dersom det å ta buss skal være et reelt alternativ. Under tegnede opplever at det er nok kapasitet på anlegget til å tillate lengre parkering enn 24 timer.

Svar:

Jeg vil vise til at tilrettelegging for å øke andelen kollektivreisende er et viktig miljøtiltak i samferdselspolitikken. Dette gjelder både for dagpendlere og kollektivreisende som har en eller flere overnattinger. Ny E18 Tvedestrand-Arendal åpnet sommeren 2019. Som del av prosjektet ble det blant annet etablert pendlerparkering i tilknytning til det planfrie krysset på Longum syd. Nye Veier AS utarbeidet forslag til skiltplan, som ble vedtatt av skiltmyndigheten Statens vegvesen. På pendlerparkeringsplasser gjøres det normalt konkrete vurderinger om det av ulike grunner er behov for tidsbegrenset parkering. På det aktuelle

stedet er det en skiltet begrensning i parkeringstiden på 36 timer.

På bakgrunn av det foreliggende spørsmålet til skriftlig besvarelse har jeg vært i kontakt med Nye Veier AS om saken. Nye Veier AS opplyser blant annet at de nybygge pendlerparkeringsplassene ved Longum Syd i dag fremstår å ha god kapasitet med 100 plasser i østgående retning og 70 plasser i vestgående retning.

Nye Veier AS viser til at de nå har tatt kontakt med skiltmyndigheten for å fjerne tidsbegrensningen på denne konkrete pendlerparkeringen. Jeg legger derfor til grunn at Nye Veier AS og Statens vegvesen følger opp saken videre.

SPØRSMÅL NR. 980**Innlevert 14. februar 2020 av stortingsrepresentant Freddy André Øvstegård****Besvart 24. februar 2020 av kultur- og likestillingsminister Abid Q. Raja****Spørsmål:**

Når vil regjeringen følge opp Stortingets vedtak 15. mai 2018 om åndsverkslovens klasseromsbestemmelse, og hva er statsrådets syn på at klasserommet i gjeldende lov er å anse som «privat sfære»?

BEGRUNNELSE:

Stortingsvedtaket 15.mai 2018 lyder:

«Stortinget ber regjeringen utrede og komme tilbake til Stortinget med sak om hvordan og hvorvidt verk som overføres i klasserommet, deriblant strømming fra Internett, kan likestilles med eksemplarframstilling i klasserommet, og dermed bli vederlagspliktig, slik at det blir mulig for partene å inngå avtalens også for strømming og annen overføring.»

Dokumentet som ligger til grunn for anmodningsvedtaket, er Innst. 258 L (2017–2018), jf. Prop. 104 L (2016–2017) Lov om opphavsrett til åndsverk (åndsverkloven).

Regjeringen har varslet å følge opp anmodningsvedtaket i forbindelse med gjennomgangen av åndsverklovens undervisningsbestemmelser. Dette vil skje når EUs digitalmarkedsdirektiv ((EU) 2019/ 790), som ble vedtatt i april 2019, skal gjennomføres i norsk rett, jf. også omtale i Prop. 104 L (2016–2017).

Svar:

«Klasseromsregelen» i åndsverkloven § 43 anses som en del av den samlede balansen mellom ulike interesser på undervisningsområdet. På den bakgrunn er det naturlig at anmodningsvedtakene knyttet til denne bestemmelsen (vedtak nr. 728 og nr. 731, 15. mai 2018) vurderes i sammenheng med åndsverklovens øvrige undervisningsbestemmelser.

Som representanten også nevner i begrunnelsen for spørsmålet, har regjeringen varslet at dette vil skje i forbindelse med gjennomføringen av EUs digitalmarkedsdirektiv ((EU) 2019/790) i norsk rett. Dette er fordi digitalmarkedsdirektivet også inneholder nye unntaksbestemmelser (avgrensingsbestemmelser) for undervisningsområdet. Etter min vurdering er det derfor hensiktsmessig med en samlet gjennomgang av reglene.

Digitalmarkedsdirektivet er ennå ikke formelt en del av EØS-avtalen, men det er ventet at direktivet vil bli innlemmet i EØS-avtalen og følgelig bli gjennomført i norsk rett.

Departementet vil denne våren påbegynne gjennomføringsarbeidet. Arbeidet vil også omfatte gjennomføring

av nett- og videresendingsdirektivet ((EU) 2019/789), som ble vedtatt samtidig med digitalmarkedsdirektivet. Samlet sett vil gjennomføringen av direktivene og oppfølgingen av anmodningsvedtakene knyttet til åndsverkloven innebære et stort utredningsarbeid, og vil kreve omfattende endringer i åndsverkloven. Det er derfor ventet at dette arbeidet vil ta noe tid.

Jeg mener Stortingets vedtak om å lovfeste den tidligere ulovfestede "klasseromsregelen" var fornuftig og viser i den forbindelse til bakgrunnen for regjeringens forslag i Prop. 104 L (2016–2017) side 159 flg. Men som nevnt skal denne bestemmelsen på ny vurderes i en samlet gjennomgang av åndsverklovens undervisningsbestemmelser. Jeg synes ikke det er hensiktsmessig å forskuttere resultatet av denne gjennomgangen.

SPØRSMÅL NR. 981**Innlevert 14. februar 2020 av stortingsrepresentant Bjørnar Moxnes****Besvart 24. februar 2020 av arbeids- og sosialminister Torbjørn Røe Isaksen****Spørsmål:**

Flere trygderettsadvokater kaller den utbredte bruken av uttalelser fra rådgivende leger og den store vekten de tillegges i NAV-saker for et rettssikkerhetsproblem.

Kan statsråden legge fram statistikk for tidsrommet 2010 og fram til i dag for NAVs pengebruk på rådgivende leger og utviklingen i antall saker de har blitt benyttet i, herunder hhv uføresaker, AAP-saker og klagesaker, og hvordan vil han i lys av denne kritikken sørge for bedre rettssikkerhet ved behandling av NAV-søknader?

BEGRUNNELSE:

Kjennelser fra Trygderetten har kritisert at NAV fatter vedtak om avslag på søknader om ytelse basert på mangelfull utredning. Flere trygderettsadvokater mener det er et rettssikkerhetsproblem at saksbehandlingen i mange NAV-saker ikke synes å være i tråd med utredningsplikten i Forvaltningsloven, blant annet fordi vurderingene til Navs rådgivende leger benyttes i så stort omfang og tillegges så stor vekt relativt til legeerklæringer fra behandlende leger som har nærere kjennskap til de det gjelder.

I spørretimen 12. februar ble statsråden bedt om sitt syn på NAVs utbredte praksis med å tilsidesette legeerklæringene fra behandlende lege eller spesialist ved behandling av søknader om AAP eller uføretrygd, og om hans vurdering av om NAV i slike tilfeller hadde oppfylt forvaltningens utredningsplikt. Statsrådets svar bar derimot mer preg av å være en idealisert beskrivelse av hvordan saksbehandlingen i NAV burde fungere, enn å forholde seg til slik mange opplever at systemet i realiteten er.

I følge en undersøkelse gjennomført av AAP-aksjonen, svarer åtte av ti av de som har fått avslag på sin søknad om uføretrygd eller arbeidsavklaringspenger at NAV valgte å overprøve tydelige anbefalinger og konklusjoner i legeerklæringer eller spesialisterklæringer. Av de med avslag og overprøvde legeerklæringer oppgir nesten ni av ti at dette skjer uten at NAV innhenter ytterligere opplysninger fra vedkommendes behandlere før avslaget foreligger, og uten nærmere begrunnelse for hvorfor slike opplysninger ikke var innhentet.

Svar:

Tabellen nedenfor viser Arbeids- og velferdsetatens kostnader til den rådgivende overlegetjenesten i etaten i perioden 2010-2019. I 2019 brukte etaten rundt 86,5 millioner kroner på denne tjenesten. Det er i overkant av 100 rådgivi-

vende overleger ansatt i etaten, noe som tilsvarte rundt 78 årsverk i 2019.

Periode (per januar hvert år)	Antall årsverk	Totalkostnad i mill. kroner (inkl. 25,1 % sosiale kostnader)
2010	58	44,5
2011	56	45,0
2012	56	46,5
2013	61	54,1
2014	68	61,7
2015	70	68,4
2016	77	77,8
2017	75	78,4
2018	79	84,2
2019	78	86,5

Arbeids- og velferdsdirektoratet fører ikke statistikk over antall saker der rådgivende overlege benyttes og har heller ikke systemer for å hente ut slik statistikk.

En rådgivende overlege brukes når veileder og saksbehandler vurderer at det er behov. Dette gjelder både ved førstegangsbehandling av søknader, oppfølging av brukere og klagesaksbehandling. Selv om antall overleger i etaten har økt fra 2010 til i dag, betyr ikke dette at andelen saker der rådgivende overleger benyttes har økt tilsvarende. Den rådgivende overlegetjenesten brukes, i tillegg til veiledning og rådgiving i enkeltsaker, også i forbindelse med andre arbeidsoppgaver. De rådgivende overlegene gir for eksempel råd til når og på hvilken måte etaten kan bidra med arbeidsrettede tiltak for å bistå brukere i overgangen til arbeid. Videre har de rådgivende overlegene også oppgaver knyttet til kompetanseoverføring, kompetanse- og tjenesteutvikling, samhandling med helsevesenet og samfunnsopplysning innen trygdemedisin.

Arbeids- og velferdsetaten forvalter de helserelaterte ytelsene i folketrygdloven og mottar i den forbindelse store mengder medisinsk dokumentasjon som etatens veiledere og saksbehandlere benytter i sin saksbehandling og brukeroppfølging.

For at Arbeids- og velferdsetaten skal kunne foreta vurderinger knyttet til saksbehandling av søknader og arbeidsrettet brukeroppfølging, er etaten ofte avhengig av å forelegge saken for en rådgivende overlege. Dette kan være nødvendig for å sikre at saken er tilstrekkelig medisinsk belyst for å kunne fatte et riktig vedtak etter lovens

vilkår. På den måten bidrar ordningen til økt rettsikkerhet for brukerne.

Jeg vil bemerke at det er etatens saksbehandlere som må vurdere om det i den enkelte saken er behov for drøfting med rådgivende overlege. Rådgivende overlege gir medisinskfaglige vurderinger og råd, men det er saksbehandler som vurderer om vilkårene etter loven er oppfylt og treffer vedtak. Saksbehandler er ikke bundet av rådgivende overleges uttalelse, men avgjør selv i hvilken grad uttalelsen skal vektlegges opp mot andre opplysninger i

saken. Dette gjelder også dersom de medisinskfaglige rådene i saken divergerer. Jeg vil påpeke at det ikke er helsevesenet som avgjør om vedkommende fyller vilkårene for en ytelse.

Jeg mener ordningen med rådgivende overlege er nødvendig for å sikre god, opplyst saksbehandling. Som jeg sa i spørretimen 12. februar 2020, vil jeg oppfordre enkeltpersoner som opplever at saken deres ikke er behandlet i tråd med regelverket, om å bruke lovens klageadgang.

SPØRSMÅL NR. 982

Innlevert 14. februar 2020 av stortingsrepresentant Liv Signe Navarsete

Besvart 24. februar 2020 av forsvarsminister Frank Bakke-Jensen

Spørsmål:

Kva er årsaka til at Luftforsvaret har avgjort at kjemikalier til baneaving ikkje skal nyttast på MPA-området ved Harstad/Narvik lufthamn, korleis skal Luftforsvaret sikre tilstrekkeleg banefriksjon utan kjemikaliebruk, og er dette utgreidd i form av ei ROS-Analyse?

GRUNNGJEVING:

Rapporten Miljørisikovurdering av avisningskjemikalier – tilleggsbelastning ved Forsvarets tilstedeværelse skilddrar at det er knyttta stor usikkerheit til kor mykje baneavisningskjemikalier det vil vere trong for i framtida, som konsekvens av klimaendringar og som konsekvens av at Forsvaret etablerer seg med QRA og MPA ved Harstad/Narvik lufthavn.

Lufthamna har eit svært lite utsleppsløve på baneavisningskjemikalier (35 000 kofg.) samanlikna med Bodø (546 000 kofkg) og Andøya (430 000 kofkg)

Harstad/Narvik lufthamn har i tillegg forbod mot å nytte Urea, Forsvarets føretrekte kjemikalie då dette ikkje er korroderande. Korrosjon på militære fly medfører store vedlikehaldskostnader og svekka operativitet.

I følgje rapporten frå Forsvarsbygg skal det nyttast baneavisningskjemikalier på rullebana, taksebanesystemet, Avinors flyoppstillingsplassar, og taksebana til QRA sheltra. Luftforsvaret har bestemt at det ikkje skal brukast avisingsmidlar på MPA-området.

Det er ei oppsiktsekkjande vurdering, og ein kan undrast om Forsvarets P-8 har lågare behov for banefriksjon enn andre flytypar som skal utføre oppdrag til og frå lufthamna.

Svar:

Eg syner til brev frå Stortingets president av 3. februar 2020, vedlagt spørsmål til skriftleg svar frå stortingsrepresentant Liv Signe Navarsete om kva årsaka til at Luftforsvaret har avgjort at kjemikalier til baneaving ikkje skal nyttast på MPA-området ved Harstad/Narvik lufthamn er, korleis Luftforsvaret skal sikre tilstrekkeleg banefriksjon utan kjemikaliebruk og om dette er utgreidd i form av ei ROS-Analyse.

Forsvaret sine vurderingar for bruk av kjemikalier til baneaving på MPA-området var, i samband med rapporten representanten nemner, knytt til den opphavlege plasseringa av MPA-fasilitetane – alternativ 0. Luftfartstilsynet godkjente den 3. februar 2020 ei plassering av hangaren for dei maritime patruljefly som ligg 300 meter lengre sør enn alternativ 0.

I vurderingane rundt ei eventuell ny lokalisering av MPA-området på Evenes flystasjon er det gjennomført innleiande diskusjonar med miljøstyresmaktene blant anna knytt til avrenning. Avrenning til omgjevnadane kan for den nye lokaliseringa ha større påverknad på naturvernområdet sør for flyplassen enn den opphavlege plasseringa. Det synes difor no formålstenleg å etablere ei meir robust løysing for handtering av overvatn frå plattformområdet som samstundes ved behov gjer det mogeleg å nytte kjemikalier for avising av taksebana og oppstillingsplassane i det nye MPA-området når det er naudsynt. I kombinasjon med andre metodar, vil det sikre tilstrekkeleg banefriksjon på MPA-området.

SPØRSMÅL NR. 983

Innlevert 14. februar 2020 av stortingsrepresentant Liv Signe Navarsete

Besvart 24. februar 2020 av forsvarsminister Frank Bakke-Jensen

Spørsmål:

Ved handsaminga av Langtidsplanen for forsvaret i 2016 blei det bestemt at forsvarets IKT-verksemnd i størst mogleg grad skulle samlast på Jørstadmoen.

Er denne etableringa av IKT-tenester/Cyberforsvar fullført, kor mange nye forsvarsrelaterte arbeidsplassar knytta til IKT/Cyberforsvar har flyttinga ført til og kor mange arbeidsplassar er enten utflytta eller effektivisert bort sentralt?

GRUNNGJEVING:

Under handsaminga av LTP i 2016 vart det vedteke at IKT-tenestene til forsvaret skulle samlast på Jørstadmoen, der det i 2016 var rundt 360 tilsette. Den 29.01.2019 blei det stilt spørsmål om status for etableringa og tal nye arbeidsplasser og studieplassar dette førte til. Forsvarsministeren svara at det hadde kome til 40 nye forsvarsrelaterte arbeidsplasser ved Cyberforsvaret og at det totalt var i underkant av 450 årsverk på Jørstadmoen i februar 2019. Dette står i stor kontrast til dei potensielt 650 nye arbeidsplassane som regjeringa hevda ville komme til Jørstadmoen som eit resultat av etableringa. Vidare viste Forsvarsministren til at tal arbeidsplasser sentralt ville bli påverka av at IKT-verksemnda skulle effektiviserast og kostnadane reduserast. Det er difor av stor interesse å vite om det vil kome fleire arbeidsplassar som eit resultat at etableringa.

Svar:

Stortinget har gjennom handsaminga av Innst. 62 S (2016–2017) til Prop. 151 S (2015–2016) slutta seg til at IKT-verksemnda i Forsvaret konsoliderast på Jørstadmoen og vil ha dette som hovudbase for framtida i tråd med Innst. 388 S (2011–2012), jf. Prop. 73 S (2011–2012). Leiinga i Cyberforsvaret, med stab- og støttestrukturar, samlast i inneverande planperiode på Jørstadmoen. Vidare skal Cyberforsvaret i inneverande planperiode avvikle verksemnd ved basar som blir lagde ned og samle øvrige delar av organisasjonen til færre stader, med Jørstadmoen som hovudbase. Dei delane av IKT-verksemnda i Forsvaret som kan samlast i eit geografisk plassert senter, samlast på Jørstadmoen.

Samstundes vil Cyberforsvaret, mellom anna for å oppretthalde ein robust og tilgjengeleg informasjonsinfrastruktur for Forsvaret, naudsynleg måtte bli verande ein distribuert organisasjon også i tida framover. Cyberforsvaret sine tilsette er fordelt på om lag 50 tenestestader.

Dei fleste av årsverka er knytt til drift og vedlikehald av Forsvaret sin landsdekkande kommunikasjonsinfrastruktur bestående av fibernett, radiolinjesamband, radionett og satellittkommunikasjon.

I ei tid der dei digitale trugslane aukar for kvar dag, er eg oppteken av å vidareutvikle eit robust og sterkt fagmiljø i Cyberforsvaret, mellom anna av omsyn til IKT- tryggleik og tryggleiksovervaking.

Mellom anna av denne årsak blir det også etablert eit felles IKT- responsmiljø for forsvarssektoren (MIL-CERT), som ein del av moderniseringa av IKT- verksemnda i forsvarssektoren. Gjennom handsaminga av Innst. 346 S (2018–2019) til Prop. 60 S (2018–2019) blei Stortinget informert om at regjeringa vil auke Forsvaret si evne til vern mot digitale trugslar. Responsmiljøet blir etablert i Cyberforsvaret. Forsvaret opplyser at det er truleg at talet på årsverk til cybertryggleik på Jørstadmoen vil auke noko med auka satsing på cybertryggleik i framtida. Vidare opplyser Forsvaret at intern omorganisering har ført til at fleire arbeidsplassar er flytta til Jørstadmoen dei siste åra. Det samla talet på forsvarstilsette ved Cyberforsvaret på Jørstadmoen er om lag 450.

SPØRSMÅL NR. 984**Innlevert 14. februar 2020 av stortingsrepresentant Lars Haltbrekken****Besvart 24. februar 2020 av justis- og beredskapsminister Monica Mæland****Spørsmål:**

Hva er begrunnelsen for at ansvaret for helsetjenesten ved Trandum ikke kan legges til kommunehelsetjenesten og hvilke lovendringer må i så fall til for å sikre at dette kan gjøres?

Svar:

Spørsmålet er stilt til helse- og omsorgsministeren, men overført justis- og beredskapsministeren til besvarelse.

De som befinner seg på utlendingsinternatet er i første rekke personer som har fått endelig vedtak om at de plikter å forlate Norge. Dette er personer som i utgangspunktet forutsettes å være på internatet i kort tid og hvor det som oftest er stor fare for unndragelse. Utlendingsloven § 107 gir nærmere regler om utlendingsinternat hvor det blant annet fremgår at utlendingsinternatet ikke er underlagt kriminalomsorgen, men administreres av politiet. Av bestemmelsen fremgår også at utlendingen har rett til å motta helsetjenester.

Av forskrift 23. desember 2009 nr. 1890 om Politiets utlendingsinternat (Utlendingsinternatforskriften) § 5 første ledd fremgår at politiet skal sørge for at utlendingen kan motta helsehjelp som vedkommende har rett til etter pasient- og brukerrettighetsloven § 2-1 a og § 2-1 b og smittevernloven § 6-1. Sammenholdt med forskrift 16. desember 2011 nr. 1255 om rett til helse- og omsorgstjenester til personer uten fast opphold i riket, jf. blant annet forskriften §§ 3-5, innebærer dette at personer med endelig avslag på søknaden om beskyttelse (asyl) og personer uten lovlig opphold i landet har rett til øyeblikkelig helsehjelp og helsehjelp som er helt nødvendig og ikke kan vente.

Av utlendingsinternatforskriften § 5 første ledd fremgår videre at politiet skal sørge for at utlendingen får helsehjelp utover det han har lovfestet rett til dersom helsepersonell som undersøker eller behandler utlendingen, henviser til slik behandling. Videre skal utlending med påtrengende behov for tannlegehjelp få slik hjelp.

Av forskriften § 5 andre ledd fremgår at politiet skal legge til rette slik at helsehjelpen kan mottas i den offentlige helse- og omsorgstjenesten eller sørge for at helsehjelp gis på annen forsvarlig måte.

I dag har Politiets utlendingsenhet tre egne tilsatte sykepleiere som går 2-skifts turnus, helgene inkludert. Det er nylig inngått ny avtale med Legetjenester AS som består av tre leger som jobber turnus. Arbeidet ved utlendingsinternatet består i å gi medisinsk oppfølging til beboere ved

utlendingsinternatet i påvente av tvangsretur, samt å delta under tvangsreturer ved behov. Legetjenester AS skal i henhold til kontrakt være tilgjengelig med lege tilstede på internatet alle virkedager i uken, samt ha beredskap med egen bakvaksordning.

Om ansvaret for helsetjenestene ved Trandum skulle legges til den kommunale helse- og omsorgstjenesten, ville deler av utlendingsinternatforskriften måtte oppheves. Man ville også måtte vurdere behov for eventuelle presiseringer i lov 24. juni 2011 nr. 30 om kommunale helse- og omsorgstjenester m.m. (helse- og omsorgstjenesteloven) for å tydeliggjøre kommunens ansvar. Som illustrasjon kan det vises til loven § 3-9 hvor det er presisert at i de kommunene hvor det ligger fengsler i kriminalomsorgen skal kommunen ha tilbud om helse- og omsorgstjenester for de innsatte.

SPØRSMÅL NR. 985**Innlevert 17. februar 2020 av stortingsrepresentant Jon Engen-Helgheim****Besvart 24. februar 2020 av kunnskaps- og integreringsminister Trine Skei Grande****Spørsmål:**

Hvordan vil kunnskapsministeren sørge for at offentlige midler ikke går til å spre vranglære til barn og unge?

BEGRUNNELSE:

13. februar ble det gjort kjent at nettsiden aldrimer22juli koblet Fremskrittspartiet til Adolf Hitler og at Frp har fascistiske trekk. Nettsiden er laget til bruk for lærere og elever i den norske skolen. Nettsiden la seg imidlertid flat for noe av omtalen etter at dette ble kjent i media. Retorikken på nettsidene deres bærer fortsatt noe preg av at Fremskrittspartiet blir omtalt i sammenheng med generelle høyre-radikale ordlag. Under emnet høyre-radikale blir partileder og tidligere finansminister Siv Jensen nevnt for å ha brukt ordet «snikislamisering».

Fremskrittspartiet har siden oppstarten vært partiet som har stått for en streng, men rettferdig innvandringspolitikk. I senere tid har for eksempel Arbeiderpartiet frontet samme politikk som Frp frontet i 2002, men som de da var imot. Å være for en streng innvandringspolitikk har ingenting med å være høyre-radikal eller fascist å gjøre. Men med aldrimer22julis omtale av partiet og partileder stempler man 15.2 prosent (stortingsvalg 2017) av landets befolkning som nettopp det.

I september 2019 kom nåværende kulturminister Abid Raja med karakteristikker mot FrP om at partiet kommer med «brun propaganda» i forbindelse med uttrykket «snikislamisering». Raja beklaget senere, men mente fortsatt at uttrykket nører oppunder fremmedfiendtlige holdninger.

Fremskrittspartiet er tuftet på liberalistiske og demokratiske verdier. At et nettsted brukt for læring har benyttet seg av denne type stempling ser jeg på som svært alvorlig, og er direkte vranglære av elever i norsk skole. Den samme type vranglære blir brukt til å indoktrinere palestina-arabiske elever, hvor det ble avdekket før jul at skolebøkene finansiert av Norge var gjennomsyret av jødehat og rene terrorhullester mot Israel og det Israelske folk. Økonomisk støtte til organisasjoner som aktivt sprer feilinformasjon og vranglære bør stanses.

Svar:

De nye læreplanene er tydelige på at elevene skal lære om terrorhandlingen i Norge 22. juli. Skolen har en viktig oppgave i å forebygge ekstreme holdninger, ekstreme handlinger og terrorisme. Skolen skal også bidra til at

elevene blir nysgjerrige og stiller spørsmål, utvikler vitenskapelig og kritisk tenkning og handler med etisk bevissthet. Lærerne og skolene har frihet til å velge hvilke læremidler de vil bruke og vurderer selv hvordan de vil legge opp undervisningen i tråd med læreplanene.

Utdanningsdirektoratet forvalter ulike tilskuddsordninger over Kunnskapsdepartementets budsjett. Det er Utdanningsdirektoratets oppgave å gjøre en faglig vurdering av søknader om tilskudd til å utvikle undervisningsmaterieell tilpasset læreplanene, og jeg har tillit til at dette gjøres på en god måte.

Når det gjelder den konkrete saken som stortingsrepresentanten viser til, ble Antirasistisk Senter tildelt ettårige midler i 2018 til prosjektstøtte til produksjon av en nettside over tilskuddsordningen på kap. 225, post 74 Prosjekttilskudd. Formålet med tilskuddsordningen er å stimulere organisasjoner til å iverksette tiltak som kan bidra til å nå sektormålene for grunnopplæringen. Antirasistisk Senter søkte også om støtte i 2019, men fikk avslag på søknaden.

SPØRSMÅL NR. 986**Innlevert 17. februar 2020 av stortingsrepresentant Roy Steffensen****Besvart 25. februar 2020 av klima- og miljøminister Sveinung Rotevatn****Spørsmål:**

Kan statsråden bekrefte at de forskjellige lands forpliktelser til Parisavtalen er i tråd med artikkel fra Nettavisen 17.jan i år, alternativt fremskaffe de korrekte tall og forpliktelser fra hvert land?

BEGRUNNELSE:

17.januar kunne vi i Nettavisen under saken "Dette er klima og CO2-tallene som sjelden blir snakket om" lese om hva de forskjellige landene har spilt inn som sine forpliktelser i henhold til Paris-avtalen.

Australia: Øke med 4-7 prosent
 Argentina: Øke med 80 prosent
 Mexico: Øke med 72 prosent
 Chile: Øke med 151 prosent
 Brasil: Øke med 76 prosent (løfte gitt før de begynte å brenne ned regnskog)
 Tyrkia: Øke med 356 prosent
 Indonesia: Øke med 535 prosent
 Kenya: Øke med 201 prosent
 Etiopia: Øke med 250 prosent
 Filippinene: Øke med 0-13 prosent
 Sør-Korea: Øke med 78 prosent
 Japan: Kutte med 15 prosent
 Canada: Kutte med 7-17 prosent
 Vietnam: Øke med 1164 prosent
 Marokko: Øke med 347 prosent
 Saudi Arabia: Øke med opp til 562 prosent
 New Zealand: Øke med 72 prosent
 Peru: Øke med 143 prosent
 Emiratene: Øke med 396 prosent
 Kina: Øke med 450 prosent
 India: Øke med 495 prosent
 EU: Kutte med 40 prosent
 USA: Kutte med 10-17 prosent (har trukket seg ut av avtalen)

Svar:

Oversikten frå Nettavisen stemmer ikkje med land sine innmelde mål under Parisavtalen. Nettavisens artikkel samanliknar landa sine klimamål med utsleppsdata frå 1990. Så vidt eg kjenner til er det ikkje noko utviklingsland som brukar 1990 som referanseår, og difor blir oversikta villeiande. Fram til 2010 var det berre utvikla land som hadde egne klimamål. Utviklingslanda fekk først forpliktande klimamål i 2015 og desse gjeld for 2025 eller

2030. Måla er utforma på ulikt vis og har ulike referanseår, eller har ikkje opplyst noko om referanseår. Land kan sjølve velje korleis dei vil utforme og oppfylle sine mål. I Noreg og EU er det 1990 som er referanseår for utrekning av klimagassutslepp. Også Japan og Canada har andre referanseår (2013 og 2005).

Dei siste tiåra har vi sett ein kraftig vekst i utsleppa av klimagassar, særleg i utviklingsland. Det var difor viktig at alle land blei med i Parisavtalen og at dei melde inn egne mål. Climate Action Tracker (som Nettavisen bruker som kjelde) samanliknar landa sine klimamål med 1990, sjølv om det ikkje er det landa sjølv har forplikt seg til. Ein må difor vise til måla slik dei er meldt inn under Parisavtalen for å få ei korrekt framstilling. Det at landa har svært ulik måte å sette opp måla gjer at dei ikkje lett kan samstillast i ei liste med same referanseår, men det er her nødvendig å respektere kva landa faktisk har meldt inn som nasjonale mål.

Nettavisen sin artikkel har rett i at det er stort behov for å kutte utsleppa og auke ambisjonane i klimapolitikken for å nå temperaturmåla vi blei einige om i Paris. Klimagassutsleppa i verda aukar framleis og det er stor merksemd om behovet for auka ambisjonar i klimapolitikken. I 2020 skal alle land oppdatere eller melde inn nye mål under Parisavtalen. Noreg har gått føre og meldt inn eit forsterka mål om å kutte utsleppa med minst 50 prosent og opp mot 55 prosent samanlikna med 1990-nivå. Samtidig er det en kjennsgjerning at Noreg ikkje kan løyse problemet aleine, særleg er det viktig at dei store utsleppslanda kjem på banen. Det vert ei viktig sak i år.

SPØRSMÅL NR. 987**Innlevert 17. februar 2020 av stortingsrepresentant Solfrid Lerbrekk****Besvart 24. februar 2020 av finansminister Jan Tore Sanner****Spørsmål:**

Hvor mye har de 1000 rikeste i Norge fått i skatteuttak siden 2013, og hvordan ville dette tallet endret seg om aksjerabatten i stedet hadde vært 80 pst., satsen 1,1 pst., og sats på formue på over 10 mill. kroner hadde blitt satt til 1,2 pst.?

Svar:

Med vedtatt budsjett for 2020 er bunnfradraget i formuesskatten 1,5 mill. kroner (3 mill. kroner for ektepar), og formuesskattesatsen er 0,85 pst. Aksjer og driftsmidler inkl. næringseiendom og tilordnet gjeld verdsettes til 75 pst. av beregnet verdi. Lavere formuesskatt fremmer sparing og styrker norsk eierskap.

De ti prosent rikeste etter bruttoinntekt inkl. skattefrie ytelser betalte i 2013 38,5 pst. av all personskatt i Norge. I 2018 hadde denne andelen steget til 38,7 pst., og de ti prosent rikeste i 2018 betaler dermed en noe større andel av samlet skatt i 2018 enn i 2013.

Analysen som omfatter skatteendringer over flere år, er komplekse og tidkrevende, og usikkerheten i analysene øker jo flere år analysen dekker. Statistisk sentralbyrå (SSB) gjennomfører slike analyser kun for vedtatte skatteregler og begrenset til én stortingsperiode. De flerårige analysene omtalt nedenfor dekker derfor stortingsperioden 2014-2017 og perioden 2018-2020 separat. Anslag for skatteendringer er basert på SSBs beregninger med skattemodellen LOTTE-Skatt.

I beregningene for perioden 2014-2017 er skattereglene i 2013 fremført til 2017-nivå. Dette er gjort ved at beløpsgrenser (fradrag og innslagspunkt) som gjaldt i 2013, justeres med anslag for årlig lønnsvekst til 2017. Skatteberegningene med 2013-regler fremført til 2017 sammenlignes med en beregning der skattesystemet i 2017 er lagt til grunn. Differansen mellom disse to beregningene illustrerer den samlede virkningen av vedtatte endringer i 2014, 2015, 2016 og 2017. Det er beregnet med utgangspunkt i befolknings sammensetningen, inntekter og formue slik disse er anslått for 2017.

Beregningene for skatteendringer fra 2013 til 2017 inkluderer alle endringer i inntekts- og formuesskatten til personer som det har vært mulig å regne på i modellen. Beregningene gir et anslag på et samlet proveny som er om lag 21,5 mrd. kroner lavere påløpt i 2017 enn hva det ville vært med skattesystemet i 2013. Av dette utgjør lavere formuesskatt om lag 5,6 mrd. kroner.

Enkelte endringer i perioden 2014-2017 er ikke med i beregningene fordi de ikke inngår i LOTTE-Skatt. Det gjelder blant annet følgende endringer i personbeskatningen:

- ny ordning for skattefavisert individuell sparing til pensjon innført i 2017
- skattefavisert pensjonssparing for selvstendig næringsdrivende
- fradrag i inntektsskatten for personer med aksjeinnskudd som faller inn under skatteinsentivordningen for langsiktige investeringer i oppstartsselskap
- ordningen med utsatt betaling av formuesskatt for eiere av virksomheter
- økt skjermingsrente i aksjonær- og deltakermodellen
- økt samlet sparebeløp i BSU fra 200 000 til 300 000 kroner
- skatlegging av lån fra selskap til personlig aksjonær

Virkningene av skatteendringene i perioden 2018-2020 er beregnet etter samme metode. Skattereglene i 2017 er fremført til 2020-nivå for å anslå hva skatten ville vært i 2020 med 2017-regler i beregningene. Alle beløpsgrenser er fremskrevet med lønnsveksten. Det beregnede provenyet basert på disse forutsetningene sammenlignes så med provenyet som følger av skattereglene for 2020. Analysen er basert på datagrunnlaget for 2017 (befolknings sammensetning, inntekter og formue) som er fremført til 2020.

Beregningene inkluderer alle endringer i inntekts- og formuesskatten til personer som det har vært mulig å regne på i modellen. Beregningene gir et anslag på et samlet proveny som er om lag 2,6 mrd. kroner lavere påløpt i 2020 enn hva det ville vært med skattesystemet i 2017. Av dette utgjør lavere formuesskatt om lag 0,6 mrd. kroner.

Enkelte endringer i inntektsskatten for personer i 2018-2020 inngår ikke i beregningene. Det gjelder:

- innstramminger i fradragreglene og arbeidsgivers skattefrie dekning av merutgifter til kost og losji
- redusert beskatning av opsjoner i arbeidsforhold for små oppstartsselskap
- fjerning av skattefritt hyretillegg
- redusert rabatt for elbiler i firmabilbeskatningen
- skatlegging av kortidsutleie av egen bolig
- endringer i reisefradraget
- lukking av skattebegrensingsregelen ved liten skatteevne
- maksimal beløpsgrense for personalrabatter
- skatlegging av tips

- skattefavorisert pensjonssparing for selvstendig næringsdrivende
- lavere personfradraget for å finansiere NRK-lisens
- fradrag for underholdsbidrag
- Uønskede tilpasninger ved nystiftelser i formuesskatten
- Utilsiktet kjederabatt ved bruk av sikkerhetsventil for næringseiendom i formuesskatten

Endringer i selskapsbeskatningen, arveavgiften, merverdiavgift og særavgifter er ikke medregnet i noen av beregningene. Atferdsendringer som følge av skatteendringer er ikke tatt hensyn til.

Tabell 1 og 2 viser virkningene på kort sikt av skatteendringene fra 2013 til 2017 og fra 2017 til 2020 etter beregnet nettoformue for de 1 000 rikeste personer 17 år og eldre.

Tabell 1 Anslåtte endringer i skatt fra 2013 til 2017 for de 1 000 rikeste personer som er 17 år og eldre. Negative tall betyr lettelser. Anslagene er regnet i forhold til skattereglene for 2013 justert til 2017.

Beregnet nettoformue ¹	Skatt i 2017. Mill. kroner	Endring i skatt. Mill. kroner	Gjennom-snittlig endring i skatt. Kroner	Herav: Gjennom-snittlig endring i formuesskatt. Kroner
Topp 1 000 personer	6 300	-800	-806 100	-900 700

¹Omfatter beregnet bruttoformue fratrukket bruttogjeld. Beregnet bruttoformue inkluderer formue uten formelle verdsettingsrabatter for primærbolig, sekundærbolig, næringseiendom og aksjer og driftsmidler. For øvrig benyttes ligningsverdier. Gjelden er heller ikke redusert.

Kilder: Finansdepartementet og Statistisk sentralbyrås Skattemodell, LOTTE-Skatt.

Det gjøres oppmerksom på at resultatene for perioden 2014-2017 og for 2018-2020 ikke kan summeres, blant annet fordi beregningene bygger på ulike referansealternativer med ulike datagrunnlag.

Tabell 2 Anslåtte endringer i skatt fra 2017 til 2020 for de 1 000 rikeste personer som er 17 år og eldre. Negative tall betyr lettelser. Anslagene er regnet i forhold til skattereglene for 2017 justert til 2020.

Beregnet nettoformue ¹	Skatt i 2020. Mill. kroner	Endring i skatt. Mill. kroner	Gjennom-snittlig endring i skatt. Kroner	Herav: Gjennom-snittlig endring i formuesskatt. Kroner
Topp 1 000 personer	7 250	-305	-306 300	-381 300

¹Omfatter beregnet bruttoformue fratrukket bruttogjeld. Beregnet bruttoformue inkluderer formue uten formelle verdsettingsrabatter for primærbolig, sekundærbolig, næringseiendom og aksjer og driftsmidler. For øvrig benyttes ligningsverdier. Gjelden er heller ikke redusert.

Kilder: Finansdepartementet og Statistisk sentralbyrås Skattemodell, LOTTE-Skatt.

Representanten Lerbrekk spør hvordan skatten for de 1 000 rikeste ville endret seg om rabatten for aksjer og driftsmidler mv. i stedet hadde vært 80 pst., satsen 1,1 pst., og sats på formue over 10 mill. kroner hadde blitt satt til 1,2 pst. Fordi SSB ikke gjennomfører flerårige analyser som strekker seg lenger enn en stortingsperiode, er denne delen av spørsmålet besvart ved å sammenligne formuesskattereglene i spørsmålet med formuesskatteregler i 2017 fremført til 2020. Sammenligningen dekker altså ikke hele perioden 2014-2020.

I beregningene i tabell 3 er det lagt til grunn at rabatten for aksjer og driftsmidler mv. settes til 20 pst. (80 pst. verd-

settelse). Satsen i formuesskatten er forutsatt økt fra 0,85 til 1,1 pst., og det er innført et nytt trinn i formuesskatten, hvor det skal betales 1,2 pst. skatt på nettoformue over 10 mill. kroner (20 mill. kroner for ektepar). Anslag for skatteendringer er gjennomført av SSB med skattemodellen LOTTE-Skatt. Sammenlignet med formuesskattereglene i 2020 vil formuesskatteendringene i spørsmålet øke provenyet med om lag 6,7 mrd. kroner. Alle med en samlet netto skattemessig formuesverdi over bunnbeløpet på 1,5 mill. kroner (3,0 mill. kroner for ektepar) vil få en skatte-skjerpelse. Resultatene for de 1 000 rikeste vises i tabell 3.

Tabell 3 Anslåtte endringer i skatt av endringene i formuesskatten som angitt i spørsmålet. De 1 000 rikeste personer som er 17 år og eldre. Negative tall betyr lettelser. Anslagene er regnet i forhold til skattereglene for 2017 justert til 2020

Beregnet nettoformue ¹	Skatt i 2020. Mill. kroner	Endring i skatt. Mill. kroner	Herav: Gjennom-snittlig endring i formuesskatt. Kroner	
			Gjennom-snittlig endring i skatt. Kroner	
Topp 1 000 personer	9 120	1 565	1 565 300	1 489 950

¹Omfatter beregnet bruttoformue fratrukket bruttogjeld. Beregnet bruttoformue inkluderer formue uten formelle verdsettelsesrabatter for primærbolig, sekundærbolig, næringsseiendom og aksjer og driftsmidler. For øvrig benyttes ligningsverdier. Gjelden er heller ikke redusert.

Kilder: Finansdepartementet og Statistisk sentralbyrås Skattemodell, LOTTE-Skatt.

SPØRSMÅL NR. 988

Innlevert 17. februar 2020 av stortingsrepresentant Kari Elisabeth Kaski

Besvart 24. februar 2020 av kommunal- og moderniseringsminister Nikolai Astrup

Spørsmål:

Fiskeriminister Geir Inge Sivertsen har urettmessig mottatt om lag 120 000 kr i etterlønn.

Hva ville sannsynligvis vært straffen dersom en trygdemottaker urettmessig hadde mottatt samme beløp, og unnlatt å umiddelbart melde fra?

BEGRUNNELSE:

Fiskeriminister Geir Inge Sivertsen var ordfører i Lenvik kommune inntil han ble statssekretær i fjor. I etterkant av oppnevningen som statssekretær har han søkt om og mottatt en etterlønn på omlag 120 000 kr. Dette til tross for at kommuneloven slår fast at etterlønn til folkevalgte skal avkortes mot inntekt. Dette ble avslørt av Dagbladet tidligere denne måneden. Som statssekretær har han hatt en lønn på 994 400 kroner i året. Ifølge avisa Klassekampen er det i saker om trygdesvindler vanlig med anmeldelse, og svindel over folketrygdas grunnbeløp gir som regel ubetinget fengsel. I dag ligger grunnbeløpet på 99 858 kroner. Det er også den enkelte som mottar stønad som plikter å melde fra om forhold som har betydning for stønaden.

Svar:

Regler om ettergodtgjøring for folkevalgte som fratrer verv i kommuner og fylkeskommuner, er gitt i kommuneloven § 8-6. Det følger av denne bestemmelsen at folkevalgte som har vervet som sin hovedbeskjeftigelse, kan søke om ettergodtgjøring når de fratrer vervet.

Retten til ettergodtgjøring skal avkortes krone for krone mot annen inntekt. Denne regelen ble innført som del av den nye kommuneloven, som trådte i kraft høsten 2019. Det var mange kommuner som hadde praksis for å gi ettergodtgjøring også tidligere, men da hadde ikke kommuneloven konkrete regler om ettergodtgjøring til folkevalgte som fratradte sine verv.

Det er kommunene selv om er ansvarlige for å fatte vedtak i tråd med gjeldende regelverk. Jeg er gjennom mediene blitt kjent med at nye Senja kommune ser at det er fattet et vedtak om ettergodtgjøring som ikke er i tråd med kommunelovens nye regler denne høsten, og at kommunen nå retter opp feilen. Statsråden har også gjort det klart at han vil tilbakebetale ettergodtgjøringen.

Når det gjelder spørsmålet om sannsynlig straff for en trygdemottaker som urettmessig mottar trygdeytelser og ikke umiddelbart melder fra om dette, er det forhold som hører under påtalemyndigheten og domstolene, og der den enkelte sak blir vurdert konkret av uavhengige instanser.

SPØRSMÅL NR. 989**Innlevert 17. februar 2020 av stortingsrepresentant Arne Nævra****Besvart 24. februar 2020 av landbruks- og matminister Olaug Vervik Bollestad****Spørsmål:**

Dyrevelferdsloven sier, etter en ny formulering i 2010, at det ikke skal brukes piggråd i gjerde for å regulere dyrs ferdsel. Mattilsynet har også den 27.8.12 tolket loven slik at "Det er forbode å ha gamle piggrådgjerde som dyra med stor sannsynlegheit kan skade seg på".

Hva vil statsråden gjøre for at all den gamle piggråden som ikke er i bruk, men er farlige viltfeller, blir registrert og fjernet?

BEGRUNNELSE:

Dyrevelferdsloven §18 sier:

"Bygninger, gjerder og andre mindre innretninger skal utføres eller oppføres og holdes ved like slik at dyr ikke utsettes for fare for unødige påkjenninger og belastninger. Det skal ikke brukes piggråd i gjerde for å regulere dyrs ferdsel.

Selv om loven i utgangspunktet gjelder fra den trådte i kraft 1.1.2010, så må man være klar over at også gamle gjerder kan rammes av forbudet, dersom dyr utsettes for fare for unødige påkjenninger og belastninger."

Mattilsynet sier i brev 27. august 2012:

Mattilsynet tolkar 27. august 2012 tolker § 15, første ledd, andre punktum slik:

"1) Det er forbode å setja opp nye piggrådgjerde (etter at ny Lov om

dyrevelferd vart vedteken) og

2) Det er forbode å ha gamle piggrådgjerde som dyra med stor

sannsynlegheit kan skade seg på".

Men det er ikke noe system for systematisk registrering av gamle piggrådgjerder og oppfølging av at disse blir fjernet. Disse rustne restene av gammel piggråd som ligger igjen mange steder i kulturlandskap og utmark, representerer store farer for vilt, husdyr på utmarksbeite og hest og rytter i utmark. Det finnes utallige, stygge tilfeller, dokumentert med sterke bilder av dyrs lidelser og langsomme død etter å ha sittet fast i slike gjerderester. Men det er altså bare tilfeldige oppdagelser og enkeltpersoners meldinger til Mattilsynet som kan resultere i fjerning av piggråden.

Svar:

Dyrevelferdsloven setter forbud mot å bruke piggråd i nye gjerder for å regulere dyrs ferdsel, både i inn- og utmark. Bestemmelsen om forbud mot bruk av piggråd i gjerde medfører også at piggråd ikke kan brukes når materiale i gamle gjerder med piggråd må skiftes ut. Eksisterende gjerder må vedlikeholdes på en måte som gjør at dyr ikke utsettes for fare for unødige påkjenninger og belastninger. Den som er ansvarlig for gjerdet, skal føre nødvendig tilsyn med det og gjennomføre nødvendige tiltak for å kunne oppdage, forebygge og avhjelpe fare for unødige påkjenninger og belastninger. Reglene gjelder ikke bare ens egne dyr, men alle dyr som ferdes i området.

Mattilsynet kan gi pålegg om å fjerne piggråd der ulovlig bruk blir avdekket i forbindelse med ordinært tilsyn eller tilsynskampanjer. Det er altså eieren av gjerdet som har ansvar for å vedlikeholde eller fjerne slike gjerder.

SPØRSMÅL NR. 990**Innlevert 17. februar 2020 av stortingsrepresentant Stein Erik Lauvås****Besvart 24. februar 2020 av distrikts- og digitaliseringsminister Linda Hofstad Helleland****Spørsmål:**

Hva vil distriktsministeren konkret gjøre i denne saken?

BEGRUNNELSE:

I Dagbladet den 17. februar leser vi at Widerøe skal kutte 4 000 flyavganger årlig i Norge. Videre i artikkelen leser vi fra Widerøes administrerende direktør Stein Nilsen at

dette er kutt i helt nødvendig kollektivtransport i Norge, og viser til at bakgrunnen blant annet er økte avgifter over flere år.

Svar:

Dette er en viktig sak for distriktene. Jeg har derfor tatt initiativ til et samarbeid med samferdselsministeren for å vurdere mulige tiltak fra regjeringens side.

Det er vårt mål å sikre at Norge har et godt og fremtidsrettet flyrutetilbud. Tilbudet på kortbanenettet er spesielt viktig for folk i distriktene og en viktig forutsetning for verdiskaping i hele landet. Derfor er jeg bekymret for kuttene Widerøe har varslet og hvilke konsekvenser dette får for alle som er avhengig av disse rutene.

Jeg legger til grunn at det er tre hovedårsaker til at Widerøe nå ønsker å gjøre de endringene de har signalisert: (1) Markedsmessige endringer som oljepris, kronekurs og etterspørsel, (2) interne kommersielle vurderinger som skal sikre størst mulig lønnsomhet, og (3) endringer i de statlig fastsatte rammevilkårene.

Staten bruker allerede i dag over 700 millioner kroner i året på å støtte ulønnsomme flyruter. Dersom det offentlige skal bruke mer penger på slik støtte, er det rettslig og økonomisk nødvendig å ta stilling til hva samfunnet trenger. Dette kriteriet er ikke uten videre sammenfallende med de kommersielle vurderingene Widerøe foretok da de berørte rutene ble introdusert.

Når det gjelder avgiftene som flyselskapene betaler for bruk av Avinors anlegg og tjenester, er det store bildet at Avinor skal dekke alle sine kostnader, og at avgiftslettelser for noen kunder innebærer avgiftsskjerpelser for andre. Som kjent har regjeringen allerede tatt grep gjennom å legge om disse avgiftene på en måte som er fordelaktig for Widerøe.

Samferdselsministeren og jeg vil følge denne saken tett i tiden framover. Det er for tidlig å si noe konkret nå om hvilket grep regjeringen vil ta på lengre sikt for å sikre et godt flytilbud for privatpersoner og næringsliv i de berørte regionene.

SPØRSMÅL NR. 991

Innlevert 17. februar 2020 av stortingsrepresentant Roy Steffensen

Besvart 24. februar 2020 av kunnskaps- og integreringsminister Trine Skei Grande

Spørsmål:

Avisen Vårt Land har 17. februar 2020 et oppslag om mangler ved dagens politiattester, og det at disse ikke gir et fullstendig bilde av søkeren. Regjeringen endret i 2015 forskrift om politiattest i barnehager. Endringen i 2015 var en nødvendig innstramming, men det viser seg at flere lovbrudd ikke føres opp på politiattesten.

Vil statsråden ta initiativ til å ytterligere stramme inn regelverket, slik at politiattesten gir et fullstendig bilde av søkeren og viser alle lovbrudd?

Svar:

Regjeringen er opptatt av at alle barnehagebarn i Norge skal ha en trygg og god start på livet i barnehagen, og foreldre skal være trygge når de leverer barna i barnehagen. Barnehagen er en viktig del av barns oppvekstmiljø, og barnehagepersonalet opparbeider et nært tillitsforhold til barna.

Det følger av barnehage_loven at den som skal ansettes fast eller midlertidig i barnehage skal legge frem politiattest som nevnt i politiregister_loven § 39 første ledd.

Formålet med vandelskontrollen er å forhindre at personer som ansettes i barnehagen som allerede er dømt, siktet eller tiltalt for overgrep mot mindreårige, får stillinger eller kommer i posisjoner der de kan begå nye overgrep. Det er politiregister_loven og politiregisterforskriften som regulerer rammene for vandelskontroll, herunder hvilke formål som kan begrunne krav om politiattest.

Barnehagebarn er en sårbar og utsatt gruppe, som har særskilt krav på beskyttelse. Konsekvensene av å bli utsatt for vold og seksuelle overgrep i barndommen er svært alvorlige. Det er derfor svært viktig å iverksette tiltak som kan redusere sannsynligheten for at vold og overgrep skjer. Krav om politiattest for ansatte i barnehager er viktig, men det er også viktig å presisere at krav om politiattest bare er et av flere tiltak for å forhindre overgrep mot barn. En ren politiattest på ansettelsestidspunktet er ikke en garanti for at personen er egnet til å jobbe i barnehage,

eller ikke begår lovbrudd senere. Den enkelte virksomhet har et selvstendig ansvar for å forebygge overgrep mot mindreårige, blant annet ved å utarbeide interne rutiner, gjennomføre grundige ansettelsesintervjuer og kontrollere referanser, ha regelmessige medarbeidersamtaler og løpende oppfølging av personer de har ansvar for samt tilrettelegge forholdene og det fysiske miljøet i barnehagen slik at mulighetene for overgrep minimaliseres.

Forslag til endring i barnehagelovens bestemmelse om politiattest ble behandlet i Prop. 120 L (2012-2013). Forslaget innebar at barnehagelovens bestemmelse ble harmonisert med politiregisterlovens overordnede regler om barneomsorgsattest. I proposisjonen ble det fremhevet at det ved vurderingen av hvilke straffebud som skal anmerkes på politiattest med hjemmel i barnehageloven, må sees hen til formålet som berettiger barneomsorgsattest på barnehageområdet. Det ble vurdert at omfanget av overtredelser som skal anmerkes bør avgrenses til straffe-

bud som rammer handlinger som i relasjon til mindreårige må anses særlig alvorlige og dermed særlig relevante på området. I vurderingen ble det foretatt en grundig avveining mellom hensynet til beskyttelse av barnet, og andre hensyn som eksempelvis resosialisering og rehabilitering av personer som har begått lovbrudd.

Politiattest på opplæringslovens område er behandlet i NOU 2019:23 Ny opplæringslov. Utvalget presiserer at det ligger utenfor deres mandat å foreslå endringer i politiregisterloven § 39 eller i andre regler, men mener at det er grunn til å innføre strengere regler på skoleområdet enn det har vært tidligere. Kunnskapsdepartementet sendte NOU 2019:23 på høring i desember 2019, og vil ta stilling til hvordan utvalgets forslag skal følges opp etter høringen. Dersom det gjøres endringer i reglene for politiattest på skoleområdet, kan det være aktuelt å foreslå en harmonisering av bestemmelsen om politiattest i barnehageloven.

SPØRSMÅL NR. 992

Innlevert 17. februar 2020 av stortingsrepresentant Jon Engen-Helgheim

Besvart 25. februar 2020 av utenriksminister Ine Eriksen Søreide

Spørsmål:

Hva visste norske myndigheter om muligheten for at norske IS-medlemmer kunne straffefølges i Syria og hva ble gjort for å undersøke dette før den norske IS-kvinnen ble hentet hjem?

BEGRUNNELSE:

I et intervju i VG 13. februar med lederen for Utenriksdepartementet i de kurdiske selvstyremyndighetene i nordlige Syria åpnet Abdulkarim Omar opp for å straffefølge IS-medlemmer og sende barna deres hjem alene etter dom.

Å opprette en domstol i Syria vil være med på å oppfylle prinsippet om at forbryteren skal straffes der forbrytelsen har blitt begått. Dette åpner også for muligheten til at Norge ved behov kan motta barn uten at IS-medlemmer følger med og IS-medlemmer kan ikke bruke barn som et pressmiddel mot norske myndigheter slik regjeringen ga etter for i saken der en IS-kvinne ble hentet til Norge.

Om norske myndigheter visste om muligheten for domstol der nede før man besluttet å hente mor og hennes to barn, er det svært urovekkende. Dersom norske

myndigheter ikke sjekket ut alle muligheter før kvinnen ble hentet, er det like urovekkende.

Svar:

Hjemhenting av den norske kvinnen og hennes to barn i januar ble gjennomført på et tydelig humanitært grunnlag, fordi vi fryktet sykdom hos det ene barnet. Mulighetene for uthenting av barnet uten resten av familien ble selvsagt undersøkt, men det var ikke mulig ettersom det ikke forelå et samtykke verken fra lokale myndigheter eller fra barnets mor. Utenrikstjenesten kan ikke hente barn fra utlandet i strid med foreldreansvaret, uavhengig av årsaken til at barnet befinner seg i utlandet.

Vi noterer oss det nylige utspillet fra den selverklærte autonome administrasjonen i det nordøstlige Syria om å gjennomføre lokale rettsprosesser mot antatte utenlandske IS-krigere. Vi ble kjent med dette etter at representanter fra den selverklærte autonome administrasjonen i det nordøstlige Syria besøkte Helsinki 29. januar 2020. Det er i utgangspunktet positivt at den selverklærte autonome administrasjonen er innstilt på å bistå i spørsmål om rettsforfølgelse. Samtidig reiser dette en rekke utfordringer, både juridiske og politiske. En utfordring er også

at området er ustabil. Vi har sett at kontrollen i området kan endre seg raskt. Vi kjenner ikke til at det har vært utviklet lokale rettsprosesser mot utenlandske kvinner med tilknytning til IS så langt. For øvrig, selv etter en eventuell rettsforfølgelse lokalt, måtte også den eller de med foreldransvar ha samtykket til at barn ble hentet til Norge alene.

Det er viktig med effektiv, uavhengig og troverdig straffeforfølgning av de massive overgrepene som har funnet sted i Syria og Irak. Straffeforfølgning bør i utgangspunktet gjennomføres der forbrytelsene har funnet sted, og løsningen bør være langsiktig. Vi følger med på sakskomplekset og konsulterer nærstående land.

SPØRSMÅL NR. 993

Innlevert 17. februar 2020 av stortingsrepresentant Nicholas Wilkinson

Besvart 25. februar 2020 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

4 av 5 barn og unge som har vært utsatt for vold og/eller overgrep forteller ikke om dette til voksne i offentlige systemer. En hovedgrunn til dette er at de ikke får snakke i trygge rammer. I dag spørres barn om de er utsatt for vold i en samtale der foreldrene er tilstede. Jeg er usikker på at dagens praksis er i tråd med FNs barnekonvensjon.

Vil statsråden sikre at barn i førsteklasseundersøkelsen får spørsmål om dette i trygge rammer uten at foreldrene er tilstede?

BEGRUNNELSE:

Helsetjenestene har de siste årene fått et større ansvar for å identifisere og følge opp vold og overgrep mot barn og unge. Det kan være en god utvikling, når vi vet at mange barn og unge lever under forhold de aldri skulle levd i, uten at det blir kjent. Det er imidlertid veldig viktig for disse barna at arbeidet med å identifisere og følge opp gjøres på en trygg måte. Da må vi bruke kunnskap fra de barna de gjelder for å utforme rutiner og systemer riktig.

NKVTS publiserte i 2019 en omfangsstudie som viste at 1 av 5 barn i Norge svarer at de har opplevd vold eller overgrep. 4 av 5 av disse har ikke fortalt om dette til noen i offentlige hjelpesystemer. Forandringsfabrikken har de siste fem årene snakket med mer enn 350 barn utsatt for vold og/eller overgrep, og deres undersøkelser viser det samme: 4 av 5 barn forteller ikke. Svar fra barn og unge som har vært utsatt for vold og overgrep er at for at de skal kunne fortelle om hva de er utsatt for må det være trygt å snakke. Vi må derfor sikre steder i Norge der barn kan snakke trygt. Skolehelsetjenesten bør være et sånt sted. I følge FNs barnekonvensjon har alle barn rett til å uttale seg i et trygt miljø uten påvirkning fra andre.

Skolehelsetjenesten møter de aller fleste barn i Norge. Det er sterkt anbefalt av helsemyndighetene at alle barn i løpet av første klasse skal til en skolestartundersøkelse. I følge Helsedirektoratets retningslinjer bør foreldre delta sammen med barnet. I samtalen er et (av mange) tema vold, overgrep og omsorgssvikt. Barn blir altså spurt om dette, når de er i samme rom som foreldrene. Dette er ikke trygt for barn. Det er alvorlig hvis denne undersøkelsen heller enn å være til hjelp for barn faktisk setter dem i fare. Barna bør få mulighet til å snakke med skolehelsetjenesten alene, eventuelt sammen med en trygg voksen de selv ønsker å ha med.

Svar:

Jeg har ved gjentatte anledninger fremhevet at vi må gjøre det vi kan for å nå sårbare barn for å fange opp både omsorgssvikt, vold og overgrep. Fylkesmennene er i tildelingsbrevet for 2020 bedt om å bidra til at alle kommuner får informasjon om opptrappingsplan mot vold og overgrep og aktuelle lovbestemmelser, samt veiledning i systematisk arbeid mot vold i kommunale planer.

Et sentralt mål for regjeringen er å styrke det helsefremmende og forebyggende arbeidet til barn, unge og deres familier. Den viktigste tjenesten rettet mot disse målgruppene er helsestasjons- og skolehelsetjenesten. Helsestasjons- og skolehelsetjenesten er en viktig tjeneste fordi den når ut til nesten alle barn og unge og deres familier, og er derfor i en særskilt posisjon med tanke på tidlig avdekking, forebygging, behandling og oppfølging. Regjeringen har i perioden 2014-2020 styrket tjenesten betydelig. I budsjettet for 2020 er det bevilget til sammen over 1,3 milliarder kroner til helsestasjons- og skolehelsetjenesten fordelt på rammetilskudd og øremerket tilskudd.

KOSTRA-tall fra SSB viser også en betydelig årsverksutvikling i tjenesten etter 2013.

Regjeringen har tydeliggjort ansvaret for å bidra til at vold og seksuelle overgrep blir forebygget, avdekket og avverget ved ytelse av helse- og omsorgstjenester i alle relevante helselover, i forskrift om helsestasjons- og skolehelsetjenesten, samt ved endringer i bestemmelser om opplysningsplikt til barnevernet. Helsepersonell har plikt til å melde til barnevernet når det er grunn til å tro at et barn blir mishandlet eller utsatt for alvorlig omsorgssvikt. Formålet med endringene var å klargjøre og forenkle bestemmelsene slik at de blir lettere å forstå og anvende. I tillegg til at det enkelte helsepersonell har en selvstendig plikt til å handle, ble det i 2018 lovfestet en plikt for de regionale helseforetakene, kommunene og fylkeskommunene til å bidra til at vold og seksuelle overgrep blir forebygget, avdekket og avverget ved ytelse av helse- og omsorgstjenester. Bestemmelsene innebærer ansvar for ledelsen på alle nivå, herunder ledelsen for helsestasjons- og skolehelsetjenesten, til å ha særlig oppmerksomhet rettet mot at pasienter og brukere kan være utsatt for, eller kan stå i fare for å bli utsatt for, vold eller seksuelle overgrep.

Barn har også rett til å delta i avgjørelser om helse som angår dem selv. Artikkel 12 i FN-konvensjonen forplikter medlemslandene til å involvere barn i beslutningsprosesser som angår barnet. Det skal legges behørig vekt på barnets syn i samsvar med alderen og modenheten til barnet. Denne retten er inkorporert i norsk rett i Grunnloven § 104 og blant annet i pasient- og brukerrettighetsloven. Når barnet er under 16 år, er utgangspunktet at foreldre skal få informasjon om barnets helse. Det er likevel viktige unntak i pasient- og brukerrettighetsloven § 3-4. Når barnet er mellom 12 og 16 år, skal informasjon ikke gis til foreldre, når barnet av grunner som bør respekteres, ikke ønsker dette. Uavhengig av barnets alder, skal informasjon ikke gis til foreldrene, dersom tungtveiende hensyn til barnet taler mot det. Eksempler på situasjonen hvor helsepersonell ikke informerer foreldrene kan være alvorlig omsorgssviktsituasjon eller annen situasjon med alvorlig uro eller belastning, for eksempel knytt til kjønnsidentitet, seksualitet eller psykososiale forhold. Dette betyr at helsepersonell som arbeider i helsestasjons- og skolehelsetjenesten kan snakke med barn om for eksempel vold eller seksuelle overgrep, uten å informere foreldre om dette, dersom det er innenfor lovverket.

Helsedirektoratet har utarbeidet Nasjonal faglige retningslinjer for både svangerskaps-omsorgen og for det helsefremmende og forebyggende arbeidet i helsestasjons- og skolehelsetjenesten. Helsepersonell i tjenestene anbefales å være oppmerksom på vold, overgrep og omsorgssvikt fra svangerskapet og fremover. Temaet vold og overgrep er omtalt og tydeliggjort i retningslinjene for å sikre at alle får de samme spørsmålene og skal være kjent med at tematikken tas opp. I retningslinjene er forebyg-

ging, avverging og avdekking av vold, overgrep og omsorgssvikt mot barn og ungdom et gjennomgående tema. En ekstern arbeidsgruppe, som blant annet inkluderer Nasjonalt kunnskapssenter om vold og traumatisk stress (NKVTS), har bidratt i utarbeidelse av anbefalingene. Retningslinjene har i tillegg vært på en bred ekstern høring. I skolehelsetjenesten er det egne anbefalinger om at vold, overgrep, omsorgssvikt, mistriivsel og mobbing bør tematiseres i helsesamtalene på 1. og 8. trinn. Tematikken tas opp med alle. Anbefalingen på 1. trinn presiserer at for å ivareta barnets sikkerhet, bør helsesykepleier vurdere i hvert enkelt tilfelle hvordan disse temaene bør tas opp. Barn med foreldre tilstede skal ikke spørres direkte, men helsesykepleier bør på en sensitiv og empatisk måte stille de rette spørsmålene om relaterte forhold og faktorer til både foreldre og barn. For å sikre at foreldre er kjent med at temaene tas opp med alle, anbefales det å gi informasjon på foreldremøte i forkant av helsesamtalen. Ved at helsesamtalen gjennomføres på skolen kan eleven lettere oppsøke tjenesten selv i etterkant. Det at temaene allerede er tematisert i samtalen på 1. trinn, gjør også at barna er kjent med at de kan snakke om temaene senere. Ved alle konsultasjoner på helsestasjonen observeres tegn til vold og overgrep ved for eksempel vaksinerings, høyde- og vektmålinger i skolehelsetjenesten, og ved behov igangsettes nødvendige tiltak.

FNs barnekonvensjon artikkel 19 sier at partene skal treffe alle egnede lovgivningsmessige, administrative, sosiale- og opplæringsmessige tiltak for å beskytte barnet mot alle former for fysisk eller psykisk vold, skade eller misbruk, vanskjøtsel eller forsømmelig behandling, mishandling eller utnyttning, herunder seksuelt misbruk, mens en eller begge foreldre, verge(r) eller eventuell annen person har omsorgen for barnet. Slike beskyttelsestiltak bør omfatte effektive prosedyrer for utforming av sosiale programmer som yter nødvendig støtte til barnet og til dem som har omsorgen for barnet, samt andre former for forebygging, påpeking, rapportering, videre henvisning, undersøkelse, behandling og oppfølging av tilfeller av barnemishandling som tidligere beskrevet og, om nødvendig, for rettslig oppfølging. FN's presiserer at barnets beste skal være et grunnleggende hensyn ved alle handlinger som berører barnet, enten de foretas av offentlige eller private velferds-organisasjoner, domstoler, administrative myndigheter eller lovgivende organer.

Regjeringen har fått gjennomført en rekke tiltak for å sikre at vold, overgrep og omsorgssvikt avdekkes og forhindres og for å sikre at FN's barnekonvensjon oppfylles. Jeg vil likevel vurdere om det er behov for ytterligere tiltak på dette viktige området.

SPØRSMÅL NR. 994**Innlevert 18. februar 2020 av stortingsrepresentant Bengt Fasteraune****Besvart 24. februar 2020 av samferdselsminister Knut Arild Hareide****Spørsmål:**

Er det høve for fylkeskommunane å setje miljøkrav for drosjer avgrensa til 7 seter, og vil statsråden i tilfelle sørge for at det vert mogleg med ei differensiering på dette?

GRUNNGJEVING:

Fylkeskommunane har no høve til å setje miljøkrav for drosjer. Det er bra. Likevel er løyveklassane delt slik at køyretøy opp til 9 seter er i same klasse. Derimot finst det om lag ikkje køyretøy som er utsleppsfrie og har 9 seter. Den største andelen drosjer har 5-7 seter, og ein vil nå langt ved å kunne setje krav om dette.

Svar:

Eit drosjeløyve gjev rett (og inntil 1. juli óg ei plikt) til å drive persontransport mot vederlag med personbil, dvs. motorvogn registrert for inntil 9 personar inkludert førar.

Med verknad frå mars 2017 vart det gjeve heimel i yrkestransportlova § 9 for løyvestyresmakta til å kunne gje påbod om at drosjekøyring skal drivast med motorvogn som har ei øvre grense for miljøskadeleg utslepp. Det er opp til løyvestyresmakta lokalt å fastsetje ei slik øvre grense.

I forarbeida til den nemnde lovendringa er det, ut frå omsynet til likehandsaming og like konkurransevilkår, lagt til grunn at dersom løyvestyresmakta ønskjer å nytte heimelen til å gje påbod om bruk av låg- eller nullutsleppskøyretøy, må det gjelde alle drosjeløyva i distriktet, og ikkje berre eit avgrensa tal løyve. At utvalet av utsleppsfrie personbilar med plass til 8 passasjerar i dag er mindre enn for personbilar i andre storleikar, ser eg ut frå ovannemnde ikkje som eit avgjerande grunnlag for ei lovendring med sikte på å differensiere drosjeomgrepet berre for å kunne setje ulike utsleppsgrenser knytt til talet på passasjerplassar i drosja.

SPØRSMÅL NR. 995**Innlevert 18. februar 2020 av stortingsrepresentant Hege Haukeland Liadal****Besvart 26. februar 2020 av helse- og omsorgsminister Bent Høie****Spørsmål:**

Mange yngre kvinner opplever å få livmorhalskreft til tross for normale celleprøver.

Hva vil statsråden gjøre for å kvalitetssikre testene for de yngre kvinnene som deltar i livmorhalsprogrammet, slik at vi kan redusere antallet feiltolkede celleprøver også i denne gruppen?

BEGRUNNELSE:

Forekomsten av livmorhalskreft er sterkt redusert de siste årene. Dette takket være det norske livmorhalsprogrammet. Men dessverre gjelder ikke de positive tallene for yngre kvinner. Tvert imot er det en økning i forekomsten av livmorhalskreft hos yngre kvinner. Det skyldes ikke at de

ikke tester seg. Årsaken er at vi ikke har gode nok tester for denne gruppen.

For yngre kvinner i alderen 25-33 år blir fremdeles celleprøvene analysert i mikroskop (cytologi). Dette betyr at celleforandringer kan overses, og at de får livmorhalskreft på tross av at de følger programmet, tester seg jevnlig og har normale celleprøver. Feiltolkede celleprøver har ført til at Norsk pasientskadeerstatning har utbetalt mer enn 60 millioner kr de siste 5 årene.

For voksne/eldre kvinner (34-69 år) er cytologi erstattet med en HPV-test, som er mer presis en tradisjonell cytologi, men som ikke egner seg for yngre kvinner. For å unngå å overse celleforandringer hos yngre kvinner, har derfor flere sykehus selv valgt å kvalitetssikre cytologi for disse med en norskutviklet test (HPV mRNA test) og med gode resultat. Dessverre eksisterer det ikke midler

på avdelingenes egne budsjett til å opprettholde denne praksisen. Enn så lenge er ikke denne testen en del av livmorhalsprogrammet, og den dekkes heller ikke gjennom sykehusenes innsatsstyrte finansiering. Dette bør vi gjøre noe med, slik at Livmorhalsprogrammet kan gi en reell trygghet også for yngre kvinner og redusere forekomsten av livmorhalskreft.

Svar:

Livmorhalsprogrammet er viktig for å redusere forekomst av livmorhalskreft. Programmet har en styringsgruppe, ledet av Helsedirektoratet, som har ansvar for løpende kvalitetskontroll av programmet og for å behandle forslag til endringer.

Jeg har forelagt spørsmålet for Helsedirektoratet som har gitt følgende tilbakemelding:

”Det er riktig at det ikke har vært en nedgang i livmorhalskrefttilfellene hos kvinner mellom 25-29 år i årene 2016 og 2017. Dette kan skyldes flere forhold. Tall fra Kreftregisteret viser at denne aldersgruppen har lavest oppmøte av alle aldersgrupper av kvinner i screeningalder. Det er dermed nærliggende å anta at mye kan forklares med lavt oppmøte til screening. En grunn til at vi ser en nedgang i oppmøte hos de yngre kvinnene fra 2005 kan være at det på dette tidspunktet ikke lenger ble anbefalt å ta rutinemessig celleprøver av kvinner som del av svangerskapskontrollen eller ved prevensjonsveiledning. Økningen som igjen er observert i oppmøte blant de yngre kvinnene etter 2014 er antatt å skyldes innflytelse fra avdøde Thea Steen samt bloggere som har fremsnakket deltakelse i Livmorhalsprogrammet.

Det er korrekt at dagens screeningprogram tester screeningdeltagende kvinner i alderen 25-33 med konvensjonell celleprøve (også kalt cytologi), og at alle fylker i Norge gradvis og kontrollert ruller ut HPV testing for alle screeningdeltagende kvinner i alderen 34-69 år. Innen år 2022 vil alle kvinner i Norge over 34 år bli testet med HPV når de deltar i Livmorhalsprogrammet. For de yngre kvinnene vil HPV testing ikke være nyttig som metode, da HPV infeksjoner er svært vanlig i denne aldersgruppen. Tester vi denne unge gruppen av kvinner med HPV vil vi få for mange falske positive prøvesvar med overbehandling som resultat. Praksis i Norge er i tråd med internasjonale retningslinjer, der HPV frarådes som screeningmetode for kvinner under 30 år. Cytologi anses således som den mest egnede metoden for yngre kvinner. Cytologi har en sensitivitet (som i dette tilfellet betyr testens evne til å finne de kvinnene som faktisk har celleforandringer) på rundt 70 %. Dermed vil ikke alle kvinner som har celleforandringer oppdages av testmetoden cytologi. Screeningprogrammet anbefaler imidlertid kvinner under 34 år å teste seg hvert 3 år. Siden livmorhalskreft utvikles over flere år (10-20 år), vil man kunne fange opp en oversett celleprøve ved neste screeningrunde. Programmet får dermed en sensitivitet på rundt 90%.

Hva gjøres?

Mange tiltak er iverksatt for å bedre sensitiviteten til et cytologi-baserte screeningsprogrammet for kvinner under 34 år, og styringsgruppen for Livmorhalsprogrammet samt Kreftregisteret, som drifter Livmorhalsprogrammet, har kontinuerlig oppmerksomhet på dette. Av ting som gjøres er ulike informasjonskampanjer (feks. ”sjekk-deg kampanjen”) for å få de yngre kvinnene til å delta i screening som anbefalt (hvert 3

år for de under 34 år). Videre gjennomføres det såkalte audits (regranskninger) av celleprøver i laboratoriene for å øke kvaliteten på selve analysene. Kreftregisteret gir også informasjon til prøvetakende leger om hvordan de best tar selve celleprøven av kvinnens livmorhals, for på denne måten å sikre at prøvetaker får med nok og relevante celler. Styringsgruppen for Livmorhalsprogrammet vurderer også om det bør stilles krav til at erfaring og kompetanse hos prøvetakerne. I tillegg har Helsedirektoratet i 2020 nedsatt en arbeidsgruppe som utreder hvordan regranskning av celleprøvene bør gjennomføres, med økt kvalitet på analysene i laboratoriene som mål.

Forslaget med bruk av HPV mRNA testen som kvalitets-sikring av celleprøver for de yngre kvinnene, er ikke anbefalt av hverken Styringsgruppen for Livmorhalsprogrammet eller Kreftregisteret. Grunnen til dette er at den aktuelle testen ikke tilfredsstillende de faglige kravene som er satt for HPV tester som benyttes i Livmorhalsprogrammet. De eksisterende faglige kriteriene er utarbeidet av en ekspertgruppe som også vurderer nye og eksisterende HPV tester opp mot de satte kriteriene. HPV tester som ikke er vurdert som egnet i dagens screeningprogrammer er ikke finansiert gjennom sykehusets innsatsstyrte finansiering. Styringsgruppen for Livmorhalsprogrammet og Kreftregisteret er kjent med praksisen med bruken av den aktuelle testen på enkelte sykehus i Norge. Det finnes per i dag ingen bred vitenskapelig evidens for bruk av mRNA testen slik det praktiseres ved de sykehusene, og praksisen er heller ikke i tråd med internasjonale retningslinjer. Styringsgruppa for Livmorhalsprogrammet og Kreftregisteret anbefaler derfor ikke denne praksisen og har også skrevet brev til de aktuelle helseregioner og meldt sin bekymring for eksisterende praksis. Dette da de anser praksisen som utprøvende og mer egnet i en studie, enn som kvalitetssikring i et nasjonal finansiert screeningprogram. Styringsgruppen for Livmorhalsprogrammet og Kreftregisteret forutsetter at screeningprogrammets algoritme følges. Algoritmen har status som en nasjonal retningslinje som tjenesten bør forholde seg til.”

SPØRSMÅL NR. 996**Innlevert 18. februar 2020 av stortingsrepresentant Fredric Holen Bjørdal****Besvart 24. februar 2020 av samferdselsminister Knut Arild Hareide****Spørsmål:**

Vil statsråden gjeninnføre statleg kjøp på strekninga Ørsta/Volda–Oslo, og viss ikkje, kva grep vil regjeringa ta for å sikre eit betre flytilbod for privatpersonar og næringsliv i regionen?

GRUNNGJEVING:

Eg viser til at Widerøe no varslar ein kraftig reduksjon av rutetilbodet i distrikta. Ved Ørsta/Volda lufthamn blir tilbodet redusert med ein rundtur til og frå Oslo. Sett i samanheng med dyrare billettar og redusert rutetilbod heilt sidan ruta vart kommersialisert i 2016, vil flytilbodet no verte uakseptabelt for pendlarar, innbyggjarar og næringsliv i regionen både kva gjeld pris og frekvens. Eit godt flytilbod er heilt avgjerande for ein region i vekst, ikkje minst for eit næringsliv avhengig av marknadskontakt og tilgang på kompetanse. Dei siste åra er det blitt dyrare å pendle med bil, og ferjeprisane har stige kraftig. Folk i distrikta toler ikkje eit svekkja flytilbod i tillegg. Det er no heilt nødvendig med politiske grep for å sikre at det framleis skal vere attraktivt å bu og arbeide, samt mogleg å etablere og drive næring i distrikts-Noreg.

Svar:

Eg vil starte med at eg er bekymra for kva konsekvensar kutta Widerøe har varsla vil få for innbyggere i dei berørte regionane. Eg vil derfor følgje dette tett.

Flyruta frå Ørsta-Volda mot Oslo blei frå 1. april 2016 ei kommersiell flyrute. Ruta hadde gjennomgåande høgt belegg, og ei ekstern utgreiing tilrådde å gjere ruta kommersiell. Kommersiell drift inneber at flyselskapet sjølv avgjer billettprisane og talet på avgangar.

I det felleseuropeiske regelverket for kjøp av flyruter er det opna for at landa kan sette krav til offentleg tenesteyting (FOT) på ei flyrute berre i den grad det er naudsynt for å sikre eit minstetilbod av ruteflygingar, krav som selskapa ikkje ville tatt på seg om dei skulle teke omsyn til eigne kommersielle interesser. Slike krav kan til dømes vere å sette krav til kontinuitet, regelmessigheit, prisfastsetjing og minstekapasitet.

Kuttet av ein flyavgang frå/til Ørsta/Volda reduserer kapasiteten om morgonen, og nokre av morgonavgangane vil inkludere ei mellomlanding. Det vil likevel framleis vere mogleg å gjennomføre dagsturar til og frå Ørsta/Volda med det planlagde rutetilbodet.

Det er for tidleg å seie noko konkret om kva grep regjeringa vil ta på lengre sikt for å sikre eit godt flytilbod for privatpersonar og næringsliv i denne og andre regionar. Eg vil no vurdere kva konsekvensar Widerøe sine rutekutt har, og om det er naudsynt med nye tiltak frå departementet si side for å sikre eit godt rutetilbod på kortbanenettet, også i framtida.

SPØRSMÅL NR. 997**Innlevert 18. februar 2020 av stortingsrepresentant Øystein Langholm Hansen****Besvart 25. februar 2020 av samferdselsminister Knut Arild Hareide****Spørsmål:**

Når vil regjeringa legge fram en proposisjon for finansiering og bygging av E134 Seljestad-Røldal?

Svar:

I Meld. St. 33 (2016-2017) Nasjonal transportplan 2018-2029 er det prioritert statlige midler til prosjektet E134 Røldal-Seljestad i siste del av planperioden. Prioriteringa var betinget av at det ble tilslutning til et opplegg for delvis bompengefinansiert utbygging av prosjektet.

Gjennom Stortingets behandling av meldingen la et flertall i transport- og kommunikasjonskomiteen til grunn at bompengedraget kunne benyttes først, slik at byggestart kunne framskyndes til første del av planperioden.

Arbeidet med Nasjonal transportplan for perioden 2022-2033 pågår nå for fullt. I den sammenheng vil tidspunktet for gjennomføring av prosjektet E134 Røldal-Seljestad bli nærmere avklart.

SPØRSMÅL NR. 998

Innlevert 18. februar 2020 av stortingsrepresentant Freddy André Øvstegård

Besvart 25. februar 2020 av utenriksminister Ine Eriksen Søreide

Spørsmål:

Hvordan følger utenriksministeren opp situasjonen med fengslede kvinnerettsaktivistene når hun besøker Saudi Arabia denne uken?

BEGRUNNELSE:

De siste årene har Saudi Arabia gjort en rekke grep for å bedre kvinners situasjon i landet, men fortsatt sitter mange av kvinnene og mennene som har kjempet for slike endringer fengslet. I mai 2018 ble mange av de som kjempet for kvinners rett til å kjøre bil fengslet - kun uker før kvinner lovlig kunne sette seg bak rattet. Noen av disse ble løslatt under visse betingelser i fjor, men løslatelsen ble raskt fulgt av nye arrestasjoner av en rekke mennesker med tilknytning til det samme miljøet. Det er ikke kjent hva individene er siktet for, og det foregår ingen åpen rettslig prosess. I vår er det to år siden de første kvinneverettsaktivistene ble fengslet, og flere av dem har det knapt kommet oppdateringer om siden.

Svar:

Menneskerettigheter var et sentralt tema under mine samtaler med saudiske myndigheter i Riyadh 18.-19. februar i år. Med utgangspunkt i utviklingen de siste par årene og Norges anbefalinger til Saudi-Arabia under landhøringen (UPR) i FNs menneskerettighetsråd i november 2018, tok jeg opp en rekke spørsmål, inkludert viktigheten av å styrke de politiske og sivile rettighetene i landet.

Utviklingen i Saudi-Arabia er sammensatt. På flere områder, som innenfor økonomiske, sosiale og kulturelle rettigheter, har vi sett en forsiktig positiv utvikling de siste årene. Landet har for eksempel avviklet store deler av vergesystemet for kvinner. Dette har vært en klar anbefaling fra Norge lenge. Kvinner har fått rett til å kjøre bil og får i økende grad muligheter i arbeidslivet. Samtidig er det

svært vanskelige vilkår for menneskerettighetsforsvarere og samvittighetsfanger, som også inkluderer kvinner. Dette tok jeg opp i samtalen. Jeg tok dessuten opp bruken av dødsstraff, landets terrorlovgivning og spesialdomstolen, samt behovet for åpne rettsprosesser. I tillegg gjennomførte jeg et eget møte med representanter fra sivilsamfunn og academia, med utgangspunkt i det saudiske formannskapet av G20.

Jeg vil også legge til at den norske ambassaden følger sakene til de fengslede menneskerettighetsforsvarerne og anmoder om å få delta i rettshøring som de får vite om. Det siste året har ikke slik tillatelse blitt gitt. Jeg ba i møtene med saudiske myndigheter om at den norske ambassaden og andre lands ambassader får følge rettshøring.

SPØRSMÅL NR. 999**Innlevert 18. februar 2020 av stortingsrepresentant Une Bastholm****Besvart 27. februar 2020 av samferdselsminister Knut Arild Hareide****Spørsmål:**

Er planene om ny riksvei fra Timenes til Kjevik flyplass i Kristiansand i tråd med nullvekstmålet for biltrafikk i de store byene?

BEGRUNNELSE:

Kristiansandsregionen har de siste syv årene hatt belønningsavtale med samferdselsdepartementet, med mål om at biltrafikken ikke skal vokse. For perioden 2017-2019 er belønningsmidlene på 300 millioner kroner. Disse pengene er brukt på nye sykkelveier, flere bussruter, ny rutebilstasjon, og kampanjer som «Beintøft» og «Jeg kjører grønt». Samtidig planlegger Statens Vegvesen og Kristiansand kommune ny vei fra E18 (Timenes) til Kjevik flyplass. Denne veien vil ifølge Statens Vegvesens beregninger øke biltrafikken på strekningen med 1200 kjøretøy i gjennomsnitt per dag. Finansieringen av denne nye veien er ikke avklart, men den er kostnadsberegnet til 1,35 milliarder kroner. Staten har satt av 350 millioner kroner til å delfinansiere denne veien gjennom nasjonal transportplan, den resterende milliarder vil mest sannsynlig bli finansiert av bompenger.

Svar:

Formålet med rv. 41/rv. 451 Timenes–Kjevik er å bedre atkomsten til Kristiansand lufthavn, Kjevik. Veien vil samtidig forbedre trafikksikkerheten og nærmiljøet ved

Hamresanden. Dette vil, som beskrevet i planbeskrivelsen, kunne gi muligheter for en forbedret kollektivtransport for boligområdene og til og fra flyplassen fordi deler av eksisterende rv. 41 blir forbeholdt kollektivtransport. Planen muliggjør dessuten en hovedakse for gang-/sykkelvei fra E18 til Kjevik.

I beregningene som ligger til grunn for prosjektet, er hele trafikken i Agder-området analysert. Beregningene viser at det er sannsynlig med en liten økning i trafikkmengde fra en ÅDT på 12 300 (nullalternativ) til en ÅDT på 13 500, noe som utgjør 1 200 kjøretøy. Det kan være uheldig å se på tallene fra slike beregninger isolert sett. Beregningene gjelder eksempelvis all trafikk, og skiller ikke ut gjennomgangstrafikk eller næringstransport (som er unntatt fra nullvekstmålet). Det er ikke tatt høyde for at det settes opp bomstasjoner på strekningen rv. 41/rv. 451 Timenes–Kjevik, noe som vil kunne gi en avvisende effekt.

Det er viktig å påpeke at nullvekstmålet skal gjelde innenfor hele området, og at det dermed er trafikkmengden innenfor et større område som skal ha nullvekst. I praksis vil det si at trafikken i noen deler av byområdet kan øke, men at det da må være reduksjon i andre deler.

Virkemidlene som ligger til grunn for belønningsavtalen (og en eventuelt senere byvekstavtale), som skal bidra til nullvekst, må ses i sammenheng. Jeg er opptatt av at samferdsel- og bypolitikken vår skal virke etter intensjonene om at klimagassutslippene skal reduseres i Norge. Dersom det ligger an til at personbiltrafikken øker, må virkemiddelbruken justeres.

SPØRSMÅL NR. 1000**Innlevert 18. februar 2020 av stortingsrepresentant Tellef Inge Mørland****Besvart 25. februar 2020 av samferdselsminister Knut Arild Hareide****Spørsmål:**

Kan samferdselsministeren bekrefte at bompengene på E18 Tvedestrand – Arendal vil bli redusert til maksimalt 35 kr uten brikke og 28 kr med brikke, og når vil denne reduksjonen av bomsatsene bli iverksatt?

BEGRUNNELSE:

Agderposten kan 18.februar melde at det har vært en nedgang i døgntrafikken på nye E18 mellom Tvedestrand og Arendal på 35%, sammenlignet med tidligere tall for gamle E18. En del av denne trafikknedgangen kan tilskrives at

det bor en god del folk langs gamle E18, som fortsatt er avhengige av å bruke den veien.

Bompengesatsene på E18 Tvedestrand – Arendal har imidlertid vært et tilbakevendende tema. Man er sårbar for trafikklekkasje bort fra nye E18 på grunn av at relativt høye satser, gjør den gamle veien til et attraktivt alternativ også for gjennomgangstrafikken.

23.august 2019 la statsministeren fram en endelig skisse til bompengepakke etter forhandlinger internt i den daværende regjeringen. I denne bompengepakken var lavere takst på strekningen E18 Tvedestrand – Arendal ett av punktene.

7.september 2019 kunne daværende samferdselsminister Jon Georg Dale sammen med lokale representanter for regjeringspartiene, meddele gjennom Agderposten at satsene på nye E18 Tvedestrand – Arendal ville bli 35 kr uten brikke og 28 kr med brikke, mot i dag henholdsvis 44 kr uten brikke og 35 kr med brikke.

Representanter fra regjeringspartiene viste da til at pengene ville komme i statsbudsjettet, og at satsene skulle bli satt ned senest på nyåret. Også Arbeiderpartiet har lagt denne reduksjonen i bompenger inn i sitt alternative budsjett.

Per 18. februar har det fortsatt ikke skjedd noen reduksjon av satsene på nye E18 Tvedstrand – Arendal, noe som kunne ha medført at flere velger å benytte nye E18 fremfor den gamle veien på strekningen.

Svar:

Jeg vil vise til Prop. 1 S (2019-2020) der det står følgende ” I 2020 prioriteres prosjektene E136 Tresfjordbrua og Vågstrandstunnelen i Møre og Romsdal, E18 Arendal- Tvedestrand i Agder, rv. 13 Hardangerbrua i Vestland og E6 Hålogalandsbrua i Nordland.”

Status for E18 Arendal- Tvedestrand er at 3. februar 2020 ble det sendt et tilsagnsbrev til bompengeselskapet Ferde AS. Prosjektet vil få en utbetaling på 375 mill. kr til nedbetaling av lånegjeld, fordelt med 216,6 mill. kr i 2020 og 158,4 mill. kr i 2021, dersom de setter ned gjennomsnittstaksten med minst 20 pst. Statens vegvesen vil utbetale tilskuddet så snart det har mottatt nødvendig dokumentasjon fra bompengeselskapet. Det er lagt til grunn to forutsetninger:

- Søknad fra bompengeselskapet om å sette ned gjennomsnittstaksten med minst 20 pst. i forhold til dagens fastsatte gjennomsnittstakst.

- Tilslutning fra Agder fylkeskommune som garantist for bompengeselskapets bompengelån, på ovennevnte opplegg.

Det regionale bompengeselskapet må utarbeide et saksfremlegg. Det vil være naturlig at dette saksfremlegget baseres på forutsetningene takstvedtak av 31.5.2019 hvor man legger til grunn en gjennomsnittstakst på 22,68 kr (2019) etter ordinært tilskudd. Hvilke takster som vil stå på skiltene ved gjennomføring av takstreduksjonen, vil først bli klart når det fattes et nytt takstvedtak.

SPØRSMÅL NR. 1001

Innlevert 18. februar 2020 av stortingsrepresentant Silje Hjemdal

Besvart 24. februar 2020 av justis- og beredskapsminister Monica Mæland

Spørsmål:

Det er flere eksempler på at med dagens politiattestordning kan personer som har begått seksuelle lovbrudd være trenere for barn og ungdom, blant annet fordi attestene er enkle å forfalske.

Vil statsråden ta initiativ til en sikrere politiattestordning, for eksempel ved å tilrettelegge for digitale politiattester via Altinn?

BEGRUNNELSE:

NRK hadde den 17.februar en sak som viste at en mann som var dømt for seksuell omgang med barn under 16 år,

fikk trenerjobb for mindreårige fotballspillere. Vedkommende hadde i dette tilfellet forfalsket politiattesten. En ren attest viser at man er skikket til å jobbe med mindreårige, men dessverre gir dagens ordning gir en falsk trygghet, blant annet fordi det er lett å forfalske attestene. En trener kan for eksempel endre datoen på en gammel attest og fremvise denne til sin nye klubb. Siden klubben av personvern hensyn ikke har lov til å oppbevare attesten trenger ikke overgriperen å vise den flere ganger. I dag finnes det ikke noe register der frivillige organisasjoner kan søke opp trenere eller andre før de ansettes. NIF eller klubbene får heller ikke beskjed dersom det felles en dom over en trener som allerede er ansatt i klubben. Flere

aktører innen idretten foreslår en ordning der attestsvaret til klubbene kommer via den sikre tjenesten Altinn, som krever innlogging med for eksempel BankID. Erfaringer fra Danmark viser at en digitalisering både er sikrere og effektiviserer saksbehandlingstiden.

Svar:

Det følger av politiregisterloven at det er den enkelte selv som kan søke om politiattest, og at attesten skal sendes søkeren. Tidligere ble dette gjort på papir, men søknad om og utstedelse av politiattest er nå digitalisert.

Begrunnelsen for at attesten skal sendes søkeren og ikke mottakeren av attesten, er at den enkelte skal ha kontroll på opplysninger om seg selv og mulighet til å få korrigert eventuelle feil før attesten går til mottaker. Det er imidlertid adgang til at attesten kan sendes direkte til mottaker dersom det foreligger skriftlig samtykke fra søkeren. En politiattest vil kunne inneholde opplysninger som er svært sensitive for den det gjelder, og jeg mener

derfor at det er et viktig prinsipp at den enkelte selv skal ha kontroll på disse opplysningene.

La meg også benytte anledningen til å understreke at jeg er redd man ofte overvurderer hva en politiattest faktisk viser. En politiattest gir kun opplysninger om en person har vært ilagt straff eller andre strafferettslige reaksjoner eller er under straffeforfølgning for de straffebed som skal vises på attesten. En attest uten merknader er dermed ingen garanti for at en person ikke har begått, eller kommer til å begå, lovbrudd, og sier heller ingenting om hvorvidt personen er egnet til den aktuelle oppgaven.. Det er derfor viktig at den arbeidsgiveren eller organisasjonen som mottar en politiattest ikke unnlater å drive et bevisst arbeid for å skape trygge rammer for de sårbare gruppene som man ønsker å beskytte mot overgrep eller fare. Den enkelte virksomhet har et selvstendig ansvar for å forebygge overgrep mot mindreårige, eksempelvis ved å utarbeide interne rutiner for å forebygge overgrep samt gjennomføre grundige ansettelsesintervjuer og kontrollere referanser.

SPØRSMÅL NR. 1002

Innlevert 18. februar 2020 av stortingsrepresentant Tuva Moflag

Besvart 27. februar 2020 av barne- og familieminister Kjell Ingolf Ropstad

Spørsmål:

Hvordan vil statsråden sikre at fylkesmennene har nok ressurser til å utføre lovpålagte tilsyn av barnevernsinstitusjoner, samt påse at tilsynene utføres på tidspunkt hvor barna kan bidra med sine innspill i tilsynene?

BEGRUNNELSE:

Ifølge NRK Oslo og Viken har Fylkesmannen i Oslo og Viken bare utført halvparten av de lovpålagte tilsynene av barnevernsinstitusjonene i regionen. I tillegg fremkommer det at mange av tilsynene skjer på dagtid, mens barna befinner seg på skolen.

Svar:

Barn og unge som må bo på institusjon i en kortere eller lengre periode er i en særlig sårbar situasjon. Det er derfor helt avgjørende at de får den hjelpen og omsorgen de trenger. Tilsyn ved institusjoner er derfor sentralt for å kunne sikre at barna og ungdommene blir godt ivaretatt.

Fylkesmannsembetene er rammefinansiert over Kommunal- og moderniseringsdepartementets budsjett. Antall barn i institusjon i det enkelte fylke inngår som kriterie for fordeling av ressurser mellom embetene. Innenfor budsjettrammen har fylkesmannen ansvar for å ivareta lovpålagte oppgaver.

Departementet har i vår tilbakemelding på årsrapporter bemerket at det i enkelte embeter har vært vesentlige avvik ved oppfyllelsen av krav til antall tilsynsbesøk i barnevernsinstitusjoner. Også i andelen gjennomførte samtaler med barn har det vært tilfeller av vesentlig avvik. Dette har vært fulgt opp i styringsdialogen med fylkesmannen.

Fylkesmannen har ansvar for å føre tilsyn blant annet med barnevernsinstitusjonene, jf. barnevernloven § 2-3 b tredje ledd. Videre har Statens helsetilsyn det overordnede faglige ansvaret for tilsyn på barnevernområdet, jf. barnevernloven § 2-3 b første ledd. Helsetilsynet er et faglig uavhengig organ som blant annet utvikler veiledere med prosedyrer for fylkesmannens behandling og gjennomføring av tilsyn.

Innholdet i fylkesmannens tilsynsansvar med barneverninstisusjonene er nærmere utdypet i tilsynsforskriften. Fylkesmannen skal påse at den enkelte institusjonen drives i samsvar med lov og regelverk, og at det enkelte barnet får forsvarlig og respektfull omsorg og behandling, jf. § 2 og 7. Videre er det presisert i forskriften at fylkesmannen blant annet skal føre tilsyn gjennom rutinemessige tilsynsbesøk, jf. § 8. Besøkene skal gjennomføres så ofte forholdene ved institusjonen tilsier det, men minst to eller fire ganger hvert år avhengig av om det er en omsorgs- eller atferdsinstitusjon.

De kravene til tilsynet som følger av barnevernloven og av tilsynsforskriften følges opp av Statens helsetilsyn i styringsdialogen med fylkesmennene, samt i møter og dialog de har med embetene. Det fremgår av Helsetilsynets Veileder i tilsyn med barneverninstisusjoner at tilsynet «skal legges til et tidspunkt der det kan forventes at ungdommene er til stede på institusjonen.» Videre fremgår at

«Fylkesmannen må skaffe seg kunnskap om institusjonens rutiner og gjøremål, slik at tilsyn ikke legges til et tidspunkt der det er sannsynlig at barna ikke er hjemme. Tilsyn skal legges utenom skoletid eller arbeidstid. Kravet gjelder både ved meldte og uanmeldte tilsyn.»

Fylkesmannen rapporterer til Helsetilsynet på andel tilbudte og gjennomførte samtaler, og blir fulgt opp på

dette hvert tertial. Barnas egne synspunkter er en viktig informasjonskilde i vurderingen av om den enkelte institusjon drives i henhold til regelverket, og av om det enkelte barnet får forsvarlig omsorg og behandling. I dialogen med fylkesmennene vektlegger Helsetilsynet gjennomføring av samtaler med barn på institusjon.

Det er i tildelingsbrevet til fylkesmennene for 2020 presisert at fylkesmannen "skal ta kontakt med det enkelte barn med tilbud om tilsynssamtale. Barnet kan kontaktes i forkant eller under fylkesmannens tilsynsbesøk. Dersom barnet ikke var tilstede under tilsynsbesøket, skal fylkesmannen i etterkant kontakte barnet med tilbud om samtale." Dette er viktig for at tilsynsmyndighetene får et godt og dekkende innsyn i den enkelte institusjon.

Fylkesmannen må i tilsynet med barneverninstisusjonene oppfylle de kravene som følger av barnevernloven og av tilsynsforskriften. Fylkesmannen er rammefinansiert, og har selv ansvar for fordeling av ressurser mellom oppgaver på de ulike sektorområdene. Jeg forutsetter at hver enkelt fylkesmann sørger for at det at det blir satt av tilstrekkelig med ressurser slik at de ivaretar sitt lovpålagte ansvar for å føre tilsyn på barnevernområdet. Jeg legger for øvrig til grunn at eventuelle avvik følges opp av Statens helsetilsyn som overordnet tilsynsmyndighet på barnevernområdet.

SPØRSMÅL NR. 1003

Innlevert 18. februar 2020 av stortingsrepresentant Ruth Grung

Besvart 21. februar 2020 av olje- og energiminister Tina Bru

Spørsmål:

Bergensområdet har et økende kraftforbruk tilsvarende Trondheim, men det mangler kapasitet i dagens nett og alle får ikke koble seg på strømmettet når de trenger det ifølge Statnett. Det får store konsekvenser for elektrifisering av samfunnet og etablering av nye arbeidsplasser.

Hva slags kriterier blir lagt til grunn for prioritering av sektorer eller bedrifter for tilgang på strømmettet, og hvilke innflytelse har lokalpolitikere på prioriteringen?

Svar:

Jeg er opptatt av at det skal være god og forsvarlig kraftforsyning i alle deler av landet. Statnett er inne i en periode med betydelig utbygging og oppgradering av transmissjonsnett. Tilsvarende aktivitet finner sted i regional- og

distribusjonsnett og er viktig når vi skal legge til rette for økt bruk av elektrisitet i flere samfunnssektorer.

Nettselskapene har monopol på sin virksomhet, og er derfor underlagt streng regulering. Reguleringen skal blant annet sikre at nettet utnyttes og utbygges på en samfunnsmessig rasjonell måte, og at nettkundene til det enkelte nettselskap behandles etter objektive og ikke-diskriminerende kriterier.

Nettselskapene har plikt til å sørge for at strømprodusenter og -forbrukere får tilgang til strømmettet. Tilknytningen skal imidlertid ikke gå ut over leveringskvaliteten til eksisterende kunder. Dersom det ikke er driftsmessig forsvarlig å gi tilknytning til eksisterende nett, innebærer tilknytningsplikten at nettselskapene må utrede, søke konsesjon og gjennomføre nødvendige investeringer i sine nett for å kunne gi tilknytning uten ugrunnet opp-

hold. Departementet kan i ekstraordinære tilfeller gi unntak fra tilknytningsplikten for forbruk.

Det fremgår av Statnetts nettutviklingsplan 2019 at nettkapasiteten for forbruk i bergensområdet i praksis er fullt utnyttet, samtidig som det er planer om en forbrukssøkning på omtrent 700 MW, der 400 MW er knyttet til elektrifisering av petroleumsvirksomheten. I tillegg forventer Statnett en generell forbruksvekst. Statnett mener

derfor det er behov for å forsterke nettet til Bergen og omegn, og skal i løpet av året ferdigstille en konseptvalgutredning (KVU) for å vurdere aktuelle løsninger. På det grunnlaget skal Statnett følge opp i tråd med kravene energiloven stiller for myndighetsbehandling av den løsningen som anses som rasjonell. Kommuner, fylkeskommune, næringsliv og organisasjoner kan være aktive deltagere i hele denne prosessen.

SPØRSMÅL NR. 1004

Innlevert 18. februar 2020 av stortingsrepresentant Tore Storehaug

Besvart 25. februar 2020 av samferdselsminister Knut Arild Hareide

Spørsmål:

Kva tenkjer samferdselsministeren å gjere for å førebygge fleire ulukker på E39 ved Kringla?

GRUNNGJEVING:

På E39 ved Kringla i Gulen har no femte ulykka skjedd på same stad. Det er utforkøyringsulukker i ein relativt krapp sving. Alle ulykkene er i databasen til SVV registrert på nøyaktig same stad og med nøyaktig same årsak. Svingen verkar for å vere feil dimensjonert. Det er sett opp skilt med tilrådd 60 km/t i svingen. I tillegg til at svingen verkar for å vere feil dimensjonert, går første del av svingen (frå sør) over ei lita elv. Det gjer at her kan vere glatt, sjølv om vegen elles er berr. Dette må ein vere lokalkjent for å vite. Alle utforkøyringane har enda i elva. Det er autovernet i

svingen, men køyretøya har enten køyrt ut før autovernet, gått gjennom eller kvelva over. Siste ulukka gjekk ein bil med fire personar rundt, hamna heldigvis på hjula og takka vere låg vassføring gjekk ikkje vatnet høgre enn til seta. Folk som køyrer E39 jamnleg karakteriserer svingen som den farlegaste på E39 mellom Bergen og Sogn.

Svar:

Statens vegvesen opplyser at de allerede sammen med entreprenør har vært på befaring på det aktuelle stedet. Det er planlagt å skifte ut rekkverket på brua med et kraftigere rekkverk med underskinne. Rekkverket vil også forlenges og endeavslutningen vil bli i form av en støtpute.

Arbeidet er allerede bestilt til utførelse og vil bli utført straks materiell og utstyr er produsert.

SPØRSMÅL NR. 1005

Innlevert 18. februar 2020 av stortingsrepresentant Helge André Njåstad

Besvart 24. februar 2020 av kommunal- og moderniseringsminister Nikolai Astrup

Spørsmål:

Kan statsråden sette opp en tabell som viser hva alle fylkeskommunene får tilført via inntektssystemet til ferger fra 2013 til 2020?

BEGRUNNELSE:

Stortingsflertallet har gjort flere endringer de siste 6 årene for å styrke finansieringen av fergefyllkene. Kriteriet er oppdatert og det skal oppdateres oftere i tillegg til tabell

c bevilgning noen år på toppen. Det hadde vært nyttig å ha oversikten over hva inntektssystemet har generert hver enkelt fylkeskommune siden 2013 gjennom inntektssystemet. Siden det bare er noen og ikke alle fylkeskommunene som har ferger er det spesielt interessant.

Svar:

Midlene som fordeles gjennom kostnadsnøklene i inntektssystemet er frie inntekter, som fylkeskommunene disponerer fritt uten andre bindinger fra staten enn gjeldende lover og regler. Kostnadsnøklene består av objektive kriterier som skal fange opp ufrivillige variasjoner i utgiftsbehovet mellom fylkeskommunene. Kostnadsnøkkelen for fylkeskommunene består av delkostnadsnøkler for de fem sektorene som inngår i utgiftsutjevningen i inn-

tektssystemet: videregående opplæring, tannhelse, buss og bane, båt og ferje og fylkesvei.

Midlene som fordeles gjennom de ulike delkostnadsnøklene er ikke "øremerkede" sektortilskudd, og må ikke oppfattes som en statlig føring for hvordan fylkeskommunene bør prioritere mellom sektorene.

Tabell 1 viser beløpet som kan knyttes til ferjekriteriene i kostnadsnøkkelen for hver enkelt fylkeskommune i perioden 2015–2020 (kol. 1 til 6). I tillegg vises fordelingen av styrkingen av

båt- og ferjefylkene i 2018 med 100 mill. kroner (kol. 7 og 8). Denne styrkingen ble gitt med særskilt fordeling i 2018 og 2019, og inngår ikke i beløpene oppgitt i kol. 4 og 5. Styrkingen er videreført innenfor rammetilskuddet og fordeles etter båt- og ferjenøkkelen fra 2020.

Fylke	<u>Utløst gjennom ferjekriteriene i kostnadsnøkkelen</u>						<u>Særskilt fordeling</u>	
	(Mill.kr)						(Mill.kr)	
	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2018	2019
	Kol. 1	Kol. 2	Kol. 3	Kol. 4	Kol. 5	Kol. 6	Kol. 7	Kol. 8
Viken						3,6		
Østfold							0,6	0,6
Akershus							1,0	0,9
Buskerud	9,6	9,8	10,6	1,4	1,4		0,1	0,1
Oslo							0,2	0,2
Innlandet						10,5		
Hedmark							0,0	0,0
Oppland	0,0	19,5	21,1	10,4	10,6		0,3	0,3
Vestfold og Telemark						0,0		
Vestfold	9,6	9,8	10,6	1,4	1,4		0,6	0,6
Telemark							0,7	0,7
Agder						16,6		
Aust-Agder							0,7	1,0
Vest-Agder	38,3	39,0	42,2	17,6	17,5		1,4	1,3
Rogaland	114,9	136,6	105,6	196,7	202,8	216,1	7,7	8,0
Vestland						594,5		
Hordaland	325,6	312,1	359,1	382,2	396,2		14,5	15,3
Sogn og Fjordane	134,1	136,6	126,7	161,9	164,7		7,3	7,6
Møre og Romsdal	421,4	390,2	422,5	401,9	416,2	430,7	14,7	15,5
Trøndelag				149,0	153,4	194,6	9,4	9,8
Sør-Trøndelag	76,6	97,5	105,6					
Nord-Trøndelag	114,9	117,1	126,7					
Nordland	440,5	448,7	485,8	574,0	589,4	625,9	25,4	25,7
Troms og Finnmark						385,0		
Troms	229,8	234,1	253,5	224,2	206,9		8,7	8,2
Finnmark	95,8	117,1	126,7	146,9	150,9		6,8	7,0
Sum	2 011,0	2 067,9	2 196,8	2 267,5	2 311,6	2 477,5	100,0	102,8

Det er ikke mulig å skille ut hvor stor del av de frie inntektene som kan knyttes til ferjer før 2015, siden det ikke var separate kriterier for båt og ferje på den tiden. Kriteriene "rutenett til sjøs" og "innbyggere på øyer uten fastlandsforbindelse" i den tidligere nøkkelen skulle fange opp behovet for både båter og ferjer. Videre ble kompensasjonen for riksveiferjene som ble overført til fylkeskommunene med forvaltningsreformen i 2010, gitt med en særskilt fordeling og ikke fordelt etter kostnadsnøkkelen fram til 2015. Tabellen inneholder derfor ikke tall for 2013 og 2014.

Da inntektssystemet ble lagt om i 2015, ble det innført separate kriterier for henholdsvis båt og ferje. Fra 2015 til 2017 var kriteriet for ferjer "antall ferjesamband" i påvente av en forbedret kostnadsnøkkel, noe som i praksis innebar at alle samband utløste det samme beløpet i inntektssystemet.

I 2018 ble ferjekriteriet lagt om, og det nye kriteriet var "normerte ferjekostnader". Kriteriet bygger på en kostnadsmodell utviklet av Møreforskning Molde, som beregner hva det bør koste å drifte hvert enkelt ferjesamband hvis det legges til grunn en felles standard basert på objektive kriterier for rutetilbudet (fylkeskommunene bestemmer selv standarden på det faktiske rutetilbudet).

I tillegg ble det innført et kriterium for "antall skolereiser med ferje", men dette kriteriet utgjør en svært liten del av den samlede vekten til ferjekriteriene. Ferjekriteriene fra 2018 er videreført i det nye inntektssystemet som trådte i kraft fra 2020, med noen justeringer.

Det er flere grunner til at beløpet knyttet til ferjekriteriene kan variere fra år til år for den enkelte fylkeskommune. Endringene i kriteriene i 2018 og 2020 ga fordelingsvirkninger mellom fylkeskommunene, og endringer i kriteriedata har også betydning (f.eks. ved nedlegging av ferjesamband, eller endringer i trafikken på sambandet). Det samlede beløpet som omfordeles etter de ulike delkostnadsnøkklene har også endret seg over tid.

Hvor stor vekt den enkelte sektor skal ha i den samlede kostnadsnøkkelen, blir bestemt av sektorvektene i inntektssystemet. Sektorvektene blir oppdatert årlig på bakgrunn av regnskapstall for fylkeskommunenes faktiske utgifter på de ulike områdene. Det innebærer at hvis det er en sterkere utgiftsvekst innen båt og ferje enn i andre sektorer, vil også båt- og ferjekriteriene få en høyere vekt i den samlede kostnadsnøkkelen. Sektorvekten til båt og ferje har variert noe gjennom årene, og det har vært en viss økning fra 2015 (6,14 prosent av samlet nøkkel) til 2020 (6,36 prosent).

SPØRSMÅL NR. 1006

Innlevert 18. februar 2020 av stortingsrepresentant Jette F. Christensen

Besvart 27. februar 2020 av utenriksminister Ine Eriksen Søreide

Spørsmål:

Hvordan kan Norge mest effektivt bidra til å stoppe den pågående nedbyggingen av rettsstaten i Polen; hvordan vil regjeringen påpeke overfor EU og Polen at EØS-avtalens forutsetninger om rettsikkerhet er brutt av den polske regjeringen gjennom virksomheten til Disiplinærkammeret i Polens høyesterett og Polens nasjonale domstolsråd, og kan Norge bidra med EØS-midler til aktiviteter i regi av den polske regjeringen før rettsikkerheten er gjenopprettet og anerkjent av EU-domstolen?

BEGRUNNELSE:

Polen har gjennomført reformer av justissektoren som innebærer et fundamentalt brudd med spillereglene som ligger til grunn for både EU- og EØS-samarbeidet. Faren er overhengende for at polske domstoler, hvis dommer vi er forpliktet til å respektere, om kort tid vil være under

kontroll av et regime som har sterke interesser involvert i mange økonomiske partnerskap med norske aktører. Dette er også et regime som fører en politikk på tvers av grunnleggende rettsverdier som det er bred enighet om, og som er befestet på grunnlovsnivå, i Norge. Det er grunn til å frykte at polske domstoler under kontroll av PiS vil legge opp til domspraksis som underminerer likestilling for kvinner, religiøse og seksuelle minoriteter, svekker arbeidstakerrettigheter, svekker ytringsfriheten, åpner for mer statlig kontroll av medier, kulturinstitusjoner, og inngrep i skolevesenet. Grunnleggende sett er det imidlertid uakseptabelt for Norge at en partner i EØS-samarbeidet ikke respekterer domstolens uavhengighet og overordnet instans på EU-siden av samarbeidet.

EØS-avtalen forutsetter at Norske aktører og domstoler retter seg etter EFTA-domstolens myndighet, og at partnere i EU retter seg etter EU-domstolen (CJEU) sin myndighet. Praksis i EFTA-domstolen skal harmoniseres

med EU-domstolens praksis. Med mindre skjellig grunn foreligger til å vurdere andre domstolers beslutninger som ugyldige, skal aktører og domstoler i Norge rette seg etter dommer felt av EU-lands domstoler og vise versa.

Forutsetningen for Norske aktører og domstolers plikt til å rette seg etter dommer felt i EU-lands domstoler og vise versa, er at de aktuelle domstolene respekterer grunnleggende rettssikkerhetsnormer, og myndigheten til EFTA-domstolen og CJEU. Den polske regjeringen bryter nå begge disse forutsetningene, og bryter dermed både EU-traktaten med EUs øvrige medlemsland, samt EØS-avtalen med EFTA og Norge som medlemsland i EFTA

Ved ikke å rette seg etter dommer i Polsk høyesterett 5.12.19 og 23.01.20 og i CJEU 19.11.19 vil Polens regjering sikre seg muligheten til å beholde dommere i høyesterett oppnevnt av et ikke lovformelig opprettet organ som gir regjeringspartiet «Lov og Rettferdighet» (PiS) ved President Duda mulighet til å erstatte den avgjørende posisjonen Høyesterettsjustitiarius/First President med en regjeringslojal kandidat i april 2020. Polens regjeringsparti vil da ha sikret seg kontroll over Høyesterett, og Polens domstoler mister siste rest av en allerede alvorlig underminert uavhengighet, i strid med rettssikkerhetsnormene som ligger til grunn for EU-medlemskapet og EØS-avtalen.

Dette er en akutt situasjon som må finne sin løsning innen april. Norge har en forpliktelse og stor mulighet til å hindre en videre nedbygging av den polske rettsstaten. Dette spørsmålet dreier seg om hvilke handlingsalternativer regjeringen ser for seg å bruke.

Svar:

Regjeringen prioriterer demokrati og rettsstatsspørsmål høyt. Dette er forankret i Meld. St. 27 (2018-2019) «Norges rolle og interesser i multilateralt samarbeid, regjeringens strategi for samarbeidet med EU 2018-2021 og Granavolden-plattformen.

Norge samarbeider med andre land og internasjonale institusjoner om styrking av demokrati, rettsstat og menneskerettigheter i en rekke land. Utviklingen viser at utfordringene knyttet til disse temaene kommer stadig nærmere oss selv, og jeg er svært bekymret for situasjonen i Ungarn og Polen. Den seneste utviklingen, slik representanten beskriver, der Polens regjering bestrider avgjørelser fra landets Høyesterett til gjennomføring av dommer fra EU-domstolen er urovekkende. Det samme er ny lovgivning som åpner for disiplinærtiltak mot dommere som gjennomfører avgjørelser fra landets Høyesterett og EU-domstolen.

Situasjonen for justissektoren i Polen er med andre ord svært alvorlig og akutt. Den har potensiale til å undergrave den nødvendige tilliten som samarbeidet i EØS-området er bygget på. Det er av avgjørende betydning at land har tillit til hverandres samfunnsmodeller, og helt essensielt at domstolene er uavhengige.

Den europeiske kommisjonen for demokrati gjennom lovgivning (Veneziakommisjonen) har vedtatt en kritisk rapport om den siste tids utvikling på justisområdet. Europarådets parlamentarikerforsamlings (PACE) beslutning om å starte overvåkingsprosedyre overfor Polen er et viktig skritt for å uttrykke bekymring. Vi vil fra norsk side se hvordan vi kan bruke bl.a. Veneziakommisjonens arbeid i vår dialog med Polen.

Vi følger EU-prosessene (bl.a. artikkel 7-prosedyren) mot Polen tett, og håper fortsatt at disse vil bidra til nødvendige endringer i polsk politikk. Norske myndigheter har gjentatte ganger oppfordret Polen til å samarbeide med EU om disse prosessene. Dette vil vi fortsette med, for vi er overbeviste om at det først og fremst er i EU og gjennom EU-systemets ulike kanaler at det vil kunne legges politisk og juridisk press som polske myndigheter vil lytte til. Jeg tar også dette temaet opp i mine samtaler både med ledere i EU og med mine europeiske kolleger.

Polen er den største mottakeren av EØS-midler. Det legges opp til at totalt 809 millioner euro EØS-midler skal brukes i Polen i inneværende periode. Vi bygger på erfaringer fra forrige periode og har tro på at langvarig og bredt samarbeid har positiv innflytelse på utviklingen i alle mottakerland. I Polen er de fleste programmene nå ferdig utviklet og avtaler undertegnet. Programmer og prosjekter er i ferd med å bli iverksatt. Jeg mener fortsatt at det er forsvarlig å fortsette samarbeidet med Polen finansiert med EØS-midler. Gitt bekymringen for utviklingen for rettsstaten, vil vi imidlertid også i gjennomføringsfasen gjøre en løpende vurdering av situasjonen og eventuelle konsekvenser for resten av samarbeidet med Polen gjennom EØS-midlene.

Justissamarbeidet med Polen under EØS-midlene beløper seg til totalt 70 millioner euro. Innholdet er ikke ferdigstilt. I lys av utviklingen har vi fortløpende vurdert om vi kan og ønsker å inngå en avtale med Polen om samarbeid innen justissektoren, og innretningen på denne avtalen. Dette er vurderinger vi gjør sammen med Justisdepartementet og norske ekspertpartnere.

Domstolsadministrasjonen (DA) valgte 27. februar 2020 å trekke seg fra sin del av det planlagte samarbeidet i justisprogrammet med Polen. Domstolsadministrasjonens begrunnelse er at den politiske kontrollen over domstolene i Polen har gått så langt at det ikke vil være forsvarlig av DA å delta i et felles domstolprogram med det polske Justisdepartementet. Regjeringen legger stor vekt på vurderingene fra våre norske samarbeidspartnere, og DAs beslutning er av stor betydning.

I lys av utviklingen i Polen den siste tiden og beslutningen fra Domstolsadministrasjonen er det klart at norske myndigheter ikke vil skrive under på den avtalen med Polen innen justissektoren finansiert med EØS-midler slik denne nå er skissert. Dette er et sterkt signal til polske myndigheter om bekymringen den norske regjeringen har for utviklingen for rettsstaten og domstolenes

uavhengighet i Polen. Samarbeid om andre områder med

Polen går videre. Stortinget vil også fremover bli holdt orientert om situasjonen.

SPØRSMÅL NR. 1007

Innlevert 18. februar 2020 av stortingsrepresentant Erlend Wiborg

Besvart 24. februar 2020 av arbeids- og sosialminister Torbjørn Røe Isaksen

Spørsmål:

Kan statsråden bidra til å fremme forslag om tiltak eller lovendringer som bedre sikrer intensjonen Stortinget har lagt til grunn, om at foreldre som bortfører sine barn ikke skal tilgodeses barnebidrag når barnet er bortført, uten å bryte Norges internasjonale forpliktelser?

BEGRUNNELSE:

Da Stortinget vedtok ny Lov om stans i utbetalinger av offentlige ytelser og barnebidrag når en av foreldrene har bortført et barn til utlandet, var intensjonen og sikre at barnebidrag ikke ble utbetalt til foreldre som bortfører sine barn. Det er i St.prop 39L (2013-2014) lagt til grunn at Norge praktiserer proporsjonalitetsprinsippet og forholder seg til relevante konvensjoner. I lovens §7 og §10 åpnes det for å utbetale barnebidrag selv om barnet er bortført, på enkelte vilkår. I §7 omtales det som hensiktsmessig i eksempelvis tilfeller der den som bortfører har dårlig økonomi ut fra vurdering av "barnets beste", mens det i §10 gjelder saker som anses "avsluttet" eller det er gått mer enn to år fra bortføringen fant sted. 28. oktober 2019 omtalte Nettavisen en sak der saken ble ansett "avsluttet" og utbetaling av barnebidrag fra NAV ble gjenopptatt, tross at barnet fortsatt er ansett bortført. I saken uttalte både SV, SP, AP og undertegnede at en opplever dette som ikke i tråd med intensjonen med loven.

Svar:

Saker om bortføring av barn er krevende for de berørte, og jeg deler deres ønske om at barna tilbakeføres så raskt som mulig.

Ett av virkemidlene for å få til en rask tilbakeføring har denne regjeringen sørget for, gjennom en egen lov om stans i utbetalinger av ytelser og barnebidrag. Loven fastslår at barnebidrag som utgangspunkt skal holdes tilbake etter en bortføring. Reglene skal gjøre det mulig å legge et press på bortføreren for å få bragt bortførings situasjonen til opphør. Samtidig skal det tas tilstrekkelig hensyn til

barnet og dets behov for økonomisk underhold, også i en bortføringssituasjon. Regelverket må dermed balansere flere til dels motstridende hensyn.

Regjeringens ekspertorgan i lovsaker, Justis- og beredskapsdepartementets lovavdeling, pekte i lovforberedelsen på at tilbakehold av barnebidrag i ubegrenset tid kan være utfordrende i lys av Norges internasjonale forpliktelser. Den betydningen en stans i utbetalingene av barnebidraget kan ha for muligheten for at barnet blir tilbakeført, er et sentralt moment. Ifølge forarbeidene svekkes imidlertid vekten av dette momentet etter hvert som tiden går. I alle tilfeller skal derfor et vedtak revurderes når det har gått to år uten at saken har fått en løsning. Denne innretningen av loven er gjort for å ivareta påpekningene om de internasjonale forpliktelsene som Norge har, og er med på å sikre at vurderingen av inngrepets forholdsmessighet ikke gjøres en gang for alle og uten tidsbegrensning.

SPØRSMÅL NR. 1008**Innlevert 18. februar 2020 av stortingsrepresentant Arne Nævra****Besvart 25. februar 2020 av samferdselsminister Knut Arild Hareide****Spørsmål:**

Hvilke grep vil statsråden ta for å opprettholde flystrekningene som Widerøe nå vil legge ned, siden avgiftsendingene gjennom Avinor ikke er tilstrekkelig, og kan han i den forbindelse vurdere ulike grep for å differensiere terminalavgiftene?

Svar:

Jeg har som mål å sikre at Norge har et godt og fremtidsrettet flyrutetilbud. Tilbudet på kortbanenettet er spesielt viktig for folk i distriktene og en viktig forutsetning for verdiskaping i hele landet. Derfor er jeg bekymret for kuttene Widerøe har varslet og hvilke konsekvenser dette får for alle som er avhengig av disse rutene.

Samferdselsdepartementet legger til grunn at det er tre hovedårsaker til at Widerøe ønsker å gjøre det de nå har signalisert: (1) Markedsmessige endringer som oljepris, kronekurs og etterspørsel, (2) interne kommersielle vurderinger som skal sikre størst mulig lønnsomhet og (3) endringer i de statlig fastsatte rammevilkårene.

De statlig fastsatte rammevilkårene kan i sin tur deles i tre grupper: (a) Fiskale avgifter, (b) hvilke flyruter som skal motta statlig støtte, og (c) hvordan avgiftene som flyselskapene betaler for bruk av Avinors anlegg og tjenester skal beregnes.

Som samferdselsminister er det særlig punkt (b) og (c) jeg har ansvar for. Regjeringen har som kjent allerede gjort endringer som bedrer rammevilkårene for Widerøe gjennom å endre avgiftene flyselskapene betaler til Avinor AS og Avinor Flysikring AS. Selskapet ville ha hatt høyere

kostnader dersom det ikke hadde vært for disse omleggingene, og situasjonen med rutekutt kunne dermed vært verre.

Staten bruker allerede i dag over 700 millioner kroner på å støtte ulønnsomme flyruter. Dersom det offentlige skal bruke enda mer penger på slik støtte, er det rettslig og økonomisk nødvendig å ta stilling til hva samfunnet trenger. Dette kriteriet er ikke uten videre sammenfallende med de kommersielle vurderingene Widerøe foretok da de berørte rutene ble introdusert.

Samferdselsdepartementet er nå i ferd med å gjennomgå de endringene Widerøe har varslet i lys av dette kriteriet.

Departementet har foretatt en ytterligere differensiering av terminalavgiften i de endringene vi vedtok med virkning fra 1. januar 2020. Dette gjør vi ved at rabatten stiger fra 30 til 40 prosent av satsen på de fire største lufthavnene på de øvrige 40 Avinor-lufthavnene. For det andre forskyves avgiftsbelastningen noe fra lette til tunge fly. Disse endringene er til fordel for Widerøe, og innebærer en avveining mellom de flyrutene der det brukes henholdsvis tunge og lette fly. Det store bildet er at Avinor skal dekke alle sine kostnader (selvfinansierende), og at avgiftslettelser for noen kunder innebærer avgiftsskjerpelser for andre.

Samferdselsdepartementet er nå i ferd med å gjennomgå de endringene Widerøe har varslet, og jeg vil følge denne saken tett i tiden framover. Det er for tidlig å si noe konkret nå om hvilket grep regjeringen vil ta på lengre sikt for å sikre et godt flytilbud for privatpersoner og næringsliv i de berørte regionene.

SPØRSMÅL NR. 1009**Innlevert 19. februar 2020 av stortingsrepresentant Stefan Heggelund****Besvart 24. februar 2020 av kunnskaps- og integreringsminister Trine Skei Grande****Spørsmål:**

Hvor vanlig er det at organisasjoner med politisk slagside mottar offentlig prosjektstøtte for å utvikle opplærings-

materiell norske skoler kan benytte seg av, i hvor stor grad benyttes slikt materiell av norske skoler og finnes det andre uheldige eksempler på en slik praksis i tillegg til den som nå er avdekket i Minerva?

BEGRUNNELSE:

Saken Minerva har avdekket om Antirasistisk senterers opplæringsmateriell, finansiert med offentlig prosjektstøtte, der følgende ble skrevet om Fremskrittspartiet:

«Det norske Fremskrittspartiet har slektskap til de nordiske fascistoide partiene, og har fascistiske trekk.»

Svar:

Utdanningsdirektoratet forvalter ulike tilskuddsordninger over Kunnskapsdepartementets budsjett. Det er Utdanningsdirektoratets oppgave å gjøre en faglig vurdering av søknader om tilskudd til å utvikle undervisningsmate-

riell tilpasset læreplanene, og jeg har tillit til at dette gjøres på en god måte.

Det er lærerne og skoleeiers ansvar å sørge for at de læremidlene som brukes i undervisningen er egnet, sett i lys av aktuelle læreplaner i de enkelte fagene. Det er en del av profesjonsutøvelsen til lærerne å velge blant tilgjengelige læremidler og materiell, og anvende dette på en måte som gjør at elevene får god måloppnåelse i faget.

Antirasistisk Senter ble tildelt ettårige midler i 2018 til prosjektstøtte til produksjon av en nettside over tilskuddsordningen på kap. 225, post 74 Prosjekttilskudd. Formålet med tilskuddsordningen er å stimulere organisasjoner til å iverksette tiltak som kan bidra til å nå sektormålene for grunnopplæringen. Antirasistisk Senter søkte også om støtte i 2019, men fikk avslag på søknaden.

SPØRSMÅL NR. 1010

Innlevert 19. februar 2020 av stortingsrepresentant Sylvi Listhaug

Besvart 27. februar 2020 av næringsminister Iselin Nybø

Spørsmål:

Det foreligger planer for mulig utflytting av arbeidsplasser ved Kongsberg Maritime AS. Dette vil kunne svekke den maritime verdikjeden som finnes på Nordvestlandet.

Hvordan vil næringsministeren gjennom sitt eierskap sikre at viktige arbeidsplasser og spisskompetanse ikke flytter ut av landet?

BEGRUNNELSE:

Regjeringen og Stortinget bidro i 2018 til at Kongsberg gruppen kunne kjøpe opp Rolls Royce Commercial Marine, nå Kongsberg Maritime AS. Fagorganisasjonene i Kongsberg Maritime AS er nå bekymret for mulig utflytting av den maritime delen, og at det vil ha en negativ innvirkning på kunnskap og kapabilitet også hos underleverandører i den maritime klyngen på Sunnmøre. Fagorganisasjonene har bedt om et møte med næringsministeren for å drøfte dette.

Svar:

Rammene for statens eierskap i Kongsberg Gruppen ASA fremgår av den nye eierskapsmeldingen, som ble lagt frem for Stortinget i november 2019. Statens begrunnelse for eierskapet i Kongsberg Gruppen er å opprettholde et ledende teknologi- og industriselskap samt en forsvar-

sindriell tilbyder med hovedkontorfunksjoner i Norge. Staten har en målsetning med eierskapet om høyest mulig avkastning over tid. Som eier forventer staten bl.a. at selskapene opptrer på en ansvarlig måte.

Det er styret og ledelsen som er ansvarlig for selskaps drift og for operasjonelle vurderinger, herunder for organiseringen av virksomheten og for eventuelle omstillingsprosesser. Dette følger også av selskapslovgivningen, anerkjente prinsipper for eierstyring og selskapsledelse og av regjeringens eierskapsmelding. Disse rammene ligger fast.

Regjeringen fikk Stortingets tilslutning til at staten som aksjeeier kunne tegne seg for sin forholdsmessige andel i en emisjon i Kongsberg Gruppen i 2018. Emisjonen la et finansielt grunnlag for at Kongsberg Gruppen kunne kjøpe daværende Rolls Royce Commercial Marine, nå Kongsberg Maritime AS. I den forbindelse viser jeg til at det blant annet fremgikk av departementets forslag til Stortinget, jf. Prop. 118 S (2017-2018), at Rolls-Royce Commercial Marine de siste årene hadde opplevd betydelige reduksjoner i aktivitetsnivå som følge av utfordrende markedsforhold, særlig innenfor offshore-relatert aktivitet. Det fremgikk videre at en hovedprioritet for Kongsberg Gruppen etter fullføring av transaksjonen derfor vil være å skape lønnsomhet i den oppkjøpte virksomheten, og at Kongsberg Gruppen forventer at lønnsomhet vil

oppnås som følge av planlagte organisatoriske tilpasninger til markedet.

Det har vært krevende for norsk maritim industri etter oljeprisfallet høsten 2014. Overkapasitet og redusert lønnsomhet har satt offshoreskip i opplag, gitt redusert ordrettilgang for verft og leverandørindustri, og medført redusert bemanning. Mange virksomheter har brukt denne perioden godt til å utvikle nye og bedre produkter, og ved å snu seg mot nye markeder eksempelvis tilknyttet cruise, oppdrett og havvind. Det er likevel krevende for virksomhetene å veie opp for aktivitetsreduksjonen offshore. Dette gjelder naturligvis både selskaper med og uten statlig eierskap.

Jeg deler representanten Listhaugs syn på at den maritime industrien på Nordvestlandet besitter verdifull

kompetanse. Siden jeg tilrådte som næringsminister har jeg vært opptatt av å møte maritime virksomheter for å forstå deres situasjon best mulig. Innen kort tid skal jeg møte fagorganisasjonene i Kongsberg Maritime AS for å bli orientert om deres syn på saken.

Regjeringen arbeider for at næringslivet skal ha gode og forutsigbare rammebetingelser. For maritim sektor prioriterer regjeringen rettede virkemidler for verft og utstyrsleverandører, virkemidler for forskning og innovasjon og virkemidler for å fremme norsk skipsfartsnæring. Målet er at norske maritime bedrifter skal ha gode forutsetninger for å skape arbeidsplasser og verdier over hele landet i dag og i fremtiden. Disse temaene vil bli belyst i regjeringens stortingsmelding om den maritime politikken, forventet høsten 2020.

SPØRSMÅL NR. 1011

Innlevert 19. februar 2020 av stortingsrepresentant Mona Fagerås

Besvart 27. februar 2020 av kunnskaps- og integreringsminister Trine Skei Grande

Spørsmål:

Mener kunnskapsministeren, etter å ha lest disse lovtolkningene, at det finnes det hjemmel i lovverket for å endre forskriften og vil regjeringen i så fall endre loven for å få gjennomført det jeg til kalle karakterbasert opptak i alle fylkeskommuner?

BEGRUNNELSE:

I forbindelse med Utdannings- og forskningskomiteens arbeid med representantforslag 39S om opptaksmodeller til videregående skoler er undertegnede gjort oppmerksom på et innspill KS har gjort til Utdanningsdirektoratet ifm. med høringen om "fritt skolevalg" høring om forslag til endring i forskrift til opplæringslovens kap 6. Denne lovtolkningen er så overordnet at jeg mener den har betydning for hvordan stortinget skal forholde seg til representantforslaget fra Ap.

KS viser til opplæringslovens § 3-1: «Søkjarar har rett til inntak til eitt av tre alternative utdanningsprogram på vidaregåande trinn 1 som dei har søkt på, og til to års vidaregåande opplæring innanfor utdanningsprogrammet». Søkere til vidaregåande opplæring kan altså søke et opplæringstilbud, men ikke et opplæringssted (skole). Endringen som er foreslått er en forskriftsendring (forskrift til opplæringsloven § 6-1 og 6-2). Departementet har hjemmel til å gi forskrifter «om inntak». Det som foreslås her

er regler om skolevalg, som etter KS' oppfatning naturlig faller utenfor bestemmelsen. Etter KS' oppfatning kan det derfor anføres at direktoratet etter en naturlig forståelse av ordlyden ikke har hjemmel i lov for å gi en slik forskrift. Endringen som er foreslått er en forskriftsendring (forskrift til opplæringsloven § 6-1 og 6-2). KS mener forslaget krever en lovendring.

KS viser også til retningslinjene for utforming av lover og forskrifter rettet mot kommunesektoren (i Veileder for statlig styring av kommuner og fylkeskommuner, KMD, 2016). I punkt fire heter det at:

«Det bør ikke innføres pålegg om bestemte måter å løse en oppgave på. Av hensyn til det lokale selvstyret og kommunens/fylkeskommunens muligheter til å se de forskjellige tjenestene i sammenheng, bør det være opp til kommunen/fylkeskommunen selv å bestemme bruk av virkemidler og utforming av tjenestetilbudet til beste for brukerne og borgerne».

KS viser også til retningslinjer for utredninger som berører kommunesektoren (i samme veileder). Her heter det i punkt 1 blant annet at: «Ved utredning av tiltak som har virkning for kommunesektoren, skal konsekvenser for kommuner og fylkeskommuner tydeliggjøres, jf. utredningsinstruksen».

I «Avtale om kvalitetsutvikling i barnehagen og grunnopplæringen», av 20.4.2018 (mellom

Kunnskapsdepartementet og KS) er det i avtalepartenes forpliktelse nedfelt at «Avtalen skal legge til rette for

lokale løsninger innenfor rammen av det kommunale selvstyret, og prinsippet om rammestyring».

KSs konklusjon er at innføring av en statlig ordning for fritt skolevalg i fylkeskommunene bryter med intensjonene i både

kommuneloven, statens egne retningslinjer for utforming av lover og forskrifter rettet mot kommunesektoren, og kvalitetsavtalen mellom regjeringen og KS.

Svar:

I Granavolden-plattformen står det at regjeringen vil utrede ulike modeller for fritt skolevalg som sikrer elevenes rett til å velge skole, og som ivaretar hensynet til en desentralisert skolestruktur. Regjeringen har hatt to alternative forslag til innretning av fritt skolevalg på høring. Begge forslagene er ment å bidra til at elevene får større mulighet til å velge skoler, samtidig som fylkene gis mulighet til å gjøre lokale tilpasninger, og slik ivareta en desentralisert skolestruktur.

Det er lagt til grunn at Kunnskapsdepartementet har hjemmel i opplæringsloven § 3-1 8. ledd til å fastsette nasjonale forskriftsregler om inntak til videregående opplæring. Jeg har imidlertid blitt gjort oppmerksom på at det stilles spørsmål ved om denne hjemmelen er tilstrekkelig, både i høringsinnspillet til KS og av opplæringslovutvalget. Opplæringslovutvalget leverte sitt forslag til ny opplæringslov (NOU 2019: 23) 13. desember 2019, og peker der på at det trolig ikke er en ubegrenset adgang til å pålegge fylkeskommunene bestemte inntaksordninger.

Kunnskapsdepartementet og Utdanningsdirektoratet er nå i gang med å lese gjennom høringsinnspillene som har kommet inn, og vil vurdere forslagene vi har hatt på høring i lys av disse innspillene og Granavolden-plattformen. I tillegg bør forslagene vurderes opp mot arbeidet med regjeringens stortingsmelding om videregående opplæring og ny opplæringslov. I dette arbeidet vil vi også vurdere om lovhjemmelen bør justeres for å tydeliggjøre at det kan gis nasjonale forskriftsregler om fritt skolevalg.

SPØRSMÅL NR. 1012

Innlevert 19. februar 2020 av stortingsrepresentant Masud Gharahkhani

Besvart 2. mars 2020 av justis- og beredskapsminister Monica Mæland

Spørsmål:

Hva har Norge bidratt med for den humanitære situasjonen i Moria-leirene, og hvilke nye initiativ vil regjeringen ta for å forbedre den humanitære situasjonen?

BEGRUNNELSE:

Den 15 oktober 2019 fremmet jeg en interpellasjon om Norges bidrag for mottakerland og transitland i flyktingpolitikken. Dessverre kunne ikke utenriksministeren svare på hvordan vi skulle stille opp enda mer for transitlandene som Hellas på det tidspunktet. Det måtte andre statsråd svare på.

Det kommer daglig rapporter om graverende forhold i Moria-leirene på Lesbos. Norge må bidra aktivt for å avhjelpe den humanitære situasjonen for tusenvis av mennesker som lever under svært dårlige forhold. Spesielt bør Norge bidra ekstraordinært for å forbedre barnas situasjon i leirene. Skal vi lykkes med å ha en rettferdig og kontrollert flyktingpolitikk, er vi helt avhengige av bedre internasjonalt samarbeid.

Da må alle gjøre sin del. Norge er på topp i mottak av kvoteflyktninger og det er viktig. Men vi trenger i tillegg en proaktiv regjering som gjør en effektiv internasjonal innsats for å hjelpe transitland og mottakerland til å håndtere tilstrømninger av flyktninger og migranter. Derfor har Arbeiderpartiet tatt initiativ for å etablere en Solidaritetspott på 5 milliarder.

Den viktigste innsatsen Norge kan gjøre dersom vi ønsker oss en solidarisk flyktingpolitikk er stille opp for de hundretusenvis av flyktninger som er i mottakerland og for de tusenvis som er transitland som Hellas i dag. Situasjonen for flyktninger i Hellas er uholdbar. Derfor forventer vi at Norge bistår slik at flyktingene i Hellas blir behandlet på en human og rettsikker måte.

Svar:

Utviklingen i Hellas, særlig på øyene, gir grunn til bekymring, og presset på det greske migrasjonssystemet følges nøye av Norge og andre europeiske land.

Situasjonen på Lesbos og de øvrige øyene må ses i sammenheng med situasjonen i Hellas for øvrig, her-

under utfordringene innenfor det greske asylsystemet. For å avhjelpe situasjonen, er det avgjørende å bygge opp asylsystemet og kapasiteten slik at det blir robust nok til å håndtere og behandle asylsøkere og søknader på en god og effektiv måte. Det er greske myndigheters ansvar å sørge for at driften av leirene og tilgangen på basistjenester er i samsvar med EUs standarder, blant annet etter mot-taksdirektivet.

Det er gjort mye for å styrke det greske asylsystemet de siste årene. Norge har over lengre tid bidratt med EØS-midler for å styrke migrasjonshåndteringen i Hellas, og oppmerksomheten har særlig vært rettet mot sårbare grupper. Vi har nå gått inn i en ny periode med

EØS-midler, der Norge vil bidra med 33 millioner euro, nærmere 350 millioner kroner, til to programmer knyttet til migrasjonssituasjonen i Hellas. I denne perioden vil EØS-midlene blant annet bli brukt til å styrke migrasjonsforvaltningen, bi-dra til verdige og rettighetsbaserte mot-taksforhold, kvalitetssikring av asylsaksbehandlingen, fri rettshjelp til sårbare grupper av asylsøkere, frivillig assistert retur og reintegrering av sårbare grupper.

Norge bidrar også med personell og kompetanse til å hjelpe med den umiddelbare håndteringen av migrasjonssituasjonen i Hellas gjennom å sende eksperter fra utlendingsforvaltningen til operasjoner i Hellas i regi av EUs asylbyrå (EASO).

SPØRSMÅL NR. 1013

Innlevert 19. februar 2020 av stortingsrepresentant Guri Melby

Besvart 27. februar 2020 av barne- og familieminister Kjell Ingolf Ropstad

Spørsmål:

Hvilke grep vil statsråden ta for å forenkle byråkratiet knyttet til søknad om foreldrepenger, og spesielt til det rigide regelverket rundt tidsfrist for fars søknad?

BEGRUNNELSE:

Søndag 16. april kunne vi lese om Øystein Lorvik Nilsen i Aftenposten. Han er nybakt far, men har fått avslag på fire uker med foreldrepenger, da han søkte for sent. Regelen er at han må søke mens mor fortsatt tar ut foreldrepenger, men helst 4-6 uker før han skal ta ut foreldrepenger selv. Nilsen søkte da mor fortsatt var i permisjon, men da de siste ukene av permisjonen hennes var ulønnet, og hun ikke mottok foreldrepenger på søknadstidspunktet, mistet han 35 000 kr i foreldrepenger.

I Aftenposten-artikkelen kaller NAV selv regelen «en felle», som flere fedre havner i hvert år.

Da Venstre gikk i regjering i 2018, fikk vi gjennomslag for en tredelt foreldrepermisjon, hvor mors og fars kvoter ble utvidet fra 10 til 15 uker. Dette har vært spesielt viktig for fedrene, som nå har reell mulighet til å ta lang foreldrepermisjon. Statistikken viser at far vanligvis tar ut det antall dager han har krav på, verken mer eller mindre. Mor tar vanligvis hele fellesperioden. Dersom vi skal oppnå et mer likestilt samfunn, er det også viktig å se til familien. Foreldre må i større grad likestilles som omsorgspersoner. Mer fleksible kjønnsroller betyr mer frihet for både mor og far på hjemmebane og på jobb. Det betyr også at

barnet får bedre tilknytning til far, og at det har likestilte rollemodeller, helt fra starten. Derfor har det vært viktig at fedrekvoten er raus.

Intensjonen med tredelt foreldrepermisjon har vært å styrke hver forelders rett til tid med barnet i begynnelsen av livet, og at flere fedre skal ta ut lenger permisjon. Tall fra NAV viser at det virker: Etter at fedrekvoten ble økt fra 50 til 75 dager 1. juli 2018, har fedre hatt en klar økning i ut-taket. Færre fedre velger 50 dager, og flere velger 75 dager. I tillegg var det flere menn som mottok foreldrepenger i 1.-3. kvartal 2019 enn i samme periode året før.

Det er problematisk om søknadssystemet er så komplisert at intensjonen bak tredelt permisjon svekkes. Det er bra at flere fedre ønsker å ta ut mer permisjon, og det bør legges til rette for, ikke hindres. Venstre mener folk må komme foran systemet. Brukerne må møte et system som er enkelt å forstå og forholde seg til, eventuelt må det åpnes opp for større bruk av skjønn.

Jeg er glad for at statsråden har sagt at han vil se på problemstillingen, og ser fram til konstruktivt svar.

Svar:

Jeg har stor forståelse for at det skaper utfordringer for familier om man søker om foreldrepenger for sent. Jeg er opptatt av at flest mulig fedre får til å ta ut foreldrepenger. Det forutsetter at fedrene kjenner sine rettigheter. Det er derfor avgjørende at NAV gir god og tilrettelagt informasjon om frister for søknader. Fedre må på sin side sette seg

inn i informasjonen fra NAV og forholde seg til vilkårene for ordningen, herunder søke i rett tid.

NAV gir i dag informasjon i ulike kanaler. Fedre/medmødre får blant annet et brev når det gjenstår fire uker av mors foreldrepengerperiode, der det gis en påminnelse om at far/medmor må sende inn søknad om foreldrepenger. På nav.no finnes det informasjon om søknadsfrister. I tillegg har NAV en uttaksplanlegger (familie.nav.no) som gjør at far/medmor enklere kan innrette og planlegge for foreldrepengerperioden. Både i den generelle informasjonen på NAVs hjemmesider og i uttaksplanleggeren opplyses det om frister for far/medmor til å søke om foreldrepenger og/eller utsettelse av foreldrepengene. NAV gir også informasjon på sin side på Facebook.

Utgangspunktet er at foreldrepenger skal tas ut sammenhengende fra uttaket starter. Dette innebærer at dager der ingen av foreldrene tar ut foreldrepenger, faller bort fortløpende. I forbindelse med lovbestemt ferie, heltidsarbeid, sykdom eller institusjonsopphold kan imidlertid foreldrepengene utsettes. Under utsettelse bortfaller ikke foreldrepengedager selv om ingen av foreldrene mottar foreldrepenger. Ved utsettelse på grunn av heltidsarbeid, må det foreligge skriftlig avtale med arbeidsgiver.

Avtalen må være NAV i hende før utsettelsen starter, det vil si mens en av foreldrene fortsatt mottar foreldrepenger. Dermed kan NAV vurdere om vilkårene for utsettelse er oppfylt.

Regelen om at stønadsperioden løper sammenhengende har vært slik i lang tid. Tidligere var det ikke adgang til å utsette foreldrepengeruttaket bortsett fra ved ferie eller sykdom. Fra 2007 fikk foreldre mulighet til å utsette uttak ved arbeid på heltid. Bestemmelsen om sammenhengende uttak ble da beholdt, uten noen nærmere begrunnelse. I forarbeidene (Ot.prp. nr. 104 (2004-2005)) er bestemmelsen omtalt slik: "Etter dagens regler er det et vilkår at stønadsperioden tas ut sammenhengende jf. nåværende § 14-7 fjerde ledd. Bakgrunnen for dette er stønadens formål om å sikre inntekt for foreldre i forbindelse med fødsel og adopsjon."

Lovverket er altså klart her; man må søke om utsettelse mens den andre forelderens fortsatt mottar foreldrepenger. Dette er en bestemmelse som NAV ikke har adgang til å gjøre unntak fra. Jeg vil se på problemstillingen og vurdere den nærmere før jeg eventuelt vil foreslå lovendringer.

SPØRSMÅL NR. 1014

Innlevert 19. februar 2020 av stortingsrepresentant Une Bastholm

Besvart 28. februar 2020 av klima- og miljøminister Sveinung Rotevatn

Spørsmål:

Stemmer det at deponiet ved Langøya nå har blitt et avfallsdeponi også for land utenfor Norden, og at det aldri gjøres uanmeldte prøver og kontroller av anlegget?

BEGRUNNELSE:

De Grønne og Venstres fylkespolitikere i Vestfold og Telemark har fått oversendt dokumentasjon som viser at giftdeponiet på Langøya nå har blitt et deponi for farlig avfall fra langt flere land enn det som tidligere har vært kjent. Fra å ha vært et deponi for avfall fra Norge og nabolandene våre, har det nå tilsynelatende blitt et giftdeponi for land som Tunisia, Israel, Hellas, Malta og Litauen.

Jarlsberg avis skriver om saken her: <https://www.jarlsbergavis.no/miljo/noah/langoya/venstre-er-bekymret-for-dagens-deponeringen-av-farlig-avfall-har-man-nok-kontroll-pa-importen/s/5->

26-231735?key=2020-02-10T13:46:46.000Z/retriever/d7ed05428f2442bd6e368c41a97d8678572c635e

Ved siden av faren for lekkasjer, er den store bekymringen at en stor del av importavfallet ikke er klassifisert som det farlige avfallet det egentlig er. Det er stor fare for både mangelfull og/eller feil klassifisering.

Jeg ber derfor statsråden redegjøre for om det stemmer at deponiet på Langøya tar i mot avfall fra land utenfor Norden, om kontrollen av avfallet er god nok, og om det stemmer at det ikke gjøres uanmeldte prøver og kontroller.

Svar:

Noreg er ein del av eit felles Nordisk og til dels Nord-Europeisk marknad for sluttbehandling av farleg avfall. Her bidreg Noreg i hovudsak med behandlingsskapitet for uorganisk farleg avfall, der NOAH Langøya per i dag er

største aktør i Noreg, medan vi eksporterer farleg avfall til behandling i andre land.

Miljødirektoratet har gitt samtykke til import av einskilde typar farleg avfall til NOAH Langøya, også frå land utanfor Norden. Noreg importerer i hovudsak uorganisk farleg avfall, særleg frå Sverige og Danmark, men også frå einskilde andre europeiske land. Noreg eksporterer òg avfall, hovudsakelig organisk farleg avfall, til Norden og andre nærliggjande europeiske land.

Import av avfall er strengt regulert gjennom EU si grensekryssforordning. Høve til Miljødirektoratet til å kontrollere at verksemdene er i tråd med gjeldene regelverk for import av avfall, vil vere å kontrollere verksemda si eigen mottakskontroll, dvs. at dei har gode nok rutinar som sikrar at dei ikkje tek imot avfall dei ikkje har lov til, og at det avfallet dei motteke faktisk stemmer overeins med dokumentasjonen tilhøyrande avfallet. Miljødirektoratet kan samtidig gjere verifikasjonar/stikkprøvar på at dette blir følgt opp i praksis.

På NOAH Langøya har det vore gjennomført totalt sju tilsyn sidan 2010, tre av dei i form av omfattande revisjonar som skal varslast minimum seks veker i framkant,

samt fire dags-inspeksjonar (som kan gjennomførast både varsla og umeldt). Miljødirektoratet har ikkje gjennomført umeldte tilsyn på NOAH Langøya i den perioden.

Miljømyndigheitene (Fylkesmannen og Miljødirektoratet) gjennomfører både umeldte og varsla tilsyn. I mange tilfelle er det nødvendig å varsle før tilsynet, for å sikre at det er drift og at myndigheitene treffer dei rette personane hos verksemda. I andre tilfelle kan det vere ein fordel å kome umeldt for å sjekke status og kunne avdekke ulovlege forhold. Erfaringa frå Miljødirektoratet er at det som regel ikkje er signifikant forskjell i etterleving av reglar om tilsynet er varsla på førehand eller ikkje. Miljødirektoratet si vurdering er at verksemdene i lita grad kan skjule eller endre system og prosessar som har tyding for kva som blir avdekt under tilsynet. Basert på desse erfaringane, er varsla tilsyn den dominerande forma for tilsyn, og mellom 70-80 prosent av tilsyna er varsla. I perioden 2015-2018 vart det avdekt prosentvis fleire brot på tilsyn som var varsla på førehand enn ved umeldte tilsyn. Tal frå 2019 viser omtrentleg same brotstatistikk uavhengig av om kontrollen var varsla eller ikkje.

SPØRSMÅL NR. 1015

Innlevert 19. februar 2020 av stortingsrepresentant Øystein Langholm Hansen

Besvart 28. februar 2020 av finansminister Jan Tore Sanner

Spørsmål:

Med de nye skattereglene har det kommet for dagen påstander om manglende likebehandling av skattytere ved fastsettelse av skattemessig verdi av frikort. NHO Transport og Finansdepartementet har brevvekslet om dette, men nå har kommunikasjonen om spørsmålet stanset opp. NHO Transports siste brev av 7. januar 2020 er fremdeles ikke besvart.

Vil den nye statsråden ta opp denne tråden igjen?

Svar:

NHO Transport, Fellesforbundet og Yrkestrafikkforbundet tok opp disse spørsmålene i et brev til Finansdepartementet den 25. november 2019. Dette brevet ble besvart den 5. desember 2019. Den nye henvendelsen fra 7. januar 2020 tar opp de samme spørsmålene. Finansdepartementet har foreløpig ikke besvart den siste henvendelsen fra 7. januar 2020, men det vil bli gjort på vanlig måte.

SPØRSMÅL NR. 1016**Innlevert 19. februar 2020 av stortingsrepresentant Tor André Johnsen****Besvart 28. februar 2020 av samferdselsminister Knut Arild Hareide****Spørsmål:**

Vil statsråden sørge for at det blir bygd 300 parkeringsplasser nå som Tangen stasjon bygges, og at det legges til rette for at flere kan velge å ta toget, ved at togstasjonene generelt gjøres mer tilgjengelige for folk som er avhengige av bilparkering for at det skal være mulig for dem?

BEGRUNNELSE:

H, FrP, KrF og V gjennomfører en historisk satsing på samferdsel og sørger for bedre infrastruktur i hele landet. Siden Norge fikk en ikke-sosialistisk regjering i 2013, har samferdselsbudsjettet økt med over 80%.

En viktig del av denne enorme satsingen er utbygging av InterCity på Østlandet. I den forbindelse bygges det f.eks. nå dobbeltspor jernbane, med halvtimes avganger, helt frem til Hamar.

Målet er å få flere til å reise kollektivt. Når storsamfunnet investerer flere ti-talls milliarder i et bedre jernbanetilbud er det viktig at vi politikere legger best mulig til rette for at flest mulig kan ta toget. På Tangen stasjon er det i dag bare 104 parkeringsplasser. I Jernbane magasinet den 12/12 2019 kan vi lese at det ikke skal være flere enn 150 parkeringsplasser på nye Tangen stasjon. En økning på bare 46 nye parkeringsplasser etter at samfunnet har brukt flere milliarder på å bygge dobbeltspor med halvtimes avganger både til Hamar og til Oslo er alt for lite, når vi ønsker at flere skal ta toget.

Et av målene med å bygge dobbeltspor på strekningen opp til Hamar er åpenbart å få flere til å reise med tog, ikke bare de som bor i en slik avstand til stasjonen at de kan gå eller sykle. Parkeringsområdet på dagens stasjon er overfylt, og flere reisende vil komme med bil når togene går oftere og tilbudet blir mer stabilt. I Innlandet bor folk spredt, i likhet med flere andre steder i dette landet. Tilstrekkelig antall parkeringsplasser er derfor avgjørende for at det skal være enklere for folk å ta toget.

BaneNOR planlegger for en utvidelse til 300 parkeringsplasser. Det er lite gjennomtenkt og økonomisk meget uklokt å vente med en utvidelse til senere. Det billigste og enkleste er å sørge for å bygge tilstrekkelig kapasitet med 300 plasser nå som parkeringsplassen og stasjonen bygges.

Etableringen av Nye Veier har vist at dagens regjering har god erfaring med å forvalte offentlige ressurser til samferdselsformål på en fornuftig måte, ved bla å bygge bedre, billigere og raskere. Denne holdningen bør også

gjenspeiles seg i jernbanebyggingen, både for Tangen stasjon og andre togstasjoner.

Svar:

Den politiske ambisjonen uttalt i Meld. St. 33 (2016–2017) Nasjonal transportplan 2018–2029 er å nå nullvekstmålet. For å kunne nå dette målet må kollektivtransportens samlede konkurransevne styrkes gjennom bedre samordning av togtilbudet med øvrig kollektivtransport. Jernbanedirektoratet har ansvaret for å koordinere togtilbudet med regionale myndigheter for å oppnå en best mulig lokal kollektivtransport som mater til toget. Det jobbes parallelt med fortetting rundt stasjoner, knutepunktsutvikling, parkeringsrestriksjoner og/eller utvikling av innfartsparkering.

Statens satsing på jernbane i byområdene synliggjøres også i byutviklingsavtalene. Mindre jernbanetiltak, som oppgradering av stasjoner og tilrettelegging for innfartsparkeringsplasser, kan derfor være en del av byvekstavtalene. Dette skal bidra til en integrert areal- og transportplanlegging mellom staten, fylkeskommunene og kommunene. I statsbudsjettet for 2020 er det bevilget om lag 1,5 mrd. kr i belønningsmidler til blant annet slike formål.

Det er i den forbindelse viktig at utvikling og dimensjonering av parkeringsplasser i tilknytning til jernbanestasjoner balanserer målet om nullvekst i biltrafikken mot behovet for å gjøre toget til et attraktivt transportmiddel, slik at ikke bilen velges som transportmiddel for hele reisen.

Bane NOR har utviklet en egen parkeringsstrategi som skal bidra til et attraktivt togtilbud. For mer informasjon se Bane NORs hjemmesider: <https://www.banenor.no/parkering>.

SPØRSMÅL NR. 1017**Innlevert 19. februar 2020 av stortingsrepresentant Bjørnar Moxnes****Besvart 27. februar 2020 av barne- og familieminister Kjell Ingolf Ropstad****Spørsmål:**

Tidligere finansierte staten 80 prosent av krisesentrene, men for ti år siden ble hele finansieringen kommunens ansvar. Siden loven trådte i kraft i 2010 er seks krisesentre nedlagt, og enda flere melder om manglende ressurser. 8,2 % av kvinnene i Norge har vært utsatt for alvorlig vold fra partner (sparket, tatt kvelertak på, banket opp). De som blir utsatt for vold trenger trygghet og må sikres den hjelpen de trenger.

Hvilken konkrete tiltak vil regjeringen iverksette for å sikre krisesentertilbudet i hele landet, og vil statsråden sørge for at voldsutsatte får en trygg havn, også hvis det innebærer at staten må finansiere deler av tilbudet?

Svar:

Krisesenterloven var en viktig milepæl i arbeidet for å styrke hjelpetilbudet til voldsutsatte i akutt krise. Regjeringen er svært opptatt av at voldsutsatte må sikres trygghet og få den hjelpen de trenger. Evalueringer viser at kommunene er på rett vei, selv om det ennå gjenstår utfordringer.

Regjeringen følger utviklingen i krisesentertilbudet tett både hva gjelder kvalitet og innhold, og når det gjelder geografisk dekning av tilbudet. Noen små krisesentre har blitt nedlagt etter at loven trådte i kraft, men antallet faste plasser på landsbasis har økt. I 2010 var tilbudet til kvinner, målt i antall faste sengeplasser, 815. Tilsvarende for menn, 183. I 2018 var tallene 952 for kvinner og 194 for menn. Større sentre kan bidra til bedre kvalitet i tilbudet.

Krisesenterstatistikken viser at det i perioden 2014 til 2018 har skjedd få endringer når det gjelder antallet krisesentre og tilbudets geografiske lokalisering. Antall beboere er også nokså likt i samme periode. Dette viser at tilbudet er stabilt.

Daværende regjering valgte i 2010 å gi kommunene ansvar for krisesentertilbudet, og økte samtidig statens bevilgning til krisesentertilbudet med over 40 prosent. Utgangspunktet var at kommunene er nærmest til å finne det best tilpassede tilbudet for brukerne. Fra å være tilskuddsbasert, ble finansieringen av krisesentertilbudet en del av kommunenes rammetilskudd fra 2011. Dette gir kommunene anledning til å organisere tilbudet slik de selv mener er best ut fra de lokale forholdene.

En undersøkelse i 2019 viser at om lag halvparten av krisesentrene sier at de har tilstrekkelige ressurser til å lede og drifte krisesenteret, og ytterligere en fjerdedel har "i noen grad" tilstrekkelige ressurser. Dessverre er det også en del sentre som sier at de ikke har tilstrekkelig bemanning eller kapasitet. Det tyder på at en del kommuner ikke er sitt ansvar bevisst, og ikke prioriterer arbeidet nok.

Fylkesmannen fører tilsyn for å sikre at kommunene oppfyller sine plikter etter loven. Regjeringen har ikke planer om å endre finansieringen av krisesentertilbudet, men Barne- og familiedepartementet vil vurdere nærmere hvordan tilsynet med krisesentertilbudet kan styrkes.

Barne- og familiedepartementet mottok i november 2019 en ny kunnskapsoversikt fra Nordlandsforskning om kommunenes krisesentertilbud. Kunnskapsoversikten inneholder flere anbefalinger for å bedre krisesentertilbudet, som nå vurderes nærmere av departementet.

SPØRSMÅL NR. 1018**Innlevert 19. februar 2020 av stortingsrepresentant Per-Willy Amundsen****Besvart 28. februar 2020 av finansminister Jan Tore Sanner****Spørsmål:**

Vil statsråden bidra til å legge til rette for behovene brannetaten har, og dermed sørge for at spesialutrustede kjø-

retøy blir fritatt for engangsavgift, slik at landets kommuner er i stand til å sørge for en forsvarlig brannberedskap?

BEGRUNNELSE:

Den 28. juni 2019 kunne vi lese om Kristiansandregionen brann og redning, som fikk ny kommandobil som var utrustet på Egenes brannteknikk. Bilen var budsjettert til å koste kr. 719 000. Imidlertid føyde skattedirektoratet til en engangsavgift på kr. 555 000 fordi de mente at bilen ikke var spesialutrustet nok til å slippe engangsavgift. Etter stortingets vedtak om engangsavgift § 5 første ledd bokstav n er spesialutrustede kjøretøy til bruk for brannvesenet fritatt for engangsavgift, mens det følger av engangsavgiftforskriften § 4-5 at

«(m)ed spesialutrustet motorvogn til bruk for brannvesenet menes spesialutrustede motorvogner til bruk som utrykningsbiler som har fastmontert spesialutstyr, herunder vann, og røykdykkerbiler til bruk i brann/redningoppgaver.»

Daglig leder i Egenes Brannteknikk kunne i denne forbindelse fortelle at de da hadde seks-syv biler til bygging, som de nå ikke visste om ville bli fritatt for engangsavgiften eller ei. Han viste videre til at innstrammingen av engangsavgiften skjedde da innkrevingen ble flyttet fra tollvesenet til skattedirektoratet. Mens tollvesenet tidligere aksepterte at Statens vegvesen godkjente bilene som spesialutrustet for brannvesenet, og dermed strøk avgiften, var dette ikke godt nok for skattedirektoratet.

I dette tilfellet ville avslag på fritaket fra engangsavgiften medføre at kommunen ville måtte komme med en ekstrabevilgning for at bilen skulle bli betalt – ellers ville kommunen stå igjen med sin gamle utstyrsbil. Resultatet ville således kunne bli en svekket brannberedskap i kommunen med utdatert utstyr, som følge av manglende fritak fra engangsavgift.

I august 2019 kunne vi imidlertid lese at Finansdepartementet skar gjennom, og slo fast at de ikke ville at brannvesenets kjøretøy skulle pålegges en engangsavgift, og slo fast at det i utgangspunktet skal være nok at et kjøretøy er registrert hos brannvesenet og som de mener at de trenger i sin beredskap for å slippe denne avgiften.

I juni fikk Tromsø kommune avslag på sin klage på avslag på søknad om fritak for engangsavgift for spesialutrustet kjøretøy til bruk for brannvesenet. I november fikk de også avslag på deres anmodning om omgjøring av dette vedtaket – altså til tross for Finansdepartementets uttalelser om at de ikke ønsket at brannvesenets kjøretøy skulle pålegges en engangsavgift. De lovnader som ble gitt fra Finansdepartementets side i august, er altså på ingen måte fulgt opp, og nok en gang ender kommunalt brann-

vesen opp med en lagt høyere prislapp på kjøretøy enn forespeilet.

Representanter i brannetatene opplyser om at de spesialbygde kjøretøyene som nå ligger an til ikke å få fritak fra engangsavgift, er kjøpt inn som følge av at brannvesenet får stadig flere nye oppgaver, blant annet knyttet til helse. Da har brannetatene behov for en annen type kjøretøy. Fritak fra engangsavgift for spesialbygde kjøretøy, som ble lovet av Finansdepartementet, handler således om å få på plass et avgiftssystem som er tilpasset dagens organisering av brannvesenet.

Svar:

Etter Stortingets vedtak om engangsavgift § 7 første ledd bokstav n, er spesialutrustede kjøretøy til bruk for brannvesenet fritatt for engangsavgift. Fritaket kom inn i avgiftsvedtaket i år 2000, og var en følge av at Vegdirektoratet endret praksis for klassifisering av kjøretøy. Endringen innebar blant annet at brannbiler måtte klassifiseres som bil (personbil, varebil, eller lastebil), og ikke lenger kunne registreres som motorredskap uten engangsavgift. For de tradisjonelle brannbilene hadde dette ingen betydning siden disse etter omleggingen klassifiseres som lastebiler som ikke omfattes av engangsavgiften. For å unngå avgift på brannbiler med tillatt totalvekt under 7500 kg ble det innført et eget fritak for denne gruppen. Dette er kjøretøy som ikke har noen alternativ anvendelse, og som ville fått en uforholdsmessig høy avgift i et system som i første rekke er utformet med tanke på ordinære person- og varebiler.

Fritaket for brannbiler er nærmere regulert i engangsavgiftsforskriften § 4-5, hvor det fremgår at «Med spesialutrustet motorvogn til bruk for brannvesenet menes spesialutrustet motorvogner til bruk som utrykningsbiler som har fastmontert spesialutstyr, herunder vann/ og røykdykkerbiler til bruk i brann/redningsoppgaver». Fritaket forutsetter at kjøretøyet er godkjent som utrykningskjøretøy og registrert på brannvesenet. Hva som menes med spesialutrustet, må vurderes konkret.

Fritaket er omtalt i Skattedirektoratets rundskriv til engangsavgiften, hvor det oppstilles kriterier for vurderingen av hvilke kjøretøy som skal anses å være spesialutrustet. Her fremgår det blant annet at det innmonterte spesialutstyret må være sentralt for utføringen av oppgaver/ oppdrag i akutt beredskap for brann-/redningsarbeid, og være av et visst omfang. Det fremgår videre at fritaket må

avgrenses mot kjøretøy som ved relativt enkle grep kan tilbakeføres til opprinnelig stand. Det er også gitt en del konkrete eksempler på tilfelle som anses å oppfylle vilkårene.

Omtalen av fritaket ble endret i 2017 og 2018, da det ble tatt inn mer detaljerte føringer for vurderingen. Endringen var i første rekke ment som en klargjøring av regelverket. Endringene medførte imidlertid også en viss innskjerpelse, og enkelte brannvesen har opplevd å ikke få godkjent biler som de har blitt forespeilet at kunne registreres som spesialtilpassede kjøretøy uten avgift. Finansdepartementet har vært i dialog med Skattedirektoratet om denne problemstillingen, og direktoratet opplyser at de fleste av disse kjøretøyene senere har blitt godkjent som spesialutrustede gjennom omgjøring eller dispensasjon. Dette gjelder blant annet saken fra Kristiansand, som det refereres til i spørsmålet fra representanten.

I kjølvannet av disse sakene har Skattedirektoratet, på oppdrag fra Finansdepartementet, utarbeidet nye og mer lempelige retningslinjer for hvilke krav som skal stilles til spesialutrustning. De nye retningslinjene ble gjort gjeldende fra 1. oktober 2019.

Når det gjelder saken fra Tromsø kommune, opplyser Skattedirektoratet at skattekontoret av slo en søknad om avgiftsfritak 5. mars 2019. Avslaget ble opprettholdt av Skattedirektoratet 13. juni 2019. Begge vedtakene baserte seg på de tidligere retningslinjene. I etterkant av vedtaket har Skattedirektoratet informert Tromsø kommune om muligheten til å be skattekontoret om en fornyet vur-

dering. Skattekontoret har foreløpig ikke mottatt noen henvendelse fra Tromsø kommune om det aktuelle kjøretøyet. Skattedirektoratet opplyser for øvrig at denne saken ikke er direkte sammenlignbar med tilfellet fra Kristiansand.

Skatteetaten behandlet i 2019 totalt 47 søknader om avgiftsfritak for spesialutrustede brannbiler. Av disse er 44 innvilget, og to avslått. Den aktuelle bilen fra Tromsø kommune er en av disse to. I tillegg er det en sak til klagebehandling. I 2020 har etaten behandlet seks saker. Alle er innvilget med unntak av ett tilfelle som nå er under klagebehandling i Skattedirektoratet.

I spørsmålet fra representanten vises det til at Finansdepartementet skal ha uttalt at «det i utgangspunktet skal være nok at et kjøretøy er registrert hos brannvesenet og som de mener at de trenger i sin beredskap for å slippe denne avgiften». Dette er ikke en dekkende gjengivelse av hva Finansdepartementet har uttalt om dette sakskomplekset.

Som det fremgår av Stortingets vedtak om engangsavgift § 7 første ledd bokstav n, er spesialutrustede kjøretøy til bruk for brannvesenet fritatt for engangsavgift. Finansdepartementet er gitt fullmakt til å regulere den nærmere avgrensningen av fritaket. Forvaltningen kan imidlertid ikke sette stortingsvedtakets krav om spesialutrustning til side gjennom retningslinjer som i praksis innebærer et generelt fritak for brannvesenets kjøretøy. De nye retningslinjene innebærer en liberalisering av praksis, men kjøretøyene må fortsatt ha et minimum av fastmontert brannteknisk utstyr for å anses som spesialutrustet.

SPØRSMÅL NR. 1019

Innlevert 20. februar 2020 av stortingsrepresentant Kirsti Leirtrø

Besvart 27. februar 2020 av samferdselsminister Knut Arild Hareide

Spørsmål:

Kan statsråden berolige både ansatte i Avinor og flypassasjerer i Norge, med at beredskap og redning går foran økonomi innen norsk luftfart, slik at mannskapene bl.a. kan redde liv uavhengig av om flyet er røykfullt eller ei?

BEGRUNNELSE:

I Dagens Næringsliv 19/2-2020, er det en artikkel vedrørende beredskapen på norske flyplasser. Undertegnede har i november stilt et spørsmål til statsråden om svekket beredskap som følge av planlagte økonomiske kutt i Avi-

nors budsjett for 2021. Den forrige statsråden svarte da at han

«... vil gjere klart at tryggleiken i norsk luftfart skal ivareta-kast på ein god måte også i tida som kjem.»

Nå uttaler Peggy Følsvik, nestleder i LO og leder i LO Luftfart til DN at brannmannskaper ikke har lov til å gå inn i brennende og/eller røykfylte fly for å redde menneskeliv. I et brev til Luftfartstilsynet skriver LO at:

«Resultatet er blitt en redusert beredskap og forvitring av røykdykkerkompetansen innen Avinors brann- og redningstjeneste. Som følge av dette har Avinor besluttet

at Avinors brann og redningstjeneste ikke skal entre en flykropp for å redde liv, der det er brann eller røykutvikling.»

De skriver videre i brevet at

«Det fremstår for oss som at kravet om å redusere kostnader går foran opprettelsen av et høyt sikkerhetsnivå innen norsk luftfart.»

Forbudet mot å gå inn i brennende fly blir bekreftet av tidligere brannsjef på Oslo Lufthavn Gardermoen, Ole Hansen. Han er også visepresident i den internasjonale brannorganisasjonen CTIF. Han bekrefter at EASAs regelverk, som ligger til grunn for sikkerheten på norske flyplasser, praktiseres forskjellig i Europa.

Avinor berører ikke påstanden om forbud i sine kommentarer til saken. Sikkerheten innen norsk luftfart har alltid vært høy, men nå stilles det spørsmål rundt denne sikkerheten.

Svar:

Spørsmål om flysikkerhet og brannberedskap er faglige spørsmål som blir ivaretatt av fagmyndighetene på området. Jeg har derfor lagt spørsmålet fram for Luftfartstilsynet. Jeg har også rådført meg med Avinor, som eier og driver av de fleste lufthavnene i Norge.

Luftfartstilsynet viser til at primæroppgaven til brann og redning på lufthavnene er at de innenfor en definert responstid skal begrense skadeomfang dersom det skjer noe med et luftfartøy inne på lufthavnens område. For å yte en best mulig innsats er det i regelverket stilt krav til kompetanse og trening for personellet, til utstyr og utføringskrav osv.

Mens det i tidligere nasjonalt regelverk var krav om røykdykkertjeneste på lufthavner med luftfartøy over en viss størrelse, viser Luftfartstilsynet til at dette ikke lenger er et krav i det felleseuropeiske regelverket. På noen områder har det felleseuropeiske regelverket strengere

krav enn det tidligere nasjonale regelverket, mens det på andre områder er lempeligere krav. Intensjonen er å ha mer fleksibelt regelverk, der det i større grad er opp til aktørene i luftfarten å gjennomføre risikovurderinger. Det innebærer at det ikke er noe som hindrer noen lufthavn i å ha røykdykkerkompetanse, dersom risikovurderinger indikerer at behovet er tilstede.

Luftfartstilsynet mener at det felleseuropeiske regelverket bidrar til standardisering, og at dette bidrar til bedre flysikkerhet. EUs luftfartsbyrå, EASA, gjennomfører jevnlig standardiseringsinspeksjoner av luftfartsmyndighetene i EU/EØS-landene for å sikre lik praktisering av det felleseuropeiske regelverket. For ordens skyld bemerker Luftfartstilsynet at lufthavnens brann og redning – i henhold til luftfartsregelverket – skal være dimensjonert og trent for å ivareta hendelser med luftfartøy, og at dette følges opp av Luftfartstilsynet gjennom tilsyn.

Avinor viser til at selskapets lufthavner er sertifisert etter det felleseuropeiske regelverket pr. 1. januar 2018. Av regelverket følger det at sikkerhet har første prioritet, noe som er gjentatt i Accountable Managers Statement, dvs. erklæring fra ansvarlig leder (konsernsjefen) i Avinor. Avinor peker også på at Luftfartstilsynet følger opp at selskapet opererer i henhold til regelverket.

Avinor viser ellers til at det er andre krav til innsats og risikovurderinger ved luftfartsulykker enn ved bygningsbrann, og at røykdykkertjeneste – slik det gjelder for kommunalt brannvesen – er en innsats som benyttes ved bygningsbrann. Avinors brann- og redningstjeneste trener og øver på å redde liv ved en luftfartsulykke eller hendelse på- eller i den umiddelbare nærhet av lufthavnen. Oppgavene går ut på å skape og ivareta et miljø for å kunne overleve i, etablere evakueringsmuligheter for passasjerene og starte redning av passasjerer som ikke klarer seg uten bistand. Ved behov skal Avinors mannskap entre luftfartøy dersom det er forsvarlig. Som i alt redningsarbeid vektlegges de ansattes sikkerhet høyt.

SPØRSMÅL NR. 1020

Innlevert 20. februar 2020 av stortingsrepresentant Kjersti Toppe

Besvart 26. februar 2020 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

Mener helse- og omsorgsministeren at Helgelandssykehuset HF har håndtert de fire varslings sakene om krittikverdige forhold på en god måte, er helse- og omsorgs-

ministeren enig i konklusjonene om at varslings sakene var uforvarselige og at varsel om trakassering ikke gis medhold, mener statsråden at Helgelandssykehuset har en sunn ytringskultur og god praktisering lojalitetsplikten og

er fremgangsmåten, en bestilt rapport fra et rådgivingselskap grunnlag nok for å vurdere denne og liknende varslingssaker i helseforetakene?

BEGRUNNELSE:

Viser til styresak 7/2020 Helgelandssykehuset HF, rapport fra KPMG om varslingssaker.

Svar:

Det var styret ved Helgelandssykehuset HF som våren 2019 iverksatte undersøkelser av to varslinger som sykehuset hadde mottatt i april 2019. Senere kom ytterligere to varsler, og disse ble inkludert i den undersøkelsen som var iverksatt. Styret i foretaket engasjerte KPMG til å undersøke og vurdere de fire varslingene. KPMG har på bakgrunn av sitt oppdrag utarbeidet to rapporter, hvorav den siste ble behandlet som styresak 7/2020.

At varslinger blir behandlet og vurdert av eksterne ressurser, er en vanlig fremgangsmåte i varslingssaker. I tilknytning til dette vil jeg vise til at styret i foretaket ikke har selvstendige saksbehandlingsressurser, og da varslingene bl.a. gjaldt flere ledere ved Helgelandssykehuset HF,

kunne heller ikke foretaket selv foreta en saksbehandling av varslingene, jf. forvaltningslovens regler om habilitet. For meg fremstår det derfor som en hensiktsmessig fremgangsmåte å la et eksternt firma foreta en slik undersøkelse, når verken foretaket eller styret selv kunne gjennomføre en slik undersøkelse. KPMG fikk oppdraget etter en anbudskonkurranse gjennomført av eierforetaket Helse Nord RHF, og har slik jeg vurderer det foretatt en grundig undersøkelse og gjennomgang av varslingene.

Som helseminister har jeg ikke foretatt noen selvstendig vurdering verken av innholdet i varslene, eller om varslingene er i tråd med arbeidsmiljølovens regler om varsling, jf. arbeidsmiljølovens kapittel 2 A. Når det gjelder de konklusjoner som gis i rapportene tar jeg disse til etterretning.

Som helseminister kan jeg vanskelig se at rapportenes konklusjoner i disse sakene innebærer noen begrensning i arbeidstakernes rett til både å varsle og ytre seg. At ansatte i foretakene har rett til å ytre seg i tråd med lov- og avtaleverk, har blitt understreket i tidligere protokoller fra foretaksmøtene, og dette er et krav som fremdeles er gjeldende.

SPØRSMÅL NR. 1021

Innlevert 20. februar 2020 av stortingsrepresentant Tuva Moflag

Besvart 2. mars 2020 av utenriksminister Ine Eriksen Søreide

Spørsmål:

Hvilke konkrete initiativ har Norge tatt for å bistå i den pågående akutte humanitære krisen i Moria-leiren, og hvordan planlegger regjeringen konkret å bidra i en felleseuropeisk langsiktig løsning?

BEGRUNNELSE:

Moria-leiren er bygget for 3 000 personer, men det bor nå nærmere 20 000 mennesker i leiren. Leger uten grenser anslår at ca. 5 000 av disse er barn. Hjelpeorganisasjonene som er til stede rapporterer om en akutt humanitær krise, og omfattende behov for helseoppfølging.

Svar:

Hellas er under et stort press på grunn av den økte migrasjonen. I fjor ankom over 70.000 migranter fra Tyrkia til

Hellas og over halvparten av dem sitter nå på de greske øyene, inkludert på Lesbos, hvor Moria-leiren er etablert. Situasjonen i migrantleirene er krevende og de humanitære forholdene på øyene er svært vanskelige.

Greske myndigheter har overført et betydelig antall asylsøkere fra øyene til fastlandet, men ankomsttallene er så høye at kapasiteten er sprengt. Dette skyldes både det økte antallet migranter og manglende kapasitet i det greske mottaks- og asylbehandlingssystemet. Hellas har gått fra å være et gjennomfartsland til å være et land som må motta, integrere og returnere mange flyktninger. I denne situasjonen trenger og ber Hellas om bistand på flere områder.

EU og europeiske land har satt inn enorme ressurser for å håndtere utfordringene sammen med Hellas. Norge bidrar i finansieringsperioden 2014-2021 med ca. 353 millioner kroner gjennom EØS-midlene til mottaks- og asylbehandlingskapasitet i Hellas. EØS-midlene går også

til å styrke det greske sivilsamfunnets innsats og til å bedre samarbeidet mellom myndigheter og sivilsamfunn. En stor del av den norske støtten går til sårbare grupper av migranter, som enslige mindreårige asylsøkere. Onsdag denne uken (26. februar) ble det greskstyrte programmet under EØS-midlene lansert.

Flere av prosjektene skal ivareta nettopp enslige mindreårige og andre sårbare grupper fra og med andre halvår skal det dessuten etableres ca. 300 plasser for mindreårige asylsøkere i Hellas under det givestyrte programmet.

En rekke norske instanser og fagetater er med som partnere til greske myndighetsorganer, blant andre Utlendingsdirektoratet, Justis- og beredskapsdepartementet og Utlendingsnemnda. Også internasjonal ekspertise er involvert; FNs høykommissær for flyktninger (UNHCR) og Den internasjonale organisasjonen for migrasjon (IOM), samt Flyktninghjelpen (NRC). Vi bidrar følgelig med både penger og kompetanse. Bruken av EØS-midler til asyl og migrasjon i Hellas har jeg også tidligere redegjort for i Stortinget, sist i spørretimen 26. februar som svar på spørsmål fra stortingsrepresentant Karin Andersen.

Utover dette bistår vi Hellas med eksperter og finansiell støtte for eksempel gjennom FNs Høykommissær for flyktninger, EUs asylbyrå og EUs grense- og kystvakt. EUs asylbyrå øker sin støtte betydelig i 2020, og planlegger å doble antall utsendte eksperter til 1000 i løpet av året.

Norge deltar aktivt i det europeiske samarbeidet om asyl og migrasjon og dette arbeidet er høyt prioritert av re-

gjeringen. Vi trenger felles europeiske løsninger som ikke sender et signal om at de som kommer uten å ha et grunnlag for opphold kan regne med å få bli. Det betyr at vi må ha løsninger som også innebærer at de som får avslag på opphold returnerer til sine hjemland eller til trygge transitland.

Vi må prioritere hjelp til menneskene som har et reelt beskyttelsesbehov. Det er viktig at de får behandlet sine asylsaker raskt og rettsikkert. Skal flyktningkonvensjonen og asylinstituttet fungere i fremtiden, avhenger det av at systemet fungerer slik at det gir beskyttelse til mennesker som trenger det og ikke blir utnyttet til andre formål.

Norge støtter europeiske tiltak som bidrar til at migrasjon foregår i kontrollerte og regulerte former, og som bidrar til at det kommer færre migranter uten beskyttelsesbehov eller annet grunnlag for lovlig opphold.

Sammen med andre EU-land og EUs institusjoner jobber vi for å finne løsninger, inkludert en bindende og permanent ansvars- og fordelingsmekanisme der flere europeiske land deltar.

De utfordringene vi ser i Hellas kan ikke løses av Hellas alene. Det finnes ingen engangsløsning på et kontinuerlig migrasjonspress. Det må arbeides systematisk og langsiktig, slik regjeringen legger opp til.

I mellomtiden må vi håndtere Moria-leiren som det humanitære problemet det er, og gjennom EØS-midlene bidrar regjeringen til en human behandling av flyktninger og migranter i Hellas.

SPØRSMÅL NR. 1022

Innlevert 20. februar 2020 av stortingsrepresentant Kjersti Toppe

Besvart 28. februar 2020 av olje- og energiminister Tina Bru

Spørsmål:

Har regjeringen et bestemt syn på omfanget av vindkraftutbygging på land i årene fremover, og er regjeringen enig med NVE i at kunnskapsgrunnlaget fra rammeplan for vindkraft skal inngå i konsesjonsbehandlingen som lokaliseringssignal for nye vindkraftprosjekt?

BEGRUNNELSE:

NVE har sendt Olje- og energidepartementet forslag til ny konsesjonsprosess for vindkraft på land. Det blir anbefalt fire tiltakspakker:

1) tiltak for økt kunnskap, informasjon og veiledning, 2) tiltak i prosessen fra melding til konsesjonsvedtak, 3) tiltak i prosessen fra konsesjonsvedtak til drift, 4) tiltak for sterkere styring av volum og lokalisering.

I tiltakspakke 4) er det forslag om å bruke analysene i forslaget til nasjonal ramme som lokaliseringssignal.

Dersom dette blir en realitet, kan nasjonal ramme for vindkraft - som det er mobilisert en stor og kraftig motstand mot og som regjeringen har uttalt de ikke vil gå videre med, likevel få stor betydning for hvor vindkraftutbygginger vedtas i fremtiden.

Det foreslås også regionvis konsesjonsbehandling, som betyr at konsesjoner i en region skal behandles sam-

let av NVE i "tett dialog" med lokale og regionale myndigheter. Det betyr ikke at NVE faktisk vil høre på folkevalgte nivå i kommuner og fylkesting, når det gjelder konsesjon for vindkraft.

NVE presiserer i sitt forslag at de ikke har et bestemt syn på omfanget av vindkraftutbygging på land i årene fremover.

Svar:

De siste to tiårene har det vært et bredt politisk ønske om å realisere vindkraft på land i Norge. Et ønske som blant annet bidro til etableringen av en felles støtteordning med Sverige, med Senterpartiet som ivrig pådriver. Men det er først de senere årene at teknologiutviklingen og fallende kostnader har ført til at det nå bygges vindkraftverk her til lands. Samtidig er mer enn 60 prosent av alle innkomne planer om vindkraftutbygginger avvist eller skrinlagt siden 1990-tallet, ofte begrunnet i miljøvirkningene.

Olje- og energidepartementet går nå gjennom konsesjonssystemet for vindkraft. Det er ikke satt noe utbyggingsmål for vindkraft framover. Hvor mye vindkraft som blir utbygd, vil avhenge av hvor mange konsesjoner som kan gis innenfor rammene av et forbedret og strammere konsesjonssystem, som vil komme før behandlingen

av søknader gjenopptas. Jeg har allerede varslet at noen av endringene vi ser på i konsesjonssystemet kommer til å omhandle blant annet strengere tidsfrister og sterkere vektlegging av hensynet til miljøverdier og lokalmiljø. Utbyggernes vurdering av lønnsomheten må også være på plass, i tillegg til tilgjengelig nettkapasitet.

Jeg mener det er viktig å unngå sårbare naturområder og å få til en god lokal og regional forankring for nye vindkraftprosjekter. NVEs rapport med forslag til endringer av konsesjonsbehandlingen inngår i gjennomgangen departementet nå foretar i samarbeid med andre berørte departementer. I den forbindelse skal jeg lytte til innspill fra og ha samtaler med ulike organisasjoner, vindkraftbransjen og kommunesektoren. Jeg skal også konsultere Sametinget.

Regjeringen valgte å ikke gå videre med forslaget til en nasjonal ramme for vindkraft. I direktoratenes forberedende arbeid til NVEs forslag til en nasjonal ramme ble det utarbeidet en rekke temarapporter med analyser av nettkapasitet, vindressurser og viktige miljøforhold. Jeg mener det er viktig at vi i forvaltningen av naturressursene våre trekker på erfaringer og læring og benytter ny kunnskap. Dette gjelder også for vindkraft og kunnskapsgrunnlaget vi har på dette området.

SPØRSMÅL NR. 1023

Innlevert 20. februar 2020 av stortingsrepresentant Tellef Inge Mørland

Besvart 4. mars 2020 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

Hvilke tiltak vil helse- og omsorgsministeren iverksette for at man skal få ned antall pasienter som bruker legemidler feil, samtidig som man får redusert skadeomfanget ved feil legemiddelbruk?

BEGRUNNELSE:

I forbindelse med høringen til Stortingsmeldingen Pasient- og kvalitetssikkerhet for 2018, hadde Apotekforeningen et innspill som gikk på riktig bruk av legemidler. I sitt høringssvar peker de på feil legemiddelbruk som et av de største kvalitetsproblemene i helsetjenestene.

Apotekforeningen viser videre til at mer enn 1 000 pasienter dør som følge av bivirkninger og uheldig bruk av legemidler i Norge. Dette er et svært høyt tall. Det blir

anslått at minst 10 % av alle sykehusinnleggelser på medisinsk avdeling skyldes legemiddelrelaterte problemer.

Videre uttaler Apotekforeningen at mellom en tredjedel og halvparten av pasientene bruker legemidler så feil at de enten ikke får den tiltenkte effekten eller legemidlene ender opp med å gi skader. Det ble i den forbindelse etterlyst nasjonale kvalitetsindikatorer for riktig legemiddelbruk.

Svar:

Et av Regjeringens hovedmål for legemiddelpolitikken er å sikre god kvalitet ved behandling med legemidler. I likhet med spørsmålsstiller er jeg opptatt av å redusere omfanget av legemiddelrelaterte problemer i helsetjenesten.

I Legemiddelmeldingen (Meld. St. 28 (2014–2015)) ble det derfor lagt fram flere tiltak for å sikre god kvalitet i alle

ledd slik at pasienter ikke blir unødig skadet ved bruk av legemidler.

Vi er fortsatt ikke i mål, men flere av tiltakene som ble presentert i meldingen er allerede implementert, og det pågår mye viktig arbeid for å sikre riktigere legemiddelbruk. I det følgende vil jeg redegjøre for noen av disse tiltakene.

Det er innført nye standardiserte veiledningstjenester i apotek, et viktig tiltak for riktig legemiddelbruk og etterlevelse av behandling. Apotekene har gode forutsetninger for å gi god informasjon om riktig legemiddelbruk. Tjenesten inhalasjonsveiledning i apotek ble etablert allerede i 2016. Medisinstart, som ble startet opp i mai 2018, kan gis til pasienter med hjerte- og karsykdommer som starter med et nytt legemiddel til behandling av høyt blodtrykk, høyt kolesterol eller med blodfortynnende legemidler. Hensikten med et utvidet veiledningsopplegg er at det skal motivere pasienten til å ta det aktuelle legemidlet på riktig måte, i riktig mengde, til riktig tid og i samsvar med legens ordinasjon.

Oppdatert kunnskap, herunder oversikt over pasientenes legemiddelbehandling og samhandling mellom ulike grupper helsepersonell er viktig for kvaliteten i legemiddelbehandlingen. Gjennom faglige oppdateringsvisitter, KUPP, i regi av Regionale legemiddelinformasjonssentre (Relis), har fastleger over hele landet fått produsentuavhengig og kunnskapsbasert oppdatering om bruk av legemidler innen ulike terapiområder. Fastlegene vurderer metoden som svært godt egnet til praksisnær og produsentuavhengig legemiddelinformasjon.

For å kunne bidra til å utvikle gode samarbeidsmodeller mellom legetjenesten i kommunen og farmasøyter, fikk HelseDirektoratet i 2019 i oppdrag å kartlegge i hvilken grad lokalt samarbeid er etablert i Norge, og hvordan dette samarbeidet er organisert og fungerer i praksis. Kartleggingen ble utført i samarbeid med Oslo Economics, og en rapport fra arbeidet ble oversendt Helse- og omsorgsdepartementet i januar 2020 for videre oppfølging.

Det pågår et viktig arbeid for å realisere pasientens legemiddelliste (PLL). Dette er en felles elektronisk oversikt over pasientens legemiddelbruk, og regnes som ett av de viktigste enkelttiltakene for å bedre pasientsikkerheten på legemiddelområdet. Legemiddellisten skal gi informasjon om legemiddelbehandling forskrevet fra alle deler av helsetjenesten. Direktoratet for e-helse leder arbeidet med pasientens legemiddelliste, som skal realiseres trinnvis med mål om nasjonal innføring fra 2022. I 2020 er hovedfokus forberedende aktiviteter for PLL gjennom ulike løp. Legemiddellisten vil på sikt også bli tilgjengelig for pasienten selv gjennom helsenorge.no.

Et viktig tiltak er bruk av legemiddelgjennomgang (LMG), en systematisk gjennomgang av pasientens legemidler for å sikre hensiktsmessig bruk og forebygge pasientskader.

Gjennom fastlegeforskriften er fastlegene forpliktet til å gjennomføre legemiddelgjennomgang for pasienter som bruker fire legemidler eller mer når dette anses nødvendig ut fra en medisinsk vurdering.

I Kommunalt pasient- og brukerregister (KPR) fremgår det informasjon om allmennlegenes bruk av takst for legemiddelgjennomgang (takst 2ld). Data på dette vil i nær framtid publiseres i HelseDirektoratets nye dashboard for Allmennlegedata. Tall vil vises for Norge, fylker og kommuner, men det vil ikke være mulig å knytte resultatene til individuelle pasienter eller leger. Statistikken oppdateres månedlig.

Det er også innført krav om legemiddelgjennomgang for eldre på sykehjem, når de legges inn og deretter minst en gang i året. Gjennom nasjonale kvalitetsindikatorer følger vi utviklingen. Det har vært en svak økning i andel beboere på sykehjem som har hatt en legemiddelgjennomgang.

HelseDirektoratet har et lovpålagt ansvar for å utvikle, vedlikeholde og formidle nasjonale kvalitetsindikatorer for helse- og omsorgstjenesten. HelseDirektoratet har i dag, i tillegg til legemiddelgjennomgang i sykehjem, seks indikatorer knyttet til antibiotikabruk og tre indikatorer knyttet til legemiddelbehandling etter bestemte operasjoner.

HelseDirektoratet arbeider med å lage nye kvalitetsindikatorer for fastlegers oppfølging av personer med demens og psykisk utviklingshemming. En av de nye indikatorene som vurderes for disse pasientgruppene er andelen med slike diagnoser som har en årlig legemiddelgjennomgang. Personer med demens bruker ofte flere legemidler.

HelseDirektoratet har også andre oppdrag som omhandler riktig bruk av legemidler, deriblant et prosjekt om psykofarmaka til barn og unge. I dette prosjektet vurderes det nye indikatorer som kan gi informasjon om retningslinjene for bruk av psykofarmaka blant barn og unge følges. Dette er et prosjekt under arbeid og det er foreløpig ikke tatt beslutninger om hvilke nye indikatorer som skal settes i produksjon.

SPØRSMÅL NR. 1024**Innlevert 20. februar 2020 av stortingsrepresentant Per-Willy Amundsen****Besvart 26. februar 2020 av justis- og beredskapsminister Monica Mæland****Spørsmål:**

Mener statsråden det er akseptabelt at publisister blir straffeforfulgt av påtalemyndigheten for politiske standpunkt, og hvilke virkemidler vil statsråden sette i verk for å sikre tilstrekkelig beskyttelse av ytringsfriheten som en av våre grunnleggende menneskerettigheter?

BEGRUNNELSE:

Den 20. februar kunne vi lese at statsadvokaten straffefølger Human Rights Service (HRS) for et foto til illustrasjon i en sak om terrorsikring, på bakgrunn av at en angivelig muslimsk kvinne var med på fotoet. HRS og deres ansvarlige redaktør er ilagt forelegg på henholdsvis 20 000 kroner og 8 000 kroner, og har nå klaget saken inn for riksadvokaten.

Bildet viser betongklossene utenfor inngangen til Oslo City. Saken omhandler terror og terrorsikring i et område som er blant hovedstadens mest beferdede steder. Med på bildet er også flere tilfeldig forbigående personer. En av disse anmeldte HRS for «retten til eget bilde» etter åndsverkloven. Til tross for at politiet to ganger har forsøkt å henlegge saken som «intet straffbart forhold», har imidlertid statsadvokatembetet insistert på at saken skulle etterforskes videre – og dette endte med utstedelse av nevnte forelegg i oktober 2019.

Norsk Redaktørforening har gitt full støtte til den klage som nå er oversendt Riksadvokaten. De viser i støtte-skriv til at

«(d)ersom det utstedte forelegget blir stående, og dette blir akseptert som gjeldende rett i Norge, vil det nærmest umuliggjøre helt vanlig reportasjevirkosomhet fra offentlige steder og aktuelle begivenheter». Videre heter det at nyhets- og aktualitetsmedier «ikke vil kunne dokumentere viktige begivenheter eller illustrere reportasjer om dagligliv i byer og tettsteder, fordi det vil innebære for mye arbeid å identifisere og innhente samtykke fra personer som tilfeldig – og uten å være i fokus – har kommet med på et bilde». Videre uttaler også advokat Vidar Strømme hos advokatfirmaet Schjødt i vedlegg til støtteskrivet at «(p)åtalemyndighetens rettsanvendelse i denne saken er uforenlig med dagens medievirkelighet.»

Det er vanskelig å forstå hvordan en slik rettsanvendelse som påtalemyndigheten her har foretatt, kan finne sted i en rettsstat. Foreleggene som her er ilagt, til tross for at politiet flere ganger har forsøkt å henlegge saken som «intet straffbart forhold», fremstår grunnløse, all den tid den type illustrasjonsfoto som her er brukt, ikke på noen måte ser ut til å skille seg fra den typen illustrasjonsfoto vi ser i et bredt spekter av saker i alle landets medier. Dette er alvorlig, og samsvarer ikke på noen måte med en for-

svarlig praktisering av ytringsfriheten som en av våre aller mest grunnleggende menneskerettigheter.

Svar:

Det er påtalemyndigheten som i den enkelte sak vurderer om en ytring er vernet av Grunnloven og Den europeiske menneskerettskonvensjon (EMK) eller om den bør straffeforfølges.

Prinsippet om påtalemyndighetens uavhengighet fra politiske myndigheter har stått sterkt helt siden straffeprosessloven av 1887, og er nå lovfestet etter at Stortinget i oktober 2019 vedtok endringer i gjeldende straffeprosesslov av 1981. Det faller derfor utenfor min rolle som statsråd å vurdere påtalemyndighetens rettsanvendelse.

Jeg viser for øvrig til at regjeringen nylig har oppnevnt en ytringsfrihetskommisjon som skal foreta en helhetlig gjennomgang av ytringsfrihetens stilling i Norge.

Kommisjonens rapport skal legges fram for Kulturdepartementet i form av en NOU innen utløpet av 2021.

SPØRSMÅL NR. 1025**Innlevert 20. februar 2020 av stortingsrepresentant Hårek Elvenes****Besvart 28. februar 2020 av forsvarsminister Frank Bakke-Jensen****Spørsmål:**

Hvordan vil regjeringen håndtere den alvorlige trusselen som ligger i det økende etterretningstrykket mot Norge, skissert i Etterretningstjenestens åpne trusselvurdering?

BEGRUNNELSE:

Etterretningstjenesten skriver i sin åpne trusselvurdering FOKUS 2020, følgende:

Etterretning brukes aktivt mot Norge og vil fortsette å utgjøre en alvorlig sikkerhetstrussel mot norske interesser framover. Etterretningsaktivitet mot politiske mål kan også være ledd i forberedelser til påvirkningsoperasjoner. Påvirkning har vedvarende stort skadepotensial, særlig i tilspissede politiske situasjoner. Flere land benytter universiteter og forskningsinstitusjoner systematisk, og i stor skala, for anskaffelser til program for masseødeleggelsesvåpen og andre militære program. Forsknings samarbeid med norske aktører åpner for tilgang til informasjon, kunnskap, teknologi, infrastruktur og partnernettverk som kan utnyttes i programmene. Denne tilgangen skaper utfordringer for eksportkontroll og kan også bidra til å forverre trusselbildet som Norge står overfor. At etterretnings- og påvirkningstrusselen har blitt mer kompleks kommer klart til uttrykk i det digitale domenet. De raske endringene kan beskrives som et kappløp mellom utvikling av ny teknologi og evnen til å oppdage og forebygge uønsket bruk av den samme teknologien. Sistnevnte vil representere en vedvarende utfordring for myndighetene i åpne samfunn. Trusselaktører bruker internett som et verktøy for å kartlegge sårbarheter og muligheter, utføre kriminelle handlinger og manipulere publikums virkelighetsoppfatning.

Svar:

Jeg viser til brev fra Stortingets president av 21. februar 2020 med spørsmål fra stortingsrepresentant Hårek Elvenes om hvordan regjeringen vil håndtere den alvorlige trusselen som ligger i det økende etterretningstrykket mot Norge, skissert i Etterretningstjenestens åpne trusselvurdering.

Etterretningstrusselen mot Norge er slått fast som en alvorlig utfordring. Etterretningstjenestens åpne trusselvurdering bidrar til større bevissthet ved å identifisere og peke på trusselen etterretning utgjør. Økt forståelse for trusselen bidrar til det forebyggende sikkerhetsarbeidet som er viktig for å håndtere etterretningstrusselen. PST

og NSMs ugraderte vurderinger er en del av det samme bildet. Vi må ha en felles forståelse av etterretningstrusselen mot Norge. Dette er en bevissthet jeg som forsvarsminister sammen med justis- og beredskapsministeren har et spesielt ansvar for å formidle. I tillegg til kunnskap om trusselen må vi også ha en formening om hvilken informasjon, teknologi, kunnskap, planverk og beslutningsprosesser fremmede stater etterretningstjenester interesserer seg for i Norge. Disse må identifiseres og beskyttes. Lov om nasjonal sikkerhet (sikkerhetsloven) er her et viktig verktøy.

Sikkerhetsloven regulerer sikring av nasjonale sikkerhetsinteresser gjennom planlegging, tilrettelegging, gjennomføring og kontroll av forebyggende tiltak mot sikkerhetstruende virksomhet og følger av slik virksomhet. Fremmed etterretning er et eksempel på slik sikkerhetstruende virksomhet. Regjeringen har i et år nå jobbet med å implementere sikkerhetsloven gjennom identifisering av grunnleggende nasjonale funksjoner og utpeking av skjermingsverdige verdier. Verdiane skal ha et forsvarlig sikkerhetsnivå for å håndtere sikkerhetstruende virksomhet, herunder fremmed etterretning. Det er den enkelte virksomhetseier som har ansvaret for å etablere et forsvarlig sikkerhetsnivå, men våre etterretnings og sikkerhetstjenester spiller en viktig rolle i å beskrive den aktuelle trusselen samt gi råd og veiledning om sårbarheter, risikovurderinger og tiltak. Etterretningstjenestens åpne trusselvurdering spiller en viktig rolle i denne kunnskapsformidlingen.

Det konkrete arbeidet med å motvirke etterretningstrusselen gjøres i EOS-tjenestene. Etterretningstjenesten og PST må samarbeide tett for å motvirke etterretningstrusselen. PST er Norges innlands sikkerhets- og etterretningstjenestene, og har hovedansvaret for å innhente informasjon på norsk territorium. Det er samtidig klart at Etterretningstjenesten på nærmere vilkår kan innhente informasjon om fremmed statsaktivitet i Norge. Det er viktig at oppgavefordelingen mellom tjenestene reguleres på en klar og tydelig måte. Regjeringen vil i løpet av året foreslå en ny lov om Etterretningstjenesten som regulerer dette på en god måte.

Utviklingen av etterretnings- og påvirkningstrusselen mot Norge i alvorlig retning er en viktig del i arbeidet med ny langtidsplan for forsvarssektoren. Utviklingen i etterretningstrusselen er ikke et isolert fenomen og må forstås i sammenheng med en større bredde av virkemidler fremmede stater nå benytter for å fremme egne interesser. Samfunnets samlede motstandskraft og utvikling av

en tverrsektoriell situasjonsforståelse blir viktige temaer

både i den kommende langtidsplanen for Forsvaret og i den kommende samfunnsikkerhetsmeldingen.

SPØRSMÅL NR. 1026

Innlevert 20. februar 2020 av stortingsrepresentant Bård Hoksrud

Besvart 2. mars 2020 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

Det å komme inn i denne ordningen ville vært svært bra og formålet i dagens ordning ville passet svært godt for denne gruppen pasienter, vil statsråden se på muligheten for at disse pasientene også kan få mulighet til å komme inn i denne ordningen?

BEGRUNNELSE:

Det er i dag en ordning, forskrift om stønad til dekning av utgifter til viktige legemidler mv. i Blåreseptforskriften §5.13, som noen sykdommer er inne i, iktyosepasienter ville hatt svært god nytte av å kunne komme inn på denne ordningen. Mange iktyosepasienter har svært høye utgifter til livsnødvendig behandling av sin svært sjeldne diagnose. Beskrivelsen i formålet til ordningen, passer de svært godt inn i. Denne gruppen er en liten men alvorlig gruppe. Kompetansesenteret har registrert i underkant av 100 pasienter med alvorlig former av Iktyose.

Svar:

Helsedirektoratet har på oppdrag fra Helse- og omsorgsdepartementet utredet mulige endringer i regelverket for folketrygdens finansiering av medisinsk forbruksmateriell og næringsmidler etter blåreseptforskriften §§ 5 og 6. Dette er nå til vurdering og videre oppfølging i departementet.

I Helsedirektoratets rapport om endringer i regelverket for folketrygdens finansieringsordninger foreslås blant annet at bidragsformål som oppfyller prioriteringsvilkårene enten bør overføres til blåreseptordningen eller dekkes av andre aktører (kommune eller RHF). Direktoratet viser til at

”Tilstandene som omfattes av [bidragsformålene cystisk fibrose, betydelige (utbredte) og kroniske hudlidelser og kroniske og alvorlige sår og fistler], vurderes å være alvorlige, og bruken av produktene som refunderes i dag antas i vesentlig grad å oppfylle prioriteringskriteriene.” Videre trekker direktoratet fram at ”brukere, spesielt alvorlig rammede iktyosepasienter,

har til dels høye utgifter til tross for en 90 % dekning etter av egenbetalingstaket for bidragsordningen er nådd.”

En overføring av bidragsformål til blåreseptordningen vil både kreve forskriftsendring og som hovedregel utarbeidelse av en produkt- og prisliste. En overføring vil også ha økonomiske konsekvenser, både for den enkelte bruker og for folketrygden, og må eventuelt behandles i forbindelse med de ordinære budsjettprosessene.

Helfø er nå i ferd med å ta ut mer detaljerte data knyttet til iktyose-pasienter som får bidrag til kremer, salver og oljer. Disse opplysningene må tas ut manuelt ved å gå inn i hver enkelt sak, og det er derfor en tidkrevende prosess. Tidsløpet for videre oppfølging, og en eventuell beslutning om regelverksendring, vil være avhengig av når disse opplysningene er klare, og hva uttrekket viser.

SPØRSMÅL NR. 1027**Innlevert 21. februar 2020 av stortingsrepresentant Siv Mossleth****Besvart 2. mars 2020 av samferdselsminister Knut Arild Hareide****Spørsmål:**

Mener statsråden at avgiftsøkninger og liberalisering av taxinæringen vil gjøre det enklere for funksjonshemmede å få tilgang på drosje, eller vil statsråden reversere endringene som er vedtatt?

BEGRUNNELSE:

På NRK.no 21.2.2020 kan vi lese om Tove Linnea Brandvik som deltok i NRK-debatt om funksjonshemmedes rettigheter. Etter sendingen fikk hun ikke drosje fordi hun sitter i rullestol. Oslo Taxi kunne ikke stille med drosjer som kunne transportere rullestoler på kveldstid. Regjeringen innfører fra 1.juli en rekke lovendringer for taxinæringen, blant annet oppheves antallsreguleringen med tilhørende driveplikt, sentraltilknytningsplikten for drosjer oppheves. Før lovendringene ble vedtatt advarte organisasjoner for funksjonshemmede mot forslaget om deregulering av drosjetilbudet, og frykter for transporttilbudet for sine medlemmer. Regjeringen valgte å ikke ta hensyn til dette, og gjennomførte lovendringene.

I tillegg til lovendringer har regjeringen ført en avgiftspolitik som gjør at de største drosjene går opp over 200.000 kroner i pris. Dette er typisk de drosjene som brukes til å kjøre funksjonshemmede.

Svar:

Som ny samferdselsminister i den sittende regjeringen vil jeg selvsagt videreføre regjeringens politikk på området, og følge opp Stortingets vedtak i saken.

Rapporter fra Konkurransetilsynet og Forbrukerrådet viser at drosjemarkedet ikke fungerer optimalt. De fremhever særlig svak prisinformasjon og høye etableringsbarrierer som viktige forklaringsfaktorer. Nesten halvparten av kjørte kilometer i drosjenæringen er tomkjøring. Tomkjøring fører til økte priser, lengre arbeidsdager og mer forurensing. Det har derfor vært et behov for å gjøre endringer i drosjenæringen.

Medieoppslag den siste tiden viser at drosjetilbudet til rullestolbrukere ikke er tilfredsstillende over alt, hele tiden. Dette er enda et eksempel på at dagens drosjeregulering ikke fungerer optimalt.

Vi skal ha et drosjemarkedet som fungerer godt i hele landet, og for alle de ulike passasjergruppene. Det store flertallet av personer med nedsatt funksjonsevne har ikke behov for spesialutstyrt drosje, men kan benytte seg av de ordinære drosjene, eller andre offentlige transporttilbud.

Behovet for, og etterspørselen etter, spesialtilpassede kjøretøy vil være det samme før og etter regelendringene. Endringene gir imidlertid aktørene i markedet større fleksibilitet enn under dagens regulering til å tilpasse tilbudet til etterspørselen. Dette kan bidra til at det utvikles gode markedsløsninger også for transport av funksjonshemmede der etterspørselen er tilstrekkelig.

Offentlige myndigheter, som helseforetakene og kommunene, kjøper i dag transport for personer med nedsatt funksjonsevne, og kan da stille krav om universell utforming. Det offentlige betaler også for andre transportordninger, som TT-ordningen som dekker fritidsreiser for personer med nedsatt funksjonsevne. Offentlige kjøp bidrar, i kombinasjon med øvrig etterspørsel etter universelt utformede drosjer, til at det er og vil være en viss andel spesialtilpassede drosjer i markedet.

Dersom markedet ikke tilbyr et tilfredsstillende tilbud for funksjonshemmede på kommersielt grunnlag kan fylkeskommunene kjøpe ytterligere slik kapasitet eller stille krav om universell utforming i enerettskontrakter. Det kan også være et alternativ for fylkeskommunene å etablere tilskuddsordninger med støtte til spesialutstyr i drosje.

Drosjer ble tidligere belastet med 40 pst. av engangsavgiften for tilsvarende personbiler. Fordelen har blitt skjerpet inn gradvis, og ble endelig avvirket i forbindelse med budsjettet for 2019. Da ble drosjer gjenstand for samme satser i CO2 komponenten og vektkomponenten som personbiler. Endringen var begrunnet i miljøhensyn, ved at engangsavgiften skal gi like sterke insentiv til å kjøpe kjøretøy med lave utslipp til drosjevirkosomhet som til personbiler for øvrig. Transport av funksjonshemmede i universelt utformede kjøretøy skjer primært med kjøretøy som avgiftsmessig defineres som busser. Busser omfattes ikke av engangsavgiften og avviklingen av drosjefordelene skulle derfor i utgangspunktet være uten betydning for disse.

I merverdiavgiftssystemet er det lav sats på 12 pst. for enkelte typer tjenester. Dette gjelder blant annet persontransport, som også omfatter drosjetjenester. Siden 2006 har den lave satsen har blitt økt i flere omganger. Senest i forbindelse med budsjettet for 2018 da satsen ble økt fra 10 til 12 pst. I budsjettet for 2018 ble det lagt til grunn at satsøkningen kunne føre til en økning av prisene på de aktuelle tjenestene på maksimalt 1.82 pst.

Det er ikke unaturlig naturlig at reformer skaper noe usikkerhet og oppmerksomhet, og jeg er forberedt på at det kan oppstå utfordringer i forbindelse med de ved-

tatte endringene. Jeg vil følge nøye med på utviklingen i drosjemarkedet fremover, og bidra til å finne løsninger på de utfordringene som eventuelt oppstår innenfor rammene som er satt. Utviklingen i drosjetilbudet for

funksjonshemmede vil jeg ha særlig oppmerksomhet på. Endringene skal evalueres etter tre år. Også i en slik evaluering vil transporttilbudet for funksjonshemmede ha en viktig plass.

SPØRSMÅL NR. 1028

Innlevert 14. februar 2020 av stortingsrepresentant Lars Haltbrekken

Besvart 2. mars 2020 av justis- og beredskapsminister Monica Mæland

Spørsmål:

Hva slags legehjelp fikk den irakiske statsborgeren som døde 29. oktober 2019 på Trandum, og ble han behandlet av samme lege som tidligere har vært kritisert i mediene, blant annet i forbindelse med Abbasi-saken?

Svar:

Jeg vil innledningsvis bemerke at helseopplysninger er underlagt taushetsplikt, og jeg kan derfor ikke gå inn i detaljene rundt legehjelpen den irakiske borgeren som døde på Trandum mottok. Han var i forkant av dødsfallet innlagt på Akershus universitetssykehus frem til han den 23.10.2019 ble utskrevet til Trandum av personell ved

sykehuset. På Trandum fikk han den helsehjelpen som tilbys der. I tillegg til tre egne ansatte sykepleiere, har PU en avtale med firmaet Legetjenester AS, som gir medisinsk oppfølging til de innsatte ved internatet.

I henhold til denne avtalen skal firmaet, foruten å tilby legehjelp til de som er innsatt på Trandum, delta under uttransporter dersom det er behov for det. Det er tre leger ansatt i firmaet, og det er derfor ikke usannsynlig at en eller flere av legene har behandlet de personene som er omtalt i representantens spørsmål.

For de rettslige rammene for de internertes rett til helsehjelp viser jeg for øvrig til mitt svar på skriftlig spørsmål nr. 984 (2019-2020).

SPØRSMÅL NR. 1029

Innlevert 21. februar 2020 av stortingsrepresentant Karin Andersen

Besvart 27. februar 2020 av kunnskaps- og integreringsminister Trine Skei Grande

Spørsmål:

I Folkebladet 20.2.20 kan vi lese om en flyktningfamilie fra Irak som fikk oppholdstillatelse i Norge tidlig i desember 2017 og de har ennå ikke blitt bosatt i en kommune. Foreldrene bor på Sjøvegan asylmottak og de tre multifunksjonshemmede barna bor i tidl. Lenvik kommune, (nå slått sammen til nye Senja kommune). De har ventet på felles bostedskommune i over 2 år og ingen kommuner har så langt sagt ja til å bosette dem.

Hva vil Regjeringen gjøre for å sikre at personer med store funksjonsnedsettelse og store helseutfordringer blir bosatt, og vil regjeringen vurdere endringer i integreringsordningen eller i kommunenes inntektssystem som kompenserer for varige utgifter slik at bosetting for flyktninger med store helseutfordringer blir bosatt raskt?

Svar:

Flyktninger med nedsatt funksjonsevne og/eller atferdsvansker krever særskilt tilrettelegging og ekstra oppfølging etter bosetting. Kommunene som bosetter disse flyktningene, trenger ofte mer tid til å skaffe egnet bolig og legge til rette for nødvendig tjenester, enn for andre flyktninger. Noen ganger er det kommuner som ikke ser seg i stand til å gi et tilfredsstillende tilbud, og Integrerings- og mangfoldsdirektoratet (IMDi) må anmode flere kommuner om bosetting. Da blir ventetiden i mottak lenger enn ønskelig.

Vi har gode økonomiske støtteordninger til kommuner som bosetter flyktninger. For de med nedsatt funksjonsevne og/eller atferdsvansker kan kommunene få ekstra tilskudd opp til 1 361 000 kroner per år, inntil fem år, i tillegg til integreringstilskuddet. Kommunene kan i tillegg søke Helsedirektoratet om tilskudd for særlig ressurskrevende helse- og omsorgstjenester til enkeltmottakere. Etter fem år legger jeg til grunn at flyktninger mottar tjenester på linje med andre innbyggere, uten særskilt finansiering av staten. Vi har en bosettingsordning for flyktninger som

fungerer godt for de aller fleste. Kravet om bosetting i en kommune innen 6 måneder etter vedtak om opphold eller innreisetilatelse for overføringsflyktninger, har ligget fast i mange år. Av de 4 822 flyktningene som ble bosatt i 2019, ble 95 prosent bosatt innen 6 måneder. Det er god måloppnåelse, når vi sammenligner med tidligere år.

Jeg er enig med representanten Andersen i at ventetiden i mottak noen ganger blir for lang, og det er uheldig. Eksemplet representanten Andersen begrunner spørsmålet med, er noe vi ikke ønsker. Det er dessverre flere eksempler på lang ventetid, men jeg vet at IMDi arbeider målrettet for å få bosatt flyktninger med nedsatt funksjonsevne og/eller atferdsvansker så raskt som mulig. IMDi har i 2019, i samarbeid med Utlendingsdirektoratet, Barne- ungdoms- og familiedirektoratet, Husbanken og Helsedirektoratet, satt ut et oppdrag som skal fremskaffe kunnskap om hvordan offentlig forvaltning kan legge til rette for raskere bosetting i kommunene av flyktninger med særlige behov. Rapporten vil gi oss ytterligere kunnskapsgrunnlag når det gjelder bosetting av denne gruppen.

SPØRSMÅL NR. 1030

Innlevert 21. februar 2020 av stortingsrepresentant Siv Mossleth

Besvart 28. februar 2020 av samferdselsminister Knut Arild Hareide

Spørsmål:

Hva vil statsråden gjøre for å sikre at Avinor og Norge får, som mesteparten av Europa, på plass en fullt oppegående røykdykkertjeneste på flyplassene, slik at brannmennene på disse kan ha en større mulighet for å berge liv og verdier?

BEGRUNNELSE:

Viser til tidligere spørsmål angående Avinor beredskap på sine lufthavner.

I 2015 sa Avinor opp slokkeavtalene som var inngått med kommunale brannvesen i de kommuner hvor Avinor sine lufthavner er lokalisert. Dette ble gjort med et unntak, dette unntaket gjelder fortsatt, og omhandler landets hovedflyplass Gardemoen. Størrelsen på lufthavnen og omfanget av aktiviteten på Gardemoen gjør det naturlig å ha de kapasiteter man kan tilgjengelig klar til innsats om behovet skulle melde seg.

Etter endringen i 2015 og frem til dags dato har denne endringen gitt konsekvenser jeg er usikker på om man så omfanget av ved innføringen av endringen. Konsekvensen er at kravet om røykdykking for brann- og redningspersonell i Avinor bortfalt, og en viktig kapasitet for den totale beredskapevnen redusert. Dette gjelder både når det kommer til innsats i fly men også som en ressurs til innsats i akutt beredskapen til samfunnet forøvrig.

Norsk redningstjeneste har i en årrekke vært ansett for å være en av verdens beste redningstjenester. Dette er ingen selvfølge at vi, som en relativt liten stat, evner å opprettholde over år, uten at det foreligger et betydelig systematisk arbeid bak. Redningstjenesten bygger på de grunnleggende prinsippene om samvirke, ansvar, integrert tjeneste og koordinering. Alle punkter som er særskilt viktig fungerer hver for seg, og sammen, for at redningskjeden i total skal oppnå ønsket og vellykket resultat.

Loven er tydelig: «Redningstjenesten utøves som et samvirke mellom offentlige organer, frivillige organisasjoner, private virksomheter og personer. Alle offentlige

organer som har kapasitet, informasjon eller kompetanse egnet for redningsformål, plikter å bidra i redningstjenesten med til enhver tid tilgjengelige kapasiteter, kompetanse og fullmakter. Samvirkeprinsippet innebærer at alle aktører har et selvstendig ansvar for å sikre best mulig samvirke både i det forberedende arbeidet og under redningsaksjoner.» (Fastsatt ved kgl.res. 19. juni 2015 med hjemmel i lov 4. august 1995 nr. 53 om politiet (politiloven) § 27, Pkt 1-4 Samvirkeprinsippet)

For Avinors mannskaper er dagens praksis at det ikke kan gjøres førsteinnsats ved røykutvikling og eventuell brann i fly og bygninger på flyplassområdene. Det så vi nå sist under brannen i parkeringshuset på Sola i Stavanger hvor det tok forholdsvis lang tid (15 min) før kommunalt brannvesen var på plass, mens Avinors mannskaper ville kunne vært klar på 2-3 min.

Ved tidligere spørsmål om dette har Avinor svart at de forholder seg til EASA-regelverket (felles Europeisk regelverk) og at de dermed ikke trenger å ha røykdykkere i henhold til dette regelverket. En oppfattelse vi mener må nyanseres ytterligere i forhold til det vi inntil nå har hatt kjennskap til.

I Europa (med unntak av Finland og Sverige) er det slik at er en brannmann så er en også røykdykker. Derfor trenger ikke EASA regelverket å stille krav om det. I Norge er det ikke slik. Her kan en være brannmann uten å være røykdykker, slik som i Avinor. Så når Avinor henviser til EASA regelverket, er de underlagt et felles europeisk regelverk med forutsetninger som ikke tar hensyn til norsk lov, og vi får en dårligere tjeneste enn resten av Europa. Sitter en passasjer fast i et røykfyllt fly i Tyskland, vil passasjeren få hjelp til å komme ut, skjer dette i Norge er det sannsynlig at denne hjelpen ikke er tilgjengelig før etter lang tid (ref. over).

Etter det Senterpartiet har brakt på det rene er det snakk om små ressurser for at Avinors brannmenn kan bli røykdykkere. En stor andel av dagens avinoransatte innen brann- & redningstjenesten var tidligere godkjente røykdykkere, inntil nytt regelverk ble innført og denne tjenesten ble fjernet. Men på bakgrunn av at de ikke har fått øvd på denne tjenesten kan de ikke praktisere den. Det som skal til er 4 røykdykk i året, derav et varmdykk. Dvs. de har utdanningen, de har utstyret, men mangler øving.

Svar:

Spørsmål om flysikkerhet og brannberedskap er faglige spørsmål som blir ivaretatt av fagmyndighetene på området. Jeg har derfor lagt spørsmålet fram for Luftfartstilsynet. Jeg har også rådført meg med Avinor, som eier og driver av de fleste lufthavnene i Norge.

Luftfartstilsynet viser til at primær oppgaven til brann og redning på lufthavnene er at de innenfor en definert responstid skal begrense skadeomfang dersom det skjer noe med et luftfartøy inne på lufthavnens område. For å

yte en best mulig innsats er det i regelverket stilt krav til kompetanse og trening for personellet, til utstyr og utføringskrav osv.

Mens det i tidligere nasjonalt regelverk var krav om røykdykkertjeneste på lufthavner med luftfartøy over en viss størrelse, viser Luftfartstilsynet til at dette ikke lenger er et krav i det felleseuropeiske regelverket. På noen områder har det felleseuropeiske regelverket strengere krav enn det tidligere nasjonale regelverket, mens det på andre områder er lempeligere krav. Intensjonen er å ha mer fleksibelt regelverk, der det i større grad er opp til aktørene i luftfarten å gjennomføre risikovurderinger. Det innebærer at det ikke er noe som hindrer noen lufthavn i å ha røykdykkerkompetanse, dersom risikovurderinger indikerer at behovet er tilstede. Luftfartstilsynet har ikke oversikt over hvilke nasjonale tilleggsbestemmelser andre EU/EØS-land eventuelt har stilt til brann- og redningsmannskap på lufthavnene.

Luftfartstilsynet mener at et felles europeisk regelverk bidrar til standardisering, og at dette bidrar til bedre flysikkerhet. EUs luftfartsbyrå, EASA, gjennomfører jevnlig standardiseringsinspeksjoner av luftfartsmyndighetene i EU/EØS-landene for å sikre lik praktisering av det felleseuropeiske regelverket. For ordens skyld bemerker Luftfartstilsynet at lufthavnenes brann og redning – i henhold til luftfartsregelverket – skal være dimensjonert og trent for å ivareta hendelser med luftfartøy, og dette følges opp av Luftfartstilsynet gjennom tilsyn. Hvis lufthavnenes brann- og redningsmannskap bistår kommunalt brannvesen i en gitt situasjon, så vil for øvrig lufthavnen måtte stenges eller nedgraderes pga. manglende beredskap.

Avinor viser til at selskapets lufthavner er sertifisert etter det felleseuropeiske regelverket pr. 1. januar 2018. Av regelverket følger det at sikkerhet har første prioritet, noe som er gjentatt i Accountable Managers Statement, dvs. erklæring fra ansvarlig leder (konsernsjefen) i Avinor. Avinor peker også på at Luftfartstilsynet følger opp at selskapet opererer i henhold til regelverket.

Avinor viser videre til at det er andre krav til innsats og risikovurderinger ved luftfartsulykker enn ved bygningsbrann, og at røykdykkertjeneste – slik det gjelder for kommunalt brannvesen – er en innsats som benyttes ved bygningsbrann. Avinors brann- og redningstjeneste trener og øver på å redde liv ved en luftfartsulykke eller hendelse på eller i den umiddelbare nærhet av lufthavnen. Oppgavene går ut på å skape og ivareta et miljø for å kunne overleve i, etablere evakueringsmuligheter for passasjerene, samt starte redning av passasjerer som ikke klarer seg uten bistand. Ved behov skal Avinors mannskap entre luftfartøy dersom det er forsvarlig. Som i alt redningsarbeid vektlegges de ansattes sikkerhet høyt.

Avinor viser ellers til at det er det kommunale brannvesenet, som i henhold til brann- og eksplosjonsvernloven, har ansvaret for røykdykking og slokking av brann i alle bygninger i kommunene, også bygninger på fly-

plassene. På lik linje med andre bygningseiere vil Avinor iverksette tiltak for å redusere omfanget av et eventuelt branntilløp i sine bygninger og gjøre det selskapet har kompetanse og kapasitet til inntil det kommunale brannvesenet er på plass. Når det kommunale brannvesenet er på plass, overtar de ansvaret for innsatsen i henhold til brann- og eksplosjonsvernloven. Videre slokking blir ledet av det kommunale brannvesenet i samarbeid med og ved bruk av flyplassens personell og ressurser.

Avinor påpeker også at selskapet på forespørsel bidrar med slukningsarbeid utenfor flyplassområdene. Som eksempel på Avinors kompetanse og ressurser innen brann- og redningsberedskap viser Avinor til avgjørende bistand fra selskapet ved brann i en tråler i Tromsø, skogbrannene i Sverige, en rekkehusbrann i Namsos, brannen i Lærdalsøyri, en brann i kraftstasjonen i Longyearbyen og ulykken i Lillestrøm mellom to godstog.

SPØRSMÅL NR. 1031

Innlevert 21. februar 2020 av stortingsrepresentant Helge André Njåstad

Besvart 2. mars 2020 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

Howdan vil helseministeren i samråd med kommunalministeren sørge for at BPA blir mest mulig likebehandlet i kommunene, uavhengig av hvor i landet man bor?

BEGRUNNELSE:

20. februar kunne vi i Dagsavisen lese at Sanaa på to år som trenger bistand 24 timer i døgnet får mindre enn halvparten antall timer BPA. Sykehuset mener at familien trenger bistand hele døgnet, mens bydelen har gitt avslag på klagen. Det kan ikke være sånn at innbyggere i kommunene blir omsorgsflyktninger og må flytte til andre kommuner og bydeler for å få et bedre BPA-tilbud. BPA er en lovfestet rettighet, men dessverre ser vi at praksisen i kommunene er vidt forskjellig. Nå også på bydelsnivå. Saken med Sanaa føyer seg inn i rekken hvor enkeltmennesker blir offer for saksbehandlingsfeil hvor man ser helt bort ifra helsefaglige råd fra spesialister og leger, og ikke minst brukerperspektivet.

Svar:

Den siste tiden har det vært stort fokus på ordningen med brukerstyrt personlig assistanse. Det er jeg glad for. Brukerstyrt personlig assistanse er en viktig ordning for personer med nedsatt funksjonsevne. Debatt og diskusjon bidrar til at vi får mer kunnskap om og kjennskap til hva som er viktig for at ordningen skal fungere så godt som mulig. Som jeg nevnte i mitt brev til landets ordførere i 2017 er jeg opptatt av at ordningen skal fungere i tråd med intensjonen.

Det er kommunen som har ansvaret for at innbyggerne mottar nødvendige helse- og omsorgstjenester på et forsvarlig nivå. Kommunen må gjøre en selvstendig vurdering av den enkeltes behov for helse- og omsorgstjenestebehov. Både spesialisthelsetjenestens vurderinger og brukerens rett til medvirkning vil være sentrale momenter i kommunens helhetsvurdering, sammen med blant annet medisinske, sosiale og andre faglige momenter. På bakgrunn av denne helhetsvurderingen vil kommunen utforme et forsvarlig tjenestetilbud til brukeren som skal dekke dennes nødvendige behov for helse- og omsorgstjenester. På hvilken måte disse tjenestene skal organiseres er også en del av denne vurderingen.

Så er jeg kjent med at bruker- og interesseorganisasjonene opplever at omfanget av ordninger med brukerstyrt personlig assistanse varierer mellom kommunene. Denne problemstillingen, som representanten her tar opp, er en del av mandatet til det offentlig oppnevnte utvalget om brukerstyrt personlig assistanse. I mandatet har regjeringen bedt utvalget om å "vurdere hvordan ordningen bør utformes for å sikre at flytting mellom kommuner i mindre grad skal påvirke timetallet som er innvilget, og for at innvilgelse av timetall for brukerstyrt personlig assistanse skal baseres på en faglig vurdering. Utvalget bør derfor sammenligne tildelingspraksis, med sikte på å utrede grep for å redusere forskjellene mellom kommuner." Jeg ser frem til å motta utvalgets innstilling om blant annet denne problemstillingen.

Avslutningsvis vil jeg også minne om at regjeringen har et sterkt fokus på å gjøre hverdagen enklere for familier som har barn med behov for sammensatte tjenester. Familier som står i krevende omsorgsoppgaver trenger helhetlige og koordinerte tjenester.

Regjeringen arbeider derfor med en likeverdsreform som tar sikte på å gjøre hverdagen enklere for familier med barn med sammensatte behov. Regjeringen er også

opptatt av å anerkjenne pårørende som ressurs, både for sine nærmeste og for samfunnet. Regjeringen arbeider derfor med egen pårørendestrategi.

SPØRSMÅL NR. 1032

Innlevert 22. februar 2020 av stortingsrepresentant Guro Angell Gimse

Besvart 4. mars 2020 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

Gunhild Stordalens organisasjon Eat mottar støtte fra staten gjennom Folkehelseinstituttet.

På hvilket grunnlag er støtten gitt, hva er status for samarbeidet mellom FHI og Eat, hvordan forholder de seg til helsedirektoratets kostholdsråd, og hvordan involveres andre aktører?

BEGRUNNELSE:

Vi kunne lese i nettavisen 19.02.20 at Eat mottar 4 millioner i statsstøtte. Dette skal være gitt av prosjektmidler kalt stimulab som beskrives som øremerkede midler for å løse såkalte "wicked problems". Nettavisen beskriver midlene som PR-midler og at prosjektsamarbeidet mellom FHI og Eat kom i stand etter at Stordalen og Camilla Stoltenberg skrev en kronikk sammen i 2018, der de tok til orde for at myndighetene må styre hvordan nordmenn spiser. Professor emeritus Odd Magne Hårstad ved Norges miljø- og biovitenskaplige universitet beskriver samarbeidsprosjektet/PR-prosjektet som et rent indoktrineringsprosjekt og sier:

"Det er meget betenkelig at staten inngår et slikt samarbeid med en aktør med en klar interesse uten å ta med andre aktører som kan balansere samarbeidet."

Svar:

Jeg er glad for at representanten Angell Gimse er opptatt av kostholdsråd, bærekraft og folkehelse. Jeg er enig i at innholdet i artikkelen i Nettavisen kan danne grunnlag for spørsmål. Men nå er det slik at artikkelen inneholder en del faktafeil.

EAT har ikke mottatt 4 millioner i statsstøtte. Folkehelseinstituttet (FHI) og EAT mottok sammen 2 millioner etter en offentlig utlyst konkurranse fra Stimulab som er et initiativ fra Digitaliseringsdirektoratet, en underliggende etat til KMD. FHI er ifølge søknaden ansvarlig virksomhet,

og det går tydelig fram at EAT er en samarbeidspartner. Dette prosjektet er ikke et PR-prosjekt. Midlene kunne utelukkende brukes til en anskaffelse for et byrå som skulle bistå til innovasjon knyttet til matsystemet og å fremme et sunt og bærekraftig kosthold. I søknaden fra FHI går det tydelig fram at et sunt kosthold skal være i tråd med Helsedirektoratets kostråd.

Premiss for å motta disse midlene fra Stimulab var at de i sin helhet skulle utlyses på offentlig anbud og brukes til utredningsarbeid. Firmaet Comte fikk dette oppdraget i konkurranse med flere andre. De tildelte 2 millionene disponeres i sin helhet av Comte.

Digitaliseringsdirektoratet ønsker gjennom initiativet Stimulab å stimulere til offentlig innovasjon fra innbyggernes perspektiv. For å skape bedre tjenester og en mer effektiv forvaltning, trenger vi å jobbe på nye måter. Dette er akkurat hva vår regjering arbeider for.

Matdugnaden er et samarbeidsprosjekt mellom FHI, EAT og Comte som ble etablert i kjølvannet av tildelingen på 2 millioner kroner. Prosjektet undersøker blant annet hva som skal til for å få et sunnere kosthold gjennom måltidene som serveres i offentlig regi, for eksempel på sykehjem, universiteter, barnehager og kantiner. Prosjektet baserer seg på kostholdsrådene fra Helsedirektoratet.

Vi registrerer at FHI til enhver tid har samarbeid med private og frivillige aktører. Vi har tillit til at samarbeidet er i tråd med FHIs etiske og faglige retningslinjer som sikrer at arbeidet støtter opp om det samfunnsansvaret som er tillagt FHI.

Når det gjelder Helsedirektoratets kostråd vil jeg benytte anledningen til å informere om at bærekraftig matpolitikk og et sunnere kosthold har vært en sentral del av det nordiske samarbeidet siden 1980-tallet, da vi fikk de første fellesnordiske kostholdsanbefalingene. I 2019 startet arbeidet med å revidere disse anbefalingene på oppdrag av Nordisk ministerråd. Universitetet i Oslo leder dette arbeidet, og arbeidet sluttføres i 2022. Hovedfokus i dette revisjonsarbeidet er helseperspektivet. Bærekraft skal imidlertid implementeres i de matvarebaserte

kostrådene der det er tilstrekkelig dokumentasjon. Resultatene fra dette arbeidet vil være førende for eventuelle justeringer av Helsedirektoratets kostråd.

tatene fra dette arbeidet vil være førende for eventuelle justeringer av Helsedirektoratets kostråd.

SPØRSMÅL NR. 1033

Innlevert 23. februar 2020 av stortingsrepresentant Sigbjørn Gjelsvik

Besvart 2. mars 2020 av kommunal- og moderniseringsminister Nikolai Astrup

Spørsmål:

Hvilke kommuner mener statsråden er for små, og hvilke tiltak mener statsråden det er aktuelt å vurdere dersom disse kommunene ikke slår seg sammen frivillig?

BEGRUNNELSE:

I et innlegg i Adresseavisen 21. februar fastslår kommunal- og moderniseringsminister Nikolai Astrup at:

”Det er fortsatt for mange små kommuner. Og det er for store forskjeller mellom kommunene – noe som gjør det vanskelig å overføre flere oppgaver til kommunene.”

Astrup viser i innlegget til at Stortinget har bestemt at lokale initiativ og frivillighet skal ligge til grunn for kommunereformen i denne perioden, samtidig som han understreker at:

”Hvis vi over tid ser at kommunestrukturen ikke endrer seg i takt med samfunnet, og dermed blir et hinder for å levere gode tjenester i fremtiden, bør det nok vurderes andre tiltak.”

Svar:

Kommunene har en bred og omfattende oppgaveportefølje, som har vokst i hele etterkrigstiden. Kommunene skal være generalistkommuner. Dette betyr at de, uansett innbyggertall, demografi, bosettingsstruktur, skal håndtere de samme kravene til tjenester til sine innbyggere, ivareta planleggings- og utviklingsoppgaver i lokalsamfunnet, være myndighetsutøver, og ivareta demokratiske funksjoner. Dette generalistkommunesystemet har vi til felles med de andre nordiske landene, og systemet har vært en bærebjelke i oppbyggingen av velferdsstaten. Fordelene ved dette kommunesystemet – med brede og omfattende oppgaver og rammestyring, både finansielt og juridisk – er at det gir det kommunale demokratiet handlingsrom til å tilpasse den statlige velferdspolitikken til lokale forhold, og ha reell mulighet til å gjøre egne prioriteringer.

Fordelene har imidlertid blitt svekket av en samfunnsutvikling hvor det over tid er blitt store forskjeller mellom kommunenes forutsetninger for å fylle rollen som generalistkommune. Folketallsnedgang, urbanisering og aldring har ført til at mange kommuner er blitt så små, at de har vansker med å beholde og rekruttere tilstrekkelig kapasitet og kompetanse til å levere gode og likeverdige velferdstjenester til sine innbyggere. Dette har skjedd parallelt med en økning i oppgaver og ansvar.

Dokumentasjonen på utfordringene mange små kommuner har med å fylle rollen som generalistkommuner, er etter hvert stor. I tilrådingene om kommunestruktur fra fylkesmennene i forbindelse med kommunereformen (2016), er mange av disse utfordringene dokumentert av kommunene selv. Telemarksforskning har gjort en studie på hvordan kommuner under 3000 innbyggere fyller rollen som generalistkommune (TF-rapport 473/2019). Rapporten viser at de minste kommunene allerede nå har små og sårbare organisasjoner, og denne utviklingen fører til at de i økende grad vil ha utfordringer med å gi likeverdig velferdstilbud til innbyggerne. De har heller ikke tilstrekkelig kapasitet og kompetanse til å drive utvikling av tjenestene i tråd med forventninger og lovpålegg fra nasjonale myndigheter. Mange kommuner mangler oppdatert planverk, noe som er både lovpålagt og en forutsetning for å drive god samfunnsutvikling.

Spørsmålet om kommunestørrelse har opp gjennom etterkrigstiden vært jevnlig på dagsorden i alle de nordiske landene, etter hvert som velferdsstaten er bygget ut. Allerede på 50-tallet fastslo Stortinget at det var behov for en viss størrelse på kommunene hvis de skulle ha rollen som iverksetter av statlig velferdspolitik. Den samme diskusjonen gikk, og pågår fortsatt, i våre naboland.

Jeg regner med at representanten Gjelsvik er enig med meg i at dagens norske og nordiske velferdskommuner er noe ganske annet enn kommunene vi hadde på 1960-tallet. Og da må jeg også minne om at vi fortsatt har over 120 kommuner med under 3000 innbyggere, og at om lag halvparten har under 5000 innbyggere.

Jeg tror ikke vi kan finne en eksakt grense for hvor stor en kommuneorganisasjon bør være for å kunne levere på alle de oppgavene de i dag har ansvar for. Norge er et langstrakt land, med en geografi som noen steder gir særlige utfordringer.

Jeg har stor forståelse og respekt for at endring av kommunegrenser skaper engasjement og følelser. Og diskusjonen om kommunen har de nødvendige forutsetningene for å håndtere dagens og framtidens utfordringer, bør tas i det enkelte kommunestyre. Samtidig har vi som nasjonale myndigheter et viktig ansvar for å organisere

forvaltningen på en slik måte at alle innbyggere i dette landet, uansett bosted, får de offentlige tjenestene de har krav på. Dersom ikke alle kommuner greier å ivareta sin generalistrolle, synes jeg vi også må diskutere dette på nasjonalt nivå, og ikke bare overlate spørsmålet til den enkelte kommune.

Dersom Stortinget ønsker at alle kommunene fortsatt skal ha de samme oppgavene, kunne ta på seg flere oppgaver, samt ha reell demokratisk styring over disse oppgavene, er denne regjeringen fortsatt av den oppfatning at det er nødvendig med flere kommunesammenslåinger.

SPØRSMÅL NR. 1034

Innlevert 21. februar 2020 av stortingsrepresentant Gisle Meininger Saudland

Besvart 2. mars 2020 av samferdselsminister Knut Arild Hareide

Spørsmål:

Vil statsråden støtte et initiativ for å endre trasé og reduserer kostnader for ytre ringvei i Kristiansand slik at veien kan fremskyndes?

BEGRUNNELSE:

La meg først gratulerer Hareide som ny samferdselsminister.

I en årrekke har en ytre ringvei rundt Kristiansand vært høyt ønsket i landsdelen. For de som bor utenfor Kristiansand er det tidkrevende og lite hensiktsmessig å bli tvunget inn i sentrum, selv om de kun skal kjøre forbi. For de fastboende har en sterkt trafikkert europavei gjennom byen også negative konsekvenser, både for miljø men ikke minst for innbyggernes helse og livskvalitet. Svevestøv og forurensing blir ofte liggende i det område det genereres. Barn blir ifølge landsforeningen for hjerte- og lungeskadde ekstra hardt rammet. Undertegnede vet at statsråden er opptatt av barns oppvekstvilkår og vil blant annet peke på barnas transportplan som KrF og FrP var enige om.

Det passerer omtrent 4000 lastebiler gjennom Kristiansand hver eneste dag, som er 62 prosent flere enn over Svinesund! Å bygge ytre ringvei er viktig både for trafikkvikling og beredskapshensyn, noe tidligere samferdselsjef i Vest-Agder fylkeskommune redegjør for i et innlegg i Fædrelandsvennen 04.01.2020

Det finnes krefter som fortsatt ønsker å løse gjennomgangstrafikken i Kristiansand gjennom byen i håp om at blir det vanskelig nok å kjøre så lar man kanskje være.

Undertegnede mener det er en bakstreversk måte å løse trafikkproblemer på.

Heldigvis fikk FrP i regjering gjennomslag for å opprette selskapet Nye Veier AS og som statsråden nok er kjent med er hele strekningen mellom Sandnes og Kristiansand inkludert ytre ringvei rundt Kristiansand med i Nye Veier AS sin portefølje. Mens man på mesteparten av strekningen Kristiansand-Sandnes gjør lokale vedtak som gjør kostnadene så lave som mulig så har man i Kristiansand valgt en traseløsning som er så dyr at Nye Veier selv sier at ytre ringvei vil bli bygget ut sist.

Undertegnede vet at det er mulig med kostnadsreducerende tiltak for ytre ringvei for å bedre den samfunnsøkonomiske lønnsomheten. Undertegnede er klar over at ytre ringvei ikke er en del av statlig plan og at kommunal- og moderniseringsdepartementet har behandlet trasevalget men mener det er viktig at samferdselsministeren ytret seg om saken. Dersom det blir en ny lokal prosess for å få fortgang på ytre ringvei så mener undertegnede at det er viktig at statsråden stiller seg bak slike tiltak og håper statsråden vil gjøre det i de fora som er tilgjengelige for han.

Svar:

Ytre ringvei rundt Kristiansand er et av prosjektene i Nye Veiers portefølje. En ringvei rundt Kristiansand vil avlaste trafikken gjennom Kristiansand og øke robustheten i transportsystemet. Konseptvalgutredningen for veisystemet rundt Kristiansand legger til grunn at det er nødvendig med to parallelle veier gjennom og forbi byom-

rådet i Kristiansand. Strekingen Otra – Gartnerløkka er kritisk når det gjelder robusthet i veisystemet og uønskede hendelser kan gi full stopp i trafikken. Med de trafikkprognosene som lå til grunn for konseptvalgutredningen, ble det anbefalt byggestart senest 2025.

Nye Veier sin nåværende utbyggingsportefølje er finansiert med en kombinasjon av statlige midler og bompenger. Selskapet har langsiktig og forutsigbar statlig finansiering. I samsvar med prinsippene som ble lagt til grunn for selskapsetableringen er det selskapets ansvar å prioritere utbyggingsrekkefølgen basert på vurderinger av samfunnsøkonomisk lønnsomhet.

Nye Veier er nå godt i gang med utbyggingen av sine prosjekter og i 2019 åpnet selskapet 55 km ny motorveg. Ytre ringvei rundt Kristiansand har så langt ikke blitt prioritert for utbygging av Nye Veier. Som representanten

Saudland antyder skyldes det at kostnadene foreløpig er for høye sett i forhold til den beregnede nytten for veibrukeren.

Samferdselsdepartementet er informert om at Nye Veier nå er i dialog med Kristiansand kommune og andre lokale myndigheter for i felleskap finne fram til gode løsninger som kan redusere kostnadene samtidig som nytten av veiprojektet for veibrukeren ikke blir vesentlig redusert.

Hele samferdselssektoren arbeider med å kunne bygge mer infrastruktur for pengene og med effektiv ressursbruk i sektoren. Jeg ser derfor svært positivt på arbeidet som nå foregår lokalt hvor Nye Veier og kommunen i felleskap ser på løsninger som kan forbedre den samfunnsøkonomiske lønnsomheten i ytre ringveiprojektet rundt Kristiansand.

SPØRSMÅL NR. 1035

Innlevert 21. februar 2020 av stortingsrepresentant Elise Bjørnebekk-Waagen

Besvart 26. februar 2020 av arbeids- og sosialminister Torbjørn Røe Isaksen

Spørsmål:

Kan statsråden redegjøre for om regjeringen vil endre reglene for arbeidsavklaringspenger slik at folk ikke mister stønaden før de er ferdig avklart og har fått nødvendig helsebehandling?

BEGRUNNELSE:

Fra 2018 innførte regjeringen innstramminger i ordningen med arbeidsavklaringspenger. Konsekvensen er at mennesker mister nødvendig trygghet og flere har blitt stående uten økonomisk sikkerhet.

Det er en klar økning i antallet som skyves over på uføretrygd og sosialhjelp.

I et intervju til Dagsavisen (publisert 19. februar) uttaler statsråden følgende:

«Det kan være argumenter for å justere på regelverket på enkelte ting. For eksempel hvis du er i et behandlingsløp som tar lengre tid. Jeg kan ikke si noe mer konkret enn det, også fordi jeg har en del spørsmål og ting jeg vil se nærmere på. Men det er naturlig å se på om omleggingen har fått enkelte utslag som verken er ønsket eller villet.»

Arbeiderpartiet har tidligere fremmet representantforslag (Dokument 8:85 S (2018-2019)) om å styrke ordningen med arbeidsavklaringspenger. Det ble senest

30.1.2020 fremmet forslag i forbindelse med debatt i Stortinget:

«Stortinget ber regjeringen sikre at personer på arbeidsavklaringspenger får nødvendig tid til avklaring til arbeid eller trygd, og uten å miste stønaden før de er ferdig avklart, gjennom en fleksibel og individuelt tilpasset bruk av bestemmelsene om unntak fra den generelle tidsbegrensningen.»

Forslagene fikk ikke flertall, da regjeringspartiene stemte imot.

Svar:

Da ordningen med arbeidsavklaringspenger ble innført i 2010, var målet tidligere og bedre oppfølging, og at flere skulle raskere tilbake til arbeidslivet. Det var bl.a. bakgrunnen for at det ble innført en maksimal varighet på 4 år, og at det bare unntaksvis skulle innvilges forlengelse utover dette.

Hovedbildet etter noen års erfaring med ordningen var at samlet varighet med arbeidsavklaringspenger ikke ble redusert sammenliknet med de tre tidligere ytelsene. Erfaringene med det tidligere regelverket viste også at bestemmelsen om unntak fra maksimal varighet på fire år ofte ble brukt. Av de som hadde rett til AAP ved utgangen av 2016, hadde nær 1 av 5 mottatt ytelsen lenger enn fire år. I Prop. 74 L (2016-2017) ble det vist til at "praksis kan

tyde på at adgangen til å innvilge unntak fra bestemmelsen om maksimal varighet for AAP er for liberal". Dette kan ha bidratt til at mange ble gående lenge på AAP uten oppfølging og avklaring.

Lovendringene som ble iverksatt fra 1.1.2018 hadde raskere avklaring av stønadmottakerne som en av de overordnede målsettingene. Dermed skal det også etter hvert bli færre som har behov for unntak fra maksimaltiden. Det har imidlertid ikke gått tilstrekkelig med tid siden regelverksendringene ble iverksatt til å kunne si om disse effektene er oppnådd.

Som jeg også uttalte i intervjuet i Dagsavisen publisert 19. februar, mener jeg omleggingen av regelverket var riktig. Effekten av de ulike regelverksendringene vil komme over tid. Departementet følger med på effektene av regelverksendringene, og har bedt Arbeids- og velferdsdirektoratet igangsette evalueringer av endringene. Dersom det viser seg at endringene på enkelte områder har fått utilsiktede konsekvenser, vil Regjeringen vurdere om det er behov for justeringer.

SPØRSMÅL NR. 1036

Innlevert 21. februar 2020 av stortingsrepresentant Solfrid Lerbrekk

Besvart 26. februar 2020 av arbeids- og sosialminister Torbjørn Røe Isaksen

Spørsmål:

Daværende statssekretær Sivertsen skriver i e-post til Lenvik kommune at han vil forsøke å ta ut noe ferie i januar og februar. Det er noe uvisst hvorfor han opplyser dette til kommunen. Han opplyser videre at han ikke tiltrer «for fullt» som statssekretær før 1. januar 2020.

Hadde statsråden, da som næringsminister, en fullt lønnet, men ikke fullt fungerende, statssekretær i november og desember 2019 og diskuterte eller godkjente statsråden ferie for Sivertsen i januar og/eller februar 2020?

Svar:

Spørsmålet faller utenfor arbeids- og sosialministerens konstitusjonelle ansvarsområde, men jeg velger likevel å besvare det.

Geir-Inge Sivertsen var statssekretær fra 4.11.19, og fungerte da på vanlig måte i rollen. Retningslinjene for ferier og avspaseringer for statssekretærer er beskrevet i Håndbok for politisk ledelse paragraf 10 Ferierettigheter, feriegodtgjørelse og avspasering.

Tidligere statssekretær Sivertsen hadde ikke ferie i januar 2020. Fra 24.01.20 tiltrådte han som Fiskeri- og sjømatminister, og var altså ikke statssekretær for undertegnede lenger.

SPØRSMÅL NR. 1037

Innlevert 23. februar 2020 av stortingsrepresentant Åsunn Lyngedal

Besvart 26. februar 2020 av justis- og beredskapsminister Monica Mæland

Spørsmål:

Når vil det foreligge en tidsplan og gjøres de nødvendige bevilgninger for Norges eneste fagskole for brann- og redningspersonale i Tjeldsund kommune?

BEGRUNNELSE:

Det er nå 5 år siden Stortinget vedtok etablering av en 2-årig fagskole for brann- og redningspersonell i tilknytning til Norges Brannskole på Fjellidal i Tjeldsund kom-

mune. Bygging av en fagskole har latt vente på seg og er etterlyst årlig av Arbeiderpartiet.

Statsbygg opplyser at de har frist til sommeren med å ferdigstille detaljprosjektering og kostnadsberegning, og DSB har opplyst at det kommer en Stortingsmelding til våren hvor det forventes en tidsplan.

Det er til nå til sammen bevilget kr. 45,6 mill. kroner til dette prosjektet. Grunnet forsinkelser ble det i 2019 rebevilget 13,3 mill. til ferdigstillelse av forprosjektet.

Samfunnssikkerhetsminister Ingvil Smines Tybring-Gjedde sa i den forbindelse:

«Den nye fagskolen for brann og redning i Tjeldsund kommune er et viktig løft for brannberedskapen i hele landet. Med denne bevilgningen vil vi sørge for ferdigstilling av forprosjektet og videre framdrift.»

For Tjeldsund kommune som vertskommune er det viktig å få på plass en fremdriftsplan. Dette slik at de kan tilrettelegge for den nødvendige infrastruktur i tide. Vi-

dere skal Tjeldsund kommune koordinere byggingen av studenthybler og boliger for lærerkrefter.

Svar:

Regjeringen vil styrke brannutdanningen gjennom å etablere en ny fagskole for brann- og redningspersonell ved Norges brannskole i Tjeldsund kommune. Det er behov for ny infrastruktur ved Norges brannskole før fagskolen kan starte opp, og Statsbygg er nå i gang med et forprosjekt. Arbeidet med ny infrastruktur vil følge retningslinjene for statlige byggeprosjekter. Stortinget sluttet seg til forslaget fra regjeringen om å rebevilge 13,3 mill. kroner i revidert nasjonalbudsjett for 2019 til gjennomføring av forprosjektet. Dette sikrer at arbeidet med å etablere ny fagskole fortsetter i 2020. Den videre etableringen av fagskolen vil avhenge av de årlige budsjettprosessene. Dette innebærer at nøyaktig framdriftsplan og oppstartstidspunkt for ny fagskole ennå ikke kan tidfestes.

SPØRSMÅL NR. 1038

Innlevert 23. februar 2020 av stortingsrepresentant Åsunn Lyngedal

Besvart 27. februar 2020 av samferdselsminister Knut Arild Hareide

Spørsmål:

Vil statsråden sikre en forsvarlig forbindelse mellom Ofoten og fylkeshovedstaden Bodø gjennom FOT-rute på strekningen Harstad/ Narvik lufthavn Evenes-Bodø?

BEGRUNNELSE:

Fra april 2017 har Ofoten ikke hatt FOT rute forbindelse til Bodø. Dette skyldes at ruta ikke ble videreført da Narvik lufthavn ble lagt ned. Det var da tre daglig avganger hver vei mellom Narvik og Bodø. Uten FOT rute har strekninger hatt et varierende antall avganger og de har variert med årstid og ukedager. Mange har valgt å heller kjøre på en strekninger som 8 mil sør for Narvik på E6 er brutt med ferge som går hver annen time. Den 300 km lange strekningen til Bodø i tillegg til ferga, gjør deltakelsen fra Narvik i det som skjer i Nordlands fylkeshovedstad vanskelig. Nå har Widerøe varslet at de kutter alle avganger mellom Harstad/Narvik lufthavn Evenes og Bodø på grunn av lav lønnsomhet. Dette viser at eneste løsning er etablering av ei FOT rute.

Svar:

Jeg har som mål å sikre at Norge har et godt og fremtidsrettet flyrutetilbud. Tilbudet på kortbanenettet er spesielt viktig for folk i distriktene og en viktig forutsetning for verdiskaping i hele landet. Derfor er jeg bekymret for kuttene Widerøe har varslet og hvilke konsekvenser dette får for alle som er avhengig av disse rutene. Kuttene Widerøe har varslet utgjør en liten andel (ca. 3,5 pst) av Widerøes samlede rutetilbud. Jeg vil følge tett med på hvilke konsekvenser dette vil få for innbyggere i de berørte regionene.

Staten ved Samferdselsdepartementet bruker over 700 millioner kroner i året på å støtte ulønnsomme flyruter. I forbindelse med nye flyruteanskaffelser gjør vi en vurdering av hvilke flyruter som skal være omfattet av ordningen med offentlig kjøp. Vurderingen omfatter bl.a. forhold som kriteriene for kjøp i det felleseuropeiske regelverket, trafikknivå, tilgang til viktige samfunnsfunksjoner, alternative transportmuligheter og et ev. eksisterende kommersielt rutetilbud, sett opp mot tilgjengelige budsjettmidler.

En slik analyse ble også gjort før utlysningen av konkurransen om flyrutene i Nord-Norge for perioden 1. april

2017–31. mars 2022. For strekningen Evenes–Bodø ble det eksisterende kommersielle rutetilbudet ansett å gi en tilfredsstillende transportstandard. Nedleggingen av Narvik lufthavn i 2017 var i tillegg forventet å øke antallet reisende mellom Evenes og Bodø, noe som kunne styrke grunnlaget for kommersiell rutedrift.

Regjeringen har som kjent allerede gjort endringer som bedrer rammevilkårene for Widerøe gjennom å endre avgiftene flyselskapene betaler til Avinor AS og Avinor Flysikring AS. Selskapet ville ha hatt høyere kostnader

dersom det ikke hadde vært for disse omleggingene, og situasjonen med rutekutt kunne dermed vært verre.

Det er for tidlig å si noe konkret om det er behov for at regjeringen tar noen ytterligere grep for å sikre et godt flytilbud for privatpersoner og næringsliv i denne og andre regioner. Jeg vil nå vurdere hvilke konsekvenser Widerøe sine rutekutt har, og om det er nødvendig med nye tiltak fra departementet sin side for å sikre et godt rutetilbud på kortbanenettet, også i framtiden.

SPØRSMÅL NR. 1039

Innlevert 23. februar 2020 av stortingsrepresentant Sigbjørn Gjelsvik

Besvart 2. mars 2020 av kultur- og likestillingsminister Abid Q. Raja

Spørsmål:

Hvilken formell kontakt, med hvem og på hvilke tidspunkter, var det mellom Norges idrettsforbund (NIF) og norske myndigheter før idrettsavtalen mellom Norge og Kina ble signert i april 2017, hevdet Gerhard Heiberg å operere på vegne av NIF, på hvilket tidspunkt ble Kulturdepartementet (KUD) involvert i arbeidet med avtalen, når ga politisk ledelse i KUD klarsignal til at avtalen kunne inngås og hvilken kontakt hadde KUD med NIF før dette skjedde?

BEGRUNNELSE:

I et intervju med TV2 21. februar retter tidligere idrettspresident Tom Tvedt kraftig kritikk mot regjeringen og statsminister Erna Solberg knyttet til idrettsavtalen med Kina. Tvedt mener regjeringen har brutt med prinsippet om at idrettens skal være uavhengig av staten og ”Jeg vil si at regjeringen overkjørte norsk idrett i denne situasjonen.”

Statsråden viser i sitt svar av 18. februar til Trond Giske flere ganger til at Gerhard Heiberg på den tiden var styremedlem i Norges Idrettsforbund. Både Tvedt og daværende generalsekretær Øystein Dale er overfor TV2 tydelige på at Gerhard Heiberg ikke opererte på vegne av Norges idrettsforbund i denne saken, at de ikke kjente avtalens innhold før den ble signert og at avtalen heller ikke var behandlet i idrettens organer. Dale vektlegger overfor TV2 at:

«I denne situasjonen representerte Gerhard Heiberg IOC og seg selv. Det fantes ingen styrebehandling eller fullmakter til noe som helst i idrettens møter og formelle organer.»

I statsrådets svar av 18. februar til Trond Giske ingen spor av kontakt mellom norske myndigheter og representanter for Norges Idrettsforbund før idrettsavtalen med Kina ble signert:

”Arbeidet med et idrettssamarbeid og en idrettsavtale med Kina kom i stand etter kontakt mellom Gerhard Heiberg og kinesiske myndigheter. Heiberg var på den tiden styremedlem i Norges idrettsforbund (NIF). Norske myndigheter ble deretter koblet på saken.

Ved utarbeidelse og ferdigstilling av avtalen var norske myndigheter, representert ved Utenriksdepartementet (UD), Kulturdepartementet (KUD) og Norges ambassade i Kina, i dialog med styremedlem i NIF, Gerhard Heiberg.

Etter at idrettsavtalen var inngått i april 2017 ble det i samarbeid med idretten utarbeidet et opplegg for å følge opp avtalen. NIF påtok seg rollen å koordinere norske aktørers bidrag for å oppfylle avtalen, samt stå for den overordnede dialogen med den kinesiske olympiske komiteen/det kinesiske idrettsforbundet.

Det har deretter vært et nært samarbeid mellom NIF og KUD i oppfølgingen av idrettsavtalen.”

Svar:

La meg først få understreke at initiativet for å få i stand en idrettsavtale med Kina ikke har kommet fra norske myndigheter. Som jeg svarte den 18. februar, på spørsmål fra representanten Trond Giske, kom arbeidet med et idrettssamarbeid og en idrettsavtale med Kina i stand etter kontakt mellom Gerhard Heiberg, som da var sty-

remedlem i Norges idrettsforbund (NIF), og kinesiske myndigheter.

Heiberg orienterte deretter Norges ambassadør i Kina, Svein Sæther, om sin kontakt med de kinesiske myndighetene. Kulturdepartementet (KUD) ble noen dager senere, den 6. mars 2017, orientert om saken av Utenriksdepartementet (UD).

I arbeidet med å utarbeide og ferdigstille avtalen var norske myndigheter, representert ved KUD, UD og ambassaden i Kina, i dialog med NIF gjennom styremedlem

Gerhard Heiberg. I denne prosessen ble KUD forsikret av Heiberg om at det ble sørget for nødvendig forankring internt i NIF. Daværende generalsekretær i NIF, Inge Andersen, bekreftet også overfor KUD at ledelsen i NIF var orientert før avtalen ble underskrevet. Dette har også framgått i media den senere tid, hvor både Heiberg og daværende generalsekretær i NIF, bekreftet at NIFs styrende organer var innforstått med arbeidet om et idrettssamarbeid med Kina.

SPØRSMÅL NR. 1040

Innlevert 23. februar 2020 av stortingsrepresentant Ruth Grung

Besvart 28. februar 2020 av olje- og energiminister Tina Bru

Spørsmål:

Regjeringen har besluttet at de ikke vil gå videre med Krattskattutvalget.

Hvordan vil statsråden styrke regulerbar vannkraft?

opp mot tapt kraftproduksjon og ikke minst regulerings-
evne.

Svar:

Den regulerbare vannkraften står helt sentralt i norsk kraftforsyning. Vannkraften har gjennom generasjoner kommet nasjonen til gode og gitt konkurransefortrinn for norsk industri. Jeg ser det som viktig at vi hegner om vår utbygde regulerbare vannkraft, samtidig som vi må anstrenge oss for å foredle mer av den fremover. Den regulerbare vannkraften gir oss gode muligheter til også å utnytte andre fornybare energikilder, og likevel opprettholde stabiliteten i kraftsystemet.

I konsesjonsbehandlingen vektlegger vi kraftverkenes evne til å produsere når behovet er størst. Dette blir enda viktigere når en større andel av kraftproduksjonen ikke er regulerbar. Med økt utbygging av vindkraft i Norden og flere utenlandskabler forventes verdien av den regulerbare vannkraften å bli enda høyere i fremtiden.

Det er et begrenset potensial for oppgradering av allerede utbygde regulerbare vannkraft. Samtidig er det heller ikke rom for mange nye, større reguleringsanlegg i vassdrag som ikke er utbygde, med de begrensninger som skal ivaretas blant annet av hensyn til natur og miljø. Når vi nå står foran en rekke saker med revisjon av konsesjonsvilkår i vassdrag med eksisterende vannkraftutbygging, vil det være viktig at miljøforbedringene som kan oppnås, veies

SPØRSMÅL NR. 1041**Innlevert 21. februar 2020 av stortingsrepresentant Torgeir Knag Fylkesnes****Besvart 4. mars 2020 av fiskeri- og sjømatminister Torbjørn Røe Isaksen****Spørsmål:**

I sakene om statsrådens etterlønn fra ordførervervet i Lenvik kommune kommer det frem at søknaden om etterlønn leveres etter at statsråden har begynt å få lønn som statssekretær.

Sa statsråden fra seg noe av statssekretærgodtgjørelsen eller ordførergodtgjørelsen som følge av at ordføreren/statssekretæren var i et fullt annet verv som henholdsvis statssekretær og ordfører samtidig?

Svar:

Jeg vil først presisere at spørsmålet gjelder Geir-Inge Sivertsen tidligere stilling som statssekretær for næringsministeren, og følgelig ikke berører mitt konstitusjonelle ansvarsområde som fiskeri- og sjømatminister.

Tidligere statssekretær Sivertsen hadde begge stillingene i to måneder, noe både Lenvik kommune og Nærings- og fiskeridepartementet var innforstått med. Han var ordfører i Lenvik som skulle bli en del av Senja kommune fra 1. januar 2020. Da han tiltrådte, avtalte han med daværende næringsminister at han frem til nyttår skulle fullføre sammenslåingsprosessen. I ansvar og oppgaver hadde Sivertsen to funksjoner i november og desember.

SPØRSMÅL NR. 1042**Innlevert 21. februar 2020 av stortingsrepresentant Torgeir Knag Fylkesnes****Besvart 4. mars 2020 av fiskeri- og sjømatminister Torbjørn Røe Isaksen****Spørsmål:**

I e-post til Lenvik kommune opplyser fiskeriminister Sivertsen at han skulle tiltre «for fullt» som statssekretær fra 1. januar 2020. Dette til tross for at utnevnelsen har virkning fra 4. november 2019. Det er også kjent i saken at Sivertsen er lønnet som statssekretær fra november.

Begynte statsråden «for fullt» som statssekretær fra 4. november, hvor mye fravær hadde statssekretæren frem til 1. januar og ble godtgjørelse trukket for dette?

Da han tiltrådte, avtalte Sivertsen med daværende næringsminister at han frem til 1. januar skulle fullføre sammenslåingsprosessen.

I denne perioden avviklet tidligere statssekretær Sivertsen ferie fra 27. november til 1. desember 2019, jf. også Håndbok for politisk ledelse kapittel 10 sammenholdt med § 6.

Svar:

Jeg vil først presisere at spørsmålet gjelder Geir-Inge Sivertsen tidligere stilling som statssekretær for næringsministeren, og følgelig ikke berører mitt konstitusjonelle ansvarsområde som fiskeri- og sjømatminister.

Sivertsen hadde begge stillingene, statssekretær for næringsministeren og ordfører i Lenvik kommune, i to måneder, noe både Lenvik kommune og Nærings- og fiskeridepartementet var innforstått med. Han var ordfører i Lenvik, som skulle bli en del av Senja kommune fra 1. ja-

SPØRSMÅL NR. 1043**Innlevert 23. februar 2020 av stortingsrepresentant Liv Signe Navarsete****Besvart 28. februar 2020 av forsvarsminister Frank Bakke-Jensen****Spørsmål:**

Kva vil statsråden gjere for å redusere saksbehandlingstida i erstatningssaker for veteraner med psykiske skadar?

GRUNNGJEVING:

Den 17. januar 2020 fekk Forsvarsministeren levert rapporten frå arbeidsgruppa som har gått gjennom erstatningsordningane for veteranar som har pådratt seg psykiske skadar etter deltaking i internasjonale operasjonar. Ei problemstilling som har fått lite merksemd i rapporten er saksbehandlingstida i erstatningssakane. Veteranforbundet SIOPS har motteke ei rekke bekymringsmeldingar frå veteraner og pårørande om uforholdsmessig lang saksbehandlingstid. Det er ikkje uvanleg at det går fem år, eller lenger, frå ein veteran søker om erstatning til det føreligg eit endeleg vedtak. Dette er menneske som allereie finn seg i ein svært utfordrande livssituasjon, og det å vente i så mange år er ei tilleggsbelastning som ikkje berre påverkar veteranane på ein svært negativ måte, men også hans eller hennar næraste omgjevnader. Veteranane meldar om at liva deira blir satt på vent medan erstatningsprosessen går for seg. Det er også utfordrande å motta psykisk helsehjelp i denne perioden, då hovudfokuset til veteranen er på den erstatningsprosessen veteranen er i.

Svar:

Veteranar med psykiske skadar står ofte i ein krevjande livssituasjon. Ventetida frå søknad om kompensasjon eller erstatning og fram til endelig vedtak føreligg, kan opplevast som ei ekstra belastning for mange. Det er derfor viktig at sakene vert behandla så raskt som mogleg.

Tida det tar frå Statens pensjonskasse (SPK) får søknad om erstatning til det ligg føre eit vedtak, varierer frå sak til sak. Sakene er komplekse, og det er tidkrevjande å foreta dei avklaringane og hente inn den informasjonen som er naudsynt. Dette er årsaka til at det mange gongar tar tid før endelig vedtak føreligg.

Eit vilkår for å få erstatning er at erstatningssøkar er varig yrkesmessig ufør. I dei fleste av krava SPK mottar, er det ikkje avklart i kva grad erstatningssøkar er varig yrkesmessig ufør. Dette må avklarast i NAV før det er aktuelt å hente inn ei spesialisterklæring, som også er eit krav etter ordninga. SPK kan ikkje motsetja seg å behandla eit krav om kompensasjon sjølv om grunnvilkåret om varig yrkesmessig uførleik ikkje er tilstrekkeleg avklart på tidspunktet for framsetjing av kravet. SPK har oppgitt at det også

ofte er lang ventetid hjå dei specialistane som har den tilstrekkelege kompetansen til å utarbeida spesialisterklæringar i denne sakstypen. I tillegg er innhenting av informasjon frå ulike medisinske instansar tidkrevjande.

SPK har oppgitt at den faktiske saksbehandlingstida normalt vil vera om lag eitt år dersom erstatningssøkarar varige ervervsuførleik er tilstrekkeleg avklart. Når all tilstrekkeleg informasjon finst i saka, vil vedtak i saka normalt treffast innan fire veker.

SPK har i fellesskap med Forsvarsdepartementet og Arbeids- og sosialdepartementet utarbeidd retningslinjer for å styrke forvaltninga av erstatningsordningane. SPK har utarbeidd skriftlege saksbehandlingsrutinar, irekna rutinar for purring på etterspurd dokumentasjon og val av spesialistar. SPK har òg tidlegare innført eit nytt saksbehandlingssystem som har medverka til ei meir effektiv saksbehandling. Riksrevisjonen har så seint som i 2018 gått gjennom SPKs saksbehandlingsrutinar i

«Oppfølging av Dokument 3:9 (2013-2014) Riksrevisjonens undersøking av ivaretagelse av veteranar frå internasjonale operasjonar».

I dei fleste av sakene der SPK gir avslag, blir avslaget klagt inn for Klagenemnda for kompensasjon og billighetserstatning. Per i dag ligg saksbehandlingstida i klagenemnda på i overkant av eit og eit halvt år. Dette skuldast først og fremst avgrensa kapasitet i klagenemnda.

Arbeidsgruppa som har gått gjennom erstatningsordningane for veteranar som har pådratt seg psykiske skadar etter deltaking i internasjonale operasjonar har råda regjeringa til å flytte sekretariatet for klagenemnda frå Forsvarsdepartementet til Statens sivilrettsforvaltning. Ei slik flytting vil kunne effektivisere arbeidet i sekretariatet, og dermed forkorte saksbehandlingstida i klagenemnda.

SPØRSMÅL NR. 1044**Innlevert 18. februar 2020 av stortingsrepresentant Lars Haltbrekken****Besvart 2. mars 2020 av olje- og energiminister Tina Bru****Spørsmål:**

I 2019 så var det flere alvorlige hendelser med flom og skred. Blant annet sommeren var preget av episoder med styrtregn som hadde alvorlige følger. I Jølster omkom én person i et jordskred. Styrtregn førte også til skader for millioner av kroner, blant annet i Jølster, Brumunddal og Fredrikstad.

Kan statsråden redegjøre for hvor mange boliger som i dag er utsatt for flom eller skred uten at de kan eller er gitt en beskyttelse?

BEGRUNNELSE:

I 2017 sa NVE at ca. 160 000 boliger i Norge er utsatt for flom eller jordskred. I 2019 så var det mange og lande perioder med farevarsling og 2 personer ble drept av jordskred i henholdsvis Jølster og Orkland. UK har denne uka sagt at de ikke har mulighet til å verne alle boliger fra flom som nå pågår der, og det har vært flere oversvømmelser i Norge på grunn av stormflo og uvær.

Svar:

Den statlige farekartleggingen, som NVE har ansvar for, omfatter både aktsomhetskart og faresonekart. Aktsomhetskart er landsdekkende, bygd på enkle analyser og vi-

ser områder som potensielt er utsatt for flom eller skred. I faresonekartene er faregraden kartlagt detaljert. Faresonekartene er svært ressurskrevende å produsere, og dekker derfor bare utvalgte områder med mye eksisterende bebyggelse. Aktsomhetskartene er grove og gir et høyt antall potensielt utsatte boenheter/bygg, mens faresonekartene viser reell fare og gir lavere tall.

Et samlet tall for utsatt bebyggelse i Norge vil være et anslag, basert dels på faresonekart, dels på aktsomhetskart. NVE har som representanten påpeker, tidligere anslått at 160 000 boliger ligger utsatt til for flom og skred. Jeg har ikke grunnlag for å gi et oppdatert eller mer nøyaktig anslag i dag.

Flere av disse boligene kan sikres mot flom- eller skredfare, men det finnes per i dag ikke en fullstendig oversikt over sikringsmulighetene for utsatte boliger. Jeg har fått opplyst at NVE i 2018 og 2019 sluttførte om lag 80 sikringsanlegg som til sammen bedret sikkerheten for om lag 1500 boenheter og om lag 800 andre bygg. NVE er i gang med å få utarbeidet et bedre tallgrunnlag for utsatt bebyggelse og for sikringsbehovet.

Regjeringen har økt satsingen på flom- og skredforebygging. I 2020 disponerer NVE over 500 mill. kroner til arbeidet med kartlegging, arealplanlegging, overvåking, varsling og sikringstiltak. Til sammenlikning var tilsvarende bevilgninger om lag 300 mill. kroner i 2013.

SPØRSMÅL NR. 1045**Innlevert 23. februar 2020 av stortingsrepresentant Bjørnar Moxnes****Besvart 2. mars 2020 av arbeids- og sosialminister Torbjørn Røe Isaksen****Spørsmål:**

Arbeidsministeren sier til Frifagbevegelse at han heier på fagbevegelsen og at han er opptatt av trepartssamarbeidet og hvordan vi løser problemer på arbeidsplassen - i lys av dette, hva vil arbeidsministeren gjøre for å hindre at arbeidsgivere bruker konkurs for å nekte de ansatte tariffavtale og slippe rettslige erstatningskrav?

BEGRUNNELSE:

Jeg viser til den såkalte Sekkingstad-saken. Laksearbeiderne som var ansatt i Norse Production vant fram i Bergen tingrett med sin påstand om at de ble diskriminert fordi de var fagorganiserte da de ikke ble tilbudt jobb i det nye selskapet som fortsatte driften i de samme lokalene, etter at Norse Production slo seg konkurs. Arbeiderne ble tilkjent 20 millioner kroner i erstatning. Nå risikerer de å ikke få noen ting, fordi den nye bedriften, Sund laksepak-

keri, også nylig slo seg sjøl konkurs. Det er all grunn til å tro at måten Sekkingstad har organisert seg på, med underselskaper, er gjort for at Sekkingstad skal kunne betale laksearbeiderne så lav lønn som mulig, slippe tariffavtale og nå også unngå å betale erstatning. Arbeiderne og fagforbundet deres NNN fikk i 2017 tariffavtale etter en langvarig kamp og har fulgt alle spillereglene i denne saken, men har likevel tapt gang på gang.

Svar:

Regjeringen ønsker ryddige lønns- og arbeidsvilkår og å legge til rette for et organisert arbeidsliv. Dette er viktig, både samfunnsmessig og for den enkelte arbeidstaker, og er noe regjeringen har kontinuerlig fokus på.

Jeg kan ikke uttale meg om den konkrete saken representanten Moxnes viser til. Generelt mener jeg imidlertid at vi i utgangspunktet har et regelverk som sikrer et godt vern og fanger opp omgøelser. Samtidig er det grunn til å være oppmerksomme på trender og utviklingstrekk som kan innebære endringer i norsk arbeidsliv. Blant annet gjelder dette med hensyn til hvordan arbeid og virksomheter organiseres, og hvilke konsekvenser slik ulik organisering kan få. Regjeringen har med bakgrunn i dette satt ned et partssammensatt utvalg som skal se nærmere på utviklingstrekk og eventuelle utfordringer i arbeidslivet

vedrørende tilknytningsformer og organisering av virksomheter, og som skal vurdere rammeverket på området. Utvalget skal levere sin innstilling innen 1. juni 2021.

Regjeringen jobber også - i samarbeid med arbeidslivets parter - for å styrke organisasjonsgraden i norsk arbeidsliv. Trepertssamarbeidet er grunnplanken i måten vi har organisert arbeidslivet vårt på. Organisasjonsgraden i norsk arbeidsliv er relativt høy og stabil, og det er viktig at det holder seg slik. Det er blant annet satt ned en arbeidsgruppe med hovedorganisasjonene, hvor det diskuteres hvilke tiltak partene kan samarbeide om og hvordan organisasjonene selv kan bidra til økt organisasjonsgrad. Et organisert arbeidsliv bidrar til et ryddig arbeidsliv, og dermed også større trygghet for den enkelte arbeidstaker.

Regjeringen jobber dessuten med en ny revidering av strategien mot arbeidslivskriminalitet hvor vi også vil vurdere om det er behov for nye tiltak.

Jeg viser for ordens skyld til at en arbeidsgiver ikke uten videre selv kan velge å slå seg konkurs. For å åpne konkurs må skyldneren (arbeidsgiver) være insolvent, og det er domstolene som kan åpne konkurs gitt at vilkåret er oppfylt. Generelt mener jeg imidlertid det er viktig å følge med på hvordan virksomhetene organiserer seg og tilpasser seg ulikt regelverk. Det er vesentlig at regler følges og at arbeidstakernes rettigheter ikke undergraves.

SPØRSMÅL NR. 1046

Innlevert 21. februar 2020 av stortingsrepresentant Nina Sandberg

Besvart 2. mars 2020 av forsvarsminister Frank Bakke-Jensen

Spørsmål:

Gamle krigsskolen i Tollbugata 10 er Norges eldste høyere utdanningsinstitusjon. Forsvarsdepartementet vil, av økonomiske hensyn, selge bygningen.

Mener statsråden at innsparingen rettferdiggjør at en rik nasjon som Norge frasier seg ansvaret for en nasjonal- og militærhistorisk unik bygning med røtter tilbake til 1600-tallet, og hvordan vil statsråden sikre at kulturminnet ivaretas?

BEGRUNNELSE:

I 2018 ga Forsvarsdepartementet Forsvarsbygg i oppdrag å selge Gamle Krigsskolen, på grunn av store investeringsbehov.

Utenriks- og forsvarskomiteens flertall ba i en budsjettmerknaad fra 2018 regjeringen vurdere andre alternativer før salg gjennomføres.

Forsvarsdepartementet har gitt stiftelsen Den Gamle Krigsskole utvidet frist til 1. april til å legge fram en løsning. Oslo Byes Vel og Krigsskolens Venner, som står bak stiftelsen, har initiert en pengeinnsamling for å vise Forsvarsdepartementet den nødvendige robusthet for å overta eiendommen. Det er departementets politiske ledelse som avgjør om stiftelsen får overta.

Arbeiderpartiet ønsker å beholde Den gamle krigsskolen i offentlig eie, og er imot et salg til private aktører.

Krigsskolen ble opprettet ved kongelig resolusjon i 1750. Bygningen i Tollbugata 10 er fra tidlig 1600-tall, og en av de eldste i Kvadraturen. Allerede i 1802 overtok Forsvaret, og frem til 1969 ble hærens offiserer utdannet her.

Bygningen er har rike tradisjoner og stor historisk og kulturell verdi for forsvarssektoren. Den gamle Krigsskolebygningen ble fredet ved forskrift i 2004. Freding innebærer generelt at et kulturminne tillegges høy verdi. Formålet med fredningen var å sikre Tollbugata sammen med andre bygg knyttet til Forsvarets virksomhet, og vise den militærhistoriske utviklingen fra 1700-tallet og til i dag. «Et av Norges viktigste bygg», har generalmajor Odin Johannessen, tidligere sjef for hæren, kalt den.

Fram til nylig har bygningen vært brukt til blant annet undervisning, foredrag, kadettball og representasjon.

Tradisjon, historie og levende kultur er viktig, også for engasjement for Forsvaret, og dermed i siste instans for militær forsvarsevne.

Gamle Krigsskolen er et sjeldent viktig kulturminne som tjener til å bygge bro mellom fortid, nåtid og framtid. Ut fra kulturminnelovens formål bør det være et nasjonalt ansvar å ivareta denne ressursen, som varig grunnlag for dagens og fremtidige generasjoners selvforståelse og virksomhet.

Dersom ikke Norge og Forsvaret evner å ivareta et bygg som Gamle Krigsskolen fordi Forsvarsbygg har inn-tjeningsmål, har vi ikke da effektivisert oss bort fra det som virkelig har verdi.

Svar:

Forsvarssektoren har ansvaret for en lang rekke fredede og verneverdige bygg, blant annet 14 festningsanlegg. Vedlikehold og utbedring er tyngende for budsjettene, spesielt i en tid der vi samtidig må ha fullt fokus på et robust og moderne forsvar - i tråd med den forsvarsstrukturen som Stortinget har vedtatt. En full rehabilitering av den gamle Krigsskolen i Tollbugata 10 er anslått til å koste rundt 350 millioner kroner. Sett opp mot andre krav og hensyn har Forsvarsdepartementet derfor vurdert alternative løsninger og kommet til at det beste er at andre nå overtar eierskapet.

En utredning av et mulig stiftelsesalternativ for en eventuell overdragelse av Tollbugata 10 pågår, og et eventuelt salg er satt på vent inntil dette alternativet er avklart.

SPØRSMÅL NR. 1047

Innlevert 21. februar 2020 av stortingsrepresentant Silje Hjemdal

Besvart 2. mars 2020 av barne- og familieminister Kjell Ingolf Ropstad

Spørsmål:

Vil statsråden sette inn tiltak som sikrer at de barna som bor på barnevernsinstitusjon får en god og trygg oppvekst og nødvendig omsorg og oppfølging?

BEGRUNNELSE:

Fylkesmannen i Vestland gjennomførte i 2019 tilsyn ved 33 ulike barnevernsinstitusjoner i Bergen, Nye Øygarden og Askøy. Rapporten forteller om tvang, manglende kompetanse hos de ansatte, manglende oppfølging og en-somme, utrygge barn.

Rapporten avslører at mange av barna ikke vet hvor lenge de skal bo på institusjonen de er plassert i, og mange er redde for dem de bor sammen med. Rapporten viser også stor vikarbruk og manglende kompetanse på flere områder.

De 33 institusjonene er driftet av både statlige og private foretak. Rundt halvparten av tilsynene ble utført uanmeldt. Lovbrudd ble avdekket i 14 av dem.

De som bor i barnevernsinstitusjoner er gjerne barn som har hatt en vanskelig oppvekst, og som er i svært krevende situasjoner. Hvis Norge skal kunne kalle seg et velferdssamfunn må vi sørge for at disse barna får en best mulig oppvekst og oppfølging.

Svar:

Noe av det viktigste jeg jobber med er å tilrettelegge for at alle barn i landet skal kunne vokse opp i trygge og gode omsorgsforhold. Barn på barnevernsinstitusjon er spesielt sårbare. Institusjonene skal bidra til å gi barna trygghet, omsorg og nødvendig behandling. Til tross for tung bagasje, har alle barn ressurser, meninger, drømmer og muligheter. De ansatte på barnevernsinstitusjonene skal bidra til at barna som bor der, får utvikle seg, uttrykt sine meninger, realisert sine drømmer og lagt et godt grunnlag for å stå stødig i egne liv.

Institusjonstilbudet i barnevernet er et tiltaksområde der hensynet til kvalitet og rettssikkerhet står særlig sterkt. Det er, og skal være, høye krav til den hjelpen dis-

se barna mottar. Jeg er derfor glad for at vi har et omfattende og grundig tilsynsapparat som bidrar til å peke på lovbrudd, feil, svakheter og mangler ved institusjonstilbudet. Dette er viktig for vårt forbedringsarbeid på dette området. Vi jobber kontinuerlig og kunnskapsbasert med å styrke kvaliteten i barnevernsinstitusjonene.

Målgruppen for institusjonsopphold har endret seg de siste 10-15 årene. Av det totale antallet barn som får hjelp av barnevernet, er det en lavere andel enn tidligere som får institusjonstiltak. Dette er et resultat av en ønsket faglig og politisk dreining mot økt bruk av fosterhjem. En konsekvens av dette er at barna som i dag gis et tilbud på barnevernsinstitusjon, generelt har større og mer komplekse utfordringer enn tidligere. Institusjonene har i samme periode endret seg fra primært å være omsorgsbaser for barn med behov for plassering utenfor hjemmet, til å ha som formål å tilby spesialiserte endrings- og behandlingsopphold, fortrinnsvis av kort varighet. Dette er endringer som krever et kontinuerlig utviklingsarbeid, både innen barnevernet og i samarbeidet mellom barnevernet og tilgrensende tjenester og sektorer.

God omsorg og behandling forutsetter en grundig kartlegging av barns behov, inkludert deres behov for helsehjelp. Bedre helsehjelp til barn i barnevernet har høy prioritet for regjeringen. Vi har allerede iverksatt en rekke tiltak på dette området. Blant annet utvikler vi pakkeforløp for samarbeid mellom barnevernstjenesten og helse-tjenesten, der målet er at barn og unge i barnevernet blir kartlagt og utredet for eventuelle psykiske vansker og rusproblemer og raskt får nødvendig helsehjelp. Jeg har også bedt Bufdir utrede et forslag om å lovfeste en plikt for barnevernstjenesten til å be om kartlegging av barns helse. Videre prøves det ut et nytt institusjonstilbud i Bufetat region sør og Bufetat region nord for barn som har behov for

både langvarig omsorg utenfor hjemmet og et stort behov for helsehjelp. Tilbudet utvikles i et samarbeid mellom helseforetakene og Bufetat. Tiltakene følgeevalueres, og resultatene fra evalueringen vil utgjøre et viktig grunnlag for vurderingen av den videre innretningen av dette tilbudet. Videre har jeg i høringsnotat om ny barnevernslov foreslått å innta en hjemmel som gir institusjonen mulighet til å kartlegge barn under oppholdet i institusjonen. Kartleggingen vil ha som formål å tilrettelegge tilbudet for det enkelte barn og kan foretas på ulike tidspunkter i et institusjonsopphold.

Barnevernsansatte tar avgjørelser som kan ha svært stor innvirkning på livene til dem som berøres av disse. Det er derfor viktig at barn og familier som mottar hjelp fra barnevernet møter fagmiljøer med høy kompetanse. Bufdir har utredet krav til kompetanse i både kommunalt og statlig barnevern. De foreslår blant annet at en stor del av de ansatte i kommunalt barnevern bør ha barnefaglig mastergrad og at ansatte i barnevernsinstitusjoner som hovedregel bør ha barnefaglig bachelorgrad. Vi vurderer nå innspillet og tar sikte på å sende et forslag på høring i løpet av våren. To ulike barnevernsfaglige masterutdanninger er under utvikling. Begge skal være relevante for arbeid i både kommunalt barnevern og i barnevernsinstitusjon. Utdanningene skal bli mer praksisrettet, og det legges særlig vekt på utvikling av analytisk kompetanse.

I tillegg til folgeevalueringen av det nye institusjonstilbudet i region sør og nord, er det også iverksatt annen forskning og utredning på institusjonsområdet. Samlet vil dette utgjøre et viktig kunnskapsgrunnlag for den fremtidige innsatsen på dette området. Arbeidet for at barn og unge på barnevernsinstitusjon skal oppleve at de er trygge og får god omsorg og behandling, vil fortsatt stå høyt på min agenda.

SPØRSMÅL NR. 1048

Innlevert 21. februar 2020 av stortingsrepresentant Kari Elisabeth Kaski

Besvart 2. mars 2020 av statsminister Erna Solberg

Spørsmål:

Den senere tid er saken rundt fiskeriministerens etterlønn kommet frem. Dagbladet viser frem handlinger som, i beste fall, må beskrives som tvilsomme. Sivertsen har også tidligere vært kjent for forhold som vanskelig kan kalles ryddige.

Hva gjør at statsministeren vurderte, og fortsatt vurderer, Sivertsen som skikket til daværende post som statssekretær og nåværende post som statsråd?

Svar:

Tidligere fiskeri- og sjømatminister Geir Inge Sivertsen har beklaget at han søkte om etterlønn fra Senja kommu-

ne, og har opplyst at han har betalt tilbake det utbetalte beløpet.

Den 28. februar anmodet Geir Inge Sivertsen om å få fratre som fiskeri- og sjømatminister. I sin begrunnelse for anmodningen skriver han følgende:

«Sakene om styreverv og etterlønn har tatt all fokus bort fra den jobben jeg som fiskeri- og sjømatminister ønsker å gjøre for å utvikle Norges viktigste næring. Næringen fortjener en minister som kan ha fullt fokus på de oppgaver som må gjøres for å få dette til. Sakene har også blitt en belastning for regjeringen og

for mitt parti Høyre. Jeg har fratrudd alle styreverv og beklaget søknaden om etterlønn.

Etterlønnen jeg mottok er også i sin helhet betalt tilbake til Senja kommune. Jeg har ryddet opp, men opplever at disse sakene likevel tar all tid og all oppmerksomhet. Da blir det vanskelig å gjøre en god jobb som fiskeri- og sjømatminister.»

Geir Inge Sivertsen fikk avskjed i nåde i statsråd den 2. mars.

SPØRSMÅL NR. 1049

Innlevert 24. februar 2020 av stortingsrepresentant Jon Georg Dale

Besvart 4. mars 2020 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

Vil helse- og omsorgsministeren sjå til at Helse Møre og Romsdal HF foretek ei ny vurdering av sine føringar for helsepersonell si behandling av pasientar med sepsis, slik at legar ved sjukehusa i Møre og Romsdal framleis har like stor fridom til å foreta sjølvstendige val av behandlingmetode som eksempelvis legar ved Ahus og ved sjukehuset i Førde?

GRUNNGJEVING:

I vinter kunne vi på serien "vårt lille land" på Tv2 sjå eit innslag frå Volda sjukehus, der dei hadde gode erfaringar ved ein ny behandlingmetode for pasientar med sepsis.

Sepsis er ein alvorleg tilstand og mellom 30-40 prosent av pasienter med sepsis overlev ikkje tilstanden.

Den omtalte behandlingmetoden som vist til i Tv2 dokumentaren har fått namnet "Marik- protokollen" og har ikkje vore gjennom tilstrekkeleg vitenskapelege forsøk til at det er ein godkjent behandlingmetode. Fleire norske sjukehus har likevel tatt denne behandlinga i bruk, og meiner dei har sett positiv effekt av dette. Behandling etter "Marik- protokollen" er ikkje dyr, og har ingen kjente bivirkningar for pasientgruppa.

No er det kjent at fagdirektøren i Helse Møre og Romsdal HF vil stoppe denne behandlingmetoden i helseforetaket. Det skjer med utgangspunkt i ein studie omtalt som "VITAMINS" og "Belfast- studien."

Ei slik føring frå fagdirektøren i helseforetaket bidreg naturlegvis til å innsnevre behandlande lege sitt handlingsrom til å gjere sjølvstendige individuelle vurderingar.

Basert på den same studien som altså hindrar legar i Volda og bruke ein behandlingmetode som dei sjølve har tiltru til, melder både Ahus og Helse Førde at dei basert på funna i studien vil halde fram med bruk av "Marik-protokollen" og om noko vurdere om dei skal ta dette i bruk tidlegare i behandlingsforløpet.

Andre studier som eksempelvis Citris-ALI-studien som indikerer gode resultat av denne behandlinga ser ikkje ut til å være tillagt same vekt i vurderinga frå fagdirektøren i Helse Møre og Romsdal.

Det er naturlegvis alltid eit mål å halde seg til kjende behandlingmetodar ved behandling av pasientar, og avvente bruk av nye behandlingmetoder til dei er dokumenterte med virkning. I dette tilfelle synes det likevel uforståeleg med ulik føring mellom helseforetak, som gir legane ulik mulighet til å bruke sitt beste faglege skjønn i si pasientbehandling. I dette konkrete tilfelle er det ingen kjende bivirkningar for pasienten, og kostnaden ved behandlinga er forsvinnande liten, den potensielle oppsida er derimot at fleire overlev alvorleg sjukdom.

Svar:

Som representanten Dale påpeker er sepsis (blodforgiftning) en svært alvorlig tilstand med høy dødelighet.

Vi har gode nasjonale og internasjonale retningslinjer for behandling av sepsis og septisk sjokk, hvor rask og korrekt antibiotikabehandling er avgjørende. Kortison brukes allerede som tilleggsbehandling for utvalgte pasienter, men bruk av C-vitamin er ikke omtalt i retningslinjene.

Helsedirektoratet har startet et arbeid med å revidere den nasjonale retningslinjen Antibiotikabruk i sykehus, hvor sepsisbehandling er et sentralt kapittel. Revisjonen gjøres i samarbeid med helsetjenesten, spesielt Nasjonal kompetansetjeneste for antibiotikabruk i spesialisthelsetjenesten, men også med et bredt representert fagnettverk, samt styringsgruppe og referansegruppe. Nasjonale faglige retningslinjer er faglig normerende for de valgene helsepersonell tar. Ved å følge disse vil helsepersonell lettere oppfylle lovverkets krav om faglig forsvarlig helsehjelp.

TV2 hadde en sak den 7. januar 2020 om at det ved Volda sykehus er tatt i bruk en tilleggsbehandling med C-vitamin og kortison i tillegg til antibiotika for pasienter med septisk sjokk. Legene opplever en svært god effekt med lavere dødelighet. Innføringen av tilleggsbehandlingen var på bakgrunn av en amerikansk studie fra 2017 som viste svært god effekt. Denne studien har i ettertid blitt kritisert fra flere hold på grunn av mangelfulle vitenskapelige metoder. Selv om behandlingen er billig og sannsynligvis ufarlig, er det viktig for tilliten til helsevesenet at behandlinger som gis er basert på robust vitenskapelig dokumentasjon med sikker påvisbar effekt.

I januar 2020 kom resultater fra en studie fra Australia og New Zealand, som ikke viste noen tilleggs effekt av C-vitamin for pasienter med septisk sjokk. Det pågår flere større studier hvor man tester ut om tilleggsbehandling med C-vitamin kan ha effekt ved sepsis/ septisk sjokk.

Hvis disse studiene viser positive resultater, forventer jeg at fagmiljøene vurderer disse grundig og eventuelt oppdaterer retningslinjene slik at aktuelle alvorlig syke pasienter kan motta slik tilleggsbehandling.

Helsedirektoratet har utarbeidet en nasjonal veileder for utprøvende behandling, som dekker relevante spørsmål rundt tilleggsbehandling med C-vitamin. En utprøvende behandling er ikke tilstrekkelig dokumentert til at behandlingen kan inngå i det ordinære behandlingstilbudet. Som hovedregel skal utprøvende behandling tilbys gjennom kliniske forskningsstudier. Unntaksvis kan behandlingen gis til enkeltpersoner utenfor kliniske studier, når dette er faglig forsvarlig. Virksomheten har ansvar for at det er etablert rutiner for hvordan en utprøvende behandling til enkeltpasienter skal gis, og det er et ledelsesansvar at alle beslutninger om å tilby utprøvende behandling tas av rette vedkommende og etter en god beslutningsprosess, jf. forskrift om ledelse og kvalitetsforbedring i helse- og omsorgstjenesten. Pasienten skal få god informasjon om den utprøvende

behandlingen, inkludert risiko og bivirkninger, og pasienten skal gi et informert samtykke.

Regelverket åpner altså for at enkeltpasienter kan få tilbud om utprøvende behandling, men som hovedregel skal nasjonale faglige retningslinjer følges, som er normerende og retningsgivende. Det ligger innenfor oppgavene til virksomhetens ledelse å ta stilling til hvilke rutiner og prosedyrer tjenesten skal ha.

SPØRSMÅL NR. 1050

Innlevert 24. februar 2020 av stortingsrepresentant Hadia Tajik

Besvart 3. mars 2020 av finansminister Jan Tore Sanner

Spørsmål:

Kan statsråden leggja fram tal på kontrollar med heimel i § 10-4 i skatteforvaltningsloven for konsern med over 1 milliard kroner i omsetning (storbedrift), og vise tal på kontrollar over tid?

GRUNNGJEVING:

Viser til svar på spørsmål 874.

Svar:

Skatteetaten retter særleg innsatsen sin mot område og verksemdar der risikoen for manglande etterleving er

størst, uansett storleik, og bruker mange verkemiddel i dette arbeidet, jf. mitt svar på spørsmål nr. 874.

Skatteetaten følger ikkje talet på kontrollhyppigheit etter storleiken på selskapa. Det er heller ikkje mogleg med maskinelle søk i Skatteetatens systemer å skilje kontrollar med heimel i §10-4 frå andre kontrollar.

Skatteetaten har difor henta fram tal som viser kontrollar av selskap/konsern som inngår i manntalet for Avdeling Storbedrift. Det vert gjort merksam på at manntalet til Avdeling Storbedrift også inneheld selskap/konsern med under 1 milliard kroner i omsetjing fordi avdelinga har ansvar også for mellom anna kraft-, rederi- og samvirkebeskatning, uavhengig av kor stor omsetjinga er. Kontrollar i denne delen av manntalet vil difor også inngå i

oversikta nedanfor då det heller ikkje her er mogleg å skilje mellom selskap over/under 1 milliard ved maskinelle søk.

Tal for kontrollar mot selskap som inngår i manntalet til Avdeling Storbedrift i perioden 2010–2018:

2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
207	382	453	304	233	231	273	293	312

Storbedriftsavdelinga nyttar ein arbeidsmetodikk som gjev Skatteetaten god kunnskap om konserna og set etaten i stand til å førebyggje risiko for manglande etterleving, jf. mitt svar på spørsmål nr. 874. Kontroll er berre eit av fleire verkemiddel her.

